IZVJEŠTAJ O FINANSIRANJU KAMPANJE I ZLOUPOTREBI DRŽAVNIH RESURSA

PARLAMENTARNI IZBORI 2009.

CEMI
CENTAR ZA MONITORING

FONDACIJA INSTITUT ZA OTVORENO DRUŠTVO
Predstavništvo Crna Gora

IZVJEŠTAJ O FINANSIRANJU KAMPANJE I
ZLOUPOTREBI DRŽAVNIH RESURSA

PARLAMENTARNI IZBORI 2009.

Izdavač:
Centar za monitoring CEMI

Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 96
81 000 Podgorica
tel/fax: +382 20 265 929

Za izdavača:
Zlatko Vujović

Projektni tim:
Zlatko Vujović, Vlado Dedović, Marija Milošević,
Jelena Vojinović, Sanja Marljukić

Dizajn i prelom:
Studio MOUSE – Podgorica

Tiraž:
500

IZVJEŠTAJ O FINANSIRANJU KAMPANJE I ZLOUPOTREBI DRŽAVNIH RESURSA

PARLAMENTARNI IZBORI 2009.

CEMI
CENTAR ZA MONITORING

FONDACIJA INSTITUT ZA OTVORENO DRUŠTVO
Predstavništvo Crna Gora

Sadržaj:

Predgovor

I Dio
Pravni okvir finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori.....13

1.1 Zakon o finansiranju političkih partija Crne Gore.....15
1.1.1 Osvrt na donošenje novog Zakona o finansiranju političkih partija....16
1.1.2 Struktura Zakona o finansiranju političkih partija.....17
1.1.3 Komentar Zakona o finansiranju političkih partija Crne Gore.....38
1.2. Zakon o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.....38
1.2.1 Osvrt na donošenje novog Zakona o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.....38
1.2.2 Struktura Zakona o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.....39
1.2.3 Komentar Zakona o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.....40

II Dio
Finansiranje kampanje na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine Crnoj Gori.....53

Uvod.....55

2.1 Analiza finansiranja izborne kampanje na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine.....56
2.2 Monitoring političkog marketinga
2.2.1 Metodologija monitoringa.....68
2.2.2 Rezultati monitoringa finansiranja političkog marketinga prema zvaničnim finansijskim izvještajima.....69
2.2.3 Rezultati monitoringa finansiranja političkog marketinga prema nalazima CEMI-ja.....69
2.2.4 Politički marketing – TV stanice.....70
2.2.5 Politički marketing – Pisani mediji.....86

Zaključak.....106

III Dio
Zloupotreba administrativnih resusrsa u toku predizborne kampanje na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine u Crnoj Gori.....109

Uvod.....111

3.1 Pravna analiza zloupotrebe administrativnih resursa u Crnoj Gori.....112
3.2 Metodologija monitoringa zloupotrebe administrativnih resursa tokom izborne kampanje.....120
3.3 Medija monitoring.....123
3.4 Zloupotrebe državnih institucionalnih i finansijskih resursa.....139

Zaključak.....143

ANEKSI.....145

Aneks I - Zakonski tekstovi.....147
Aneks II - Aktivnosti CEMI-ja na polju finansiranja poličkih partija i borbe protiv političke korupcije u Crnoj Gori od 2004. godine do danas.....167
Aneks III - Finansijski izvještaji političkih partija.....177
Aneks IV - Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka.....289

PREDGOVOR

Centar za monitoirng CEMI već duži niz godina realizuje projekte u okviru programa koji je posvećen monitoringu finansiranja političkih partija i izbornih kampanja u Crnoj Gori. Kroz ovaj program, koji je ujedno predstavlja i jedno od najznačajnijih polja djelovanja CEMI-ja, sprovode se aktivnosti koje su usmjerene ka povećanju efikasnosti primjene zakonskih propisa i mjera za sprečavanje političke korupcije u sistemu finansiranja političkih partija i izbornih kampanja.

Ideja o mogućnosti unaprijeđenja transparentnosti i odgovornosti u sistemu finansiranja političkih partija i izbornih kampanja stvorena je početkom ove decenije, kada je CEMI sa svojim partnerima i donatorima, prepoznavši ozbiljnost ovog pitanja, organizovao aktivnosti koje su imale za cilj usvajanje pravni okvira u okviru ove oblasti (projektne aktivnosti su bile podržane Norveška narodna pomoć i Fondacija Institut za otvoreno društvo). Tri godine od prvih aktivnosti, u martu 2004. godine, kroz projekat kampanje javnog zastupanja – podržan od strane USAID – ORT-a, u okviru koga je na osnovu preko 13 000 prikupljenih potpisa, pokrenuta inicijativa da Skupština raspravlja o oba zakona, Zakon o političkim partijama kao i prvi Zakon o finansiranju političkih partija usvojeni su od strane Skupštine Crne Gore. Na taj način su, prvenstveno zahvaljući CEMI-jevoj inicijativi, po prvi put su uvedeni međunarodni standardi u oblast finansiranja političkih partija u Crnoj Gori. Međutim, tokom 2005. godine, neustavnim izmjenama Zakona o finansiranju političkih partija, kvalitet i sadržajnost odredbi CEMI-jevog prijedloga Zakona o finansiranju političkih partija stavljeni su u drugi plan. To je umnogome doprinijelo da CEMI, sa još više entuzijazma, sa svojim inostranim partnerima, pristupi pokretanju nove inicijative za usvajanje novog Zakona o finansiranju političkih partija, koja je tri godine kasnije, avgusta 2008. godine, rezultirala usvajanjem istog u Skupštini Crne Gore. Uz novi Zakon o finansiranju političkih partija, usvojen je i Zakon o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine. Donošenje oba zakona inicirano je od strane CEMI-ja a formalno-pravno predloženo na usvajanje od strane Ministarstva finansija, odnosno Vlade Crne Gore.

Parlamentarni izbori održani u martu 2009. godine, bili su ujedno prvi izbori na kojima su se odredbe novousvojenog Zakona o finansiranju političkih partija primjenjivale na finansiranje izborne kampanje. Stoga je CEMI, u okviru prve faze projekta „Unaprijeđenje sistema finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori“ realizovao aktivnosti koje su imale za cilj da utvrde kvalitet poštovanja odredbi i procedura predviđenih Zakonom o finansiranju političkih partija tokom pomenutog izbornog procesa. Takođe, tokom ovog izbornog procesa, a u okviru projekta „Monitoring finansiranja političkih partija - upotpunjen novim metodama

monitoringa zloupotrebe državnih i administrativnih kapaciteta u predizborne svrhe - Parlamentarni izbori 2009" po prvi put je primjenjivana metodologija monitoringa zloupotrebe administratvinih reusrsa u svrhe izborne kampanje koju je CEMI pripremio zajedno sa svojim partnerima iz organizacija Transparency International Russia i Open Society Justice Initiative. Oba projekta podržana su od strane Fondacije institut za otvoreno društvo – Predstavništvo Crna Gora. Prva faza projekta „Unaprijeđenje sistema finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori" podržana je u iznosu od 23.195,66 eura, dok je drugi projekakt „Monitoring finansiranja političkih partija - upotpunjen novim metodama monitoringa zloupotrebe državnih i administrativnih kapaciteta u predizborne svrhe - Parlamentarni izbori 2009" podržan u iznosu 8.185,50 eura.

Ovaj Izvještaj predstavlja sumiranje svih nalaza do kojih je CEMI došao realizacijom aktivnosti oba projekta. Publikacija je sadržinski je podijeljena na tri dijela i anekse izvještaja.

Prvi dio, posvećen je analizi pravog okvira finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori. U ovom dijelu mogu se naći komentari novog Zakona o finansiranju političkih partija i Zakona o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjendika opštine. Komentari zakona imaju za cilj da organima zaduženim za primjenu odredbi ovih zakona – prije svih Ministarstvu finansija i Državnoj izbornoj komisiji, pomognu u efikasnojoj primjeni istih, jer su kroz analizu normi, data njihova pravna i praktična utemeljenja i obrazloženja.

Drugi dio Izvještaja predstavlja analizu finansiranja kampanje na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine Crnoj Gori. Analizirana je primjena odredbi novousvojenog Zakona o finansiranju političkih partija, u dijelu posvećenom finansianju kampanje. Predstavljeni su najznačajniji nalazi iz finansijskih izvještaja podnijetih od strane političkih partija koje su učestvovale na izborima, kao i komparacije tih izvještaja sa nalazima CEMI-ja u pogledu finansiranja kampanje. U ovom dijelu mogu se pronaći i podaci do kojih je CEMI došao monitoringom finansiranja političkog marketinga političkih partija i izbornih lista u toku izbornog procesa.

U trećem dijelu, koji je posvećen monitoringu zloupotrebe državnih – administrativnih resusrsa u svrhu izborne kampanje, predstavljena je etodologija i osnovni nalazi do kojih je CEMI došao monitoringom ove pojave tokom predizbornog procesa. Takođe, u ovom dijelu dat je presjek aktivnosti CEMI-jevih timova koji su radili na primjeni aktivnosti predviđenih metodologijom, kao i analiza pozitivno-pravnog okvira koji tretira pitanja zloupotrebe resursa u toku izborne kampanje u Crnoj Gori.

Konačno, kao dodatak izvještaju, mogu se pronaći:

Aneks 1 – U kome se nalaze tekstovi Zakona o finansiranju političkih partija i Zakona o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine;

Aneks 2 – Koji sadrži tabelu u kojoj su hronološki predstavljene aktivnosti CEMI-ja na polju finansiranja poličkih partija i borbe protiv političke korupcije u Crnoj Gori od 2004. godine do danas;

Aneks 3 – U kome su predstavljeni izvještaji o finansiranju kampanje političkih partija koje su učestvovale na parlamentarnim izborima i

Aneks 4 – U kome se nalaze zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka koje je CEMI podnio Ministarstvu finansija protiv onih političkih partija koje nijesu ispoštovale obavezu podnošenja izvještaja o prikupljenim i utrošenim sredstvima u toku izborne kampanje.

CEMI će i u narednom periodu nastaviti sa realizacijom aktivnosti koje će prvenstveno biti usmjerene ka unaprijeđenju primjene usvojenih i usvajanju novih zakona u ovoj oblasti. Jedan dio ovih aktivnosti će biti namijenjen normativnom usaglašavanju rada Državne izborne komisije sa međunarodnim standardima u oblasti kontrole finansiranja političkih partija, dok će drugi dio istih biti posvećen legalizaciji odgovarajućih pravnih standarda i mehanizama u cilju efikasnije borbe protiv zloupotrebe državnih resursa u svrhe izborne kampanje. Na taj način CEMI će pokušati da, u što značajnijoj mjeri, utiče na ostvarivanje osnovnog cilja ovog programa – koji se ogleda u smanjenju nivoa političke korupcije u Crnoj Gori.

mr Vlado Dedović

I DIO
Pravni okvir finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori

1.1 ZAKON O FINANSIRANJU POLITIČKIH PARTIJA CRNE GORE

1.1.1. Osvrt na donošenje novog Zakona o finansiranju političkih partija

Tri godine nakon prvih aktivnosti CEMI-ja na polju finansiranja političkih partija[1], u martu 2004. godine, Skupština Republike Crne Gore usvojila je, na prijedlog CEMI-ja, Zakon o finansiranju političkih partija. Zahvaljući CEMI-jevoj inicijativi po prvi put su uvedeni međunarodni standardi u oblast finansiranja političkih partija u Crnoj Gori. Inicijativa je podržana od gotovo svih partija, uključujući i od opozicije koja nije učestvovala, u periodu usvajanja, u radu crnogorskog Parlamenta. Međutim, i pored kvalitetnih rješenja koje je sadržao, ovaj Zakon je samo godinu dana nakon njegovog usvajanja netransparentno izmijenjen od strane poslanika, uvodeći rješenja koja su bila suprotna međunarodnim standardima i koja su u značajnoj mjeri urušila efekte primjene istog. Zbog toga se javila potreba za izradom novog Zakona koji bi bio kompatibilan sa međunarodnim standardima i koji bi, uvažavajući aktuelne promjene na društveno-političkoj sceni Crne Gore, promovisao rješenja koja bi vodila značajnije većem stepenu transparentnosti u oblasti finansiranja političkih partija i finansiranja izbornih kampanja.

CEMI je, u saradnji sa ekspertima Savjeta Evrope, uradio analizu pravnog okvira i preporuke na koji način unaprijediti oblast finansiranja političkih partija u Crnoj Gori. Kao rezultat navedenih aktivnosti, stvoren je Nacrt novog Zakona o finansiranju političkih partija, koji je bio usklađen sa datim preporukama i međunarodnim standardima. U veoma kratkom vremenskom roku, tokom kampanje javnog zastupanja, u svim opštinama u Crnoj Gori prikupljeno je više od 6000 potpisa građana, potrebnih za predlaganje inicijative Skupštini Crne Gore u cilju stavljanja rasprave o novom Zakonu na dnevni red Skupštine. Međutim, izmjenom Ustava RCG, predlagač građanske inicijative je izgubio pravo da direktno predlaže i brani svoju inicijativu/zakon na osnovu potpisa građana, tako da je CEMI morao da se povinuje Ustavnoj odredbi prema kojoj inicijativa mora biti predložena putem poslanika ili posredstvom Vlade/odgovarajućeg ministarstva. CEMI je u saradnji sa Ministarstvom finansija u Vladi Crne Gore oformio radnu grupu u okviru koje su razmatrana rješenja iz CEMI-jevog Nacrta Zakona, i koji je uz neznatne izmjene usvojen od strane Vlade i tokom 2007. godine predat Skupštini na usvajanje. Na skupštinskom zasijedanju održanom 29. jula 2008. godine usvojen je novi Zakon o finansiranju političkih partija koji je stupio na snagu u avgustu 2008. godine.

1 Vidjeti Aneks II ovog Izvještaja u kome su detaljnije opisane najznačajnije aktivnosti CEMI-ja na polju finansiranja političkih partija i borbe protiv političke korupcije u Crnoj Gori od 2004. godine do danas

1.1.2. Struktura Zakona o finansiranju političkih partija

Zakon o finansiranju političkih partija sastoji se od 36 članova, raspoređenih u osam glava, prema sljedećem rasporedu:

- I Glava - Osnovne odredbe tretira sljedeća pitanja: (1) Predmet uređivanja; (2) Javni izvori; (3) Privatni izvori; (4) Korišćenje budžetskih sredstava; (5) Pravo na budžetska sredstva; (6) Korišćenje sredstava iz privatnih izvora i (7) Nadzor.
- Glava II i III tretiraju pitanja koja se odnose na oblike finansiranja koji su predviđeni ovim zakonom, i to: finansiranje rada političkih partija i finansiranje izborne kampanje. U ovim glavama za oba oblika finansiranja se propisuju načini raspodjele i dozvoljene upotrebe sredstava.
- Glava IV tretira pitanja zabrana, i to: (1) Zabrana finansiranja i (2) Zabrana vršenja pritiska.
- U glavi V detaljno reguliše podnošenje i objavljivanje različitih formi izvještaja, i to: (1) Podnošenje izvještaja o utrošenim budžetskim sredstvima za izbornu kampanju; (2) Podnošenje izvještaja o utrošenim sredstvima iz privatnih izvora za izbornu kampanju; (3) Podnošenje kompletnog izvještaja; (4) Objavljivanje izvještaja; (5) Podnošenje izvještaja o imovini; (6) Objavljivanje imena fizičkih i pravnih lica.
- Glava VI reguliše finansijsko poslovanje partije, u okviru koga se tretiraju sljedeća pitanja: (1) Pravni režim imovine političke partije; (2) Obaveza vođenja knjigovodstva i finansijska kontrola; (3) Kontrola finansijskog poslovanja.
- VII glava – Kaznene odredbe, reguliše pitanja prekršajne odgovornosti za kršenje odredbi Zakona o finansiranju političkih partija. Propisane prekršajne kazne su znatno detaljnije nego u što je to bio slučaj u ranije važećem Zakonu.
- Posljednja, VIII glava predstavlja prelazne i završne odredbe, kojima se reguliše prestanak starog i stupanje na snagu novog Zakona o finansiranju političkih partija.

1.1.3. Komentar Zakona o finansiranju političkih partija

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja
Član 1

Ovim zakonom uređuju se način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za rad i izbornu kampanju političkih partija i način kontrole finansiranja i finansijskog poslovanja političkih partija, u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja.

Političke partije sredstva za redovan rad i izbornu kampanju mogu sticati iz javnih i privatnih izvora, u skladu s ovim zakonom.

Predmetom uređivanja se određuje dio pitanja koja pripadaju oblasti finansiranja političkih partija. Naime, njime se reguliše način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za rad i izbornu kampanju političkih partija i način kontrole finansiranja i finansijskog poslovanja političkih partija. Zakon ne tretira dva pitanja koja su od značaja, a koja su u nekim zemljama obuhvaćena zakonom koji reguliše oblast finansiranja političkih subjekata. Riječ je o regulisanju statusa imovine nekadašnjih društveno-političkih organizacija i pravilima o medijskom predstavljanju.

Pitanje statusa imovine koju su nekada koristile društveno-političke organizacije, a sada su u vlasništvu dvije političke partije, često je bilo predmet političkih rasprava između opozicije i vlasti. Nažalost, dio normi usvojenog teksta[2] je ukinut odlukom Ustavnog suda, tako da je nestao smisao i svrha zbog kojeg je donijet zakonski tekst koji je regulisao ovo pitanje. Danas ono i dalje nije regulisano na pravi način. Rješenje ovog pitanja je jednostavno, i predloženo je partijama od strane civilnog sektora[3]. Nažalost, ovaj tekst nije predložen Skupštini na usvajanje. S obzirom, da je od strane političkih partija prihvaćen koncept da to pitanje bude regulisano posebnim zakonom, čiji su predstavnici učestvovali u radu radne grupe koja se bavila njegovom izradom, predlagači ovog zakona su ostali pri stavu da ovo pitanje ne treba uključivati u tekst ovog zakona. Zakon o Državnoj imovini koji je usvojen na zasijedanju Skupštine Crne Gore 26. februara 2009. godine, imovinu

2 Zakon o imovini društveno političkih organizacija, objavljen u Sl. listu RCG broj 57 od 12.12.2000. godine.

3 NVO Centar za demokratsku tranziciju, u okviru projekta podržanog od strane USAID /ORT – a, predložio je partijama tekst zakona čiji je autor bivši predsjednik Ustavnog suda Prof. Dr Blagota Mitrić. Zakonom se predviđa da ova imovina postane vlasništvo države, a da Vlada svojom odlukom odredi subjekte, iz zakonom dozvoljenog kruga, koji je koriste.

bivših DPO tretira kao imovinu kojom su raspolagale bivše društveno-političke organizacije: Savez komunista, Socijalistički savez radnog naroda i Savez socijalističke omladine i kojom raspolaže opština prema režimu „ostalih stvari i dobara" (čl. 18). Takođe, u čl. 73 Zakona predviđeno je da se popis i procjena imovine bivših društveno-političkih organizacija vrši od strane organa uprave nadležan za poslove imovine, odnosno nadležni organ opštine, u roku od 90 dana od dana osnivanja organa uprave nadležnog za poslove imovine. Na koji način će u praksi zaživjeti rješenja sadržana u ovom zakonu i koje će eventualne posljedice proizvesti po aktuelnu imovinu političkih partija u Crnoj Gori, ostaje da se vidi.

Predlagač zakona je takođe smatrao da ovaj zakon ne treba da tretira pravila medijskog predstavljanja, koja se u teoriji svrstavaju u indirektne izvore državnog finansiranja političkih partija, jer su ona predmet regulisanja drugih propisa. Riječ je o setu pravila, dok je u jednom periodu ova oblast bila regulisana posebnim zakonskim tekstom.

Predmetom zakona se predviđa da on reguliše i materiju finansiranja partija u izbornim kampanjama, a njegove odredbe shodno se primjenjuju na podnosioce proglašenih izbornih lista, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Zakon o izboru poslanika i odbornika (2002) predviđa u članu 4 kao podnosioca izbornih lista ne samo partije, nego i koaliciju političkih stranaka i "grupe građana", ali se ZFPP ne bavi njima posebno, definišući ih kao podnosioce izbornih lista, odnosno da sticanjem parlamentarnog statusa oni stiču i status koji imaju parlamentarne stranke, pa iz tog statusa crpe određena prava i podliježu određenim obavezama.

Javni izvori
Član 2

Javni izvori, u smislu ovog zakona, su sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore i budžeta jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: budžetska sredstva).

Za razliku od nekih zakonodavstava koji ne predviđaju državne subvencije, autori ovog teksta su se opredijelili za princip koji dominira u većini evropskih zakonodavstava, a koji predviđa kombinovanje finansiranja iz privatnih i javnih izvora. Zakonodavac je htio da napravi preciznu razliku između javnih i privatnih izvora tako da je za javne izvore predvidio sredstva koja se izdvajaju iz nacionalnog i budžeta organa lokalne samouprave

Privatni izvori
Član 3

Privatni izvori, u smislu ovog zakona, su: članarine, prilozi, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati, sve vrste nelukrativnih djelatnosti i pokloni.
Članarina predstavlja novčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije.
Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine.
Prihod od aktivnosti je prihod koji politička partija ostvari od izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja stranačkih manifestacija.
Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu.
Legat je poklon koji se sastoji od novca ili pokretnih dobara umjetničke, kulturne ili istorijske vrijednosti, ili nekretnine koja se političkoj partiji stavlja na raspolaganje i korišćenje.
Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja ima za cilj zadovoljavanje javnog interesa.
Poklon je hartija od vrijednosti ili druga stvar čija vrijednost prelazi iznos od 50 eura.

Da bi se izbjegle eventualne nejasnoće i njihove zloupotrebe članom 3 su detaljno definisani svi dozvoljeni privatni izvori. Pored taksativnog navođenja norma sadrži definicije navedenih vrsta privatnih izvora.

Korišćenje iz budžetskih sredstava
Član 4

Budžetska sredstva mogu se koristiti za finansiranje:
1) redovnog rada političkih partija
2) rada poslanika u Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština), odnosno odbornika u skupštini opštine, odnosno gradske opštine (u daljem tekstu: skupština opštine), i
3) izborne kampanje za izbor poslanika, odbornika, gradonačelnika, predsjednika opštine i predsjednika Crne Gore.

Pravo na budžetska sredstva
Član 5

Pravo na budžetska sredstva iz člana 4 tač. 1 i 2 ovog zakona ima politička partija ili grupa građana koja učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan poslanički, odnosno odbornički mandat (u daljem tekstu: parlamentarna partija).
Pravo na budžetska sredstva iz člana 4 tačka 3) ima podnosilac proglašene i potvrđene izborne liste (u daljem tekstu: podnosilac izborne liste).
Budžetska sredstva za finansiranje izborne kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine obezbjeđuju se u skladu s posebnim zakonom.

Slijedeći date preporuke Zakon predviđa da pravo na sredstva iz budžeta za redovan rad i funkcionisanje imaju samo one političke partije, koalicije ili grupe građana (podnosioci proglašenih i potvrđenih izbornih lista) koje su učestvovale na prethodnim izborima i osvojile poslaničke, odnosno odborničke mandate.

Problem koji se javio, a koji je izmjenama ZFPP iz 2005, normiran jeste da pravo na finansiranje redovnih aktivnosti imaju i one partije koje nijesu učestvovale na izborima, pa čak i koje nijesu u trenutku održavanja postojale, ukoliko je njihov član poslanik, odnosno odbornik. Na ovaj način je stimulisano napuštanje partija sa čije liste su izabrani poslanici.

Novim Zakonom se uvodi pravo na dobijanje sredstava iz budžeta za redovno finansiranje samo ukoliko je (1) partija, koalicija, ili grupa građana učestvovala na izborima i odnosno (2) osvojila najmanje jedan poslanički odnosno odbornički mandat. Svi ostali subjekti ukoliko ne ispunjavaju ova dva kumulativna uslova ne mogu steći pravo na sredstva iz ovog člana.

Privatni izvori
Član 6

Za finansiranje redovnog rada i pokriće troškova izborne kampanje politička partija, odnosno parlamentarna partija i podnosilac izborne liste može prikupljati sredstva iz privatnih izvora, u skladu s ovim zakonom.

Ovom normom se predviđa mogućnost da partije mogu prikupljati sredstva iz privatnih izvora kako za finansiranje redovnih tako i predizbornih aktivnosti. Uslovi pod kojim se mogu prikupljati i trošiti ova sredstva predviđeni su drugim normama ovog zakona.

Nadzor
Član 7

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Za razliku od prethodnog, novi Zakon uvodi obavezu organu državne uprave koji je nadležan za poslove finansija da vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona. Problemi u sprovođenju prethodno važećeg zakona, te proglašavanjem nenadležnih brojnih državnih organa, kada je riječ o njegovom sprovođenju, uvelo je potrebu da se precizira obaveza nadzora nad njegovom primjenom. Iz ove odredbe proizilazi da je Ministarstvo ovlašćeno da da pokreće i vodi prekršajni postupak protiv svih političkih aktera koji ne se ne budu pridržavali primjene ovog Zakona.

II FINANSIRANJE RADA PARLAMENTARNIH PARTIJA

Raspodjela budžetskih sredstava
Član 8

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u Skupštini ne mogu biti manja od 0,2% niti veća od 0,4% ukupnih budžetskih sredstava za godinu za koju se budžet donosi.
Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u skupštinama opština ne mogu biti manja od 0,5% niti veća od 1% ukupnih budžetskih sredstava za godinu za koju se budžet donosi.
Sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana u visini od 15% raspodjeljuju se u jednakim iznosima parlamentarnim partijama u Skupštini, odnosno skupštinama opština, a ostalih 85% sredstava, srazmjerno ukupnom broju poslaničkih, odnosno odborničkih mjesta koja imaju u trenutku raspodjele.
Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave nadležan za finansije (u daljem tekstu: organ lokalne uprave), sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana prenosi parlamentarnim partijama svakomjesečno, do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Izmjenama ZFPP iz 2005. ukinut je gornji limit budžetskih sredstava koja se iz lokalnih ili republičkog budžeta opredjeljuju za redovno finansiranje političkih partija. Na ovaj način ostavljeno je nadležnim skupštinama Republike, odnosno opštinama da same odluče koliko će biti visoko ovo izdvajanje. Ukidanjem gornjeg limita lokalne vlasti su zloupotrijebili ovo rješenje uvodeći u nekim opštinama izdvajanja i od 2.7%[4] budžetskih sredstava.

4 Budžetom opštine Mojkovac za 2006. godinu predviđen je iznos od 2.7% za finansiranje redovnih aktivnosti partija

Budžetska sredstva treba da budu predviđena u manjem obimu, nego što je to slučaj bio dosad. Za redovno finansiranje političkih partija na republičkom nivou propisuje se okvir od 0.2 do 0.4%, dok na lokalnom nivou taj iznos se kreće između 0.5% i 1% budžeta za godinu za koju se budžet donosi.

Zakon predviđa da se opredijeljena sredstva raspodjeljuju tako da 15 % se dijeli na jednake djelove, a 85% sredstava se raspodjeljuje srazmjerno ukupnom broju ostvarenih mandata. Identično rješenje je predviđeno propisima koji tretiraju oblast finansiranja političkih partija na nivou Evropskog parlamenta, a slična rješenja imaju i Slovenija (10% prema 90%), Hrvatska (20% prema 80%).

Finansiranje iz privatnih izvora
Član 9

Visina sredstava iz privatnih izvora, osim sredstava od članarine, koje parlamentarna partija prikuplja za redovan rad u tekućoj kalendarskoj godini može iznositi do 100% sredstava koja joj pripadaju iz budžetskih sredstava.
Politička partija koja nema pravo na budžetska sredstva može prikupljati sredstva iz privatnih izvora u visini od 5% ukupnih sredstava iz člana 8 stav 1 ovog zakona, izuzimajući sredstva od članarine.
Za finansiranje redovnog rada političke partije fizičko lice može da uplati najviše 2.000 eura, a pravno lice najviše 10.000 eura na godišnjem nivou.

Političke partije mogu prikupljati sredstva iz privatnih izvora za finansiranje svojih redovnih aktivnosti. Za partije koje koriste sredstva budžeta, namijenjena redovnom finansiranju parlamentarnih stranaka, predviđeno je ograničenje da visina prikupljenih sredstava iz privatnih sredstava ne može preći iznos od 100% sredstava koja joj pripadaju iz javnih izvora.

Za partije koje nemaju parlamentarni status, predviđena je mogućnost da mogu prikupljati sredstva za finansiranje redovnih aktivnosti, s tim da ona ne mogu preći visinu od 5% od iznosa koji se iz budžeta izdvaja za finansiranje redovnih aktivnosti svih političkih partija sa parlamentarnim statusom, koji je određen članom 8. stav 1. Označeni limit se ne odnosi na prikupljenu članarinu.

III FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Troškovi izborne kampanje
Član 10

Troškovi izborne kampanje, u smislu ovog zakona, su troškovi koji se odnose na: predizborne skupove, plakate, reklamiranje, reklamne spotove i reklamni materijal, oglase, publikacije, emisije u medijima, istraživanja javnog mnjenja, režijske troškove i opštu administraciju, transport u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Preporukom predstavnika Savjeta Evrope predloženo je proširivanje definicije rashoda za kampanju koja je postojala prethodno važećem ZFPP. Prateći preporuku autori ovog teksta su unijeli predloženo proširenje slijedeći predloženu definiciju koju koristi Izborna komisija Velike Britanije. Ona predviđa da se pod troškovima partije prilikom podnošenja izvještaja moraju koristiti sljedeće kategorije: (1) emisije političkih partija; (2) reklamiranje i reklamni materijali; (3) samoinicijativni materijali upućeni biračima; (4) proglas i drugi dokumenti političke partije; (5) istraživanje tržišta i agitovanje; (6) mediji; (7) transport; (8) skupovi i druga dešavanja; (9) režijski troškovi i opšta administracija.

Raspodjela budžetskih sredstava
Član 11

Budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje iz člana 10 ovog zakona obezbjeđuju se u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i to u iznosu od 0,15% ukupnih tekućeg budžeta za godinu za koju se budžet donosi.
Sredstva iz stava 1 ovog člana u visini od 20% raspodjeljuju se u jednakim iznosima podnosiocima izbornih lista, u roku od osam dana od dana potvrđivanja izborne liste.
Sredstva u iznosu od 80% raspodjeljuju se podnosiocima izbornih lista koje su osvojile mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata.
Sredstva iz stava 3 ovog člana raspodjeljuju se u roku od 15 dana od dana kada podnosioci izbornih lista dostave nadležnoj izbornoj komisiji izvještaje o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju, sa izvještajima revizora Ministarstva o izvršenoj reviziji.

Zakonom koji je usvojen na prijedlog CEMI-ja 2004., bilo je propisano da se sredstva za pokriće troškova finansiranja izborne kampanje »u visini od 20% raspodjeljuju u jednakim iznosima podnosiocima proglašenih izbornih lista, a ostali

dio sredstava se dodjeljuje podnosiocima izbornih lista koje su osvojile mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata«.

Izmjenama godinu dana kasnije ova odredba je značajno izmjenjena i njome su se favorizovale, bez opravdanog razloga, političke partije koje već imaju poslanike u Skupštini, odnosno skupštinama opština, a kojima ističe mandat[5]. Ovim se neposredno krši ravnopravnost učesnika u izbornom procesu i niz međunarodnih dokumenata kojima se reguliše ova problematika.

Odlukom Ustavnog suda, prije parlamentarnih izbora 2006., ukinuta je ova norma. U preporukama Savjeta Evrope se takođe kaže da navedeno rješenje „treba izmijeniti tako da se ukine fiksna subvencija (20% ukupnih sredstava koja se raspodjeljuju) koja se daje samo partijama koje imaju poslaničke ili odborničke mandate. Sredstva koja se ne raspodjeljuju na osnovu osvojenih mandata treba da se raspodijele jednako svim partijima i drugim nosiocima izbornih lista. U tom smislu, odredba koja je bila na snazi prije izmjena i dopuna ZFPP bila je atraktivnije rješenje, jer se po njemu 20% subvencija dodjeljivalo svim učesnicima na izborima jednako, a 80% po osvojenim mandatima"[6]. Slijedeći ovu preporuku novim Zakonom se proklamuje staro rješenje koje je sadržano u Zakonu usvojenom 2004. godine.

Posljednji stav ovog člana uvodi značajnu novinu, kada je riječ o mjerama stimulacije efikasnijeg ispunjavanja obaveza izvještavanja, koje su propisane ovim zakonom.

Praćenjem primjene ZFPP više je nego vidljivo da su političke partije, u većini slučajeva kršile odredbe Zakona koje se odnose na podnošenje izvještaja o sredstvima utrošenim za izbornu kampanju. Prema podacima RIK-a, na parlamentanim izborima održanim u septembru 2006. samo jedna od 12 potvrđenih izbornih listi je podnijela izvještaj. Međutim, na predsjedničkim izborima održanim aprila 2008. godine, sva četiri predsjednička kandidata su uredno podnijeli izvještaje o finansiranju izborne kampanje, što je svakako pokazatelj da se pod pritiskom javnosti mogu napraviti značajni pomaci u ovoj oblasti, u cilju povećanja transparentnosti finansiranja izbornih procesa.

Uvođenjem obaveza podnošenja izvještaja, kao uslova da bi se refundirala preostala pripadajuća sredstva u iznosu od 80% opredijeljenih sredstava, značajno će se unaprijediti efikasnost u primjeni odredaba o obavezi izvještavanja o

5 Ovim izmjenama je bilo propisano da se 20% ravnopravno raspodjeljuje između partija koje imaju parlamentarni status u trenutku raspisivanja izbora, 10% na ravnopravne djelove podnosiocima potvrđenih izbornih lista, a preostalih 70% između partija koje su se izborile na parlamentarnim izborima za parlamentarni status, shodno broju osvojenih mandata.

6 „Procjena regulative vezane za finansiranje političkih partija u Crnoj Gori i preporuke za izmjene pravnog okvira" analiza izrađena od strane Dr Quentin REED iz Velike Britanije, u okviru programa Savjeta Evrope.

Program borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala u Jugoistočnoj Evropi (paco) i Implementacija planova za borbu protiv korupcije u Jugoistočnoj Evropi, 2006., str 10.

utrošenim sredstvima. Pored pozitivnog uticaja na efikasnost, ovim rješenjem se u velikoj mjeri preventivno djeluje na moguće zloupotrebe.

Vezana budžetska sredstva
Član 12

Pored sredstava iz člana 11 ovog zakona, za pokriće troškova izborne kampanje obezbjeđuju se budžetska sredstva u iznosu od 0,05% u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i raspodjeljuju se podnosiocima izbornih lista koji su osvojili mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata, pod uslovom da su iz privatnih izvora prikupili dvostruki iznos sredstava koja im pripadaju u smislu člana 11 stav 2 ovog zakona.
Podnosiocima izbornih lista koji iz privatnih izvora prikupe iznos manji od iznosa iz stava 1 ovog člana, a koji su osvojili mandate, pripada srazmjerno manji iznos budžetskih sredstava iz stava 1 ovog člana.

Ovo rješenje ima za cilj da stimuliše (1) prijavljivanje izvora privatnih donacija i (2) rad sa članstvom. Dosadašnja iskustva ukazuju da je potrebno da se stimuliše rad političkih partija na planu aktiviranja članstva po pitanju prikupljanja sredstava iz privatnih izvora. Na ovaj način se podstiče i težnja partije za brojnim članstvom preko kojeg partija obezbjeđuje jedan dio sredstava za finansiranje izborne kampanje.

Pored stimulativnog djelovanja na jačanje partijske strukture značajno bi se i pojačao stepen kontrole u finansiranju izborne kampanje političkih partija od strane nadležnih organa, s obzirom da svi koji učestvuju na izborima treba da „prilože potvrde o sredstvima prikupljenim za izbornu kampanju iz privatnih izvora“ kako bi se obezbijedila raspodjela sredstava.

Izostanak prijavljenih privatnih donacija govori da postoje određene anomalije, a moguće i zloupotrebe.

Umanjenje budžetskih sredstava
Član 13

Iznos budžetskih sredstava iz člana 11 stav 1 i člana 12 ovog zakona, koja se izdvajaju za finansiranje izborne kampanje, u slučaju istovremenog održavanja više izbora, umanjuje se za jednu trećinu na svim nivoima.

Budžeti, kako državni tako i budžeti opština bili su nepotrebno izloženi troškovima, kada je riječ o istovremenom paralelnom održavanju izbora na više nivoa. Novousvojeno rješenje, slijedeći preporuku Savjeta Evrope, predviđa da potrebna sredstva za kampanju budu znatno manja.

Novi ZOFPP uvažava tu preporuku i propisuje da - u slučaju istovremenog

održavanja izbora - podnosiocima lista (odnosno kandidatima) pripada 2/3 sume koju bi dobili kumulacijom. Na taj način bi se, ne ugrozivši odvijanje izbornog procesa, moglo uticati na uštedu dijela sredstava iz državnog odnosno budžeta lokalnih samouprava.

Član 14

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, sredstva iz čl. 11 i 12 ovog zakona prenosi podnosiocima izbornih lista nakon dobijanja obavještenja nadležne izborne komisije o ispunjenosti uslova predviđenih u čl. 11 i 12 ovog zakona.

Ministasrtvo finansija je dužno da transparentno, uoči svakog izbornog procesa, predstavi javnosti odluku o tome koliko je novca iz državnog budžeta predviđeno za finansiranje izborne kampanje, na osnovu koje će se vršiti raspodjela budžetskih sredstava u skladu sa odredbama ovog Zakona. Ukoliko se izbori održavaju na lokalnom nivou, organi lokalne samouprave donose odluku koja je po svojoj sadržini kompatibilna sa onom koju donosi Ministarstvo u slučaju izbora na lokalnom nivou, i kojom se saopštava koliki se iznos sredstava opredjeljuje za finansiranje aktivnosti kampanje iz budžeta lokalne samouprave.

Sredstva se prenose nakon što Državna izborna komisija, odnosno opštinske izborne komisije donesu odluku kojom potvrđuju podnesene izborne liste odnosno imena kandidata u skladu sa procedurama predviđenim u Zakonu o izboru odbornika i poslanika, a najkasnije u roku od osam dana od dana potvrđivanja izborne liste.

Državna izborna komisija je dužna da uredno obavještava Ministarstvo finansija o svim bitnim elementima od kojih zavisi ostvarivanje prava na raspodjelu budžetskih sredstava po osnovu finansiranja aktivnosti kampanje, kao što su: potvrđivanje izbornih lista ili lista kadnidata; podnošenje finansijskih izvještaja političkih partija ili kandidata itd.

Vanredni izbori
Član 15

U slučaju održavanja vanrednih izbora potrebna sredstva za pokriće troškova izborne kampanje obezbjeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

Jasno se propisuje obaveza da se sredstva za pokriće troškova kampanje obezbjeđuju iz tekuće budžetske rezerve. Riječ je o normi obavezujućeg karaktera, koja sprečava eventualnu odluku da se sredstva iz tekuće rezerve ne opredijele u ovu svrhu.

Iskustvo sa parlamentarnih izbora (2006) ukazuje da je nemoguće izbjeći tu obavezu, ali je veoma važno ispuniti je u propisanom periodu. Naknadna isplata sredstava političkim partijama po osnovu preostalih obaveza za predizbornu kampanju, nakon što je iz Vlade javno rečeno da tih sredstava nema, poslužilo je većini političkih partija da ne predaju izvještaje o utrošenim sredstvima. Neke partije ta sredstva nijesu ni utrošile u kampanju, te je samim tim narušen princip državnog subvencioniranja političkih partija.

Sredstva iz privatnih izvora
Član 16

Visina sredstava iz privatnih izvora koje podnosilac izborne liste prikupi za finansiranje izborne kampanje ne može preći dvadesetostruki iznos sredstava koja mu pripadaju u smislu člana 11 stav 2 ovog zakona.
Za finansiranje izborne kampanje fizičko lice može da uplati najviše 2.000 eura, a pravno lice najviše 10.000 eura na godišnjem nivou.

Prethodno važeći zakon je sadržao rješenje koje nije tretiralo ovo pitanje na adekvatan način, te je stvarao prostor za različita tumačenja. Slijedeći preporuke koje su tokom procesa monitoringa primjene prethodnog zakona izrađene od strane CEMI-ja kao i preporuke Savjeta Evrope ovaj član uvodi limite privatnih donacija za fizička i pravna lica, u apsolutnom, a ne kao što je slučaj bio do sada, procentualnom iznosu. Propisano je da ukupne uplate od strane jednog fizičkog lica, u toku jedne godine, za finansiranje predizborne kampanje ne mogu da budu veće od 2000 eura, odnosno za pravno lice 10.000 eura.

Obaveza otvaranja žiro računa
Član 17

U svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje izborne kampanje, podnosilac izborne liste otvara poseban žiro račun kod organa ovlašćenog za poslove platnog prometa i taj račun se ne može koristiti u druge svrhe.
Sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na račun iz stava 1 ovog člana i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa ovog računa.
Ako sredstva za finansiranje izborne kampanje prikupljena iz privatnih izvora pređu iznos iz člana 16 stav 1 ovog zakona, višak sredstava se prebacuje na stalni žiro račun političke partije.
Ako ukupan iznos sredstava na stalnom žiro računu političke partije pređe iznos iz člana 9, st. 1 i 2 ovog zakona, vrši se povraćaj sredstava u budžet Republike, odnosno budžet opštine.

Cilj ove norme je da usmjeri poslovanje političkih partija preko žiro računa. Najveći prostor za zloupotrebe u ovoj oblasti se dešava putem gotovine koja

se koristi za prikupljanje i plaćanje tokom kampanje.

Ovim članom se regulišu i situacije u kojima (1) prikupljena sredstva iz privatnih izvora premaše propisani iznos i (2) ukupan iznos sredstava na stalnom računu pređe propisani iznos. U prvom slučaju se sredstva koja prelaze propisani iznos prenose na stalni račun partije i mogu se koristiti u svrhu pokrivanja troškova redovnih aktivnosti političkih partija u skladu sa ovim zakonom. U drugom slučaju vrši se povraćaj sredstava u budžet Republike, odnosno opštine.

Odgovorno lice
Član 18

Podnosilac izborne liste imenuje lice koje je odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja.
Potpis odgovornog lica iz stava 1 ovog člana se deponuje kod organa ovlašćenog za poslove platnog prometa.
Podnosilac izborne liste obavještava nadležnu izbornu komisiju u roku od tri dana od dana imenovanja lica iz stava 1 ovog člana i o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica.

Da bi se unaprijedila efikasnost u sprovođenju ovog zakona kao i pojačala disciplina u podnošenju izvještaja od izuzetne važnosti je predvidjeti odgovornost lica koja su zadužena za prikupljanje sredstava i raspolaganje računom. Ovim članom se propisuje obaveza određivanja odgovornog lica, postupak obavještavanja nadležne izborne komisije. Lice odgovorno za prikupljanje sredstava i raspolaganje računom, može da bude lice koje je odgovorno za raspolaganje sredstvima stalnog računa, ili posebno lice koje je imenovano za obavljanje ovih poslova. Isto lice je odgovorno i za podnošenje izvještaja u skladu sa ovim zakonom, te se na njega odnosi mogućnost primjene dijela kaznenih odredaba ukoliko dođe do kršenja propisanih obaveza.

IV ZABRANE

Zabrana finansiranja
Član 19

Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći od: stranih država, pravnih i fizičkih lica van teritorije Crne Gore; anonimnih darodavaca; javnih ustanova i preduzeća; ustanova i preduzeća sa učešćem državnog kapitala; sindikata; vjerskih organizacija; nevladinih organizacija; kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću.
Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći u gotovini.
Zabranjeno je parlamentarnim partijama i drugim podnosiocima izbornih lista da primaju priloge od privrednog društva i preduzetnika koji su, po ugovoru sa organima vlasti, obavljali javne usluge u prethodnom periodu od dvije godine, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa.

Dio zakona koji se odnosi na zabrane, prati rješenja koja su uvedena 2004. godine. Novina predstavlja proširivanje zabrane primanja donacija od strane privrednih društava i preduzetnika koji su obavljali javne usluge u prethodnom periodu od dvije godine, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa. Prateći preporuku Savjeta Evrope ovaj period je produžen.

Zakonom se izričito zabranjuje finansiranje od strane stranih država, pravnih i fizičkih lica van Crne Gore. Zabranjeno je finansiranje od svih pravnih i fizičkih lica, koja imaju svoje sjedište odnosno prebivalište van Republike Crne Gore. Ova norma se odnosi i na lica koja imaju prebivalište u Republici Srbiji, i zemljama u okruženju. Zabranjeno je primanje svih vrsta donacija od strane međunarodnih organizacija i fondacija.

Kada je riječ o subjektima iz Crne Gore zakon zabranjuje primanje donacija od anonimnih darodavaca; javnih ustanova i preduzeća; ustanova i preduzeća sa učešćem državnog kapitala, kao i sindikata, vjerskih organizacija, nevladinih organizacija, kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću. Namjera zakonodavca je bila da se na ovaj način spriječi nelegalno finansiranje i moguća politička korupcija.

Zabranjeno je davanje donacija u gotovini, te su donatori upućeni da novčanu donaciju uplate putem žiro-računa.

Zabrana vršenja pritiska
Član 20

Zabranjeno je vršenje bilo kog oblika pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za političku partiju.
Zabranjeno je obećanje ili stavljanje u izgled bilo kakve privilegije ili lične koristi darodavcu političke partije ili drugom podnosiocu proglašene izborne liste.

U razvoju parlamentarizma često se dešava da se javljaju pojave pritiska na građane, vlasnike privatnih kompanija i lica koja rukovode državnim i javnim ustanovama, da pruže finansijsku ili materijalnu pomoć političkim partijama.
Iako je u Crnoj Gori prisutan trend gdje se smanjuje nivo zloupotreba autori su smatrali da ovakvom odredbom treba štititi lica koja su izložena pritisku. Zakon iz 1997. godine nije predviđao kaznenu odredbu za ovakav vid ponašanja, iako je period u kome je taj zakon donijet, bio dominatno obilježen ovakvim vidom prekršajnog ponašanja. Ovaj prijedlog zakona prati rješenje iz Zakona donijetog 2004. godine i predviđa zabranu vršenja pritiska na fizička i pravna lica u cilju obezbjeđivanja priloga za partiju, kao i stavljanje u izgled bilo kakve privilegije ili lične koristi darodavcu političke partije ili podnosiocu proglašene izborne liste.

V PODNOŠENJE I OBJAVLJIVANJE IZVJEŠTAJA

Podnošenje izvještaja o utrošenim budžetskim sredstvima za izbornu kampanju
Član 21

Podnosilac izborne liste je dužan da izvještaj o utrošenim budžetskim sredstvima za izbornu kampanju, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na taj izvještaj podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komsiji.
Podnosilac izborne liste je dužan da izvještaj i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavi revizoru Ministarstva radi izvršenja revizije.
Revizor Ministarstva je dužan da izvještaj o reviziji dostavi podnosiocu izborne liste u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja i dokumentacije iz stava 3 ovog člana.
Podnosilac izborne liste dostavlja izvještaj o izvršenoj reviziji uz izvještaj iz stava 1 ovog člana.

Jedan od najvećih problema u primjeni važećih propisa jeste podnošenje

izvještaja od strane političkih partija. Rješenja prethodno važećih zakona nijesu proizvela željene efekte u praksi što zbog sopstvenih nedostataka, što zbog nespremnosti nadležnih organa da postupe po njima.

Ovim rješenjem se postiže poboljšanje u pogledu preciziranja nadležnosti izborne komisije jedinice lokalne samouprave i nadležnosti Državne izborne komisije kada je u pitanju dostavljanje i objavljivanje finansijskih izvještaja političkih partija.

Uvedena je obaveza prosljeđivanja izvještaja koji su podnijeti opštinskim izbornim komisijama, od strane tih organa DIK-u. Takođe, DIK-u se direktno podnose izvještaji kada je riječ o održavanju izbora na nacionalnom nivou.
Novina, kad je riječ o podnošenju izvještaja o utrošku budžetskih sredstava je da se oni podnose revizoru Ministarstva finansija, koji je dužan da izvrši kontrolu, i da o rezultatima kontrole obavijesti podnosioce liste, dok je podnosilac liste dužan da taj izvještaj podnese DIK-u u zakonom određenom roku.

Podnošenje izvještaja o utrošenim sredstvima iz privatnih izvora za izbornu kampanju
Član 22

Podnosilac izborne liste je dužan da izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na izvještaj, podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komsiji.
Ukoliko je ukupan iznos prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora veći od 50 000 eura, podnosilac izborne liste je dužan da u roku od 15 dana od dana održavanja izbora, angažuje ovlašćenog revizora i sa njim potpiše ugovor, o čemu obavještava nadležnu izbornu komisiju.
Podnosilac izborne liste je dužan da uz izvještaj i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavi izvještaj ovlašćenog revizora o izvršenoj reviziji.

Članom 22 ovog zakona tretira se pitanje podnošenja izvještaja o utrošku budžetskih sredstava. Međutim, posebna obaveza je sprovođenje kontrole sredstava prikupljenih iz privatnih izvora. Predviđena je obaveza angažovanja ovlašćenog revizora u cilju sprovođenja kontrole izvještaja koji se podnosi DIK-u, ukoliko je iznos prikupljenih sredstava prešao 50 000 eura.Partija koja je iz privatnih izvora prikupila veći iznos od 50 000 eura dužna je da pored sopstvenog izvještaja, podnese DIK-u izvještaj ovlašćenog revizora.

Ovakav posredan vid kontrole je predviđen iz razloga što DIK ne raspolaže finansijskim i tehničkim resursima za provjeru tačnosti navoda koji se nalaze u izvještajima.

Obaveza angažovanja ovlašćenog revizora je propisana samo onim partijama koje su prikupile više sredstava od propisanog iznosa, te takva norma štiti od troška manje partije i one koje su manje i prihodovale.

Podnošenje kompletnog izvještaja
Član 23

Parlamentarna partija je dužna da u roku od 45 dana od dana završetka izbora, kompletan izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju, u elektronskoj formi podnese nadležnoj izbornoj komisiji.
Izborna komisija opštine dužna je da izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavi Državnoj izbornoj komisiji u roku od tri dana od dana prijema izvještaja.
Sadržaj, odnosno obrazac izvještaja iz čl. 21, 22, 25 i 28 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Političke partije su dužne su da propisane izvještaje dostave u elektronskoj formi radi lakšeg i bržeg objavljivanja na internet prezentaciji DIK-a. Ovim članom se takođe propisuje obaveza OIK-a da u roku od tri dana DIK-u proslijedi izvještaj, koji su partije predale ovom organu da bi isti bio objavljen.
Ministarstvo finansija je dužno da pripremi obrasce prema kojima će političke partije pripremati propisane izvještaje.

Objavljivanje izvještaja
Član 24

Državna izborna komisija je dužna da, u roku od 10 dana od dana prijema, objavi izvještaje iz čl. 21, 22, 25 i 28 ovog zakona, u „Službenom listu RCG“ i na web sajtu Državne izborne komisije.

Podnijete izvještaje koji su propisani članovima 21, 22, 25 i 28 DIK objavljuje u “Službenom listu RCG, veb sajtu i u dnevnom listu“[7]. Slična odredba u prethodno važećem zakonu, se dugo vremena nije primjenjivala usljed nejasnoća ko je dužan da objavi izvještaje koje partije podnose za izbore na lokalnom nivou.
Novousvojenim odredbama propisana je obaveza prosljeđivanja podnijetih izvještaja od opštinskih Državnoj izbornoj komisiji, koja je dužna da ih objavi. Postojanje ovih odredaba znatno doprinosi preciziranju obaveze da se podnijeti izvje-

7 Član 15 ZFPP

štaji objavljuju isključivo na sajtu DIK-a, kako oni vezani za lokalne tako i oni vezani za nacionalne izbore.

Podnošenje izvještaja o imovini
Član 25

Parlamentarne partije dužne su da Državnoj izbornoj komisiji, radi uvida, podnesu godišnji izvještaj o svojoj imovini iskazan po vrsti, visini i porijeklu, zaključno sa 31. martom tekuće godine za prethodnu godinu.

Propust koji je učinjen u prethodno važećem zakonu jeste, da su partije izvještaj o imovini predavale samo jednom, po stupanju na snagu zakona o finansiranju političkih partija. Ovo novousvojeno rješenje uvodi obavezu podnošenja ovog izvještaja DIK-u za svaku kalendarsku godinu. Rok za podnošenje izvještaja je 31. mart tekuće za prethodnu godinu. Uvođenje obaveze podnošenja ovog izvještaja će doprinijeti boljeg sagledavanju efekata finansijkog poslovanja i većem stepenu javnosti u radu političkih partija.

Objavljivanje imena fizičkih i pravnih lica
Član 26

Državna izborna komisija je dužna da na web sajtu objavi imena fizičkih i pravnih lica koja su donirala sredstva podnosiocima izbornih lista.

Jedna od obaveza prilikom podnošenja izvještaja jeste navođenje svih fizičkih i pravnih lica koja su donirala političke partije. DIK je dužan da navedena imena objavi na svojoj internet prezentaciji.

VI FINANSIJSKO POSLOVANJE POLITIČKE PARTIJE

Pravni režim imovine političke partije
Član 27

Prihodi koje je politička partija stekla od članarine, kao i prihodi stečeni obavljanjem nelukrativnih djelatnosti (dobrotvorne priredbe i sl.) ne podliježu oporezivanju.
Prihodi koje je politička partija stekla od imovine i od vršenja privredne djelatnosti podliježu opštem režimu oporezivanja.

Stavom 1 ovog člana omogućeno je sticanje sredstava putem članarine i drugih nelukrativnih djelatnosti, bez njihovog oporezivanja, što predstavlja indi-

rektni vid državne pomoći. Slična rješenja su zastupljena u komparativnoj praksi, iako se može istaći da je ovo jedno od rješenja koje značajnije favorizuje poziciju političkih partija u odnosu na najzastupljenija rješenja u ostalim zemljama.

S druge strane, zadržana je obaveza da prihodi koje politička partija stiče od imovine i obavljanjem privrednih djelatnosti podliježu opštem režimu oporezivanja.

Obaveza vođenja knjigovodstva i finansijska kontrola
Član 28

Politička partija je dužna da vodi knjigovodstvo o prihodima i rashodima u skladu s pozitivnim propisima.
Politička partija, u skladu s propisima, podnosi nadležnom organu godišnji završni račun.
Politička partija je dužna da Državnoj izbornoj komisiji podnese izvještaj o reviziji završnog računa iz stava 2 ovog člana.
Državna izborna komisija je dužna da izvještaj iz stava 3 ovog člana objavi u «Službenom listu RCG» i na web sajtu, u roku od 10 dana od dana prijema izvještaja.

Pored izvještaja koji su navedeni, političke partije i dalje imaju obavezu kao ostala pravna lica da podnesu godišnji izvještaj nadležnoj službi, kao i ostala pravna lica. Novina je da je politička partija dužna, da pored podnošenja ovog izvještaja podnese izvještaj o reviziji završnog računa. Slična obaveza je uvedene partijama na evropskom nivou, koje djeluju u Evropskom parlamentu. DIK je dužan da podnijete izvještaje objavi na svojoj internet prezentaciji i to u roku od 10 dana.

Kontrola finansijskog poslovanja
Član 29

Politička partija je obavezna da svojim statutom reguliše način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja.
Statutom političke partije određuje se organ odgovoran za finansijsko poslovanje, kao i propisuje način ostvarivanja uvida člana partije u prih ode i rashode partije

Političke partije su kao i ostala pravna lica podlijegale obavezi vođenja knjigovodstva u skladu sa važećim propisima. Novousvojeni Zakon uvodi niz obaveza vezano za izvještavanje, a njihovo nepoštovanje može dovesti do izricanja prekršajnih, a izvršenje određenih krivičnih djela propisanih Krivičnim zakonikom i do krivičnih sankcija. Pooštravanje kaznene politike u ovoj oblasti, koja treba da

ima za rezultat veću disciplinu zahtijeva, u nekim slučajevima, kvalitetnije definisanje uloga, procedura i odgovornosti unutar partija, te stoga isto treba normirati statutom ili drugim unutrašnjim aktom u skladu sa statutom.

VII KAZNENE ODREDBE

Prekršaji
Član 30

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
1) pribavlja sredstva suprotno članu 9 st. 1 i 2 ovog zakona;
2) pribavlja sredstva u iznosu većem od iznosa iz člana 16 stav 1 ovog zakona;
3) ne otvori poseban žiro račun i sva sredstva za finansiranje izborne kampanje ne uplaćuje na taj račun (član 17);
4) ne odredi lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja (član 18 stav1);
5) ne obavijesti nadležnu izbornu komisiju o određivanju lica na način i u roku iz člana 18 stav 3 ovog zakona;
6) vrši bilo kakav oblik pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za političku partiju (član 20 stav 1);
7) obećava ili stavlja u izgled bilo kakvu privilegiju ili ličnu korist darodavcu političke partije ili drugom podnosiocu izborne liste (član 20 stav 2);
8) ne podnese izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava na način i u roku iz čl. 21,22 i 23 ovog zakona;
9) ne angažuje odgovarajućeg revizora, na način propisan čl. 21 i 22 ovog zakona;
10) ne obavijesti Državnu izbornu komisiju u skladu sa članom 22 stav 3 ovog zakona;
11) ne podnese izvještaj u skladu sa članom 25 ovog zakona;
12) vodi knjigovodstvo suprotno članu 28 stav 1 ovog zakona;
13) ne podnese izvještaj u skladu sa članom 28 stav 3 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice – podnosilac izborne liste novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori

Svaki član kaznenih odredaba posvećen je kaznama za prekršaje koje počini određena kategorija lica. Član 30 tretira prekršaje koje počine politička partija i

odgovorno lice u njoj. S obzirom na nizak nivo discipline u poštovanju ovog zakona namjera autora ovog zakona je bila da se propišu sankcije za nepreduzimanje i onih radnji koje su od izuzetne važnosti za sprovođenje ovog zakona. Kazne se kreću od stostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne što govori da kazne nijesu niske, a ni previše visoke, tako da trebaju da predstavljaju adekvatnu motivaciju za poštovanje propisanih obaveza.

Ministarstvo finansija – kao organ koji je direktno zadužen za kontrolu sprovođenja odredbi Zakona o finansiranju političkih partija, dužan je da procesuira prekršajne postupke protiv onih političkih subjekata koji su, na bilo koji način, prekršili odredbe ovog Zakona. Svakako, neophodna je kvalitetna saradnja i komunikacija Ministarstva i Državne izborne komisije, po pitanju razmjene informacija o eventualnim kršenjima bitnih elemenata odredbi Zakona o finansiranju političkih partija, sa ciljem da se pravovremeno pokrenu postupci protiv svih nesavjesnih političkih subjekata.

Član 31

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) za troškove redovnog finansiranja političke partije uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 9 stav 3 ovog zakona;
2) za troškove finansiranja izborne kampanje uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 16 stav 2 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

Članom 21 novousvojenog Zakona propisuje se kaznena odredba koje se odnosi na pravna lica ukoliko ona uplate veći iznos od propisanog, koja tako stvara obavezu svim pravnim licima, donatorima partije, da postupaju u skladu sa zakonskim obavezama. U dosadašnjim zakonskim rješenjima nije postojala ovakva obaveza, te se teret odgovornosti nalazio samo na strani partija i odgovornih lica u njima.

Član 32

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj izborna komisija opštine ako ne proslijedi izvještaje Državnoj izbornoj komisiji u skladu sa članom 21 stav 2 i članom 22 stav 2 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice izborne komisije opštine novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

Član 33

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se Državna izborna komisija za prekršaj, ako:

1) ne objavi izvještaje u skladu sa članom 24 ovog zakona;
2) ne objavi imena fizičkih i pravnih lica u skladu sa članom 26 ovog zakona;
3) ne objavi izvještaj u skladu sa članom 28 stav 4 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice Državne izborne komisije novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gorii.

Novinu, kada je riječ o kaznenim odredbama, predstavlja sankcionisanje neispunjavanja određenih propisanih obaveza od strane opštinskih komisija, odnosno DIK-a. Član 32 tretira propisivanje sankcija za određena protivzakonita ponašanja opštinskih, a član 33 za ponašanja Državne izborne komisije.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

Sadržaj, odnosno obrasci izvještaja iz člana 23 ovog zakona donijeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 23 Zakona se propisuje obaveza da Ministarstvo finansija pripremi obrasce za izvještaje koji su propisani navedenim članom. Član 34 uvodi rok u kome je navedeni organ dužan da ispuni propisanu obavezu.

Član 35

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansiranju političkih stranaka (“Službeni list RCG”, br. 21/04 i 33/05).

Stupanjem ovog zakona prestaje sa važenjem Zakon o finansiranju političkih partija usvojen 2004. kao i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih partija iz 2005. godine.

Član 36

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u «Službenom listu Crne Gore».

Završnom odredbom se predviđa da se sa primjenom ovog zakona otpočne odmah, narednog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

1.2 ZAKON O FINANSIRANJU KAMPANJE ZA IZBOR PREDSJEDNIKA CRNE GORE, GRADONAČELNIKA I PREDSJEDNIKA OPŠTINE

1.2.1 Osvrt na donošenje Zakona o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine

Kao i prilikom donošenja Zakona o finansiranju političkih partija, CEMI je u okviru radne grupe kreirane zajedno sa Ministarstvom finansija, predložio svoj model Zakona o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opština, koji je usvojen na sjednici Vlade i predat Skupštini na razmatranje i usvajanje toku 2008. godine.

Zajedno sa usvajanjem Zakona o finansiranju političkih partija, obaveza usvajanja Zakona o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine pronašla je svoje mjesto i u tekstu strateškog dokumenta Vlade Crne Gore - Inoviranog Akcionog plana za sprovođenje programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, u okviru političkih obaveza djelovanja. Rok za realizaciju ovih mjera bio je kraj 2008. godine.

Na zasijedanju Parlamenta Crne Gore održanom 26. januara 2009. godine, usvojen je Zakon o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

1.2.2 Struktura Zakona o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine

Strukturom, ali i sadržinom Zakon o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine svoj oslonac ima u Zakonu o finansiranju političkih partija – koji se, prvenstveno zbog predmeta uređivanja, može tretirati kao „*legi generali*" u odnosu na ovaj Zakon. Zbog toga se, značajan dio odredbi Zakona o finansiranju političkih partija, shodno se primjenjuju i na polje koje reguliše Zakon o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačenika i predsjednika opštine. To se u značajnoj mjeri odnosi na opšte ili načelne odredbe i zakonske principe kao što su: izvori finansiranja, nadzor nad sprovođenjem Zakona, itd... Iz tog razloga je u komentaru Zakona, u odjeljku koji slijedi, izostalo obrazloženje pojedinih zakonskih odredbi. Međutim, Zakon o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine ima svoje sopstvene principe i specifičnosti koje ga odvajaju od Zakona o finansiranju političkih partija. Prvenstveno, to se odnosi na sam predmet uređivanja – koji sam po sebi predstavlja zasebnu cjelinu na polju finansiranja političkih partija i izbornih kampanja - a to je finansiranje i kontrola finansiranja izborne kampanje na izborima za predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine. Stoga se usvajanje ovog Zakona nametnulo kao neminovnost – a njegova dosljedna i efikasna primjena doživljava se kao jedan od uslova legitimnosti i demokratičnosti izbornih procesa koji su predmet njegovog regulisanja.

Zakon o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine sastoji se od 30 članova, raspoređenih u šest glava, prema sljedećem rasporedu:

I Glava - **Osnovne odredbe** tretira sljedeća pitanja: (1) Predmet uređivanja; (2) Izvori finansiranja (3) Javni izvori; (4) Privatni izvori; (5) Nadzor.

Glava II posvećena je odredbama kojima se neposredno reguliše finansiranje izborne kampanje.

Glava III tretira pitanja zabrana, i to: (1) Zabrana korišćenja sredstava Crne Gore ili lokalne samouprave; (2) Zabranjene izvore finansiranja i (3) Zabranu vršenja pritiska.

U glavi IV detaljno reguliše podnošenje i objavljivanje različitih formi izvještaja, i to: (1) Podnošenje prijevremenog izvještaja (2) Podnošenje izvještaja o utrošenim budžetskim sredstvima za izbornu kampanju; (3) Podnošenje izvještaja o utrošenim sredstvima iz privatnih izvora za izbornu kampanju; (4) Podnošenje kom-

pletnog izvještaja; (5) Podnošenje izvještaja o imovini; (6) Objavljivanje podataka o licima koja su dala priloge i poklone za kampanju i (7) Objavljivanje izvještaja.

V glava – Kaznene odredbe, reguliše pitanja prekršajne odgovornosti za kršenje odredbi ovog Zakona.

VI glava predstavlja **prelazne i završne odredbe**, kojima se reguliše stupanje na snagu novog Zakona o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

1.2.3 Komentar Zakona o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja
Član 1

Ovim zakonom se uređuje način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za izbornu kampanju i način kontrole finansiranja kandidata za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine (u daljem tekstu: kandidati), u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog finansiranja.
Na finansiranje kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine primjenjuju se odredbe Zakona o finansiranju političkih partija, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Predmet uređivanja ovog Zakona su pitanja koja se odnose na moduse sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za izborne kampanje koje se organizuju za izbore za Predsjednika Crne Gore na nacionalnom nivou i za izbore gradonačelnika i predsjednika opština na lokalnom nivou.

Donošenje ovog Zakona od posebne je važnosti jer Zakon o finansiranju političkih partija svoje odredbe o finansiranju izborne kampanje posvećuje isključivo „finansiranju partija u izbornim kampanjama“ odnosno „finansiranju podnosilaca izbornih lista“, tako da se segment finansiranja kampanje na predsjedničkim izborima i na izborima za gradonačelnike i predsjednike opština stavlja u drugi plan, odnosno nije predmet regulisanja Zakona o finansiranja političkih partija.

Odredbom iz stava 2 ovog člana, predviđa se shodna primjena osnovnih principa i načela lex generalis-a – Zakona finansiranju političkih partija na finansiranje kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Izvori finansiranja
Član 2

Izborna kampanja se finansira iz javnih i privatnih izvora.

Javni i privatni izvori
Član 3

Javni izvori, u smislu ovog zakona, su sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore, odnosno organa lokalne samouprave (u daljem tekstu: budžetska sredstva).
Privatni izvori, u smislu ovog zakona, su: prilozi fizičkih i pravnih lica i pokloni.

Prema odbredbama iz člana 2 i 3, kao izvori finansiranja izbornih procesa čije je finansiranje predmet regulisanja ovog Zakona mogu se pojaviti sredstva iz javnih (državnih, budžetskih) i privatnih izvora.

Zakon u članu 3 stav 2 definiše koja se to sredstva, u smislu odredbi ovog Zakona, mogu smatrati sredstvima iz privatnih izvora. To su: prilozi i pokloni dobijeni od strane fizičkih i pravnih lica.

Nadzor
Član 4

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Po uzoru na Zakon o finansiranju političkih partija, i ovaj Zakon uvodi obavezu organu državne uprave koji je nadležan za poslove finansija da vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona. I u ovom slučaju, to je Ministarstvo finansija Crne Gore.

II FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Iznos budžetskih sredstava
Član 5

Za pokriće dijela troškova izborne kampanje obezbjeđuju se sredstva u iznosu od 0,05% do 0,1% ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova (u daljem tekstu: tekući budžet), u godini u kojoj se održavaju redovni izbori.
U slučaju održavanja vanrednih izbora potrebna sredstva za pokriće troškova izborne kampanje obezbjeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

Zakon ne precizira tačan iznos budžetskih sredstava koja se obezbjeđuju za pokriće dijela troškova izborne kampanje u okviru izbornih procesa čije finansiranje se uređuje ovim Zakonom. Naime, propisuje se donja (0,05%) i gornja (0,1%) granica sredstava koja se iz državnog budžeta opredjeljuju u svrhe finansiranja izborne kampanje. Svakako, može se uočiti značajnije odstupanje od norme Zakona o finansiranju političkih partija, kojom se za finansiranje kampanje na parlamentarnim izborima treba izdvojiti 0,2% tekućeg budžeta.

Raspodjela budžetskih sredstava
Član 6

Sredstva iz člana 5 stava 1 ovog zakona raspodjeljuju se na sljedeći način:
1) 10% svim kandidatima kojima je utvrđena kandidatura, u jednakim iznosima,u roku od 10 dana od dana utvrđivanja liste kandidata;
2) 40% svim kandidatima koji osvoje više od 10% glasova, u jednakim iznosima, u roku od 10 dana od dana utvrđivanja izbornih rezultata;
3) 50% kandidatu koji osvoji najviše glasova na izborima u roku od 10 dana od dana utvrđivanja izbornih rezultata.

Kao što je slučaj sa rješenjem kojim se opredjeljuju budžetska sredstva za finansiranje izborne kampanje iz ZoFPP, iz istih razloga uvodi se norma u ovom Zakonu, kojom se međutim uspostavlja drugačiji sistem raspodjele budžetskih sredstava kandidatima koji učestvuju u izbornim kampanjama koje tretira ovaj Zakon.

Dakle, može se zaključiti da se zakonodavac u kreiranju ove norme vodio sljedećim kriterijumima: prije svega, da svi kandidati moraju dobiti jednak iznos budžetskih sredstava (dijeli se 10% sredstava predviđenih za finansiranje kampanje se dijeli na jednake dijelove svim kandidatima) na početku izborne kampanje tj. nakon utvrđivanja liste kandidata; da kanidati koji su osvojili određeni broj glasova

(kriterijum – „više od 10% glasova“) stiču pravo da raspodijele 40% ukupno predviđenih sredstava za finansiranje izborne kampanje i konačno, pravo na preostalih 50% sredstava pripada pobjedniku izbornog procesa tj. kandidatu koji je osvojio najviše glasova na izborima.

Na ovaj način se, uspostavlja kompromis između principa ravnopravnosti kandidata tokom izbora u zavisnosti od podrške dobijene od birača, efektivnosti i efikasnosti raspodjele budžetskih sredstava. Ova odredba ima prvenstveni cilj da onim kandidatima čije su aktivnosti kampanje i predloženi programi zavrijedili pažnju i povjerenje građana Crne Gore omogući uživanje većeg procenta ovih sredstava, jer je u konačnom, izborni rezultat jedini validni kriterijum prema kojoj se stiče pravo na veći ili manji iznos sredstava iz budžeta.

Kao nedostatak ovog rješenja jedino se može navesti to da ne postoji imperativnost koja se vezuje za podnošenje izvještaja o pribavljenim i utrošenim sredstvima. Svakako, i ovaj Zakon je, kao i ZoFPP, trebao imperativno da formuliše odredbu prema kojoj će svi kanidati koji su stekli pravo na raspodjelu 90% sredstava (40% svi koji su dobili preko 10% glasova i 50% pobjednik izbornog procesa) to pravo moći da realizuju tek nakon podnošenja kompletnog finansijskog izvještaja nadležnim državnim organima.

Sredstva iz privatnih izvora
Član 7

Kandidat, može prikupljati sredstva iz privatnih izvora u iznosu od 100% ukupnih sredstava iz člana 5 stav 1 ovog zakona.
Za finansiranje kampanje kandidata fizičko lice može da uplati najviše 2.000 eura, a pravno lice najviše 10.000 eura.

I ovaj Zakon, prema uzoru na ZoFPP, predviđa rješenje prema kome se iznosi koji se mogu pribaviti za finansiranje izborne kampanje kandidata od strane fizičkih i pravnih lica obračunavaju u apsolutnom a ne u procentualnom iznosu. Propisano je da ukupne uplate od strane jednog fizičkog lica, u toku jedne godine, za finansiranje predizborne kampanje kandidata ne mogu preći više od 2000 eura za fizičko, odnosno 10.000 eura za pravno lice.

Odgovorno lice
Član 9

Kandidat je dužan da odredi lice koje je odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja.
Potpis odgovornog lica iz stava 1 ovog člana se deponuje kod organa ovlašćenog za poslove platnog prometa.
Kandidat obavještava nadležnu izbornu komisiju u roku od tri dana od dana određivanja lica iz stava 1 ovog člana i o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica.

Identična rješenje predviđa i ZoFPP

Troškovi izborne kampanje
Član 10

Troškovi izborne kampanje, u smislu ovog zakona, su troškovi koji se odnose na: predizborne skupove, plakate, reklamiranje, reklamne spotove i reklamni materijal, oglase, publikacije, emisije u medijima, istraživanja javnog mnjenja, režijske troškove i opštu adminsitraciju, transport u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Pitanje troškova izbone kampanje riješeno je na identičan način kao i u ZoFPP, jer je priroda izbornih kampanja takva da se ista finansijska sredstva troše na finansiranje aktivnosti koje su po prirodi iste. Jedina, ali pravno-tehnička zamjerka koja se mora uputiti zakonopiscu je, da se odredba iz čl. 10 ovog Zakona svakako trebala postaviti na početak poglavlja o finansiranju izborne kampanje, kao što je to bio slučaj u ZoFPP.

III ZABRANE

Zabrana korišćenja sredstava Crne Gore ili lokalne samouprave
Član 11

Kandidati tokom trajanja izborne kampanje ne smiju koristiti sredstva države ili lokalne samouprave, osim ako je to posebnim propisom dozvoljeno.

Jedna od novina koja se uvodi ovim Zakonom je i to da se kandidatima koji učestvuju na izborima za predsjednika Crne Gore, gradonačelnika ili predsjednika opštine zabranjuje upotreba državnih sredstava ili sredstava lokalne samouprave u okviru izborne kampanje. Ovim rješenjem, koje je u priličnoj mjeri

nedorečeno, zakonodavac želi ići u korak sa principom ravnopravnosti učesnika izbornog procesa. Do sada, ovaj princip je u više navrata osporavan tokom izbornih procesa u Crnoj Gori, zbog činjenice da se pojedinim kanidatima (najčešće onima koji pripadaju vlasti na nacionalnom ili lokalnom nivou) daje prednost u odnosu na protivkandidate mogućnošću besplatne upotrebe državnih resursa ili resursa lokalne samouprave, tokom izbornih procesa.

Nedorečenost ovog rješenje leži u činjenici da se proklamuje zabrana "korišćenja sredstava Crne Gore ili lokalne samouprave". Zakon terminom "sredstva" već označava finansijske tj. novčane iznose koji se učesnicima izbornog procesa stavljaju na raspolaganje iz budžeta Crne Gore ("budžetska sredstva") za finansiranje izborne kampanje. Stoga, ako se već opredijelio da normira ovu vrstu zabrane, zakonodavac je morao izabrati terminološki mnogo preciznije određenje – poput "zabrane korišćenja resursa Crne Gore ili lokalne samouprave", jer se postojećom terminologijom u značajnoj mjeri unosi konfuzija u tekst Zakona.

Pitanje zloupotrebe administratvinih (javnih, državnih) resursa jedno je od pitanja na koje je CEMI skretao pažnju duži niz godina, a koje u značajnoj mjeri baca sjenku na legitimnost izbornih procesa. Stoga, neophodno je posebnim zakonskim propisima regulisati ovu materiju, jer je gotovo nemoguće jednom odredbom kvalitetno obrazložiti obimnost problema kakav je pojava zloupotreba resursa tokom izborne kampanje.

Zabranjeni izvori finansiranja
Član 12

Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći u gotovini.
Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći od: stranih država, pravnih i fizičkih lica van teritorije Crne Gore; anonimnih darodavaca; javnih ustanova i preduzeća; ustanova i preduzeća sa učešćem državnog kapitala; sindikata; vjerskih organizacija; nevladinih organizacija; kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću.

Sadržina ove odredbe odgovara sadržini prva dva stava ZoFPP, što apsloutno odgovara i prirodi i svrsishodnosti ove odredbe.

Zabrana vršenja pritiska
Član 13

Zabranjeno je vršenje bilo kog oblika pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za kandidata.
Zabranjeno je obećanje ili stavljanje u izgled bilo kakve privilegije ili lične koristi darodavcu kandidata.

Odredba preuzeta iz ZoFPP.

IV PODNOŠENJE I OBJAVLJIVANJE IZVJEŠTAJA

Prijevremeni izvještaj
Član 14

Kandidati su dužni da nadležnoj izbornoj komisji dostave prijevremeni izvještaj o visini i izvorima sredstava prikupljenih za troškove izborne kampanje do 10 dana prije održavanja izbora, najkasnije sedam dana prije dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava
1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komsiji.

U odnosu na ZoFPP, ovaj Zakon uvodi novinu u obliku prijevremenog izvještaja o visini i izvorima sredstava prikupljenih za troškove izborne kampanje koji su kandidati dužni dostaviti nadležnoj izbornoj komisiji najkasnije u roku od 7 dana prije dana održavanja izbora.

Podnošenje izvještaja o utrošenim budžetskim sredstvima
Član 15

Kandidat je dužan da izvještaj o utrošenim budžetskim sredstvima za izbornu kampanju, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na taj izvještaj podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komsiji.
Kandidat je dužan da izvještaj i dokumentaciju iz stava 2 ovog člana dostavi revizoru Ministarstva radi izvršenja revizije.
Revizor Ministarstva je dužan da izvještaj o reviziji dostavi kandidatu u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja i dokumentacije iz stava 3 ovog člana.
Kandidat dostavlja izvještaj o izvršenoj reviziji uz izvještaj iz stava 1 ovog člana.

Podnošenje izvještaja o utrošenim sredstvima iz privatnih izvora
Član 16

Kandidat je dužan da izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na izvještaj, podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komsiji.
Ukoliko je ukupan iznos prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora veći od 50 000 eura, kandidat je dužan da u roku od 15 dana od dana održavanja izbora, angažuje ovlašćenog revizora i sa njim potpiše ugovor, o čemu obavještava nadležnu izbornu komisiju.
Kandidat je dužan da uz izvještaj i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavi izvještaj ovlašćenog revizora o izvršenoj reviziji.

Podnošenje kompletnog izvještaja
Član 17

Kandidat je dužan da u roku od 45 dana od dana završetka izbora, kompletan izvještaj o porijeklu, visini i stukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju, u elektronskoj formi podnese nadležnoj izbornoj komisiji.
Izborna komisija opštine dužna je da izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavi Državnoj izbornoj komisiji u roku od tri dana od dana prijema izvještaja.
Sadržaj, odnosno obrazac izvještaja iz stava 2 ovog člana, čl. 15, 16, 17 i 18 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

Odredbe iz čl. 15, 16 i 17 su preuzete iz ZoFPP.

Podnošenje izvještaja o imovini
Član 18

Kandidat je dužan da nadležnoj komisiji dostavi izvještaj o prihodima i imovini, za sebe, bračnog ili vanbračnog druga i djecu ukoliko žive u istom porodičnom domaćinstvu, u roku od 15 dana od dana podnošenja kandidature.
Izborna komisija opštine dužna je da izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavi Državnoj izbornoj komisiji u roku od tri dana od dana prijema izvještaja.

Zakon uvodi obavezu kandidata da nadležnoj komisiji dostavi izvještaj o prihodima i imovini za sebe kao i za svog bračnog ili vanbračnog druga i djecu ukoliko žive u istom porodičnom domaćinstvu.

Objavljivanje podataka o licima koja su dala priloge i poklone za kampanju
Član 19

Izborna komisija je dužna da na web sajtu objavi imena fizičkih i pravnih lica koja su donirala sredstva kandidatima.

Objavljivanje izvještaja
Član 20

Državna izborna komisija je dužna da, u roku od 10 dana od dana prijema, objavi izvještaje iz čl. 15, 16, 17 i 18 ovog zakona, u „Službenom listu Crne Gore“ i na web sajtu Državne izborne komisije.

Odredbe iz čl. 19 i 20 preuzete iz ZoFPP

V KAZNENE ODREDBE

Prekršaji
Član 21

Novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj kandidat ako:

1) pribavlja sredstva suprotno članu 7 st. 1 i 2 ovog zakona;
2) ne otvori poseban žiro račun i sva sredstva za finansiranje izborne kampanje ne uplaćuje na taj račun i sva plaćanja ne vrši sa tog računa (član 8);
3) ne odredi lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja (član 9 st. 1);
4) ne obavijesti nadležnu izbornu komisiju o određivanju lica na način i u roku iz člana 9 stav 3 ovog zakona;
5) vrši bilo kakav oblik pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za kandidata (član 13 stav 1);
6) obećava ili stavlja u izgled bilo kakvu privilegiju ili ličnu korist darodavcu kandidata (član 13 st 2);
7) ne podnose izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava na način i u roku iz čl. 14,15, 16, 17 i 18 ovog zakona;
8) ne angažuje odgovarajućeg revizora, na način propisan članom 16 stav 3 ovog zakona;
9) ne obavijesti Državnu izbornu komisiju u skladu sa članom 16 stav 3 ovog zakona.

Član 22

Novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se za prekršaj fizičko lice koje je kandidat odredio kao lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja ako nenamjenski troši sredstva i ne podnese izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava na način i u roku iz člana 14, 15, 16, 17 i 18 ovog zakona.

Član 23

Novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se fizičko lice ako za troškove finansiranja izborne kampanje uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 7 stav 2 ovog zakona.

Član 24

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice ako za troškove finansiranja izborne kampanje uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 7 stav 2 ovog zakona.

Član 25

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj organ države ili lokalne samouprave ako dozvoli korišćenje sredstava države, odnosno lokalne samouprave od strane kandidata suprotno članu 11 ovog zakona.
Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori i odgovorno lice u organu.

Član 26

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori
kazniće se izborna komisija jedinice opštine ako ne proslijedi izvještaje Državnoj izbornoj komisiji u
skladu sa čl. 16 stav 2, 17 stav 2 i 18 stav 2 ovog zakona.
Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u izbornoj komisiji opštine novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 27

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se Državna izborna komisija ako ne objavi izvještaje u skladu sa članom 20 ovog zakona;
Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u Državnoj izbornoj komisiji novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Kaznene odredbe pisane su po uzoru na rješenja sadržana u ZoFPP.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28

Sadržaj, odnosno obrasci izvještaja iz člana 17 ovog zakona, donijeće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo finansija treba da pripremi obrasce za izvještaje koji su propisani Zakonom.. Član 28 uvodi rok u kome je navedeni Ministarstvo dužno da ispuni propisanu obavezu.

Član 29

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe st. 2 i 3 člana 23 Zakona o izboru Predsjednika Republike („Službeni list RCG", broj 11/03) i st. 2 i 3 člana 36 Zakona o izboru predsjednika opštine („Službeni list RCG", broj 42/03).

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju da važe odredbe Zakona o izboru Predsjednika Republike i odredbe Zakona o izboru predsjednika opštine kojima se uređuju pitanja u vezi sa finansiranjem kampanje i druga pitanja koja su predmetom regulisanja ovog Zakona.

Član 30

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu Crne Gore«.

Završnom odredbom predviđa se da primjena ovog Zakona otpočne odmah, narednog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

II DIO
Finansiranje kampanje na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine u Crnoj Gori

UVOD

Pod izbornom kampanjom se podrazumijeva vrijeme koje prođe od dana raspisivanja izbora do dana izborne šutnje, a u kojem političke partije i kandidati, korišćenjem zakonski određenih mehanizama, propagiraju svoje programe u cilju osvajanja glasova birača na izborima. Zakon o izboru odbornika i poslanika, u čl. 14 propisuje da „od dana raspisivanja izbora do održavanja izbora ne može proteći manje od 60 ni više od 100 dana". Izborna propaganda prestaje 24 sata prije održavanja izbora. Međutim, praksa je pokazala da je trajanje kampanje političkih partija u praksi održavanja izbora mnogo duže – oko 2 mjeseca. Kada je riječ o vremenu kojeg mediji posvećuju izbornoj kampanji, bilo da se radi o aktivnostima informativnog ili propagandnog karaktera, iste po pravilu zauzimaju prostor 20 dana do dana izborne šutnje.

Finansiranje izborne kampanje političkih partija u Crnoj Gori, odnosno ostvarivanje finansijskih sredstava političkih partija kao i način kontrole njihovog finansijskog poslovanja za vrijeme izbornog procesa, uređuje se **Zakonom o finansiranju političkih partija**[8] **i Zakonom o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine**[9]**.**

Finansiranje kampanje na vanrednim parlamentarnim izborima, koji su održani 29. marta 2009. godine po prvi put je sprovedeno prema odredbama novousvojenog Zakona o finansiranju političkih partija. Kako je CEMI imao veoma značajnu ulogu u procesu donošenja ovog Zakona, monitoring primjene njegovih odredbi nametnuo se kao jedan od prioriteta u praćenju toka izborne kampanje. Kao i u okviru svakog izbornog procesa, CEMI-jeve aktivnosti na polju monitoringa finansiranja političkih partija i izbornih kampanja, bile su podržane od strane Fondacije Institut za otvoreno društvo – Predstavništvo Crna Gora, ovog puta kroz realizaciju projekta "Unaprjeđenje sistema finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori – I faza". Osnovni cilj ovih aktivnosti je da se smanji nivo političke korupcije u Crnoj Gori kroz povećanje transparentnosti redovnog finansiranja političkih partija i finansiranja izborne kampanje. Predmet monitoringa izborne kampanje prvenstveno je praćenje prikupljanja i trošenja finansijskih sredstava koje su političke partije i izborne liste koje su učestvovale u izbornom procesu prikupile i utrošile u svrhu finansiranja aktivnosti izborne kampanje. Monitoringom izborne kampanje, CEMI je, koristeći zakonom propisane mehanizme i procedure, obezbijedio kontinuiranu dostupnost informacija vezanih za primjenu odredbi Zakona o finansiranju političkih partija javnosti Crne Gore.

8 „Službeni list Crne Gore", br. 49/08
9 „Službeni list Crne Gore" br. 08/ 09

2.1 ANALIZA FINANSIRANJA IZBORNE KAMPANJE NA VANREDNIM PARLAMENTARNIM IZBORIMA ODRŽANIM 29. MARTA 2009. GODINE

Prema odredbama Zakona o finansiranju političkih partija političke partije i izborne liste koje učestvuju u izbornom procesu mogu sticati i obezbjeđivati sredstva za finansiranje aktivnosti izborne kampanje. Pod troškovima izborne kampanje, u smislu odredbi ovog Zakona, podrazumijevaju se troškovi koji se odnose na predizborne skupove, plakate, reklamiranje, reklamne spotove i reklamni materijal, oglase, publikacije, emisije u medijima, istraživanja javnog mnjenja, režijske troškove i opštu administraciju, transport u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora. Sredstva koja partije pribave po osnovu finansiranja aktivnosti izborne kampanje mogu biti iz: javnih izvora (budžetska sredstva) i privatnih izvora (pokloni, donacije itd).

Ministarstvo finansija je za finansiranje izborne kampanje na vanrednim parlamentarnim izborima opredijelilo oko 1.360.000 Eura (0,2% budžeta Crne Gore). Prema odredbi iz čl. 11 Zakona o finansiranju političkih partija 0,15% ili 1.020.000 eura iz tekućeg budžeta Crne Gore (3/4 pomenutih sredstava) obezbjeđuju se za finansiranje troškova izborne kampanje. Preostalih 0,05% ili 340.000 eura tzv. vezana budžetska sredstva obezbjeđivaće se izbornim listama koje osvoje mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata, pod uslovom da su iz privatnih izvora prikupili dvostruki iznos sredstava koja im pripadaju u smislu člana 11 stav 2 ovog zakona (čl. 12 Zakona o finansiranju političkih partija), odnosno 26 000 eura.

Početak izborne kampanje, sa aspekta finansiranja političkih partija, odnosno njihovih kampanja, obilježila je nepravilna primjena odredbi Zakona o finansiranju političkih partija od strane Ministarstva finansija Crne Gore. Naime, Ministarstvo nije pravilno primijenilo odredbe iz čl. 11 i čl. 12 Zakona prema kojima se ukupna budžetska sredstva za pokrivanje troškova predizborne kampanje u iznosu 0,20 % tekućeg budžeta se dijele na: 0,15 % predviđenih za raspodjelu budžetskih sredstava (čl. 11 Zakona) i 0,05 % predviđenih za raspodjelu po osnovu vezanih budžetskih sredstava (čl.12 Zakona).

Prema čl. 11 raspodjela navedenih budžetskih sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje (0,15%) vrši se na sljedeći način:

1. Sredstva u iznosu od 20% raspodjeljuju se u jednakim iznosima podnosiocima izbornih lista, u roku od osam dana od dana potvrđivanja izborne liste;
2. Sredstva u iznosu od 80% raspodjeljuju se podnosiocima izbornih lista koje su osvojile mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata. Ova sredstva se ra-

spodjeljuju u roku od 15 dana od dana kada podnosioci izbornih lista dostave nadležnoj izbornoj komisiji izvještaje o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju, sa izvještajima revizora Ministarstva o izvršenoj reviziji.

Dakle, shodno predviđenim sredstvima (1.020.000 Eura), sve stranke i koalicije kojima su od strane Državne izborne komsije, zaključno sa 9. martom, potvrđene izborne liste, trebale su da podijele 20% ili 204.000 Eura.

Kako je, zaključno sa 9. martom, od strane državne izborne komisije potvrđeno 16 izbornih lista, prostom računicom se dolazi do podatka da su one na početku kampanje trebale podijeliti 204.000 Eura na jednake djelove, tako da je svaka lista trebala dobiti po nešto manje od 13.000 Eura do 17. marta. Međutim, ***spornom odlukom Ministarstva finansija, 16 potvrđenih izbornih lista, je prema ovoj odluci dobilo po 17.000 Eura, što je za po 4.000 eura više od predviđenih sredstava po potvrđenoj listi, što u ukupnoj vrijednosti iznosi više za oko 64. 000 Eura****.*

Tabela 1: *Pregled pravilno raspodijeljenih sredstava na početku izborne kampanje (kako je trebalo raspodijeliti sredstva)*

POLITIČKA PARTIJA/KOALICIJA	OSNOVICA (0,15% BUDŽETA)	%	IZNOS
FORCA	1 020 000 eura	20%	12 750
CRNOGORSKI KOMUNISTI	1 020 000 eura	20%	12750
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	1 020 000 eura	20%	12 750
NARODNJAČKA KOALICIJA – NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	1 020 000 eura	20%	12 750
EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ	1 020 000 eura	20%	12 750
„BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO“	1 020 000 eura	20%	12 750
POKRET ZA PROMJENE – MOŽEMO – NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	1 020 000 eura	20%	12 750
SNP - SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – SRĐAN MILIĆ	1 020 000 eura	20%	12 750
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	1 020 000 eura	20%	12 750
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - „ZA DRUGAČIJU CRNU GORU“ – DR GORAN BATRIĆEVIĆ	1 020 000 eura	20%	12 750
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	1 020 000 eura	20%	12 750
UDSH – DUA FERHAT DINOŠA	1 020 000 eura	20%	12 750
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA – DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ „ZA ISTINSKE SRBE“	1 020 000 eura	20%	12 750

„ALBANSKA KOALICIJA - PERSPEKTIVA“	1 020 000 eura	20%	12 750
SRPSKA NACIONALNA LISTA	1 020 000 eura	20%	12 750
ALBANSKA LISTA	1020 000 eura	20%	12 750
			UKUPNO: 204 000 eura

***Tabela 2: P**regled raspodijeljenih sredstava po odluci Ministarstva finansija (nepravilna raspodjela)*

POLITIČKA PARTIJA/KOALICIJA	OSNOVICA (0,20% BUDŽETA)	%	DOBIJENI IZNOS
FORCA	1 360 000 eura	20%	17 000
CRNOGORSKI KOMUNISTI	1 360 000 eura	20%	17 000
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	1 360 000 eura	20%	17 000
NARODNJAČKA KOALICIJA – NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	1 360 000 eura	20%	17 000
EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ	1 360.000 eura	20%	17 000
„BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO“	1 360 000 eura	20%	17 000
POKRET ZA PROMJENE – MOŽEMO – NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	1 360 000 eura	20%	17 000
SNP - SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – SRĐAN MILIĆ	1 360 000 eura	20%	17 000
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA – ANDRIJA MANDIĆ	1 360 000 eura	20%	17 000
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - „ZA DRUGAČIJU CRNU GORU“ – DR GORAN BATRIĆEVIĆ	1 360 000 eura	20%	17 000
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	1 360 000 eura	20%	17 000
UDSH – DUA FERHAT DINOŠA		20%	17 000
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA – DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ „ZA ISTINSKE SRBE“	1 360 000 eura	20%	17 000
„ALBANSKA KOALICIJA - PERSPEKTIVA“	1 360 000 eura	20%	17 000
SRPSKA NACIONALNA LISTA	1 360 000 eura	20%	17 000
ALBANSKA LISTA	1 360 000 eura	20%	17 000
			UKUPNO: 272 000 eura

Ostatak u iznosu od 80% ukupno predviđenih sredstava za finansiranje izborne kampanje ili 816.000 eura će se raspodijeliti podnosiocima izbornih lista srazmjerno broju osvojenih mandata i to 15 dana od dana podnošenja podnošenja kompletnog izvještaja o prikupljenim i utrošenim sredstvima u toku izborne kampanje, a s obzirom na činjenicu da Ustav propisuje 81 poslaničko mjesto u Parlamentu

Crne Gore, to znači da će za svaki osvojeni mandat izborna lista dobijati po nešto više od 10 000 Eura. Prema analizama CEMI-ja, u tabeli 1.3. su iznijete projekcije koliko su koalicije i partije, na osnovu ostvarenih izbornih rezultata, dobile sredstava prema raspodjeli preostalih 80% sredstava predviđenih za finansiranje kampanje.

Tabela 3: *Projekcija pravilne raspodjele ostatka od 80% sredstava prema dobijenim mandatima na izborima*

POLITIČKA PARTIJA/KOALICIJA	OSNOVICA	BROJ MANDATA	DOBIJENI IZNOS (PROJEKCIJA)
FORCA	816 000 eura	1	10 074
CRNOGORSKI KOMUNISTI	816 000 eura	0	0
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	816 000 eura	0	0
NARODNJAČKA KOALICIJA – NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	816 000 eura	0	0
EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ	816 000 eura	48	483 355
„BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO“	816 000 eura	0	0
POKRET ZA PROMJENE – MOŽEMO – NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	816 000 eura	5	50 370
SNP - SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – SRĐAN MILIĆ	816 000 eura	16	161 185
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	816 000 eura	8	80 952
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - „ZA DRUGAČIJU CRNU GORU“ – DR GORAN BATRIĆEVIĆ	816 000 eura	0	0
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	816 000 eura	0	0
UDSH – DUA FERHAT DINOŠA	816 000 eura	1	10 074
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA – DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ „ZA ISTINSKE SRBE“	816 000 eura	0	0
„ALBANSKA KOALICIJA – PERSPEKTIVA“	816 000 eura	1	10 074
SRPSKA NACIONALNA LISTA	816 000 eura	0	0
ALBANSKA LISTA	816 000 eura	1	10 074
			UKUPNO: oko 816 000 eura

Ukoliko bi tabelarno htjeli prikazati ukupne budžetske prihode koje su ostvarile izborne liste i političke partije koje su učestvovale na vanrednim parlamentarnim izborima 29. marta 2009. godine , izgledalo bi na sljedeći način:

Tabela 4: *Projekcija budžetskih prihoda po osnovu finansiranja izborne kampanje*

POLITIČKA PARTIJA/KOALICIJA	I tranša	II tranša (PROJEKCIJA)	UKUPNO (PROJEKCIJA)
FORCA	17 000	10 074	27 074
CRNOGORSKI KOMUNISTI	17 000	0	17 000
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	17 000	0	17 000
NARODNJAČKA KOALICIJA – NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	17 000	0	17 000
EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ	17 000	483 355	500 355
„BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO“	17 000	0	17 000
POKRET ZA PROMJENE – MOŽEMO – NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	17 000	50 370	67 370
SNP - SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – SRĐAN MILIĆ	17 000	161 185	178 185
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	17 000	80 952	97 952
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - „ZA DRUGAČIJU CRNU GORU“ – DR GORAN BATRIĆEVIĆ	17 000	0	17 000
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	17 000	0	17 000
UDSH – DUA FERHAT DINOŠA	17 000	10 074	27 074
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA – DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ „ZA ISTINSKE SRBE“	17 000	0	17 000
„ALBANSKA KOALICIJA – PERSPEKTIVA“	17 000	10 074	27 074
SRPSKA NACIONALNA LISTA	17 000	0	17 000
ALBANSKA LISTA	17 000	10 074	27 074

CEMI je uredno obavijestio Ministarstvo finansija i javnost Crne Gore o propustu koji je učinjen prilikom raspodjele prve tranše sredstava političkim partijama. U kasnijim, neformalnim razgovorima sa predstavnicima Ministarstva finansija, predstavnici CEMI-ja dobili su potvrdu da je propust koji je napravljen isključivo posljedica nepotpunog tumačenja odredbi novousvojenog Zakona o finansiranju političkih partija u dijelu koji se tiče finansiranja izborne kampanje. Ovim propustom Ministarstva finansija oštećene isključivo one političke partije koje su na izborima stekle parlamentarni status, a kako iste nijesu našle za shodno da pokrenu pitanje u vezi sa ovom Odlukom Ministarstva finansija, CEMI je odlučio da dalje ne procesuira ovo pitanje, jer građani Crne Gore neće biti oštećeni raspodjelom preostalih sredstava predviđenih za finansiranje kampanje – jer se

raspodjela tih sredstava vršila iz ostatka sume predviđene za finansiranje aktivnosti izborne kampanje – koja je zbog navedenog propusta značajno umanjena.

CEMI je u završnoj fazi izbornog procesa posebnu pažnju posvetio poštovanju obaveze podnošenja izvještaja o finansiranju izborne kampanje od strane izbornih lista koje su učestvovale u izbornom procesu, a koja proističe iz čl. 23 Zakona o finansiranju političkih partija. Shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama CEMI se obratio Državnoj izbornoj komisiji zahtjevom za dostavljanje sljedećih informacija:

1. Da li su sve političke partije i izborne liste koje su učestvovale na prijevremenim parlamentrnim izborima, održanim 29. marta 2009. godine podnijele DIK-u kompletne izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju u skladu sa čl. 23 stav 1. Zakona o finansiranju političkih partija?
2. Koje političke partije i izborne liste, koje su učestvovale na prijevremenim parlamentrnim izborima, održanim 29. marta 2009. godine su obavezu podnošenja izvještaja realizovale na način i u roku koji je predviđen u čl. 23 Zakona o finansiranju političkih partija?
3. Koje političke partije i izborne liste, koje su učestvovale na prijevremenim parlamentrnim izborima, održanim 29. marta 2009. godine, nijesu ispunile obavezu podnošenja izvještaja realizovale na način i u roku koji je predviđen u čl. 23 Zakona o finansiranju političkih partija?
4. Da li je Državna izborna komisija ispunila obavezu objavljivanja podnijetih izvještaja na način i u roku koji je predviđen u čl. 24 Zakona o finansiranju političkih partija?

U odgovoru DIK-a navodi se sljedeće:

„U vezi vašeg zahtjeva za pristup navedenim informacijama, obavještavamo vas da su Državnoj izbornoj komisiji, kompletne izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utošenih sredstava za izbornu kampanju u skladu sa čl. 23. stav 1 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl. List Crne Gore“ br. 49/08), podnijele sljedeće političke partije i izborne liste: „KOALICIJA ZA EVROPSKU CRNU GORU“ – MILO ĐUKANOVIĆ, POKRET ZA PROMJENE, UDSH-DUA, SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE, FORCA, OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA, DEMOKRATSKI SAVEZ U CRNOJ GORI, STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE i NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA.
Osim toga, napominjemo da Državnoj izbornoj komisiji, kompletne izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju nijesu podnijele sljedeće političke partije i izborne liste: CRNOGORSKI KOMUNISTI, NARODNJAČKA KOALICIJA, „BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO“,

KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA, PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA „ALBANSKA KOALICIJA – PERSPEKTIVA", SRPSKA NACIONALNA LISTA i ALBANSKA ALTERNATIVA, koje su učestvovale na parlamentarnim izborima, održanim 29. marta 2009. godine.
Takođe ističemo da je Državna izborna komisija ispunila svoju obavezu iz čl. 24 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl. List Crne Gore" br. 49/08), na način što je u zakonom predviđenom roku dostavila sve primljene izvještaje političkih partija i izbornih lista na objavljivanje Službenom listu Crne Gore i na web sajtu Državne izborne komisije – www.rik.cg.yu."

Dakle, shodno zvaničnim informacijama dobijenim od strane Državne izborne komisije Crne Gore, od ukupnog broja političkih partija i izbornih lista koje su učestvovale na izborima održanim 29. marta 2009. godine svega devet su u zakonom predviđenom roku predale kompletne izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju. Na ovaj način, ostale političke partije su flagrantno prekršile odredbe Zakona o finansiranju političkih partija koje se odnose na obavezu podnošenja kompletnog izvještaja o finansiranju izborne kampanje. Na taj način stekli su se svi preduslovi odgovornosti iz čl. 30 Zakona o finansiranju političkih partija, koji predviđa da će se politička partija kao pravno lice kazniti novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori ukoliko ne podnese izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava. Iz istog razloga, odgovorno lice u političkoj partiji odnosno fizičko lice – podnosilac izborne liste, će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

Ministarstvo finansija, kao organ izvršne vlasti koji je zadužen za primjenu odredbi Zakona o finansiranju političkih partija bio je dužan da u skladu sa zakonskim procedurama pokrene prekršajne prijave protiv svih partija tj izbornih lista, odnosno odgovornih lica, zbog nepoštovanja odredbi Zakona o finansiranju političkih partija. Propisane kazne imale bi prvenstveni cilj da učesnike izbornog procesa na adekvatan način sankcionišu za nepoštovanje i kršenje propisanih zakonskih obaveza. Kako Ministarstvo finansija nije postupilo u skladu sa svojim ovlašćenjima, CEMI je kao predstavnik civilnog društva i inicijator usvajanja ovog Zakona, u skladu sa Zakonom podnio Zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom organu protiv nesavjesnih političkih aktera ovog izbornog procesa, koji u zakonskom roku nijesu podnijeli kompletne finansijske izbještaje o porijeklu, visini i strukturi pribavljenih i utrošenih sredstava za finansiranje izborne kampanje na parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine.[10]

10 Vidjeti ANEKS IV Izvještaja u kome su predstavljeni Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka protiv političkih partija koje zakonskom roku nijesu podnijeli kompletne finansijske izvještaje o porijeklu, visini i strukturi pribavljenih i utrošenih sredstava za finansiranje izborne kampanje

Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka podneseni su protiv sljedećih političkih partija: Narodna stranka, Liberalna partija, Demokratski centar, Stranka srpskih narodnjaka, Crnogorski komunisti, Demokratska srpska stranka, Stranka srpskih radikala, Partija demokratskog prosperiteta i „Bošnjaci i muslimani zajedno, jedno" (izborna lista). Očekujemo da će Ministarstvo finansija u najskorijem roku pokrenuti prekršajne postupke protiv navedenih političkih subjekata.

Raspodjela vezanih budžetskih sredstava

Jedan od novih instituta koji se uvode Zakonom o finansiranju političkih partija je raspodjela vezanih budžetskih sredstava. Naime, za pokriće troškova izborne kampanje ¼ od ukupno predviđenih budžetskih sredstava raspodjeljuje se podnosiocima izbornih lista koji su osvojili mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata, pod uslovom da su izborne liste ili političke partije iz privatnih izvora prikupile dvostruki iznos sredstava koja im pripadaju po osnovu inicijalne raspodjele budžetskih sredstava (koja im pripadaju po osnovu člana 11 stav 2 ovog zakona). Ovo rješenje ima za cilj da stimuliše (1) prijavljivanje izvora privatnih donacija i (2) rad sa članstvom, kako bi političke partije mogle računati na dodatni izvor prihoda kojima bi pokrili dio troškova aktivnosti kapanje.

Međutim, Ministarstvo finansija je prilikom raspodjele sredstava zanemarilo raspodjelu vezanih budžetskih sredstava, čime su oštećene one političke partije koje su se kvalifikovale za raspodjelu sredstava po ovom osnovu. Sredstva u iznosu 340.000 eura ili ¼ ukupno predviđenih budžetskih sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje je u startu trebalo predodrediti za raspodjelu nakon podnošenja finansijskih izvještaja i to samo onim partijama koje su iz privatnih izbora prikupile više od 25 500 eura za finansiranje troškova izborne kampanje. Analizom podnesenih izvještaja CEMI je došao do podatka da je samo „Koalicija – Evropska Crna Gora – Milo Đukanović" uspjela da se kvalifikuje za ovu raspodjelu, jer je prihodovala ukupno 131 000 eura iz privatnih izvora. Ostale političke partije, koje su podnijele finansijske izvještaje, nijesu uspjele da prikupe iznos sredstava koji bi ih kvalifikovao za raspodjelu po osnovu vezanih budžetskih sredstava. Prevedeno u brojkama, „Koalicija – Evropska Crna Gora – Milo Đukanović" je shodno podnijetim izvještajima trebala po ovom osnovu da prihoduje ukupno oko 201 000 eura (po otprilike 4190 eura po dobijenom mandatu). Preostalih 139 000 eura, koje su se trebale raspodijeliti ostalim političkim partijama, koje nijesu prikupile dovoljan iznos sredstava iz privatnih izvora da bi mogle aplicirati za ovu raspodjelu, trebalo je vratiti u budžet Crne Gore.

Ukoliko bismo htjeli praviti konačnu tabelu, sa svim budžetskim prihodima koje su partije trebale ostvariti pravilnom raspodjelom u skladu sa Zakonom

o finansiranju političkih partija, dobili bi smo sljedeće rezultate:

Tabela 5: *Projekcija ukupnih budžetskih prihoda po osnovu finansiranja izborne kampanje*

POLITIČKA PARTIJA/KOALICIJA	I tranša (prije izbora)	II tranša (nakon izbora)	III tranša (vezana budžetska sredstva)	UKUPNO
FORCA	12 750	10 074	0	22 824
CRNOGORSKI KOMUNISTI	12 750	0	0	12 750
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	12 750	0	0	12 750
NARODNJAČKA KOALICIJA – NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	12 750	0	0	12 750
EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ	12 750	483 355	201 000	697 105
„BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO“	12 750	0	0	12 750
POKRET ZA PROMJENE – MOŽEMO – NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	12 750	50 370	0	63 120
SNP - SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – SRĐAN MILIĆ	12 750	161 185	0	173 935
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	12 750	80 952	0	93 702
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - „ZA DRUGAČIJU CRNU GORU“ – DR GORAN BATRIĆEVIĆ	12 750	0	0	12 750
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	12 750	0	0	12 750
UDSH – DUA FERHAT DINOŠA	12 750	10 074	0	22 824
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA – DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ „ZA ISTINSKE SRBE“	12 750	0	0	12 750
„ALBANSKA KOALICIJA - PERSPEKTIVA“	12 750	10 074	0	22 824
SRPSKA NACIONALNA LISTA	12.750	0.00	0.00	12.750
ALBANSKA LISTA	12.750	10.074	0.00	22.824
UKUPNO PREDVIĐENIH SREDSTAVA	204 000	816 000	201 000	1.221158
			+ 139 000	**-139 000**

Konačno, ukoliko bi smo htjeli da prikažemo stvarne budžetske prihode

političkih partija i izbornih lista u toku predizborne kampanje, dobili bi smo sljedeće rezultate:

Tabela 6: *Projekcija stvarnih budžetskih prihoda po osnovu finansiranja izborne kampanje*

POLITIČKA PARTIJA/ KOALICIJA	I tranša (prije izbora)	II tranša (nakon izbora)	III tranša (vezana budžetska sredstva)	UKUPNO
FORCA	17 000	13.432	0.00	30.432
CRNOGORSKI KOMUNISTI	17000	0.00	0.00	17.000
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	17.000	0.00	0.00	17.000
NARODNJAČKA KOALICIJA – NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	17.000	0.00	0.00	17.000
EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ	17.000	644.740	0.00	661.740
„BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO“	17.000	0.00	0.00	17.000
POKRET ZA PROMJENE – MOŽEMO – NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	17.000	67.160	0.00	84.160
SNP - SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – SRĐAN MILIĆ	17.000	214.913	0.00	231.913
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	17.000	107.456	0.00	124.456
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA -„ZA DRUGAČIJU CRNU GORU“ – DR GORAN BATRIĆEVIĆ	17.000	0.00	0.00	17.000
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	17.000	0.00	0.00	17.000
UDSH – DUA FERHAT DINOŠA	17.000	13.432	0.00	30.432
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA – DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ „ZA ISTINSKE SRBE“	17.000	0.00		17.000
„ALBANSKA KOALICIJA - PERSPEKTIVA“	17.000	13.432	0.00	30.432
SRPSKA NACIONALNA LISTA	17.000	0.00	0.00	17.000
ALBANSKA LISTA	17.000	13.432	0.00	30.432
UKUPNO PREDVIĐENIH SREDSTAVA	272.000	1088000	00.00	1.360.000
			+360 000	

Dakle, iz posljednje tabele u kojoj je prikazana projekcija stvarnih budžetskih prihoda najznačajnije zapažanje je da je ¼ od ukupno predviđenih budžetskih sredstava za finansiranje izborne kampanje (sredstva predviđena za raspodjelu po osnovu vezanih budžetskih sredstava u čl. 12 Zakona o finansiranju političkih partija) raspodijeljeno nezakonito odnosno onim subjektima koji nijesu ispunili uslov da apliciraju za raspodjelu po ovom osnovu.

Konačno, može se izvesti generalan zaključak da je nepravilno tumačenje odredbi ovog zakona od strane Ministarstva finansija na početku izborne kampanje dovelo do niza posljedica kojima je onemogućena zakonita i pravična raspodjela budžetskih sredstava za finansiranje izborne kampanje. Te posljedice se ogledaju u sljedećem:

1. Ovom odlukom Ministarstva, na početku kampanje raspodijeljeno je po oko 4000 eura više svim političkim partijama i izbornim listama učesnicama izbornog procesa. Na taj način „profitirale" su one političe partije koje na izborima nijesu ostvarile zavidan rezultat tj. nijesu ušle u parlament, jer su umjesto 12.750 eura spornom odlukom „darivani" sa 17.000 eura.
2. Ovom odlukom Ministarstva oštećene su političke partije koje su na izborima stekle parlamentarni satus, jer se od prostale sume za raspodjelu, nakon podnošenja finansijskih izvještaja, moralo odbiti oko 60 000 eura koje su nepravilnom raspodjelom pripale političkim partijama koje su ostale „van parlamenta".
3. Ovom odlukom ministarstva narušen je princip zakonite raspodjele sredstava jer je cjelokupan postupak raspodjele ovim činom postao nelegitiman iz više razloga. Prije svega, jer nije ispoštovana primjena novog zakonskog instituta raspodjele vezanih budžetskih sredstava – u iznosu od ¼ ukupno predviđenih budžetskih sredstava za finansiranje kampanje. 360 000 eura, koliko je prema ovom osnovu trebalo raspodijeliti političkim partijama u skladu sa čl. 12 Zakona o finansiranju političkih partija, nezakonito je uračunato u ostatak koji se redovno nakon podnošenja izvještaja ima raspodijeliti političkim partijama nakon podnošenja finansijskih izvještaja u skladu sa čl.11 st.3 Zakona o finansiranju političkih partija. Stoga su one političke partije, koje nijesu stekle pravo na raspodjelu po osnovu vezanih budžetskih sredstava, stekle finansijsku korist i po ovom osnovu, dok je jedina politička partija koja se kvalifikovala za raspodjelu po ovom osnovu, apsurdno, bila na gubitku, koja u konačnoj vrijednosti iznosi oko 30 000 eura.

Iz navedenog se može zaključiti da je finansiranje kampanje na prethodnim parlamentarnim izborima obilježila nepravilna primjena odredbi Zakona o finansiranju političkih partija od strane Ministarstva finansija Crne Gore, koja je prouzrokovala niz posljedica koje su u krajnjem rezultirale brojnim nepravilnostima u vezi sa raspodjelom budžetskih sredstava predviđenih za finansiranje izborne

kampanje. Suštinski, ovaj postupak nije mogao ugroziti legitimnost izbornog procesa, ali je svakako narušio princip dosljedne primjene izbornih zakona.

Finansiranje izbornih kampanja je jedna od najbitnijih crta od kojih zavisi legitimnost i demokratičnost izbornog procesa. Crna Gora je u prethodnom periodu dobila zakone koji u ovoj oblasti mogu poslužiti kao dobar primjer svim državama u regionu. Ostaje da se u narednom periodu sa mnogo pažnje pristupi analizi propusta koji su napravljeni u ovom slučaju kako se isti ne bi ponavljali u nekom narednom izbornom procesu.

Tabela 7: *Komparacija projektovanih budžetskih prihoda (koji su trebali da budu ostvareni pravilnom raspodjelom) i stvarnih prihoda političkih partija po osnovu finansiranja kampanje*

POLITIČKA PARTIJA/KOALICIJA	PROJEKTOVANI BUDŽETSKI PRIHODI	STVARNI PRIHODI
FORCA	22.824	30.432
CRNOGORSKI KOMUNISTI	12.750	17.000
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	12.750	17.000
NARODNJAČKA KOALICIJA – NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	12.750	17.000
EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ	697.105	661.740
„BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO“	12.750	17.000
POKRET ZA PROMJENE – MOŽEMO – NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	63.120	84.160
SNP - SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – SRĐAN MILIĆ	173.935	231.913
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	93.702	124.456
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA -„ZA DRUGAČIJU CRNU GORU“ – DR GORAN BATRIĆEVIĆ	12.750	17.000
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	12.750	17.000
UDSH – DUA FERHAT DINOŠA	22.824	30.432
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA – DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ„ZA ISTINSKE SRBE“	12.750	17.000
„ALBANSKA KOALICIJA - PERSPEKTIVA“	22.824	30.432
SRPSKA NACIONALNA LISTA	12.750	17.000
ALBANSKA LISTA	22.824	30.432
	1.221.158	**1.360.000**

Konačno, u tabeli 1.7 prikazana je komparacija projektovanih budžetskih sredstava koji su trebali da budu ostvareni pravilnom raspodjelom i stvarnih prihoda političkih

partija iz budžeta Crne Gore po osnovu finansiranja izborne kampanje. Iako se na prvi pogled može učiniti „čudnim", Koalcija Evropska Crna Gora – Milo Đukanović, na osnovu analiza koje je napravio CEMI, jedina je partija koja je prihodovala manje sredstava nego što je to Zakonom bilo predviđeno. Jedini i osnovni razlog ovome leži u nepravilnoj raspodjeli prve tranše sredstava predviđenih za finansiranje izborne koja je rezultirala neraspodjelom vezanih budžetskih sredstava, na koja je samo ova politička partija ostvarila pravo. Zbog toga su, ostale političke partije, pogotovo one koje su stekle parlamentarni status, nelegalno „podijelile" značajan dio budžetskih sredstava koja su predviđena za finansiranje kampanje (polovinu od čak ¼ ukupno predviđenih sredstava).

2.2. MONITORING POLITIČKOG MARKETINGA

2.2.1 Metodologija monitoringa

Jedan od najdominantnijih i najefikasnijih oblika predstavljanja programa i aktivnosti izbornih lista i političkih partija u okviru izborne kampanje je politički marketing. Analizom izvještaja o finansiranju aktivnosti izborne kampanje, može se lako zaključiti da izborne liste i političke partije najznačajniji dio sredstava koje im stoje na raspolaganju u okviru finansiranja izborne kampanje troše upravo na medijsko-propagandne aktivnosti. Na osnovu izvještaja koje smo dobili od agencija koje se bave marketingom, CEMI je izračunao ukupnu vrijednost plaćenog vremena izbornih lista i političkih partija na TV stanicama u okviru političkog marketinga tokom predizborne kampanje.

Podaci koje smo dobili istraživanjem, a tiču se utrošenih sredstava za politički marketing na TV stanicama, rezultat su procjene cijena izračunatih na osnovu zvaničnih cjenovnika koje su televizije (ukupno njih osam) proslijedile CEMI-ju. Treba napomenuti da cjenovnik TV Montena obuhvata paket od 12 000 eura koji uključuje dnevno i nedjeljno emitovanje, na osnovu kojeg nije bilo moguće utvrditi vrijednost usluga za politički marketing, imajući u vidu plaćeno vrijeme partija prema podacima koje smo prikupili.

Kada je riječ o štampanim medijima, metodologija istraživanja se ogledala u praćenju 3 nacionalna dnevna lista (Pobjeda, Vijesti i Dan) na osnovu kojih smo dobili predstavljene rezultate. Monitoringom štampanih medija prikupili smo podatke o prostoru posvećenom političkim partijama za politički marketing u okviru dnevnih izdanja navedenih štampanih medija. Na osnovu zvaničnih cjenovnika pomenutih nacionalnih dnevnih novina, računali smo vrijednost usluga političkog marketinga.
Treba istaći da troškovi koji su se odnosili na rekamiranje na bilbordima nijesu

uračunati, s obzirom da nijesmo dobili njihove zvanične cjenovnike.

2.2.2. Rezultati monitoringa političkog marketinga prema zvaničnim finansijskim izvještajima

Prema zvaničnim finansijskim izvještajima, političke partije i izborne liste koje su učestvovale na vanrednim parlamentarnim izborima najznačajniji dio sredstava opredijelile su za finansiranje medijsko-propagandnih aktivnosti. U tabeli je predstavljen prikaz sredstava političkih partija utrošenih u svrhe političkog marketinga, izračunat na osnovu zvaničnih finansijskih izvještaja koje su podnijele političke partije.

Tabela 1: *Utrošena sredstva za politički marketing prema zvaničnim izvještajima političkih partija*

Političke partije	total- finansijski izvještaji
Forca	12 603.60€
Crnogorski komunisti	Nije predala
Stranka penzionera	3 442.00€
Narodnjačka koalicija	Nije predala
Koalicija " Evropska Crna Gora - Milo Đukanović"	508 991.13€
Bošnjaci i muslimani zajedno 'jedno'	Nije predala
Pokret za promjene - Možemo - Nebojša Medojević	79 111.02€
SNP - Socijalistička narodna partija	61 083.77€
Nova srpska demokratija	135 344.75€
Koalicija LP i DC " Za drugačiju Crnu Goru" - Dr Goran Batrićević	Nije predala
Partija demokratskog prosperiteta	Nije predala
UDSH - DUA	6 000.00€
Otadžbinska srpska stranka	7 514.05€
Srpska nacionalna lista	Nije predala
Albanska koalicija - perspektiva	Nije predala
Albanska alternativa	Nije predala
UKUPNO	588 745.94€

2.2.3. Rezultati monitoringa političkog marketinga prema nalazima CEMI-ja

Prema metodologiji koja je opisana u uvodu ovog odjeljka Izvještaja, CEMI je prikupio nalaze o sredstvima koje su političke partije i izborne liste utrošile u svrhe političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje. Prema nalazima

CEMI-ja, najviše sredstava za politički marketing odvojila je vladajuća koalicija, Koalicija „ Evropska Crna Gora- Milo Đukanović“. Sa druge strane, tri najznačajnije opozicijone partije u Crnoj Gori, SNP, NOVA i PZP su za potrebe političkog marketinga tokom izborne kampanje u zbirnom iznosu utrošile sredstava koliko je utrošila koalicija „Evropska Crna Gora – Milo Đukanović“. U tabeli su prikazani iznosi sredstava utrošenih za finansiranje političkog marketinga učesnika izbornog procesa na vanrednim parlamentarnim izborima.

***Grafik** 1: Ukupno utrošena sredstava na politički marketing od strane svih političkih partija u okviru predizborne kampanje u periodu od 3. do 27. marta*

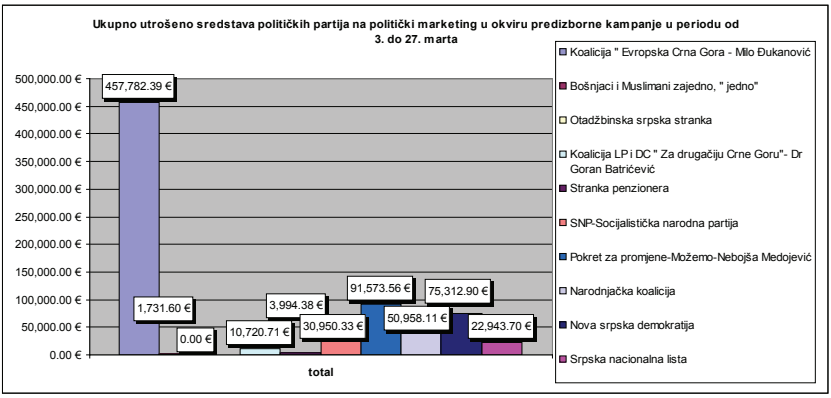

2.2.4. Politički marketing – TV stanice

Plaćeno vrijeme političkih partija/izbornih lista na TV stanicama u toku izborne kampanje

U vrijeme izborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, medijski emiteri obezbjeđuju ravnopravno predstavljanje izbornih lista i političkih partija koje su učesnici izbornih procesa. Pravila o predstavljanju potvrđenih izbornih lista i političkih partija usvaja Savjet radio-difuznog servisa. Pravilima se propisuje i način predstavljanja izbornih lista i političkih partija za vrijeme trajanja izborne kampanje. Prema odredbi iz čl. 50 Zakona o izboru odbornika i poslanika, podnosioci izbornih lista imaju pravo da u javnim glasilima, u okviru istih dnevnih termina, odnosno rubrika, ravnopravno obavještavaju građane o svojim programima i aktivnostima.

Kada je u pitanju medijsko predstavljanje političkih aktera, u praksi možemo razlikovati dva oblika predstavljanja: aktivno i pasivno. U najvećem broju slučajeva, izborne liste i političke partije se opredjeljuju za aktivno predstavljanje – kao subjekti koji neposredno učestvuju u predizbornoj kampanji. U posredne aktere

spadaju državni organi čija je nadležnost sprovođenje izbora, državni funkcioneri, nevladine organizacije, domaći i strani posmatrači izbora, istraživanje javnog mnjenja, izjave međunarodnih aktera koje su date u kontekstu izbora. Veće političke partije i izborne liste se uglavnom neposredno predstavljaju – kroz predizborne promocije, konferencije za štampu, tribine, dok se manje stranke odlučuju da o svojim aktivnostima javnost obavještavaju putem saopštenja, izjava funkcionera itd.

Koliko je politički marketing bio prisutan na nacionalnim TV stanicama za vrijeme predizborne kampanje u periodu od 3.- 27.marta, najbolje se može vidjeti na sljedećem shematskom prikazu:

Grafik 2: *Plaćeno vrijeme političkih partija i izbornih lista na TV stanicama tokom predizborne kampanje (u periodu od 3. do 27. marta 2009. godine)*

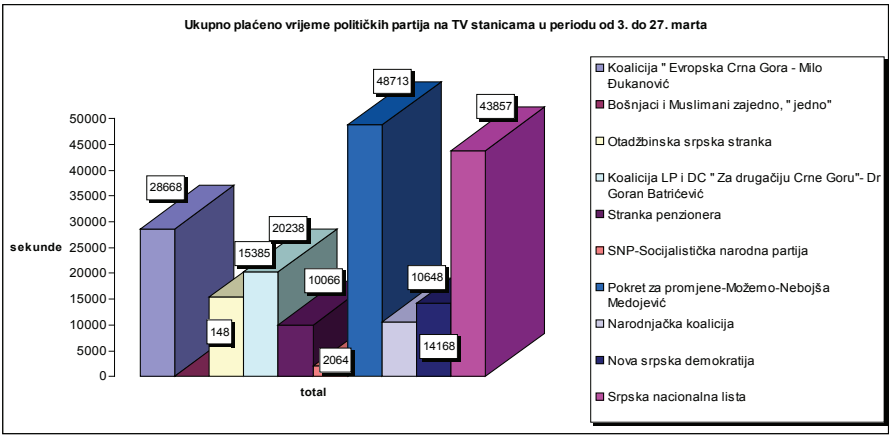

Slijedi tabelarni prikaz reklamiranja na posmatranim TV stanicama :

Tabela 2: *Reklamiranje na posmatranim TV stanicama*

Političke partije	RTCG1	RTCG2	TVIN	Atlas	Elmag	Montena	PINK M	mbc
Stranka penzionera	0	0	0	0	5070	4996	0	0
Narodnjačka koalicija	902	0	325	0	8844	0	577	0

Koalicija " Evropska Crna Gora- Milo Đukanović"	7860	2744	3106	4965.00	1194	5620	3179	0
Bošnjaci i muslimani zajedno 'jedno'	148	0	0	0	0	0	0	0
Pokret za promjene- Možemo- Nebojša Medojević	0	0	0	3280	14300	31133	0	0
SNP- Socijalistička narodna partija	1253	153	252	0	406	0	0	0
Nova srpska demokratija	6257	0	0	0	7911	0	0	0
Koalicija LP i DC " Za drugačiju Crnu Goru"-Dr Goran Batrićević	267	3	172	0	0	19796	0	
Otadžbinska srpska stranka	0	0	0	0	0	12375	0	3010
Srpska nacionalna lista	161	0	0	0	21340	22356	0	0
UKUPNO	**16848**	**2900**	**3855**	**8245**	**59065**	**96276**	**3756**	**3010**

Kao što se iz priloženog može zaključiti pojedine političke partije su „ izbjegavale „ pojedine medije. Tako na primjer, ne postoji nijedna TV stanica koja je korišćena za politički marketing svih političke partija. Stranka penzionera reklamirala se samo na Elmagu i Monteni. Narodnjačka koalicija izostala je sa političkog marketinga na 4 TV stanice (RTVCG 2, RtvAtlas, Montena i mbc). Bošnjači i muslimani zajedno „ jedno“ izostala je sa političkog marketinga svih posmatranih TV stanica, osim RTVCG1. Zatim, Pokret za promjene nije se uopšte reklamirao na državnim Televizijama (RTVCG 1 i RTVCG 2) niti na Pink-u i MBC-u. Socijalistička narodna partija nije se oglašavala u 4 TV stanica (RtvAtlas, Montena, mbc, i Pink). Nova srpska demokratija izostala je sa političkog marketinga čak 6 posmatranih TV stanica i to : RTVCG 2, TVIN, RtvAtlas, Montena, Pink i mbc. Koalicija LP i DC „ Za drugačiju Crnu Goru“ – Dr Goran Batrićević je trošila sredstva na politički marketing u 3 TV stanice (RTV Atlas, Elmag i Pink). Otadžbinska srpska stranka izostala je sa političkog marketinga svih TV stanica, osim sa mbc. Konačno, Srpska nacionalna lista se nije oglašavala u 5 posmatranih TV stanica i to : RTVCG2, TVIN, RtvAtlas, Pink i mbc. Međutim, ovdje treba istaći da, sudeći po podacima koje smo dobili od marketinške agencije MAMA, političke partije koje nijesu imale plaćeno vrijeme u okviru političkog marketinga tokom

izborne kampanje su sljedeće : Forca, Crnogorski komunisti, Partija demokratskog prosperiteta, UDSH-DUA, Albanska koalicija „ Perspektiva“ i Albanska alternativa. Takođe, ono što se može zaključiti jeste to da su se političke partije najviše reklamirale na TV Montena, a najmanje na drugom programu RTVCG.

U cilju sveobuhvatnog i jasnog uvida u zastupljenost političkih partija na osam TV stanica, slijedi prikaz plaćenih termina svih političkih partija pojedinačno. Vrijednost je izražena u sekundama.

Grafik 3: *Plaćeno vrijeme Stranke penzionera u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

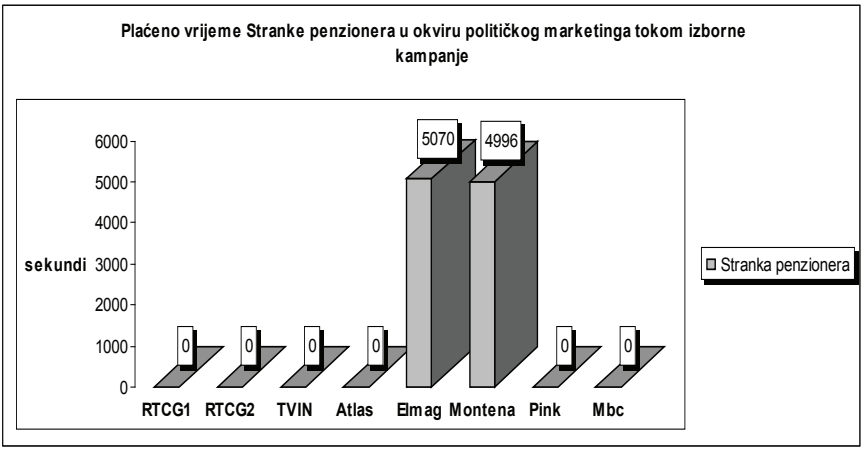

Grafik 4: *Plaćeno vrijeme Narodnjačke koalicije u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

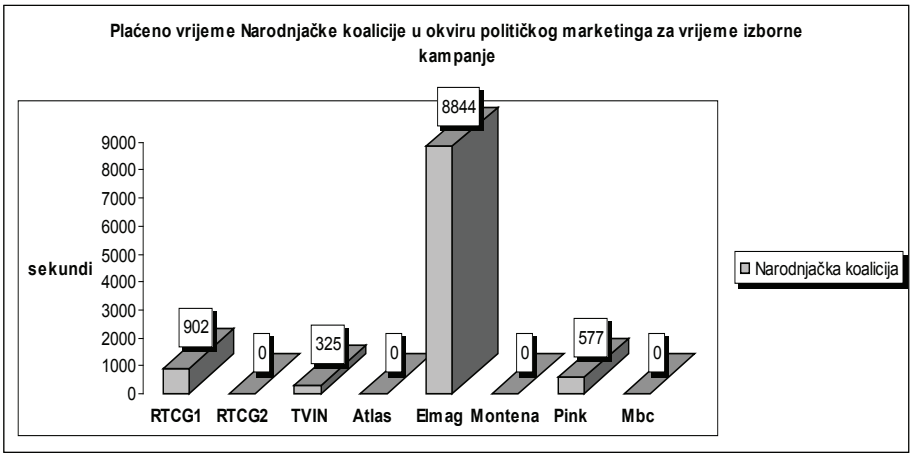

Grafik 5: *Plaćeno vrijeme Koalicije „ Evropska Crna Gora - Milo Đukanović“ u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

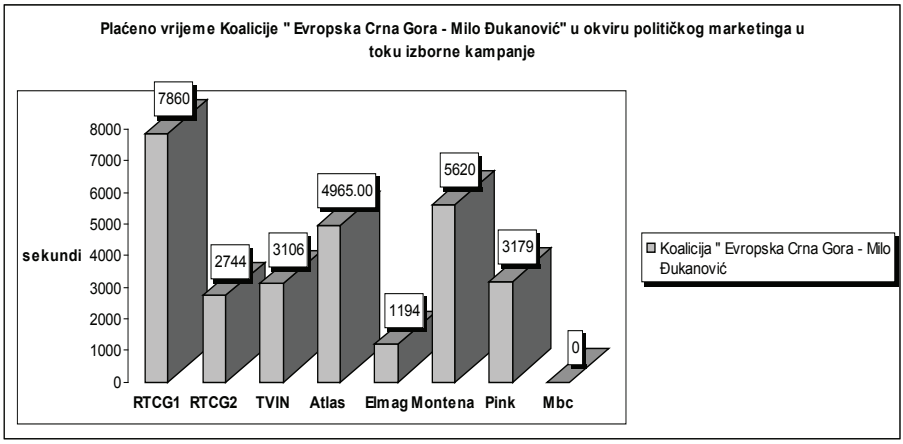

Grafik 6*: Plaćeno vrijeme koalicije „ Bošnjaci i muslimani zajedno, jedno“, u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

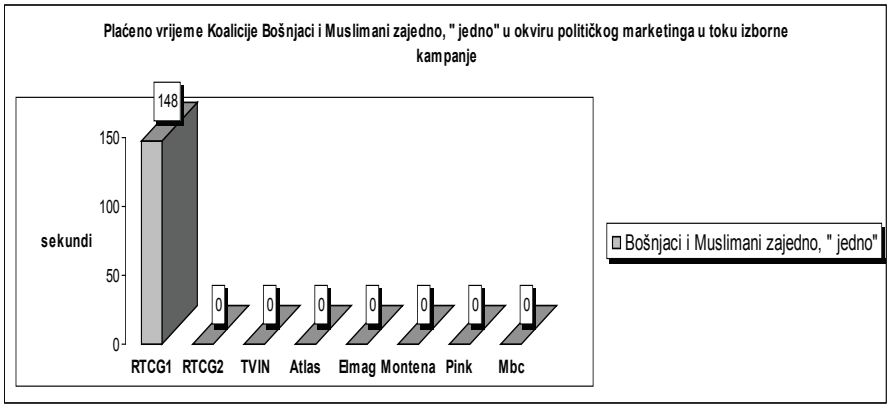

Grafik 7: *Plaćeno vrijeme „Pokreta za promjene - Možemo - Nebojša Medojević" u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

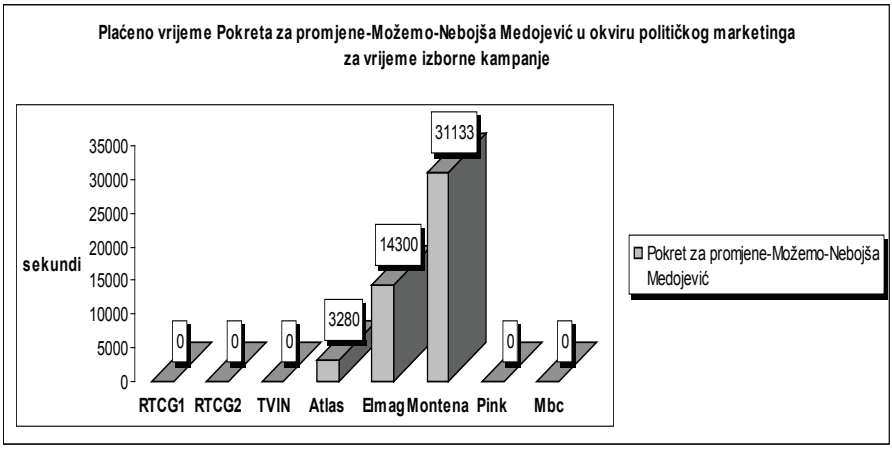

Grafik 8: *Plaćeno vrijeme SNP - Socijalističke narodne partije u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

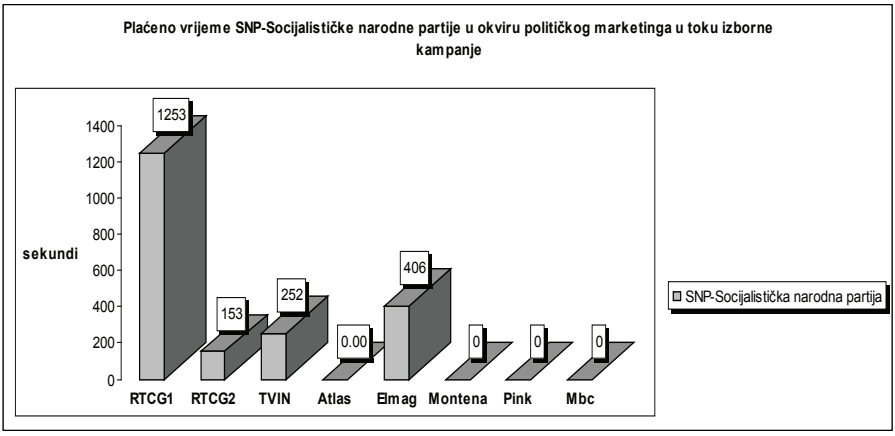

Grafik 9: *Plaćeno vrijeme Nove srpske demokratije u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

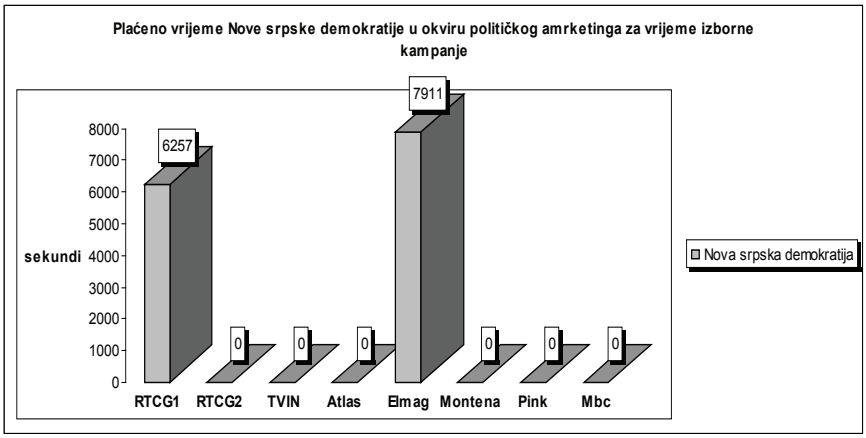

Grafik 10: *Plaćeno vrijeme Koalicije LP i DC " Za drugačiju Crnu Goru"- Dr Goran Batrićević u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

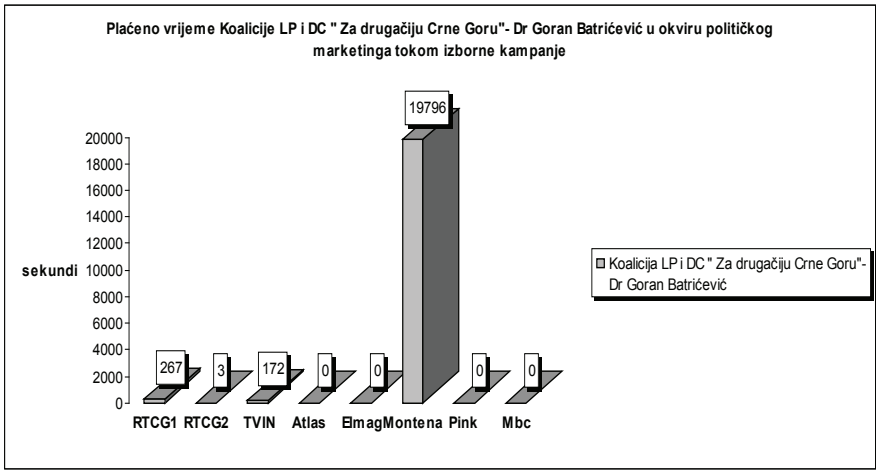

Grafik 11: *Plaćeno vrijeme Otadžbinske srpske stranke u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

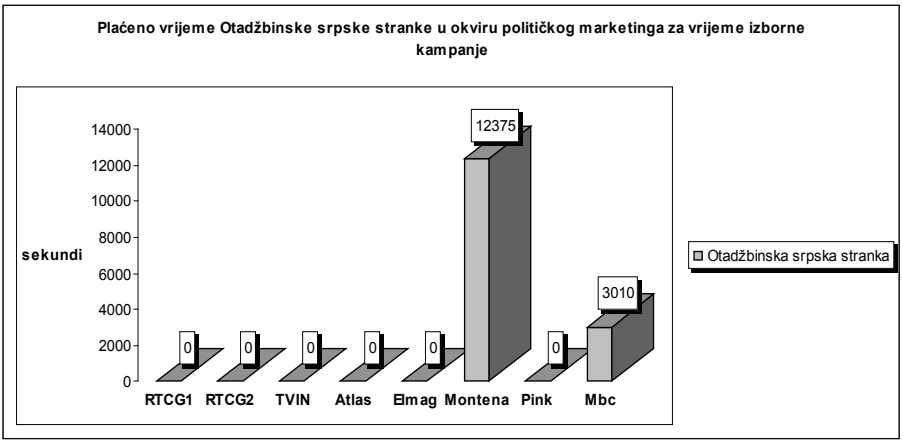

Grafik 12: *Plaćeno vrijeme Srpske nacionalne liste u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

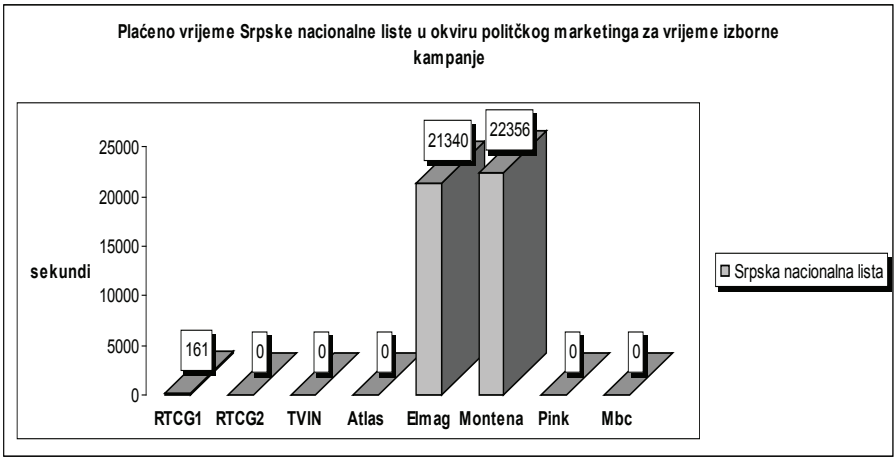

U cilju sveobuhavtnog uvida u finansiranje političkog marketinga u okviru predizborne kampanje za vrijeme parlametnarnih izbora, CEMI je uporedio iznose sredstava koje su političke partije utrošile na reklamiranje i reklamne spotove, a do čije vrijednosti smo došli na osnovu nalaza dobijenih primjenom sopstvene metodologije i sredstava koje su političke partije prijavile u svojim zvaničnim izvještajima o finansiranju političkog marketinga.

Tabela 3: *Odnos utrošenih sredstava na politički marketing u okviru izborne kampanje za vrijeme parlementarnih izbora prema nalazima CEMi-ja i zvaničnih finansijskih izvještaja podnijetih od strane političkih partija*

NAZIV PARTIJE	total-procjena CEMI	total-finansijski izvještaji
FORCA - NAZIF CUNGU		12,603.60
CRNOGORSKI KOMUNISTI	275.00	
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	3,994.38	2,991.00
NARODNJAČKA KOALICIJA - NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	53,508.11	nije predala
EVROPSKA CRNA GORA - MILO ĐUKANOVIĆ	479,346.29	378,066.08
"BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO"	1,731.60	nije predala
POKRET ZA PROMJENE - MOŽEMO - NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	98,792.04	80,987.49
SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA - SNP – SRDJAN MILIĆ	48,215.33	28,947.68
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	137,064.30	85,753.63
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - ZA DRUGACIJU CRNU GORU - GORAN BATRIĆEVIĆ	19,745.67	nije predala
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA		nije predala
DUA FERHAT DINOŠA		6,000.00
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA - DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ - "ZA ISTINSKE SRBE"	5,075.00	6,000.06
SRPSKA NACIONALNA LISTA	27,693.70	nije predala
ALBANSKA KOALICIJA "PERSPEKTIVA"		nije predala
ALBANSKA LISTA		nije predala
UKUPNO	875,441.42	588,745.94

Tabelarni prikaz predstavlja uvid u utrošena sredstava odvojena za politički marketing tokom izborne kampanje za parlamentarne izbore. Kao što se može vidjeti partije koje nijesu podnijele kompletne izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju Državnoj izbornoj komisiji su sljedeće: Crnogorski komunisti, Narodnjačka koalicija, "Bošnjaci i muslimani zajedno, jedno", Koalicija liberalne partije i demokratskog centra, partija Demokratskog prosperiteta, " Albanska koalicija – Perspektiva", Srpska nacionalna lista i Albanska alternativa. Podatke koji su korišćeni iz zvaničnih izvještaja tiču se reklamiranja i oglašavanja i to onih kategorija koje su bile obuhvaćene monitoringom CEMI-ja (Vidjeti preporuke u zaključku ovog izvještaja). Nalazi CEMI metodologije bazirani su na materijalu koji je poslat od strane marketinške agencije MAMA, a obuhvataju emitovanje političkih partija na nacionalnim TV stranicima (ukupno njih 8). Imajući to u vidu, odstupanja su moguća. Uzmimo

Forcu za primjer radi detaljnijeg objašnjenja. Naime, Forca je na politički marketing, sudeći po zvaničnom izvještaju pomenute političke partije, u toku izborne kampanje utrošila 12 603.60 eura, a prema nalazima CEMI metodologije nije bila zastupljena u političkom marketingu, te stoga nije ni imala utrošenih stredstava. Takva neslaganja moguća su iz razloga što CEMI metodologijom nije predviđen monitoring političkog marketinga na lokalnim TV stanicama, a s obzirom da nijesu poslati cjenovnici za reklamiranje na bilbordima, u datim nalazima nijesu uračunate cijene za reklamiranje tog tipa. Dalje, u zvaničnim izvještajima u okviru troškova uračunato je reklamiranje na radio stanicima, što, takođe, nije obuhvaćeno monitoringom političkog marketinga od strane CEMI-ja.

Sredstva utrošena za TV marketing – pojedinačno po partiji/izbornoj listi

Da bi smo na pregledniji način prikazali odnos sredstava koja su utrošena za reklamiranje političkih partija i izbornih lista na osam TV stanica, u periodu od 3 - 27.marta, predstavljen je uvid u utrošena sredstva za politički marketing od strane svih političkih partija pojedinačno.

Grafik 13: *Utrošena sredstva Stranke penzionera na politički marketing za vrijeme izborne kampanje*

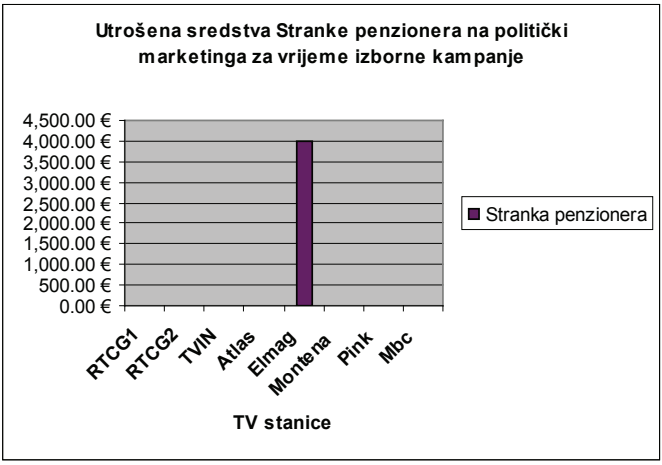

Stranka penzionera, sudeći po grafiku iznad, reklamirala se najviše na TV Elmag, na šta je i odvojila najveći dio svojih sredstava namjenjenih za reklamiranje svoje partije.

Grafik 14: *Utrošena sredstva Narodnjačke koalicije na politički marketing tokom izborne kampanje*

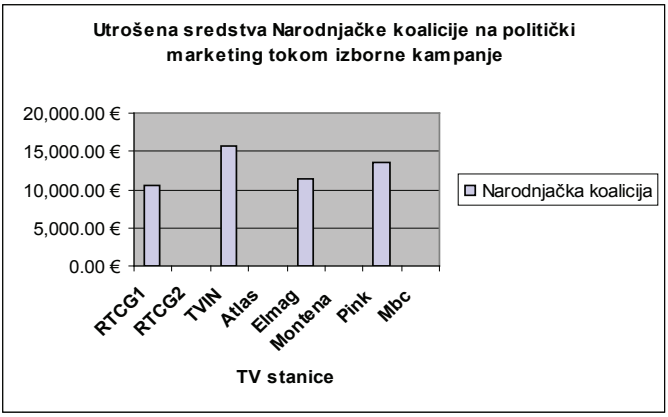

Narodnjačka koalcija se reklamirala na četiri TV stanice, od kojih najviše na TV Elmag, a najmanje na RTCG1.

Grafik 15: *Utrošena sredstva Koalicije "Evropska Crna Gora – Milo Đukanović" na politički marketing tokom izborne kampanje*

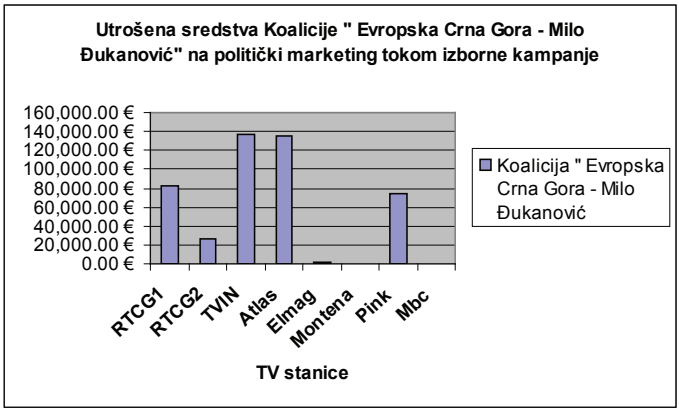

Iz priloženog grafika može se uočiti da je Koalicija Evropska Crna Gora – Milo Đukanović najviše sredstava odvojila za reklamiranje svojih partija na TV IN, dok je najmanje sredstava utrošeno na TV Elmag, ukoliko posmatramo

one stanice na kojima je bila zastupljena.

Grafik 16: *Utrošena sredstva Koalicije Bošnjaci i Muslimani zajedno, jedno na politički marketing tokom izborne kampanje*

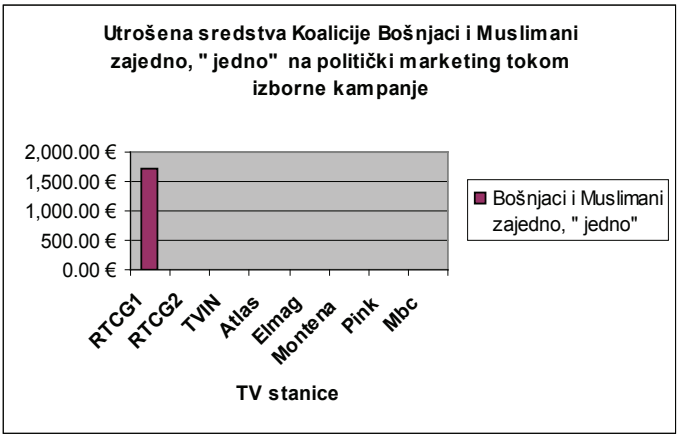

Sudeći po grafiku iznad, koalicija „Bošnjaci i muslimani zajedno, jedno“ svoja sredstva utrošila je na RTCG1, na kojoj je i jedino bila zastupljena.

Grafik 17: *Utrošena sredstva Pokreta za promjene na politički marketing tokom izborne kampanje*

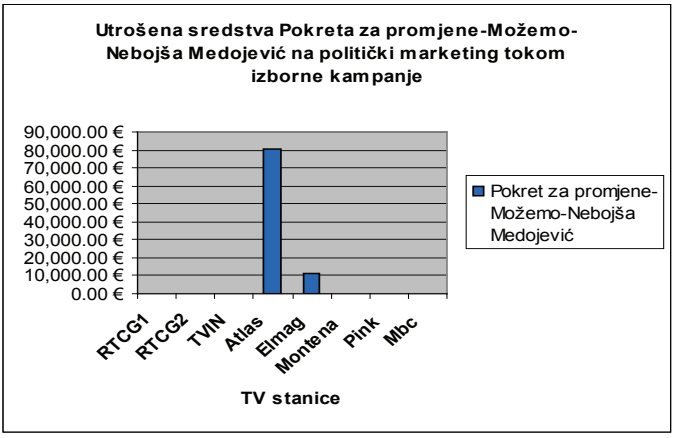

Na osnovu grafika primjećuje se da je partija Pokret za promjene svoja sredstva za politički marketing utrošila na TV Atlas, TV Pink i TV Elmag, od kojih najviše na TV Atlas, a najmanje na TV Pink.

Grafik 18: *Utrošena sredstva SNP- Socijalističke narodne partije na politički marketing tokom izborne kampanje*

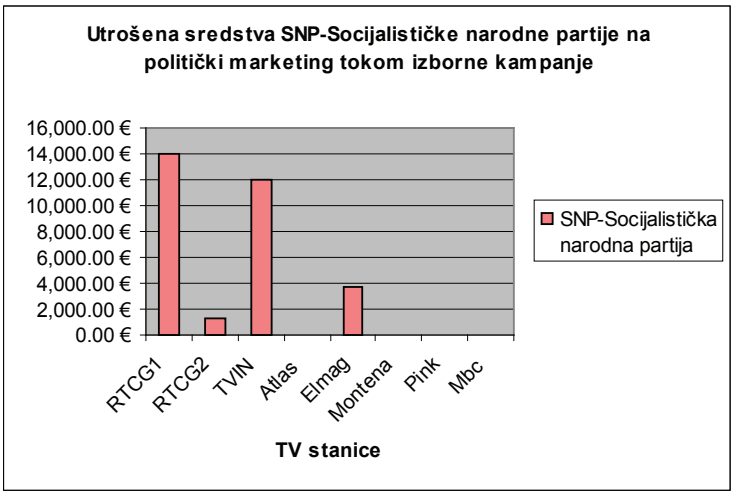

Prema grafiku 3.6 Socijalistička narodna partija, sredstva namjenjena političkom marketingu raspodjelila je na 5 TV stanica od kojih je, hronološki gledano, najviše utrošila na TV Pink, zatim RTVCG1, TVIN, TV Elmag, dok je za reklamiranje na RTVCG2 utrošila najmanje sredstava.

Grafik 19: *Utrošena sredstva Nove srpske demokratije na politički marketing tokom izborne kampanje*

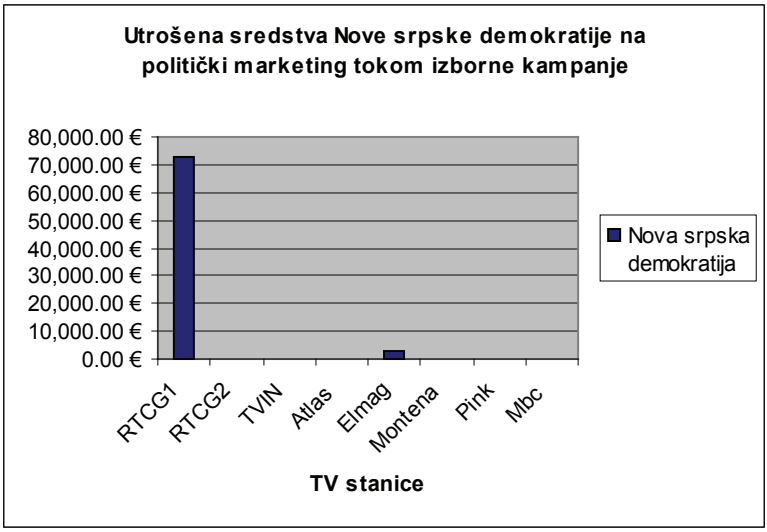

Grafik 19 pokazuje da je Nova srpska demokartija za svoj politički marketing u okviru preizborne kampanje najviše sredstava utrošila na RTVCG1, a najmanje sredstava odvojila je za rekalmiranja na TV Pink

Grafik 20: *Utrošena sredstva Koalicije LP i DC " Za drugačiju Crnu Goru" na politički marketing tokom izborne kampanje*

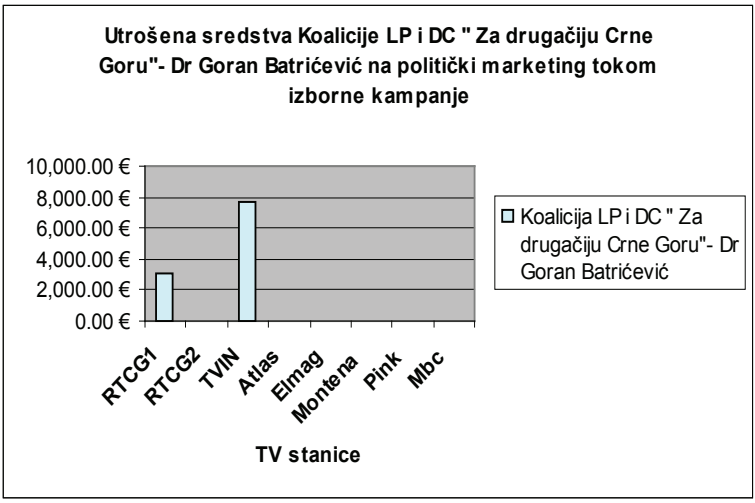

Prema grafiku 20 vidi se da je Koalicija " Za drugačiju Crnu Goru"- Dr Goran Batrićević svoja sredstva utrošila na 3 TV stanice, od kojih na TV Pink najviše, dok je za reklamiranje svojih partija na RTCG1 utrošila najmanje sredstava.

Grafik 21: *Utrošena sredstva Otadžbinske srpske stranke na politički marketing tokom izborne kampanje*

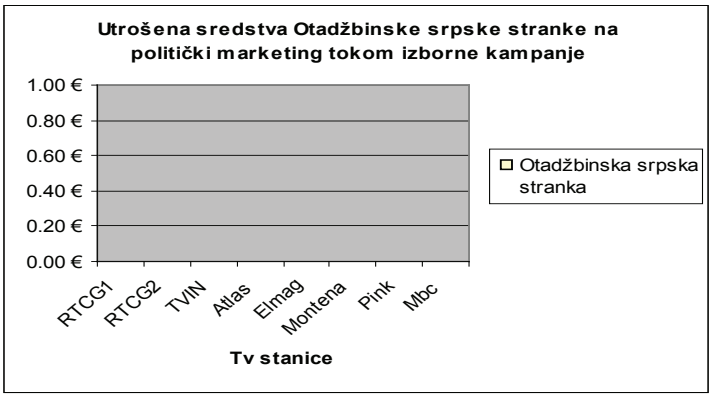

Prema ovom grafiku Otadžbinska srpska stranka nije trošila na reklamiranje svoje partije u preizbornoj kampanji. Međutim, ukoliko pogledamo grafik 5 uočićemo da Otadžbinska stranka jeste bila zastupljena u političkom marketingu i to na dvije TV stanice, TV Montena i MBC.

Grafik 22: *Utrošena sredstva Srpske nacionalne liste na politički marketing tokom izborne kampanje*

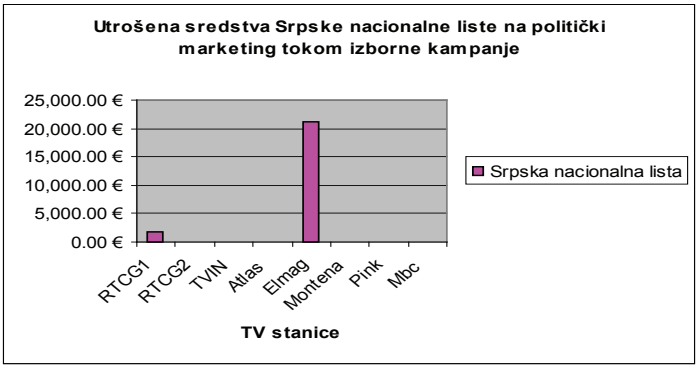

Posmatrajući grafik iznad, jasno je da se Srpska nacionalna lista reklamirala na ukupno dvije stanice : TV Elmag i RTCG1, od kojih je znatno više sredstva utrošila na prvu navedenu TV stanicu.

Grafik 23: *Odnos plaćenog vremena i utrošenih sredstava u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje*

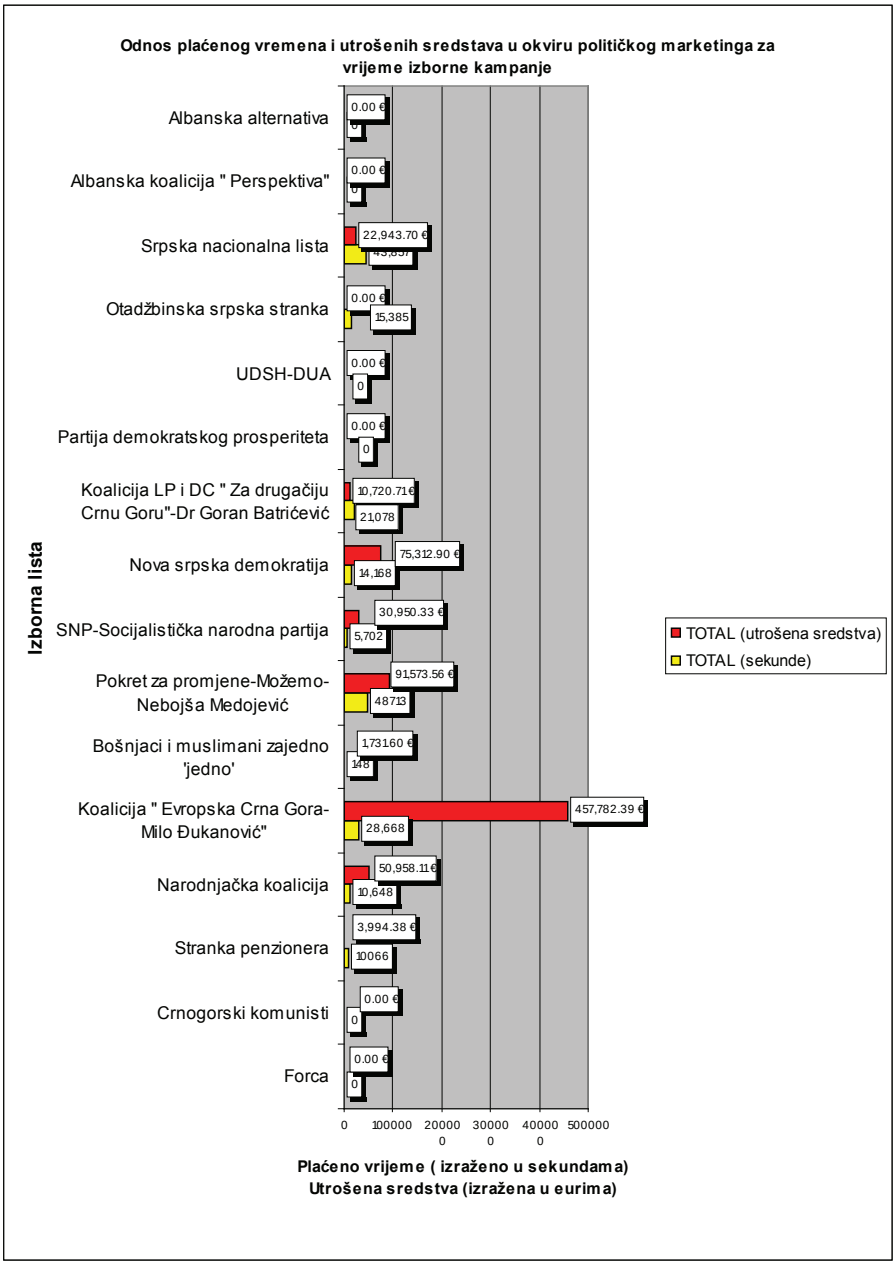

Na grafiku 23 prikazan je odnos plaćenog vremena i utrošenih sredstava na TV stanicama u okviru političkog marketinga za vrijeme izborne kampanje.

2.2.5. POLITIČKI MARKETING – PISANI MEDIJI

Prikaz ukupno utrošenih sredstava za predizbornu kampanju putem štampanih medija

Korišćenje marketinškog prostora u dnevnim novinama prikazan je na sledeći način:

- Dnevne novine obuhvaćene istraživanjem, kao što je već pojašnjeno u dijelu koji se tiče same metodologije istraživanja, su:
  - Pobjeda, Vijesti, Dan

- Posmatrani period:
  - 01. marta do 27. marta 2009. godine

Grafikon 24: *Grafički prikaz ukupno utrošenih sredstava na politički marketing od strane svih izbornih lista pojedinačno predstavljen po štampanim medijima koja su obuhvaćena istraživanjem (Pobjeda, Vijesti, Dan)*

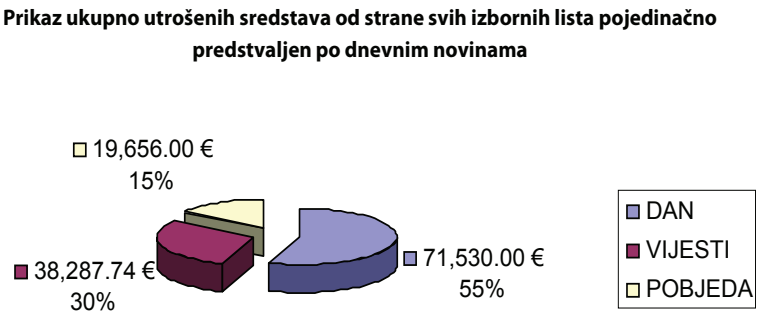

Tabela 4. *Tabelarni prikaz ukupno utrošenih sredstava za politički marketing od strane svih izbornih lista pojedinačno predstavljen po štampanim medijima koja su obuhvaćena istraživanjem (Pobjeda, Vijesti, Dan)*

PISANI MEDIJI	TOTAL
DAN	71 530.00€
VIJESTI	3 8287.74€
POBJEDA	19 656.00€
UKUPNO	**129 473.74€**

Grafikon 25: *Grafički prikaz ukupno utrošenih sredstava na politički marketing u pisanim medijima pojedinačno predstavljen po izbornim listama*

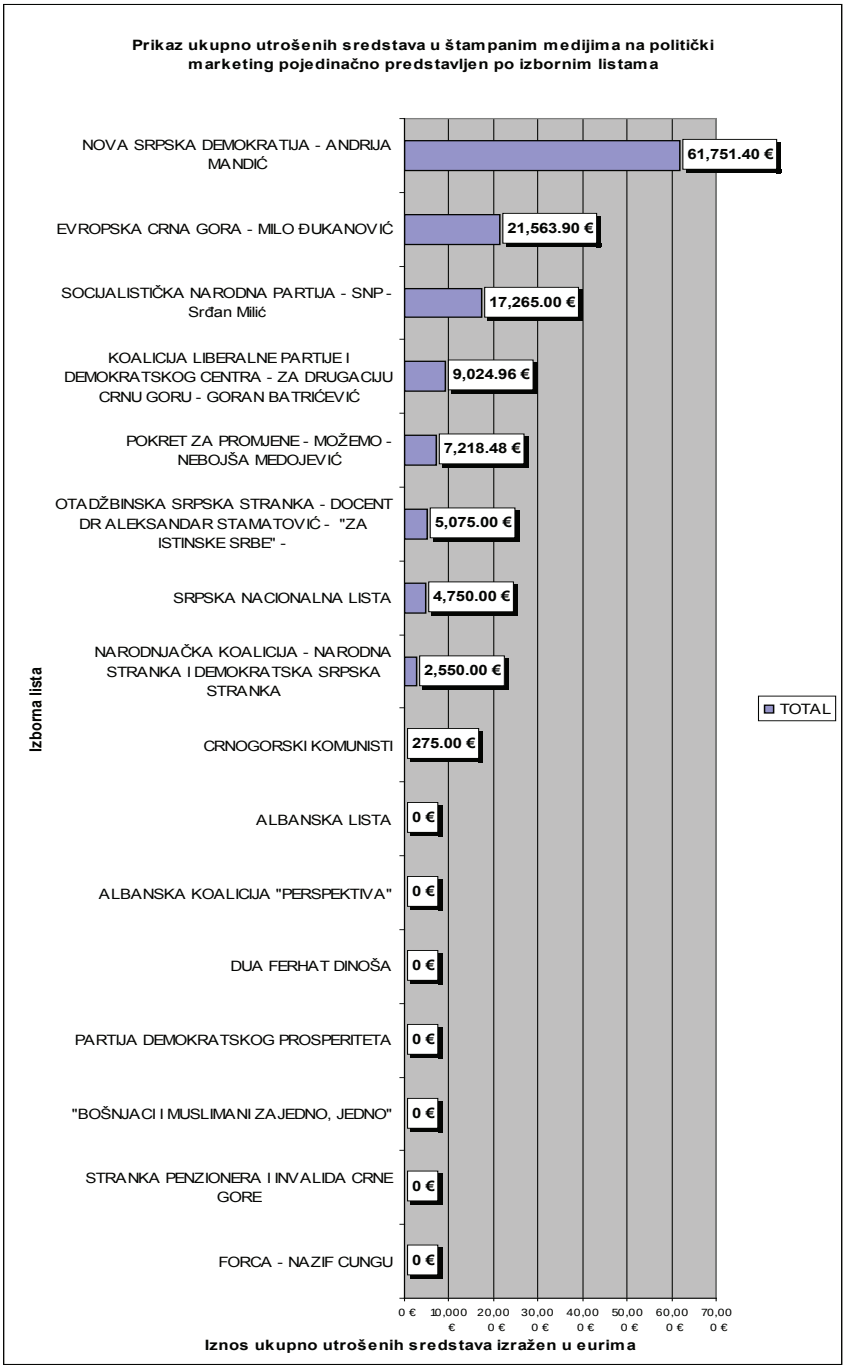

Tabela 5: *Tabelarni prikaz ukupno utrošenih sredstava na politički marketing u pisanim medijima pojedinačno predstavljen po izbornim listama*

NAZIV POLITIČKE PARTIJE	TOTAL
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	61 751.40 €
EVROPSKA CRNA GORA - MILO ĐUKANOVIĆ	21 563.90 €
SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA - SNP - Srđan Milić	17 265.00 €
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - ZA DRUGACIJU CRNU GORU - GORAN BATRIĆEVIĆ	9 024.96 €
POKRET ZA PROMJENE - MOŽEMO - NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	7 218.48 €
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA - DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ - "ZA ISTINSKE SRBE" -	5 075.00 €
SRPSKA NACIONALNA LISTA	4 750.00 €
NARODNJAČKA KOALICIJA - NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	2 550.00 €
CRNOGORSKI KOMUNISTI	275.00 €
FORCA - NAZIF CUNGU	0.00 €
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	0.00 €
"BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO"	0.00 €
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	0.00 €
DUA FERHAT DINOŠA	0.00 €
ALBANSKA KOALICIJA "PERSPEKTIVA"	0.00 €
ALBANSKA LISTA	0.00 €
UKUPNO	**129 473.74 €**

Grafikon 26: *Grafički prikaz ukupno utrošenih sredstava na politički marketing od strane svih izbornih lista u dnevnom listu „Vijesti“*

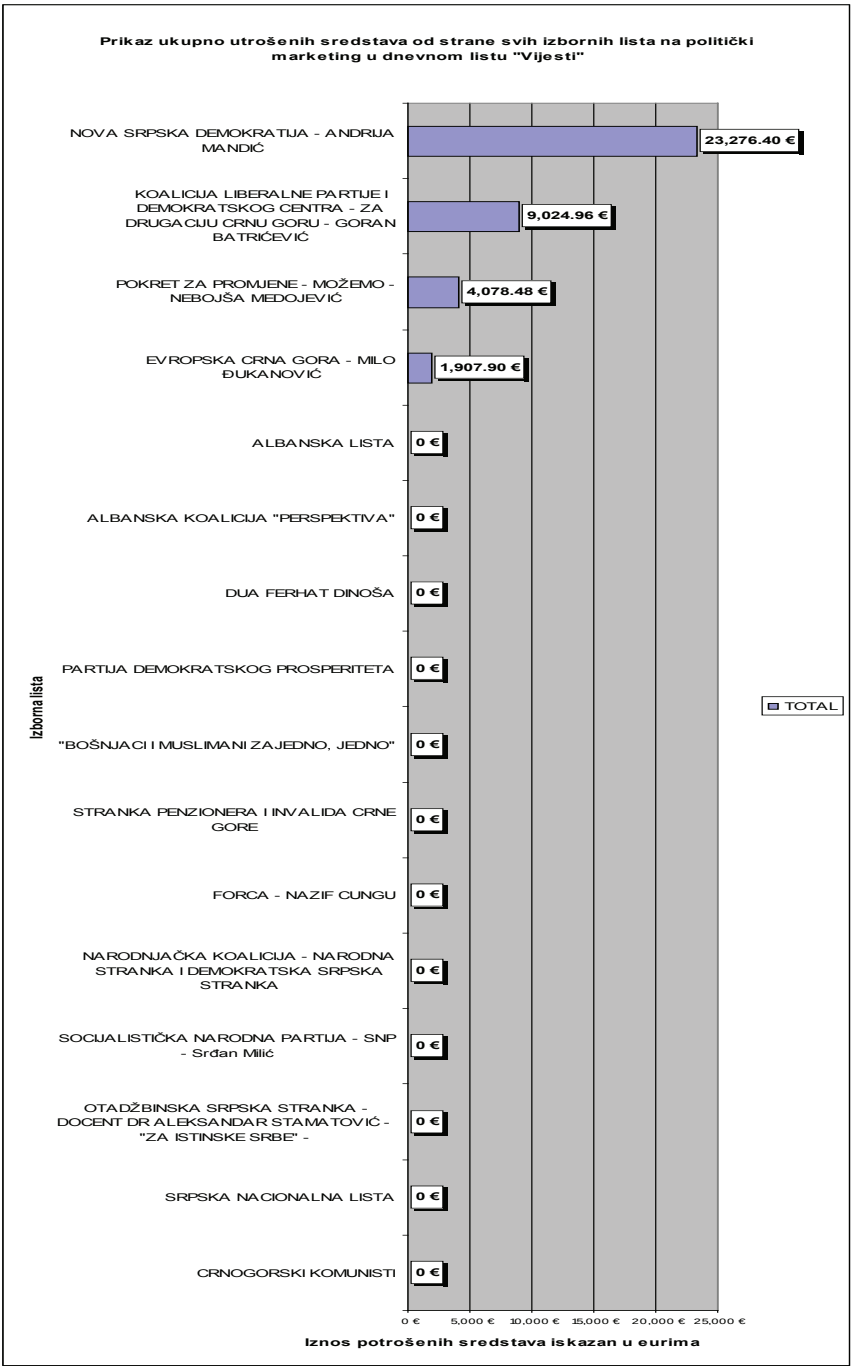

Tabela 6 *Tabelarni prikaz ukupno utrošenih sredstava za politički marketing od strane svih izbornih lista u dnevnom listu „Vijesti“*

NAZIV PARTIJE	TOTAL
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	23 276.40 €
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - ZA DRUGACIJU CRNU GORU – GORAN BATRIĆEVIĆ	9 024.96 €
POKRET ZA PROMJENE - MOŽEMO - NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	4 078.48 €
EVROPSKA CRNA GORA - MILO ĐUKANOVIĆ	1 907.90 €
CRNOGORSKI KOMUNISTI	0.00 €
SRPSKA NACIONALNA LISTA	0.00 €
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA - DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ - "ZA ISTINSKE SRBE" -	0.00 €
SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA - SNP – Srđan Milić	0.00 €
NARODNJAČKA KOALICIJA - NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	0.00 €
FORCA - NAZIF CUNGU	0.00 €
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	0.00 €
"BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO"	0.00 €
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	0.00 €
DUA FERHAT DINOŠA	0.00 €
ALBANSKA KOALICIJA "PERSPEKTIVA"	0.00 €
ALBANSKA LISTA	0.00 €
UKUPNO	38 287.74€

Grafikon 27: *Grafički prikaz ukupno utrošenih sredstava na politički marketing od strane svih izbornih lista u dnevnom listu „Dan“*

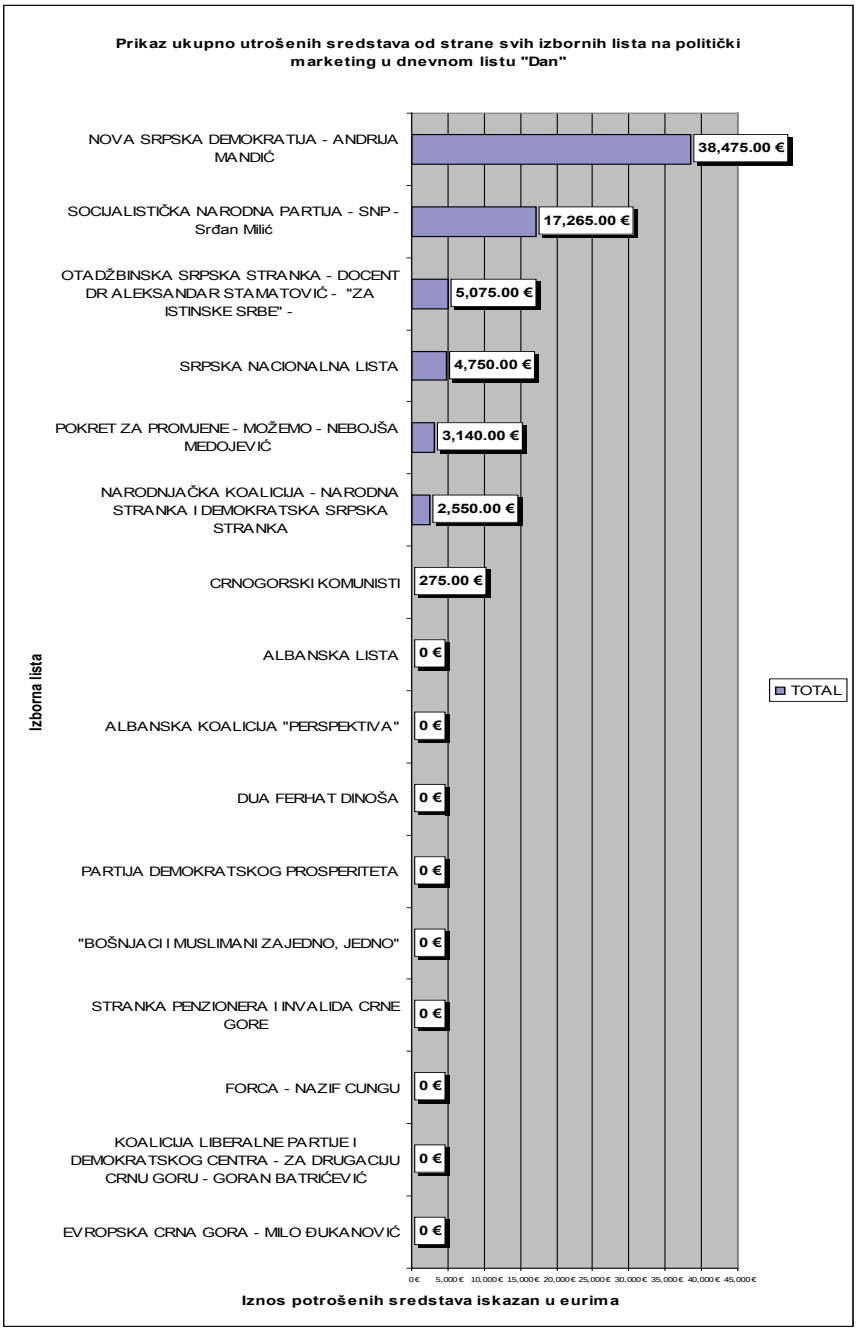

Tabela 7: *Tabelarni prikaz ukupno utrošenih sredstava na politički marketing od strane svih izbornih lista u dnevnom listu „Dan“*

NAZIV PARTIJE	TOTAL
NOVA SRPSK	
SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA - SNP - Srđan Milić	17 265.00 €
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA - DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ - "ZA ISTINSKE SRBE" -	5 075.00 €
SRPSKA NACIONALNA LISTA	4 750.00 €
POKRET ZA PROMJENE - MOŽEMO - NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	3 140.00 €
NARODNJAČKA KOALICIJA - NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	2 550.00 €
CRNOGORSKI KOMUNISTI	275.00 €
EVROPSKA CRNA GORA - MILO ĐUKANOVIĆ	0.00 €
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - ZA DRUGACIJU CRNU GORU - GORAN BATRIĆEVIĆ	0.00 €
FORCA - NAZIF CUNGU	0.00 €
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	0.00 €
"BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO"	0.00 €
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	0.00 €
DUA FERHAT DINOŠA	0.00 €
ALBANSKA KOALICIJA "PERSPEKTIVA"	0.00 €
ALBANSKA LISTA	0.00 €
UKUPNO	71 530.00 €

FINANSIRANJE KAMPANJE NA VANREDNIM PARLAMENTARNIM IZBORIMA ODRŽANIM
29. MARTA 2009. GODINE U CRNOJ GORI

Grafikon 28: *Grafički prikaz ukupno utrošenih sredstava na politički marketing od strane svih izbornih lista u dnevnom listu „Pobjeda“*

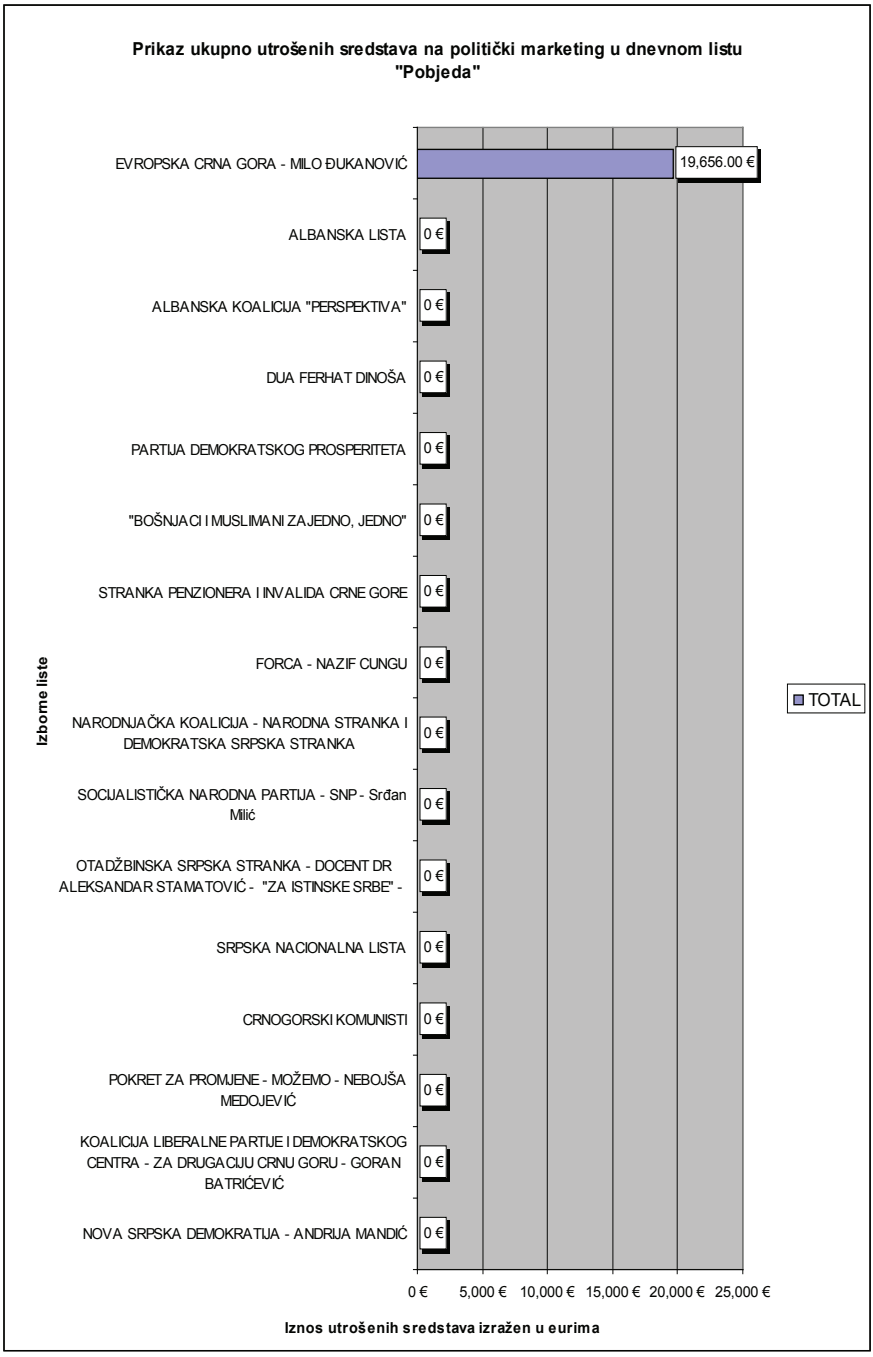

Tabela 8: *Tabelarni prikaz ukupno utrošenih sredstava na politički marketing od strane svih izbornih lista u dnevnom listu „Pobjeda“*

NAZIV PARTIJE	TOTAL
EVROPSKA CRNA GORA - MILO ĐUKANOVIĆ	19 656.00 €
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	0.00 €
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - ZA DRUGACIJU CRNU GORU - GORAN BATRIĆEVIĆ	0.00 €
POKRET ZA PROMJENE - MOŽEMO - NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	0.00 €
CRNOGORSKI KOMUNISTI	0.00 €
SRPSKA NACIONALNA LISTA	0.00 €
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA - DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ - "ZA ISTINSKE SRBE" -	0.00 €
SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA - SNP - Srđan Milić	0.00 €
NARODNJAČKA KOALICIJA – NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	0.00 €
FORCA - NAZIF CUNGU	0.00 €
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	0.00 €
"BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO"	0.00 €
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	0.00 €
DUA FERHAT DINOŠA	0.00 €
ALBANSKA KOALICIJA "PERSPEKTIVA"	0.00 €
ALBANSKA LISTA	0.00 €
UKUPNO	19 656.00 €

Tabela 9: *Tabelarni prikaz ukupno utrošenih sredstava na politički marketing u svim pisanim medijima pojedinačno predstavljen po izbornim listama i po štampanim medijima koja su obuhvaćena istraživanjem (Pobjeda, Vijesti, Dan)*

NAZIV PARTIJE	VIJESTI	DAN	POBJEDA	TOTAL
FORCA - NAZIF CUNGU	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €
CRNOGORSKI KOMUNISTI	0.00 €	275.00 €	0.00 €	275.00 €
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €
NARODNJAČKA KOALICIJA - NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	0.00 €	2 550.00 €	0.00 €	2 550.00 €

EVROPSKA CRNA GORA - MILO ĐUKANOVIĆ	1 907.90 €	0.00 €	19 656.00 €	21 564 €
"BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO"	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €
POKRET ZA PROMJENE - MOŽEMO – NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	4 078.48 €	3 140.00 €	0.00 €	7 218 €
SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA - SNP - Srđan Milić	0.00 €	17 265.00 €	0.00 €	17 265 €
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA – ANDRIJA MANDIĆ	23 276.40 €	38 475.00 €	0.00 €	61 751 €
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - ZA DRUGACIJU CRNU GORU - GORAN BATRIĆEVIĆ	9 024.96 €	0.00 €	0.00 €	9 025 €
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €
DUA FERHAT DINOŠA	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA - DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ - "ZA ISTINSKE SRBE" -	0.00 €	5 075.00 €	0.00 €	5 075 €
SRPSKA NACIONALNA LISTA	0.00 €	4 750.00 €	0.00 €	4 750 €
ALBANSKA KOALICIJA "PERSPEKTIVA"	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €
ALBANSKA LISTA	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €
UKUPNO	38 287.74 €	71 530.00 €	19 656.00 €	129 473.74 €

Prikaz zakupljenog oglasnog prostora za predizbornu kampanju putem štampanih medija

U dijelu koji slijedi, grafički i tabelarno, prikazan je tip zakupljenih prostora u štampanim medijima.

Grafikon 29: Grafički *prikaz različitih oblika zakupljenog oglasnog prostora za politički marketing u pisanim medijima*

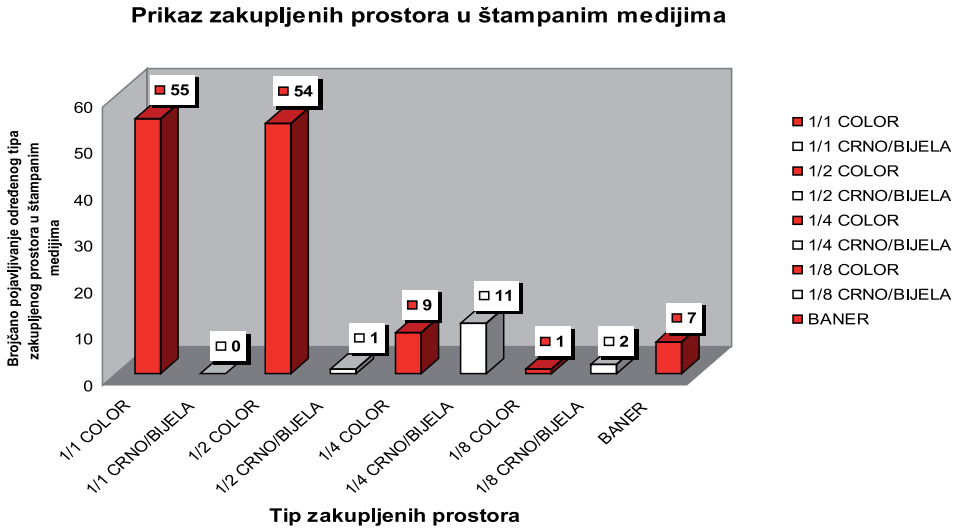

* Napomena:

- zakupljeni prostor – u koloru
- zakupljeni prostor – crno/bijela varijanta

NAZIV PARTIJE	1/1 COLOR	1/1 CRNO/BIJELA	½ COLOR	1/2 CRNO/BIJELA	1/4 COLOR	1/4 CRNO/BIJELA	1/8 COLOR	1/8 CRNO/BIJELA	BANER
TOTAL	55	0	54	1	9	11	1	2	7

* *Napomena: Za svaki tip zakupljenog prostora dato je brojčano pojavljivanje istog u okviru svih štampanih medija*

Tabela 10: *Tabelarni prikaz zakupljenog prostora za politički marketing u svim pisanim medijima pojedinačno predstavljen po izbornim listama i po tipu oglasnog prostora*

NAZIV PARTIJE	1/1 COLOR	1/1 CRNO/BIJELA	1/2 COLOR	1/2 CRNO/BIJELA	1/4 COLOR	1/4 CRNO/BIJELA	1/8 COLOR	1/8 CRNO/BIJELA	BANER
FORCA - NAZIF CUNGU									
CRNOGORSKI KOMUNISTI							1		
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE									
NARODNJAČKA KOALICIJA - NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA			2		2				
EVROPSKA CRNA GORA - MILO ĐUKANOVIĆ	23		2						7
"BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO"									
POKRET ZA PROMJENE - MOŽEMO - NEBOJŠA MEDOJEVIĆ			2			11		2	
SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA - SNP - Srđan Milić	1		19	1					
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	27		20						
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - ZA DRUGACIJU CRNU GORU - GORAN BATRIĆEVIĆ			8						
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA									
DUA FERHAT DINOŠA									
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA - DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ - "ZA ISTINSKE SRBE" -	3		1						

SRPSKA NACIONALNA LISTA	1				7				
ALBANSKA KOALICIJA "PERSPEKTIVA"									
ALBANSKA LISTA									
TOTAL	55	0	54	1	9	11	1	2	7

** Napomena: Za svaki tip zakupljenog prostora dato je brojčano pojavljivanje istog pojedinačno predstavljeno po izbornim listama u okviru svih štampanih medija*

Grafikom koji slijedi, predstavljen je odnos zakupljene površine i utrošenih sredstava u štampanim medijima predstavljen pojedinačno po svim izbornim listama.

Grafikon 30: *Odnos zakupljene površine i utrošenih sredstava u pisanim medijima*:

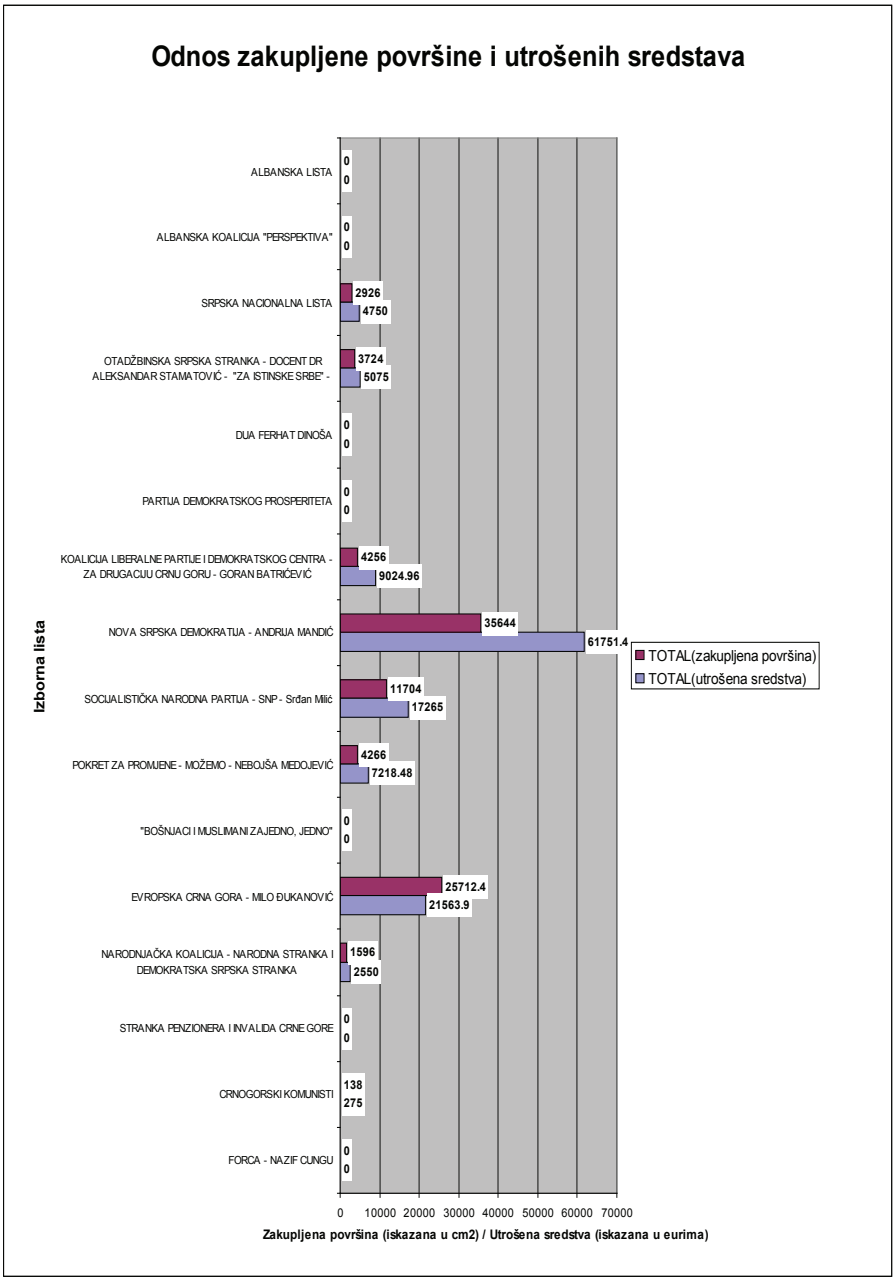

Tabela 11: *Tabelarni prikaz odnosa plaćenog reklamnog prostora (mjerna jedinica cm2) i utrošenih sredstava (mjerna jedinica euro) za politički marketing u svim pisanim medijima pojedinačno predstvaljen po izbornim listama*

NAZIV PARTIJE	TOTAL(utrošena sredstva)	TOTAL(zakupljena površina)
FORCA - NAZIF CUNGU	0.00	0.00
CRNOGORSKI KOMUNISTI	275.00	138.00
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	0.00	0.00
NARODNJAČKA KOALICIJA - NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	2 550	1 596.00
EVROPSKA CRNA GORA - MILO ĐUKANOVIĆ	21 563.9	25 712.4
"BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO"	0.00	0.00
POKRET ZA PROMJENE - MOŽEMO - NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	7 218.48	4 266.00
SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA - SNP - Srđan Milić	17 265.00	11 704.00
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	61 751.4	35 644.00
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - ZA DRUGACIJU CRNU GORU – GORAN BATRIĆEVIĆ	9 024.96	4 256.00
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	0.00	0.00
DUA FERHAT DINOŠA	0.00	0.00
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA - DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ - "ZA ISTINSKE SRBE" -	5 075.00	3 724.00
SRPSKA NACIONALNA LISTA	4 750.00	2 926.00
ALBANSKA KOALICIJA "PERSPEKTIVA"	0.00	0.00
ALBANSKA LISTA	0.00	0.00
TOTAL	**129 473.74 €**	**89 966.40 cm2**

Pisani mediji (zaključak ili nalazi)

Na osnovu cjenovnika dobijenih u direktnoj komunikaciji sa marketing službama dnevnih novina Pobjede, Vijesti i Dana, a na osnovu analize zakupljene površine reklamnog prostora u periodu od 01. marta do 27. marta 2009. godine, ustanovljeno je da je izdvojeno 123 474.00€ od strane svih izbornih lista za politički marketing u štampanim medijima. Takođe, istraživanjem se došlo do zaključka da je najviše novca za politički marketing u dnevnim novinama izdvojila Nova srpska demokratija – Andrija Mandić, dok su najmanje novca izdvojili Crnogorski komunisti. Ono što se vidi iz priloženog grafikona 30, određene izborne liste nijesu koristile pisane medije u marketinške svrhe. Ustanovljeno je takođe da su najjeftinije oglasne prostore kandidati mogli zakupiti u Pobjedi, dok su najskuplji bili oni u Vijestima.

Tabela 12: *Tabelarni prikaz prosječne cijene po cm2 (iskazane u eurima) za politički marketing u svim štampanim medijima*

Prosječna cijena cm2 zakupljenog oglasnog prostora u dnevnim novinama	
Dnevni list	Cijena
Pobjeda	0.76€
Dan	1.39€
Vijesti	2.89€

U dnevnoj novini Pobjeda, jedino se oglašavala koalicija „Evropska Crna Gora – Milo Đukanović“, dok se SDP, kao politička partija u okviru pomenute koalicije, zasebno reklamirala u dnevnom listu Vijesti i jedina koja je koristila baner na naslovnoj strani kao vid reklame od ponuđenih opcija zakupa oglasnog prostora. Nova srpska demokratija – Andrija Mandić se oglašavala i u dnevnom listu Vijesti i u Danu, dok su se Socijalistička narodna partija, Srpska nacionalna lista, Otadžbinska srpska stranka i Crnogorski komunisti reklamirali isključivo u Danu. Pokret za promjene, Narodnjačka koalicija i Crnogorski komunisti su isključivo koristili crno/bijelu varijantu za zakup oglasnog prostora, dok su ostale izborne liste preferirale kolor varijante.

Reklame/oglasi su rađene/i u koloru ili kao crno/bijela varijanta.

U cijene je uračunat PDV. Cijene za oglašavanje prikazane su bez pojedinačnih popusta i bez posebnih zahtjeva (određene strane).

Evo i nekih pojedinosti koje se tiču zakupa oglsanog prostora naznačenih u važećim cjenovnicima pomenutih medija, a na koje se posebno obratila pažnja prilikom same analize:

- Što se tiče dnevne novine Dan, prema važećem cjenovniku, na date cijene sa PDV-om, za reklame u koloru obračunava se dodatnih 50%, a obzirom da su sve to oglasi sa političkim porukama na cijene zakupljenih oglasnih prostora obračunava se još dodatnih 100%.
- Što se tiče dnevne novine Vijesti, prema važećem cjenovniku, na date cijene koje su bez PDV-a obračunava se PDV u iznosu od 17%, sa uvećanjem od dodatnih 120% jer se radi o oglasima sa političkim porukama. Takođe, ukoliko su oglasi locirani na 4. i 5. strani, obračunava se dodatnih 50%, na 7. i 9. strani dodatnih 40%, a na 6., 8. i 10. strani dodatnih 30%.

Navedeni prostori su dati shodno prostoru koji su kandidati koristili.

Tabela 13: *Tabelarni prikaz površine plaćenog reklamnog prostora u pisanim medijima (mjerna jedinica cm2) pojedinačno predstvaljen po izbornim listama i po pisanim medijima koja su obuhvaćena istraživanjem (Pobjeda, Vijesti, Dan)*

Izborna lista/Štampani mediji	Pobjeda	Dan	Vijesti	total
FORCA – NAZIF CUNGU	0.00	0.00	0.00	0.00
CRNOGORSKI KOMUNISTI	0.00	138.00	0.00	138.00
STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE	0.00	0.00	0.00	0.00
NARODNJAČKA KOALICIJA - NARODNA STRANKA I DEMOKRATSKA SRPSKA STRANKA	0.00	1 596.00	0.00	1 596.00
EVROPSKA CRNA GORA - MILO ĐUKANOVIĆ	25 536.00	0.00	176.4	25 712.4
"BOŠNJACI I MUSLIMANI ZAJEDNO, JEDNO"	0.00	0.00	0.00	0.00
POKRET ZA PROMJENE - MOŽEMO - NEBOJŠA MEDOJEVIĆ	0.00	2 404.00	1 862.00	4 266.00
SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA - SNP - Srđan Milić	0.00	11 704.00	0.00	11 704.00
NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA - ANDRIJA MANDIĆ	0.00	28 728.00	6 916.00	35 644.00
KOALICIJA LIBERALNE PARTIJE I DEMOKRATSKOG CENTRA - ZA DRUGACIJU CRNU GORU - GORAN BATRIĆEVIĆ	0.00	0.00	4 256.00	4 256.00
PARTIJA DEMOKRATSKOG PROSPERITETA	0.00	0.00	0.00	0.00

DUA FERHAT DINOŠA	0.00	0.00	0.00	0.00
OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA - DOCENT DR ALEKSANDAR STAMATOVIĆ - "ZA ISTINSKE SRBE"	0.00	3 724.00	0.00	3 724.00
SRPSKA NACIONALNA LISTA	0.00	2 926.00	0.00	2 926.00
ALBANSKA KOALICIJA "PERSPEKTIVA"	0.00	0.00	0.00	0.00
ALBANSKA LISTA	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	25536.00cm^2	51220.00cm^2	13210.40cm^2	89 966.40cm^2

Tabela 14: *Tabelarni prikaz površine plaćenog reklamnog prostora u pisanim medijima (mjerna jedinica cm2) predstavljen po veličini tj. tipu zakupljenog prostora i po pisanim medijima koja su obuhvaćena istraživanjem (Pobjeda, Vijesti, Dan)*

Tip zakupljenog prostora/Dnevni list	***Pobjeda***	***Dan***	***Vijesti***	**Total**
1/1 COLOR	24472	34048	0	58520
1/1 CRNO/BIJELA	0	0	0	0
1/2 COLOR	1064	12768	11704	25536
1/2 CRNO/BIJELA	0	0	1330	1330
1/4 COLOR	0	3990	0	3990
1/4 CRNO/BIJELA	0	0	0	0
1/8 COLOR	0	138	0	138
1/8 CRNO/BIJELA	0	276	0	276
BANER	0	0	176.4	176.4
Total	25,536.00cm2	51,220.00cm2	13,210.40cm2	89,966.40cm2

Grafik 31: *Odnos ukupno utrošenih sredstava u štampanim i elektrosnkim medijima*

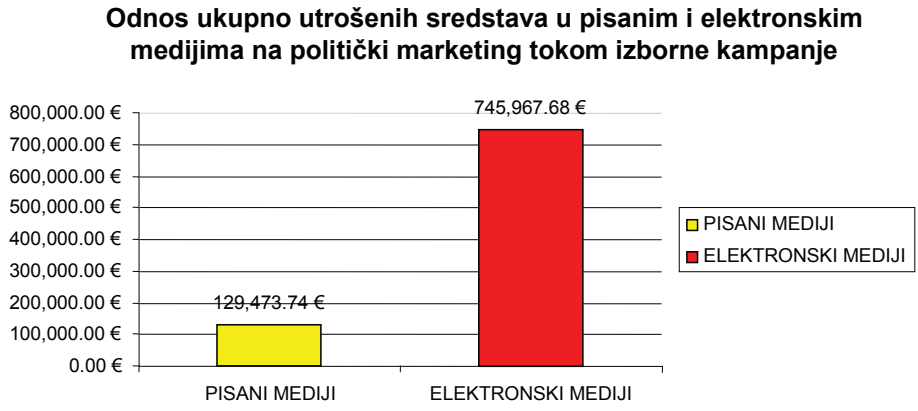

Grafik 31 predstavlja odnos utrošenih sredstava na politički marketing u štampanim i elektronskim medijima za vrijeme izborne kampanje u toku parlamentarnih izbora. Sudeći po grafiku iznad, znatno više sredstava je utrošena na politički marketing na TV stanicama.

Grafik 32: *Odnos ukupno utrošenih sredstava na politički marketing od strane svih politički partija u elektronskim i pisanim medijima*

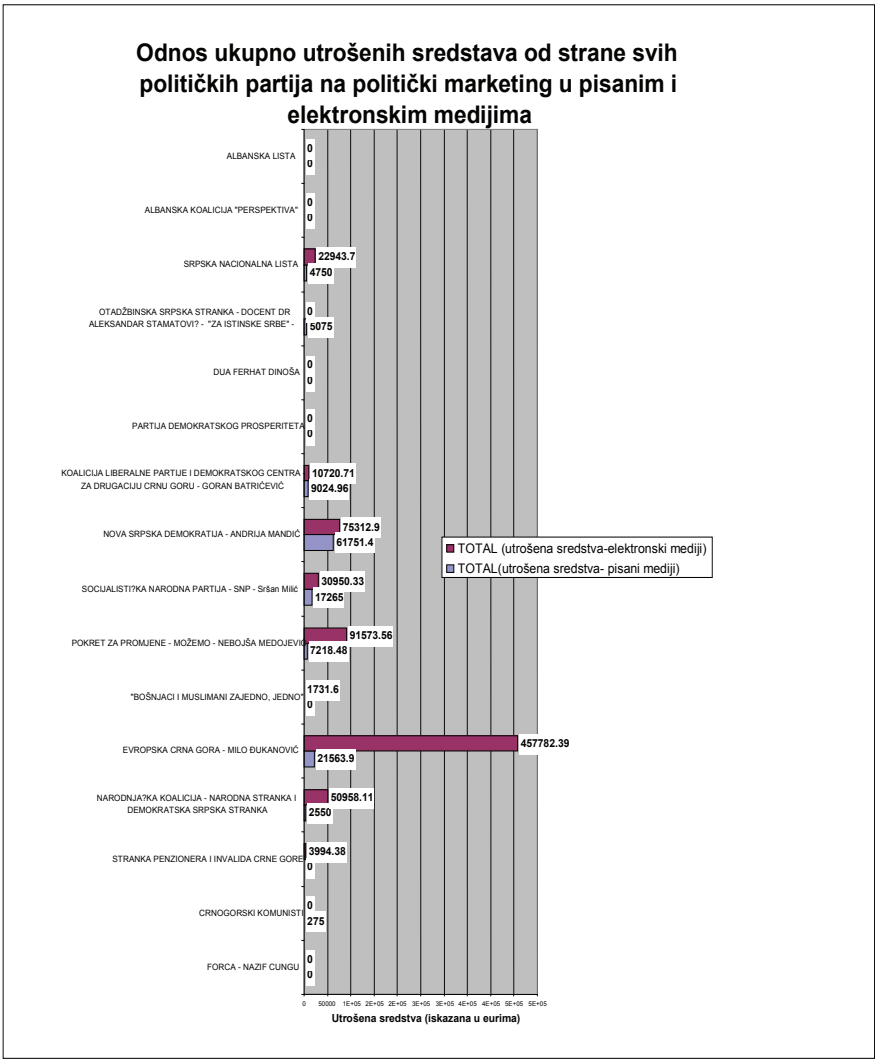

Grafički prikaz pokazuje da su sve partije, generalno, utrošile više sredstava na TV stanicama nego u dnevnim novinama. Među tri partije koje su utrošile najviše sredstava na politički marketing su : Koalicija " Evropska Crna Gora-Milo đukanović", Pokret za promjene i Nova srpska demokratija. Crnogorski komunisti, Otadžbinska srpska stranka i koalicija " Bošnajci i mulimani zajedno, jedno", utrošile su najmanje sredstava, dok partije: Albanska lista, Albanska koalcija " Perspektiva", Dua i partija Demokratskog prosperiteta, na politički marketing u toku izborne kampanje za vrijeme parlamentarnih izbora, prema Cemi nalazima, nijesu utrošila sredstva.

ZAKLJUČAK

Odredbe novousvojenog Zakona o finansiranju političkih partija iz 2008. godine po prvi put su primjenjivane za finansiranje kampanje na parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine. Kampanju je sa aspekta finansiranja političkih partija obilježila nepravilna primjena odredbi iz čl. 11 i čl. 12 Zakona o finansiranju političkih partija od strane Ministarstva finansija Crne Gore. Spornom odlukom Ministarstva, kojom su podnosioci svih potvrđenih izbornih lista dobili po 17 000 eura (po oko 4000 eura više) najviše su oštećene parlamentarne partije koje su na izborima stekle parlamentarni status, jer će dio sredstava predviđenih za raspodjelu nakon okončanja izbora biti umanjen za dio koji je nepropisno raspodijeljen podnosiocima izbornih lista prije izbora.

Sa druge strane, pozitivan trend je primijećen u odnosu na poštovanje obaveze podnošenja finansijskih izvještaja političkih partija. Ukoliko uzmemo u obzir činjenicu da su sve političke partije koje su stekle parlamentarni status na izborima, uredno u zakonskom roku podnijele kompletne izvještaje o prikupljenim i utrošenim sredstvima za finansiranje izborne kampanje Ministarstvu finansija, onda se mora istaći da je transparentnost na polju finansiranja kampanje izdignuta na značajnije veći nivo u odnosu na prethodne izborne procese u Crnoj Gori. Međutim, iako postoji pozitivan trend, sjenku na to baca „ponašanje" većine političkih subjekata koji nijesu ušli u parlament, i koji nijesu našli za shodno da građanima Crne Gore predstave finansijske izvještaje o tome kako su novac koji su dobili iz budžeta Crne Gore utrošili za finansiranje aktivnosti kampanje. CEMI je protiv Narodne stranke, Liberalne partije, Demokratskog centra, Stranke srpskih narodnjaka, liste Crnogorski komunisti, Demokratske srpske stranke, Stranke srpksih radikala, Partije demokratskog prosperiteta i liste „Bošnjaci i muslimani zajedno, jedno" podnio Zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, sa ciljem da se nesavjesni učesnici izbornog procesa na adekvatan način sankcionišu za nepoštovanje i kršenje propisanih zakonskih obaveza.

Analizom finansijskih izvještaja CEMI je došao do nekoliko zaključaka:

- Sve političke partije koje su predale izvještaje o finansiranju kampanje su ispunile uslove u pogledu poštovanja propisane forme podnošenja finansijskih izvještaja. Obrasci su bili uredno popunjeni. Međutim, u cilju efikasnijeg i kvalitetnijeg monitoringa utrošenih sredstava, CEMI preporučuje da finansijski obrazaci, dostavljeni od strane političkih partija za sredstva utrpošena u predizborne svrhe, treba da sadrže kategorije troškova koje se mogu shvatiti kao "generalne" (Troškovi oglasa, Troškovi reklamiranja, Troškovi za reklamne spotove , i reklamni mateijal, Troškovi za emisije u medijima itd...) Nejasno formulisan obrazac ima za posljedicu pojavu da se finansij-

ski izvještaji od strane političkih partija popunjavaju na različite načine, pri čemu se otvara mogućnost političkim partijama da obrasce prilagođavaju svojim troškovima, a ne troškove - obrascima, kako bi trebalo da bude. Ubuduće bi trebalo konkretizovati kategorije u obrascima, da bi se jasno razlikovali utrošena sredstva političkih partija koje su odvojile za preizbornu kampanju, konkretno na politički marketing. Trebalo bi da postoji jedna kategorija " Troškovi reklamiranja", ali u okviru te kategorije, jasno naznačene podkategorije npr: utrošena sredstva za politički marketing u dnevnim novinama; utrošena sredstva za politički marketing na TV stanicama; utrošena sredstva za politički marketing – bilbordi i sl.

- Političke partije i izborne liste učesnice parlamentarnih izbora, i u toku ovog izbornog procesa, najznačajniji dio finansijskih sredstava koje su prikupile za potrebe finansiranja aktivnosti kampanje, utrošile su za finansiranje političkog marketinga. Prema CEMI-jevoj metodologiji po kojoj je izvršen monitoring utrošenih sredstava za potrebe političkog marketinga, gotovo sve političke partije su utoršile značajno više sredstava od iznosa prikazanih u podnijetim finansijskim izvještajima. Podneseni izvještaji i CEMI-jeve analize govore da je najviše sredstava za finansiranje marketinških aktivnosti kampanje utoršila „Koalicija – Evropska Crna Gora – Milo Đukanović" dok su ostale političke partije i izborne liste, u tu svrhu, potrošile značajno manjie sredstava.
- Značajno veći nivo transparentnosti je primijećen u odnosu na prijavljivanje prihoda od strane priloga fizičkih i pravnih lica. Svakako, da Zakon o finansiranju političkih partija, u dijelu koji se tiče finansiranja kampanje, podstiče političke partije da prikupljaju što više sredstava iz sopstvenih izvora, propisujući mogućnost da će isti imati mogućnost da apliciraju za raspodjelu dodatnih budžetskih sredstava ukoliko iz navedenih izvora sakupe određenu sumu novca. Takođe, političke partije treba da animiraju svoje članstvo kako bi prilozi od članarina bili značajnije veći – čime se značajno utiče na poboljšanje finansijske situacije u političkim partijama.

Rješenja sadržana u Zakonu o finansiranju političkih partija, koja se odnose na finansiranje kampanje predstavljaju kvalitetnu osnovu za unaprijeđenje transparentnosti sistema finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori. Jedan od prioriteta koji se nameće u narednom periodu je rad na kvalitetnoj primjeni i poštovanju odredbi Zakona, prvenstveno onih koje se odnose na obaveze izvještavanja političkih partija, u pogledu sredstava prihodovanih iz budžeta Crne Gore za potrebe finansiranja aktivnosti izbornih kampanja. Na taj način će se unaprijeđenjem transparentnosti na polju finansiranja političkih partija i izbornih kampanja u značajnoj mjeri uticati na povećanje povjerenja građana u rad i aktivnosti političkih subjekata u Crnoj Gori, a samim tim i na legitimnost izbornih procesa - jednog od osnovnih postulata na kojima počiva demokratski kapacitet jednog društva.

III DIO
Zloupotreba administrativnih resursa u toku predizborne kampanje na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine u Crnoj Gori

UVOD

Predizborni period predstavlja vrijeme u kojem političke partije u najvećoj mjeri pokušavaju da utiču na volju birača. Pri tome, se služe svim raspoloživim sredstvima, pa i onim, koja su protivna zakonskim normama više zakona. Ovdje se prevashodno misli na zloupotrebu državnih resursa, što podrazumijeva, kako državnu imovinu kojom upravlja vlada tako i imovinom lokalnih samouprava koju često kontrolišu opozicione partije na republičkom nivou. Zloupotreba državnih resursa se vrši kršenjem ili zloupotrebom zakonskih ovlašćenja. U cilju prepoznavanja mogućih zloupotreba označićemo najznačajnije zakonske tekstove koji mogu biti zloupotrebljeni ili prekršeni u cilju efektnije prisutnosti na političkoj sceni u periodima predizbornih kampanja.

Zloupotreba administrativnih resursa u svrhe izborne kampanje određuje se kao korišćenje državnih ili javnih moći i kapaciteta (uključujući sredstva prinude, ljudske, finansijske, materijalne i druge resurse) od političara i političkih partija koji se nalaze na vlasti, u cilju povećanja njihovih izgleda na izborima, kroz kršenje zakonskih i drugih normi i odgovornosti koje su im povjerene u vođenju javnih službi. Političari i političke strukture na vlasti imaju na raspolaganju širok spektar resursa kroz koje mogu ostvariti koristi u izbornim procesima na način koji izlazi izvan okvira fer političkog ponašanja. Zloupotrebljavaju se najčešće državni zakonski, institucionalni, finansijski i medijski resursi u toku izborne kampanje. Na ovaj način, pored štetnih efekata koji se javljaju kao posljedica prisustva korupcije, dovodi se u pitanje i demokratičnost izbornih procesa.

Ovaj fenomen je po prvi put uočen na izbornim procesima u Rusiji i Ukrajini, dok danas ova pojava obilježava izborne procese i u drugim državama. Na sličan način je zloupotreba administrativnih resursa u svrhe izborne kampanje prisutna i u našoj državi. Ova pojava se manifestuje u gotovo svim izbornim procesima od uvođenja višestranačja u Crnoj Gori, ali, nedostatak kvalitetne metodološke platforme za monitoring zloupotreba ove vrste, u značajnoj mjeri je determinisao mogućnost uticaja na njenu prevenciju ili suzbijanje. Metodologija koju su Transparency Russia i Open Society Justice Initiative primjenjivali tokom izbornih procesa u Rusiji poslužila je kao osnov metodološke platforme monitoringa koju je CEMI uz podršku Fondacije Institut za otvoreno društvo preuzeo od kolega iz Rusije i pripremio za primjenu tokom predizborne kampanje na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine u Crnoj Gori.

3.1 PRAVNA ANALIZA ZLOUPOTREBE ADMINISTRATIVNIH RESURSA U CRNOJ GORI

Ustav Crne Gore

Ustavom Crne Gore se u članu 45. biračko pravo utvrđuje kao opšte i jednako. To kao i u slučaju bilo kog drugog ljudskog prava podrazumijeva da je država dužna da se uzdrži od kršenja biračkog prava i više, da obezbijedi ravnopravnost svih u cilju poštovanja istog. Ta ravnopravnost se odnosi kako na aktivno tako i na pasivno biračko pravo, tj. na pravo svakog da na osnovu svoje slobodne volje i svog mišljenja glasa za određenu izbornu listu. Takođe, svako lice i politička stranka imaju pravo kandidovanja na izborima, ukoliko ispunjavaju zakonske pretpostavka, ali istovremeno to pravo se ne ograničava na tome. Pasivno biračko pravo i sloboda u njegovom izražavanju podrazumijeva i slobodu u predstavljanju svojih političkih stavova i programa i prije svega na jednakost u toj slobodi, odnosno da je zastupljenost svih političkih stranaka i kandidata jednaka, bez miješanja države (državnih organa) na strani bilo kog učesnika u političkoj trci. Dakle, Ustav nameće obavezu državi, da poštuje i štiti ljudska prava a samim tim i biračko pravo u smislu kako je gore, na osnovu ustavne norme, predstavljeno.

Biračko pravo, kao ustavno, svoju konkretizaciju je našlo kroz više zakonskih tekstova, pri čemu se želi naglasiti upravo smisao ovog prava, tj sloboda i jednakost svih u izbornom procesu i obaveza države da obezbijedi njegovu implementaciju.

Zakon o izboru odbornika i poslanika

Zakon o izboru odbornika i poslanika reguliše cjelokupnu oblast izbora na svim nivoima u Crnoj Gori. Pored toga što uređuje izbor i prestanak mandata poslanika u Skupštini Crne Gore i odbornika u skupštinama opština, ovaj zakon obezbjeđuje zaštitu biračkog prava građana Crne Gore

Ovim Zakonom se kroz više članova određuje obaveza državnih organa da se ne miješaju u izborni proces i da na bilo koji način ne stavljaju imovinu državnih organa u funkciju predstavljanja izbornih lista. U odjeljku VII Zakona (čl. 50 – čl. 64), reguliše se predstavljanje podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista. Značajan dio ovog odjeljka posvećen je upotrebi javnih resursa u toku izbornog procesa. U čl. 50 stav 2 predviđeno je da se za predstavljanje izbornih lista i kandidata ne može koristiti imovina državnih organa, javnih preduzeća, javnih ustanova i fondova i Privredne komore. Pod imovinom se u smislu ove

odredbe podrazumijeva novac, tehnička sredstva i oprema koja pripada navedenim državnim organima i javnim preduzećima. Međutim, i pored zabrane upotrebe državnih resursa u toku izborne kampanje, koja je predviđena u čl. 50, Zakon predviđa jednu nelogičnost koja je sadržana u čl. 114 stav 1, u kome se kaže: "Državni organi i organi lokalne samouprave stavljaju na raspolaganje svoje prostorije, ostale uređaje, sredstva i opremu za vršenje izborne propagande i obezbjeđuju ravnopravne uslove u njihovom korišćenju svim podnosiocima izbornih lista". Jedna ovakva odredba u najmanju ruku zaslužuje objašnjenje u kome će biti sadržano tumačenje norme i rješenja koje je zakonopisac predvidio.

Radio-televizija Crne Gore, kao javni servis građana, obavezna je obezbijediti da se podnosioci izbornih lista u toku izbornog procesa, u okviru informativno-političkog programa, predstavljaju u jednakom trajanju i u istom terminu (čl. 51). Na isti način predviđa se predstavljanje podnosilaca izbornih lista u novinskom javnom preduzeću "Pobjeda" (čl.52). Ravnopravne uslove predstavljanja podnosilaca izbornih lista dužna su, prema ovom Zakonu, obezbijediti sva druga sredstava javnog informisanja čiji su osnivači država, glavni grad, prijestonica ili opštine u Crnoj Gori.

U okviru kaznenih odredbi, u čl. 117, stav 1, zaprijećena je kazna zatvora od tri godine za krivično djelo onom koji u svrhe predstavljanja, popularisanja ili napadanja određene izborne liste naredi korišćenje ili koristi vojsku, vojne organe, organe unutrašnjih poslova, pravosudne i državne organe i opremu ovih organa. Takođe, ista kazna predviđena je i za lica koja izvršavaju naređenja a koja rade u navedenim organima ili pak sa njima sarađuju. Prema stavu 2 ovog člana, ukoliko krivično djelo iz stava 1 bude izvršeno od strane predsjednika države, predsjednika Skupštine, predsjednika i članova Vlade, predsjednika i sudija Ustavnog i Vrhovnog suda, državnog tužioca i njegovih zamjenika, isti će se kazniti kaznom zatvora do 5 godina. U okviru kaznenih odredbi predviđene su i novčane kazne za javna glasila i druga sredstva javnog informisanja ukoliko se ne budu pridržavali odredbi Zakona koje regulišu predstavljanje podnosilaca izbornih lista.

Zakon o izboru Predsjednika Crne Gore

Zakonom o izboru Predsjednika Crne Gore reguliše se predlaganje i postupak izbora Predsjednika Crne Gore. Zakon predviđa da će se odredbe Zakona o izboru odbornika i poslanika o: izbornom pravu; utvrđivanju i oglašavanju liste kandidata; predstavljanju kandidata; načinu organizovanja izbora; obliku i sadržini glasačkog listića; glasanju na biračkom mjestu i van biračkog mjesta i o zaštiti biračkog prava - shodno primjenjivati i na izbor Predsjednika Crne Gore. Dakle, sve odredbe koje Zakona o izboru poslanika o upotrebi državnih resursa u izbor-

ne svrhe kao i odredbe o zastupljenosti izbornih lista ili kanidadata na javnom servisu Crne Gore će se primjenjivati i u okviru izbornog procesa za izbor predsjednika države.

U kaznenim odredbama pak, predviđa se da će se kaznom za krivično djelo do jedne godine zatvora kazniti onaj ko predsjedničkom kanidatu ili političkoj stranci za potrebe kampanje omogući protivpravno korišćenje objekata, finansijskih sredstava, vozila, tehničkih sredstava i druge imovine koja pripada:

- ministarstvu unutrašnjih poslova, drugom ministarstvu i državnom organu;
- pravosudnom organu;
- javnom preduzeću i ustanovi;
- privrednoj organizaciji u kojoj je država većinski vlasnik;
- vojnim organima i
- organima lokalne samouprave.

Ukoliko neko iz ovih organa protivpravno vrši pritisak ili uticaj na opredjeljenje zaposlenog, odnosno birača, kazniće se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Zakon o finansiranju političkih partija

Zakon o finansiranju političkih partija čiji je jedan od predlagača bio i Centar za monitoring CEMI, uređuje način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za rad, izbornu kampanju političkih partija kao i način kontrole finansiranja i finansijskog poslovanja političkih partija, u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja. Zloupotreba novca u izbornom procesu suprostavlja se principima predstavničke demokratije i ima za posljedicu da članovi Parlamenta nijesu odgovorni građanima i svojim biračima već onima koji ih finansiraju. Zbog toga je CEMI sa izradom prijedloga zakona želio doprinijeti transparentnosti tokova novca u politici i time smanji njegovu zloupotrebu. Ovaj Zakon je u odredbama o finansiranju kampanja proklamovao principe obezbjeđivanja jednakih finansijskih uslova za sve učesnike izbornog procesa kako u pogledu pribavljanja tako i upogledu trošenja budžetskih i sredstava prikupljenih iz privatnih izvora. Takođe, svi učesnici izbornog procesa dužni su da u Zakonom predviđenim rokovima putem podnošenja izvještaja obavijeste nadležne državne organe (OIK i DIK) o prikupljenim i utrošenim sredstvima u izbornoj kampanji. Ovo je jedan od pozitivnijih primjera u pravu Crne Gore na koji način zakonska rješenja mogu u značajnoj mjeri uticati na unaprjeđenje nivoa transparentnosti cjelokupnog izbornog procesa.

U kaznenim odredbama ovog Zakona predviđene su kazne za:

- učesnike u izbornom procesu koje vrše bilo kakav pritisak na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja sredstava za političku partiju;
- političke partije koje stavljaju u izgled bilo kakvu vrstu privilegije ili lične koristi njenim darodavcima za učinjenu donaciju i
- za političke partije koje se ne pridržavaju odredbi o obavezi podnošenja finansijskih izvještaja u skladu sa ovim Zakonom.

Međutim, kako je ovaj Zakon stupio na snagu tek u avgustu 2008. godine, još je rano ocjenjivati učinke njegovog sprovođenja. Kao inicijator donošenja ovog Zakona, CEMI smatra da rješenja sadržana u istom u značajnoj mjeri unaprjeđuju kvalitet i transparentnost finansiranja političkih partija kako u domenu njihovog funkcionisanja tako i u oblasti finansiranja kampanja u toku izbornih procesa.

Dosadašnja iskustva iz prakse pokazuju da je najčešći oblik kršenja odredbi ovog Zakona bilo netransparentno trošenje budžetskih sredstava koje su političke partije prihodovale po osnovu finansiranja rada ili aktivnosti u sklopu izbornih kampanja. Obaveze podnošenja izvještaja nijesu poštovane, tako da su sa aspekta zloupotrebe budžetskih sredstava navedene pojave obilježile gotovo sve izborne procese u Crnoj Gori. Pod pritiskom CEMI-ja, posljednji predsjednički izbori održani u aprilu 2008. godine bili su prvi izbori u kojima su sva četiri predsjednička kandidata podnijela završne finanisjske izvještaje o finansiranju izborne kampanje. Nadamo se da će se ovakav trend nastaviti i u narednim izbornim procesima i da će se kvalitet poštovanja odredbi Zakona o finansiranju političkih partija izdići na značajnije veći nivo.

Zakon o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opština

Zakon o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opština usvojen je u Skupštini Crne Gore u januaru 2009. godine. Ovaj Zakon uređuje način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za izbornu kampanju i način kontrole finansiranja kandidata za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine, u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog finansiranja. Kao i Zakon o finansiranju političkih partija, ovaj Zakon proklamuje načela jednakog položaja svih učesnika u izbornom procesu sa aspekta prikupljanja i trošenja sredstava u svrhe izborne kampanje.

U čl. 11 ovog Zakona koji nosi naziv: “Zabrana korišćenja sredstava Crne Gore ili lokalne samouprave” kandidatima se zabranjuje da u toku izborne kam-

panje korišćenje sredstava države ili lokalne samouprave, osim ako je to posebnim propisom dozvoljeno. U dosadašnjoj praksi, zabilježene su pojave zloupotrebe državnih resursa od strane pojedinih kandidata za predsjednika Crne Gore. Najaktuelniji primjer ovakve zloupotrebe je kampanja aktuelnog Predsjednika Crne Gore tokom posljednjih predsjedničkih izbora koji su održani u aprilu 2008. godine. Tokom kampanje, predsjednički kanidat, koji je u to vrijeme obavljao funkciju Predsjednika Crne Gore zloupotrijebio je svoju funkciju na način što je organizovao posjete javnim ustanovama, otvarao škole, puteve, mostove i slične objekte od javnog interesa. Na taj način je umnogome unaprijedio svoj položaj u izbornoj trci u odnosu na druge kandidate. Takođe, u okviru kampanje primijećeno je značajno učešće službenika Vlade i predstavnika državnih institucija na strani jednog predsjedničkog kandidata. Ovo su samo neki, najsimptomatičniji primjeri zloupotreba koji su zabilježili posmatrači CEMI-ja tokom nadgledanja kampanje.

Zakon o državnim službenicima i namještenicima

Zabrana miješanja državnih organa u izborni proces nije ograničena samo na njihovu imovinu već i na ljudske resurse, odnosno državne službenike i namještenike. Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u članu 5. određuje obavezu državnim službenicima, odnosno namještenicima da svoje poslove vrše politički neutralno i nepristrasno, u skladu sa javnim interesom. Ova obaveza je preciznije utvrđena Etičkim kodeksom državnih službenika i namještenika, koji je donijet na osnovu gore navedenog zakona (čl.6.). Naime, na osnovu ovog kodeksa:

„Službenik vrši poslove politički neutralno.
Službenik neće dozvoliti da njegova eventualna politička aktivnost utiče na vršenje službenih dužnosti, kao ni da bude korišćen u političke svrhe.
Zbog karaktera određenih poslova službenik poštuje propisana ograničenja svog političkog djelovanja."

Ukoliko se državni službenik i namještenik ponaša suprotno gore navedenim odredbama i izražava politička uvjerenja u vršenju poslova, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima (čl.59. st.1. tač.8.) se takvo ponašanje propisuje kao teški disciplinski prekršaj, dispozitivno vezan za član 5. istog zakona, kao i odredbe Etičkog kodeksa. Za ovakav jedan prekršaj predviđena je i disciplinska mjera prestanka radnog odnosa.

Obaveza ovakvog postupanja se odnosi na sva lica koja su zaposlena u državnim organima, javnim preduzećima, javnim ustanovama, fondovima i Privrednoj komori Crne Gore, što je lex specijalis zakonima i regulisano. Tako se Opštim za-

konom o obrazovanju utvrđuje autonomija ustanove (čl.6.), na način što se u istoj ne dozvoljava političko (stranačko) organizovanje i djelovanje, zašto je u suprotnom predviđeno razrešenje direktora (čl.83.), prestanak radnog odnosa zaposlenog (čl.111.), novčana kazna za ustanovu (čl.146.) u kojoj se to desi.
Konačno, uticaj državnih organa na izborni proces se ne može se vršiti ni u pogledu raspolaganja sa slobodnim radnim mjestima u državnim organima, jer je članom 8. Zakona o državnim službenicima i namještenicima utvrđuje jednaka dostupnost tih slobodnih mjesta.

Dakle, iz navedenog se može zaključiti da je neophpodno uticati na smanjenje uticaja ljudskih resursa državnog aparata (učešće javnih funkcionera i ostalih državnih službenika) na tok izbornih procesa putem usvajanja Zakona koji će omogućiti postizanje navedenog cilja. Jedan od dobrih primjera, kojem treba težiti i koji treba da bbude osnova novih zakonskih rješenja je rješenje sadržano u čl. 31 Zakona o referendumu o državno pravnom statusu Republike Crne Gore u kome je naglašeno da javni funkcioneri koje imenuje ili postavlja Vlada Crne Gore, koje bira ili imenuje lokalna samouprava, državni službenici i namještenici ne mogu uzeti učešće u referendumskoj kampanji, niti mogu javno iznositi stavove povodom referenduma u toku radnog vremena. Takođe, na navedenu kategoriju lica ne smije se vršiti pritisak po osnovu njihovog izbora i ostvarivanja prava glasa.

Medijski zakoni

Moguća zloupotreba javnih resursa u medijima je prepoznata kako u medijskim zakonima i etičkom kodeksu novinara tako i u Zakonu o izboru odbornika i poslanika. Odredbama ovih zakona i kodeksa se regulišu obaveze i prava, prije svega medija koji se finansiraju kroz državni budžet. Upravo u glavi VII Zakona o izboru odbornika i poslanika se nalaze članovi kojima se određuju pravila predstavljanja izbornih lista koja obezbjeđuju jednakost svih političkih partija i kandidata u izbornoj trci sa naglaskom na državne medije da su dužni da kroz svoje programe ravnopravno informišu građane o svim izbornim listama. Sam sistem predstavljanja izbornih lista je jasno utvrđen u periodu svih izbornih kampanja, a u okviru emisija koje su namijenjene u tu svrhu. Međutim, kao sporno se postavlja pitanje jednake zastupljenosti svih izbornih lista u političko-informativnim emisijama koje nijesu specijalizovane za izbore, pri čemu se može povećanom zastupljenošću vladajuće partije kroz angažovanje preko državnih funkcija poremetiti ravnomjerna zastupljenost

Imovina bivših društveno-političkih organizacija

Jedan od problema sa kojima se crnogorsko društvo susrijeće od usposta-

vljanja stranačkog pluralizma do danas je nezakonito prisvajanje, korišćenje i raspolaganje imovinom bivših društveno-političkih institucija i organizacija od strane pojedinih političkih struktura u Crnoj Gori. Predmet zloupotrebe je imovina nekadašnjeg Saveza komunista, Socijalističkog saveza radnog naroda i Saveza socijalističke omladine. Mnoge neregularnosti vezane su za način prije svega vlasničkog kontinuiteta, kao i za način raspolaganja i prisvajanja profita upotrebom dijelova navedene imovine. Kao primjer zloupotrebe, valja navesti podatak da je jedan od dijelova sporne imovine i zgrada u kojoj se nalaze kancelarije Vlade RCG a koje pripadaju vladajućoj partiji u Crnoj Gori – Demokratskoj partiji socijalista. Od 1992. godine do danas, Vlada RCG po osnovu zakupa dijela zgrade vladajućoj partiji plaća značajna sredstva, što se najbolje može vidjeti iz dopisa kojeg je Ministarstvo finansija dostavilo Socijalističkoj narodnoj partiji, na zahtjev poslanika Aleksandra Damjanovića. U dopisu br. 07-605/1 od 29.02.2008. godine stoji:

...“U vezi Vašeg dopisa od 25. januara 2008. godine, obavještavamo Vas sledeće:
Na osnovu Ugovora o zakupu poslovnog prostora zaključenog između Glavnog odbora DPS Crne Gore i Uprave za zajedničke poslove državnih organa, kao i njegovih aneksa 1, 2 i 3, Demokratska partija socijalista je u periodu od 20.12.2002. godine do 31.12.2007. godine, prihodovala po tom osnovu 4.005.578,08 €.
Ugovor o zakupu poslovnog prostora zaključen je između Glavnog odbora DPS Crne Gore i Uprave za zajedničke poslove državnih organa 23.06.1993. godine (br. 0102-1012), na koji je saglasnost dala Komisija za politički sistem i unutrašnju politiku 17.06.1993. godine (br. 02-2367).
Na Ugovor o zakupu urađena su tri aneksa:
Aneks br. 1 potpisan je 01.02.1994. godine, br. 0301-123.
Aneks br. 2. potpisan je 21.02.1996. godine, br. 0202.124.
Aneks br. 3. potpisan je 15.03.2001. godine, br. 0201-116.
Potpisnici Ugovora i aneksa od strane Demokratske partije socijalista Crne Gore su Vukić Bulatović, Dragiša Pešić i Miodrag Vuković, a od strane Uprave za zajedničke poslvoe državnih organa Simo Stajkić i Melvudin Nuhodžić.
S poštovanjem,

MINISTAR
Igor Lukšić”

Kroz ovaj slučaj jasno se mogu prepoznati dva problema koji se posredno ili neposredno prouzrokuju. Prvi problem se može nazvati poistovjećivanje vladajuće partije sa Vladom, tj. Državom, koje je u Crnoj Gori prisutno u značajnoj mjeri. Zbog čega je građanstvo Crne Gore jednostavno naviknuto na ovakvo stanje stvari?

Ako se uzme u obzir činjenica, da Vlada Crne Gore i vladajuća partija u Crnoj Gori dijele zgradu, koja je po nepoznatom pravnom osnovu pripala istoj toj partiji 1992. godine, onda se može naći jedan od odgovora na ovo pitanje. Simbolika funkcionisanja Vlade i vladajuće partije "pod istim krovom" je jedan od razloga zbog kojih običan građanin ne uspijeva da napravi razliku između državnog i političkog - između državne i partijske imovine, između državne i partijske funkcije. Sa druge strane, značajniji predizborni skupovi (promocije) i post-izborni skupovi (slavlja) vladajuće partije se po pravilu održavaju u ovoj zgradi. Posljednji takav primjer bio je u slučaju kampanje predsjedničkih izbora održanih u aprilu 2008. godine. Naime, kandidat vladajuće stranke i aktuelni predsjednik Crne Gore, je svoju završnu konvenciju održao upravo u zgradi u kojoj se nalaze kancelarije Vlade RCG, što su ostali kandidati za predsjednika Crne Gore propratili sa negodovanjem. Sve ovo su razlozi zbog kojih je građanstvo Crne Gore na neki način nesvjesno prihvatilo činjenicu da je država - partija na vlasti a da je Vlada - sredstvo kojim se dolazi do vlasti. Fenomen koji je vjerovatno bio prisutan u mnogim državama, ali koji je u Crnoj Gori zasigurno najduže trajao – i traje.

Drugi problem se može shvatiti kao neravnopravan položaj učesnika u političkom životu Crne Gore odnosno izbornom procesu kao jednom od najznačajnijih djelova tog života. Novčana sredstva i ostali benefiti koje vladajuća partija dobija kroz upotrebu i raspolaganje imovinom bivših društvenih organizacija su toliko značajne da obezbjeđuju nesmetano funkcionisanje partije na nivou cijele države, što svakako podspješuje funkcionisanje partijske infrastrukture vladajuće partije - dok su druge političke partije primorane da svoje poslovanje u značajnoj mjeri oslanjaju na budžetska sredstva koja im pripadaju po osnovu Zakona o finansiranju političkih partija. Svakako, ova pojava je najuočljivija u toku izborne kampanje jer tek tada do punog izražaja dolazi finansijska moć vladajuće partije, koja je do sad u svim izbornim procesima rezultirala pobjedom na izborima. Zbog navedenog se može sa velikim stepenom osnovanosti tvrditi da je neravnopravnost učesnika pojava koja je do sada karakterisala gotovo sve izborne procese u Crnoj Gori – bilo parlamentarne bilo predsjedničke.

Zakon o Državnoj imovini koji je usvojen na zasijedanju Skupštine Crne Gore 26. februara 2009. godine, imovinu bivših DPO tretira kao imovinu kojom su raspolagale bivše društveno-političke organizacije: Savez komunista, Socijalistički savez radnog naroda i Savez socijalističke omladine i kojom raspolagaže opština prema režimu „ostalih stvari i dobara" (čl. 18). Takođe, u čl. 73 Zakona predviđeno je da se popis i procjena imovine bivših društveno-političkih organizacija vrši od strane organa uprave nadležan za poslove imovine, odnosno nadležni organ

opštine, u roku od 90 dana od dana osnivanja organa uprave nadležnog za poslove imovine. Na koji način će u praksi zaživjeti rješenja sadržana u ovom zakonu i koje će eventualne posljedice proizvesti po aktuelnu imovinu političkih partija u Crnoj Gori, ostaje da se vidi.

Generalni zaključak je da problem zloupotrebe administrativnih kapaciteta u izbornim procesima u Crnoj Gori postoji. To je pojava, koja je postala sastavni dio svake izborne kampanje, i koja u značajnoj mjeri baca sjenku na ostale segmente izbornog procesa, koji se sprovode u skladu sa osnovnim principima demokratije. Smatramo da postojeća pravna regulativa na adekvatan način ne tretira ovaj problem i štetne posljedice koje on proizvodi na izborne procese u Crnoj Gori. Stoga će CEMI posebnu pažnju u narednom periodu posvetiti unapređenju postojeće i donošenju nove legislative koja će regulisati sve aspekte pojave zloupotrebe adiminstrativnih resursa.

Centar za monitoring CEMI je po prvi put tokom monitoringa kampanje izbornog procesa na parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine poseban akcenat stavio na evidentiranje pojava koje se mogu podvesti pod zloupotrebu državnih resursa u toku izborne kampanje. Monitoring zloupotrebe administrativnih resursa koji je CEMI realizovao bio je prvi monitoring tog tipa koji će jedna organizacija sprovela u Crnoj Gori. Metodologija monitoringa je pripremljena po modelu metodologije koju su kreirali Open Society Justice Inititative i Transparency Russia, a koja je dala očekivane rezultate na izborima u Rusiji. U narednim odjeljcima biće iznijeti nalazi do kojih je CEMI došao primjenom navedene metodologije u toku predizborne kampanje.

3.2 METODOLOGIJA MONITORINGA ZLOUPOTREBE ADMINISTRATIVNIH RESURSA TOKOM IZBORNE KAMPANJE

Političari i političke partije na vlasti imaju na raspolaganju širok spektar resursa kroz koje mogu ostvariti koristi u izbornim procesima na način koji izlazi iz okvira fer političkog ponašanja. Zloupotreba ovih resursa prevazilazi pitanje korupcije koja se *per se* fundamentalnim pitanjem demokratičnosti procesa. Najznačajnije vrste administrativnih resursa koji su najčešće objekat zloupotreba u okviru izbornog procesa mogu se klasifikovati na sljedeći način:

a. Državni institucionalni resursi

Pod institucionalnim resursima se podrazumijevaju materijalni i ljudski resursi jedne države. Ovo uključuje kancelarijski prostor, kancelarijsku opremu, saobraćajna sredstva i drugu infrastrukturu koja može biti upotrijebljena od strane političke partije u izborne svrhe, kao npr. za održavanje predizbornih skupova na javnim mjestima, upotrebu državnih kancelarija, kompjutera, telefona za vrbovanje glasača, upotreba tehničkih uređaja za štampanje i čuvanje dokumenata za kampanju, ili pak za transport građana na predizborne skupove političke partije koja je na vlasti, sredstvima javnog prevoza. Osobe zaposlene u državnim organima mogu biti uključene u aktivnosti predizborne kampanje partije na vlasti i na taj način direktno proizvoditi korist za tu partiju. Obični javni službenici mogu se koristiti kao osoblje političke partije u kampanji. Viši državni službenici koji podržavaju političku partiju, mogu koristiti svoj položaj na način što će podržavati svoju političku partiju ili svog kandidata. Ključna stvar koju treba uzeti u obzir je da javni službenici i zaposleni u državnim organima koji uzimaju učešće u aktivnostima kampanje to rade tokom službenog radnog vremena ili u svojstvu osobe zaposlene od strane države.

b. Državni finansijski resursi

Novac iz državnog budžeta takođe može biti upotrijebljen u korist vladajućih političkih snaga koje mogu sprovoditi novac sa računa državnih preduzeća na njihov račun ili koristiti novac iz budžeta za finansiranje kampanje ili za "kupovinu glasova". Javni fondovi mogu biti korišteni da se finansiraju razne inicijative za "podizanje kvaliteta života" u toku izbornog procesa, kao što su povećanja penzija, koje služe isključivo za povećanje izbornih izgleda vladajuće političke partije.

c. Državni medijski resursi

Državni mediji mogu takođe biti upotrijebljeni za favorizovanje vladajućih političkih partija ili kandidata. Ovakva zloupotreba medija je učestala pojava predizbornih kampanja u mnogim državama. U Rusiji, na primjer, sistematska zloupotreba medija kontrolisanih od strane države je identifikovana kao jedna od pojava koja je obilježila izbore za Dumu u decembru 2003. godine.

Navedena podjela je sačinjena u namjeri da se na osnovu nje kreira okvir za sistematizaciju zloupotreba i metodologija koja može da bude primjenjivana za njihov monitoring. Na ovaj način, identifikovano je ukupno tri kategorije resursa, koje prema metodologiji CEMI-ja predstavljaju najčešće zloupotrebljavane resurse u toku izborne kampanje od strane vladajućih partija. Analizom pojedinačnih

slučajeva do kojih je CEMI došao monitoringom predizbornih procesa na ranijim izborima, mogu se prepoznati elementi sve tri navedene kategorije zloupotreba, što ide u prilog tvrdnji da je zloupotreba administrativnih resursa pojava koja karakteriše gotovo sve izborne procese koji su se u Crnoj Gori održali od uvođenja višestranačja do danas.

Nakon što su identifikovane kategorije administrativnih resursa čiji će monitoring zloupotreba biti izvršen, pristupilo se određivanju metoda i tehnika putem kojih će se monitoring neposredno primjenjivati. CEMI se tokom ove, prve primjene metodologije, opredijelio za nekoliko tehnika monitoringa zloupotrebe administrativnih reursa, i to:

a. direktno posmatranje aktivnosti izborne kampanje;
b. monitoring medija i
c. pravna analiza evidentiranih pojava.

U cilju što kvalitetnijeg sprovođenja metodologije monitoringa administrativnih resursa, CEMI je oformio timove ljudi koji su bili zaduženi za primjenu aktivnosti monitoringa. Kao što sama metodologija nalaže, timovi su formirani prema sljdećoj shemi:

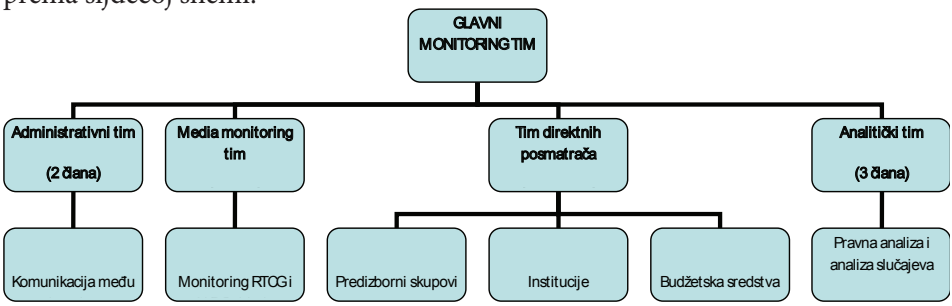

Dakle, kao što se iz shematskog prikaza može zaključiti, oformljeno je ukupno četiri tima čija su se rad i zaduženja prilikom primjene metodlogije monitoringa dijametralno razlikovala. Na početku primjene ove metodologije, koordinatori timova su održali sastanak "glavnog tima" na kojem su se precizirale obaveze i aktivnosti svakog pojedinačnog tima za cjelokupnu predizbornu kampanju. Svi timovi dobili su zaduženja i osnovne zadatke koje treba realizovati u relativno kratkom vremenskom intervalu.

- Administrativni tim – osnovni zadatak ovog tima bio je da obezbijedi nesmetanu komunikaciju i koordinaciju rada medju timovima. Takodje, ovaj tim je obavještavao ostale timove o aktivnostima koje trebaju da budu preduzete shodno planu aktivnosti. Administrativni tim je brojao

2 člana: koordinatora tima i njegovog asistenta;

- Analitički ili pravni tim dobio je zadatak da neposredno po sastavljanju kreira bazu zakona i podzakonskih akata će sadržati regulativu koja će biti od pomoći pri radu operativnih timova. Takođe, analitički tim je tokom trajanja izborne kampanje imao zadatak da prati rad organa za sprovođenje izbora kao i da uočava eventualne slučajeve nepravilnosti i neregularnosti u toku izbornog procesa. Analitički tim je brojao 3 člana: koordinatora i dva asistenta i
- Tim direktnih posmatrača je neposredno, na terenu, radio na primjeni aktivnosti monitoringa. Oni su imali za cilj da istražuju zloupotrebe institucionalnog ili budžetskog tipa, da prave izvještaje sa promotivnih skupova, da prosljedjuju fotografije na kojima se vide elementi prema kojima se može zaključiti da se radi o različitim zloupotrebama, da vrše intervjue sa građanima itd. Tim direktnih posmatrača je brojao 10 članova - 4 iz centralne regije Crne Gore (uključujući i koordinatora) i po tri člana sa sjevera i juga.

3.3. MEDIJA MONITORING

Medija-monitoring tim je svoju pažnju fokusirao na nadgledanje zloupotrebe državnih medijskih resursa – **NJP Pobjeda i RTCG**. Ovaj tim je imao zadatak da tokom trajanja predizborne kampanje aktivno prati cjelokupnu medijsku zastupljenost političkih partija na državnim medijima, da uoče eventualne nepravilnosti, favorizovanja ili druga odstupanja od principa ravnopravnosti u predstavljanju na državnim medijima. Takođe, predstavnici ovog tima održali su sastanke sa uredništvima državnih medija. Na kraju procesa monitoringa, ovaj tim je glavnom monitoring timu predstavio detaljan izvještaj o svim realizovanim aktivnostima. Media-monitoring tim je brojao 4 člana i to: koordinatora tima i tri asistenta.

A. Monitoring NJP Pobjeda

Kvalitativnom i kvantitativnom analizom pojavljivanja vladajuće koalicije i opozicionih partija u okviru dnevnog lista »Pobjeda« u periodu od 28.02. do 30.03. 2009. godine dobijeni su sljedeći nalazi :

1. Političke partije koje čine vladajuću koaliciju »Evropska Crna Gora« - Demokratska partija socijalista – DPS i Socijaldemokratska partija SDP u značajnoj mjeri su bile zastupljenije u dnevnom listu »Pobjeda« u odnosu na opozicione političke partije. U tabelama 1.1 – 1.4 prikazani su parametri, do kojih je me-

dija-monitoring tim došao sprovođenjem aktivnosti monitoringa dnevnog lista »Pobjeda«.

Grafik 1: *Odnos vladajuće koalicije i opozicionih partija – pojavljivanje na unutrašnjim stranama dnevnog lista »Pobjeda«*

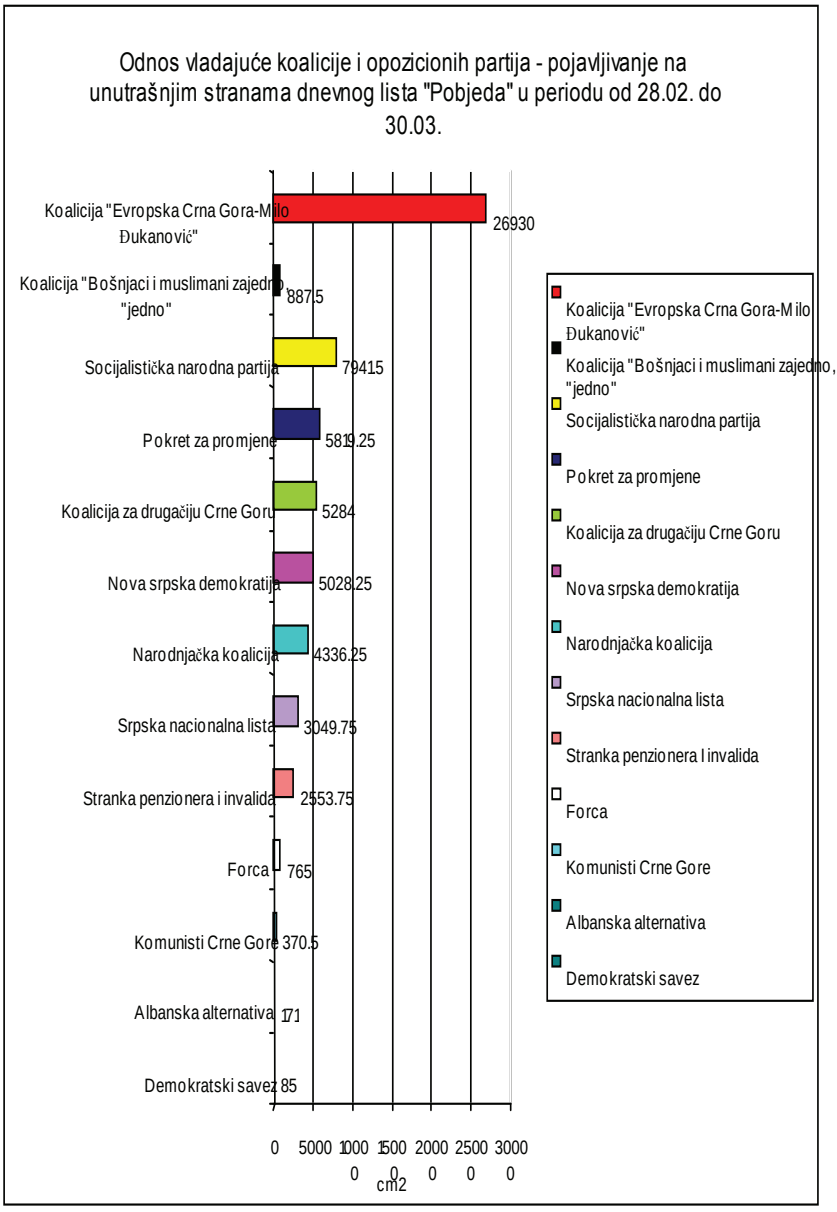

Grafik 2: *Odnos vladajuće koalicije i opozicije – pojavljivanje na unutaršnjim stranama dnevnog lista »Pobjed*

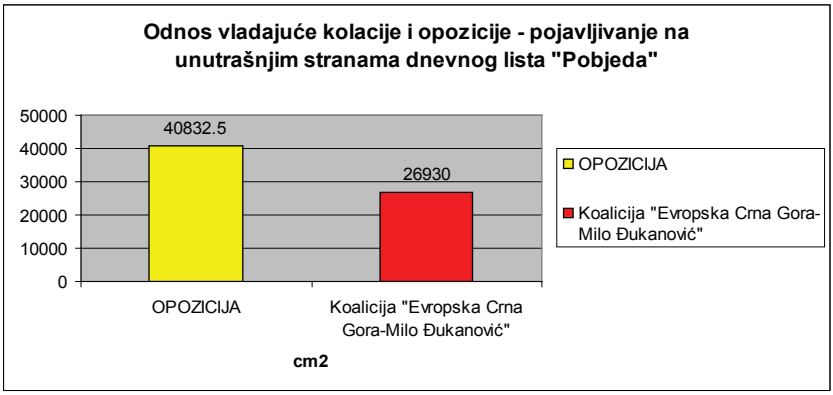

Grafik 3: *Pojavljivanje na unutrašnjim stranama dnevnog lista »Pobjeda« - odnos unutar vladajuće koalicije*

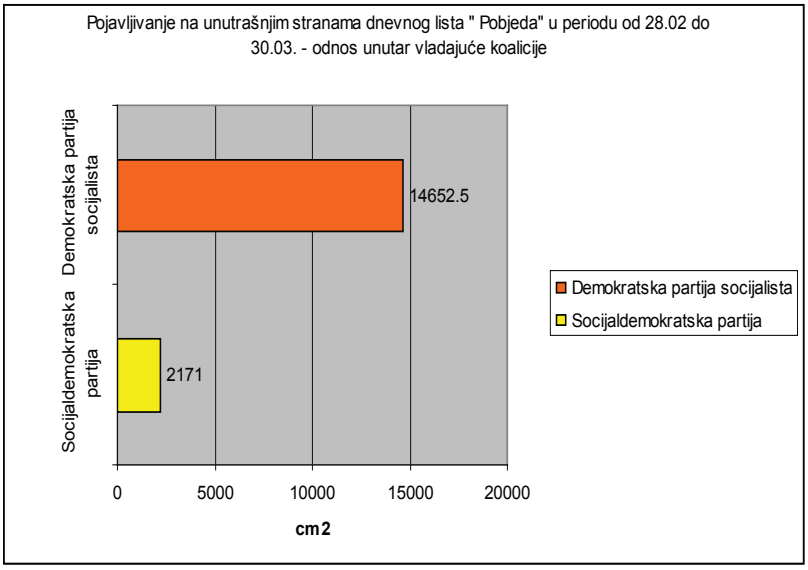

Grafik 4: *Pojavljivanje na unutrašnjim stranama dnevnog lista "Pobjeda" – odnos unutar opozicije*

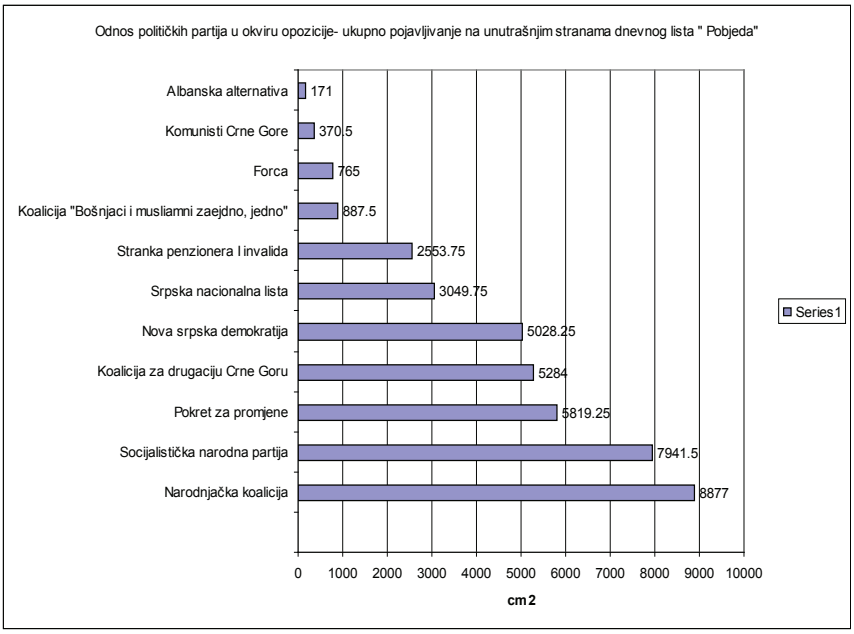

Grafik 5: *Pojavljivanje političkih partije u dnevnom listu "Pobjeda" – tekstovi sa fotografijama*

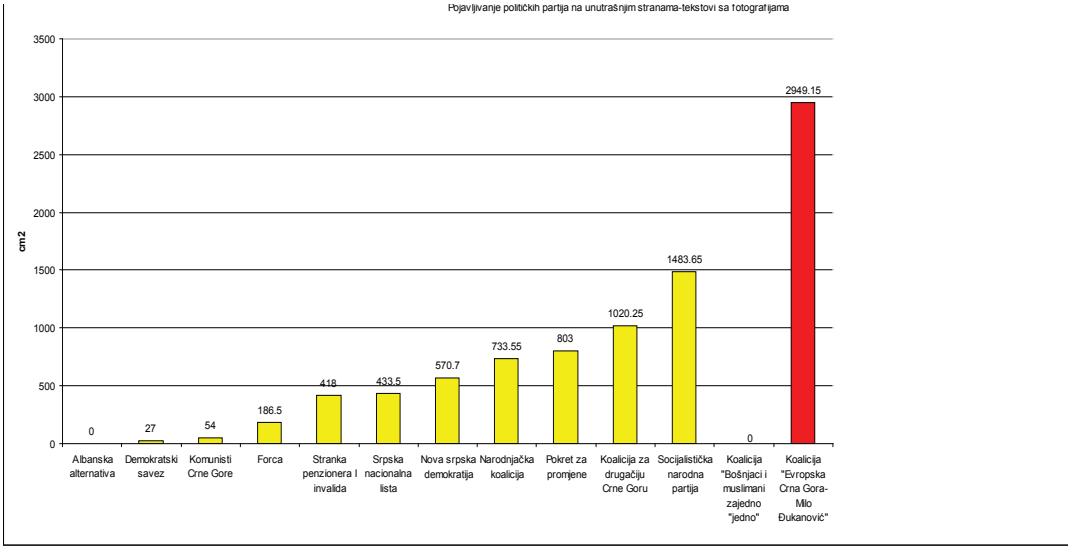

Posebno interesantni su nalazi do kojih se došlo u pogledu zastupljenosti političkih partija na naslovnoj strani u dnevnom listu "Pobjeda". Naime, iz tabele 1.5. može se nedvosmisleno zaključiti da su predstavnici vladajuće koalicije dobili najznačajniji dio prostora na naslovnim stranama dnevnog lista pobjeda tokom predizborne kampanje. Predstavnici opozicionih političkih partija (izuzev FORCE) nijesu dobili prostora na naslovnicama ovog dnevnog lista.

Grafik 6: *Pojavljivanje na naslovnoj strani dnevnog lista "Pobjeda" – odnos vladajuće koalicije i opozicionih partije.*

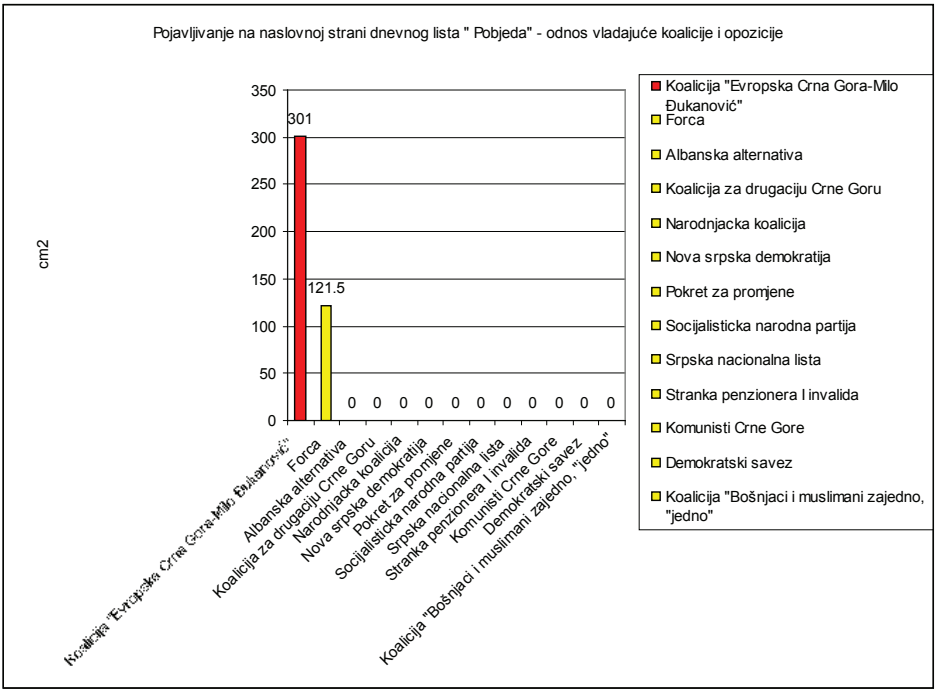

Takođe, veoma interesantni su nalazi do kojih se došlo kvalitativnom analizom tekstova u dnevnom listu »Pobjeda« tokom predizborne kampanje. Naime, prema nalazima medija-monitoring tima, predstavnici vladajuće koalicije su bili zastupljeni velikom broju tekstova čiji je karakter bio afirmativan odnosno pozitivan. Sa druge strane, tekstovi posvećeni opozicionim partijama su bili uglavnom neutralni, sa izuzecima u obliku tekstova koji su bili negativno nastrojeni prema opozicionim partijama ili njihovim predstavnicima. (grafik 1.7)

Grafik 7

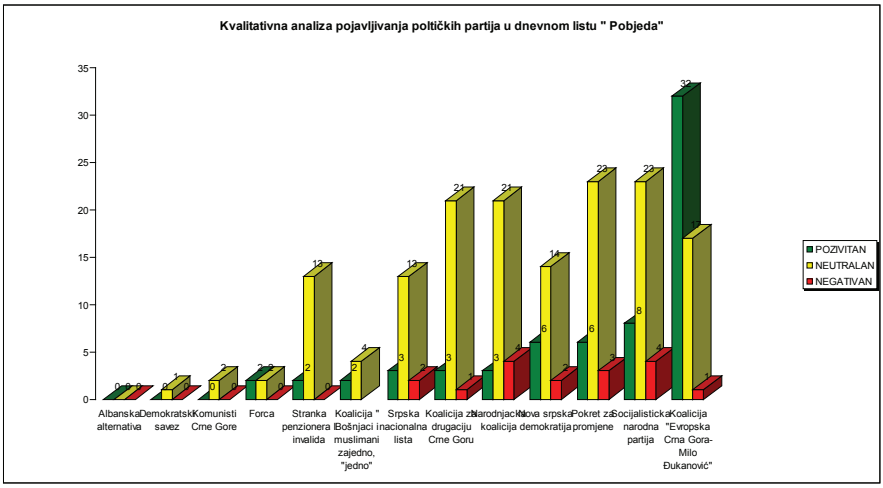

Konačno, kao jedan od kriterijuma kojim se vodio medija-monitoring tim prilikom monitoringa dnevnog lista "Pobjeda" bio je i mjesto na stranama koje zauzima tekst posvećen pojedinoj političkoj partiji ili koaliciji. Sa tog aspekta, tekstovi vladajuće koalicije su uglavnom nalazili svoje mjesto u gornjem dijelu stranice i na taj način bivali vizuelno upadljiviji od tekstova posvećenih opozicionim političkim partijama, koji su se mahom nalazili u donjem dijelu stranica. (grafik 1.8.)

Grafik 8

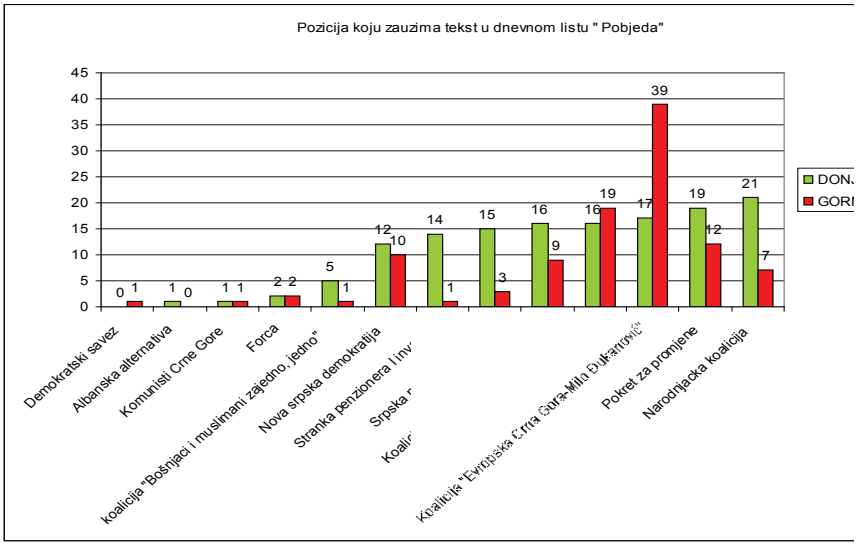

Aktivnosti medija monitoringa bile su uglavnom posvećene pojavljivanju političkih partija ili koalicija u dnevnom listu »Pobjeda« tokom predizbornog perioda. Međutim, medija-monitoring tim je u ovom periodu uporedo realizovao ješ jedno istraživanje na temu medijske zastupljenosti državnih zvaničnika – predsjednika, premijera, predsjednika Skupštine, svih ministara u Vladi Crne Gore i gradonačelnika u okviru predizborne kampanje. Ova analiza bila je veoma značajna jer se na osnovu nje moglo zaključiti da su pojedini zvaničnici ili državni službenici bili u značajnoj mjeri medijski prisutni tokom predizborne kampanje. U narednim tabelama ćemo prikazati prisustvo navedenih državnih zvaničnika i službenika u dnevnom listu »Pobjeda« u posmatranom periodu od 28.02. do 30.03. 2009. godine.

Grafik 9: *Pojavljivanje subjekata na naslovnoj strani dnevnog lista » Pobjeda« u periodu od 28.02. do 30.03.*

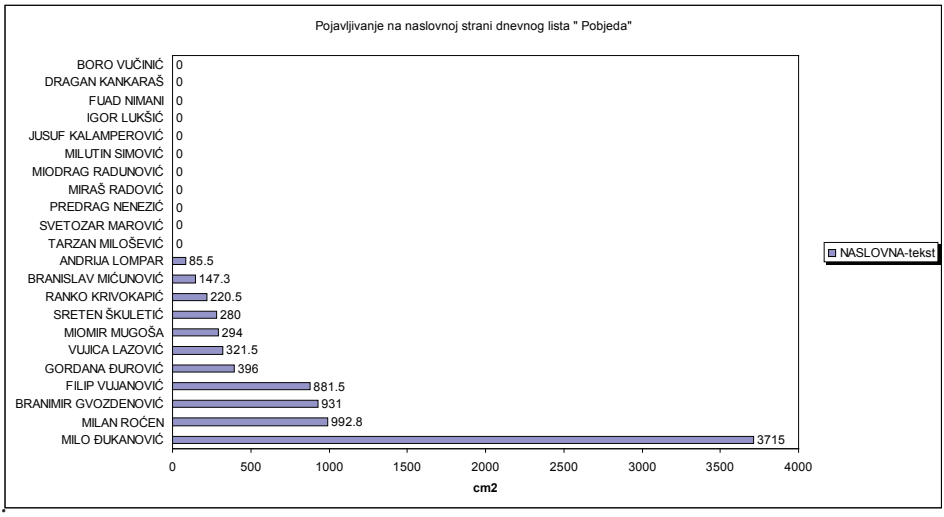

U odnosu na subjekte koji su se pojavljivali na naslovnoj strani nacionalnog dnevnog lista » Pobjeda« u periodu od 28.02 do 30.03., najviše prostora pripalo je premijeru Crne Gore, Milu Đukanoviću, a najmanje Andriji Lomparu.

Grafik 10: *Pojavljivanje subjekata na naslovnoj strani dnevnog lista » Pobjeda« - tekst sa fotografijom*

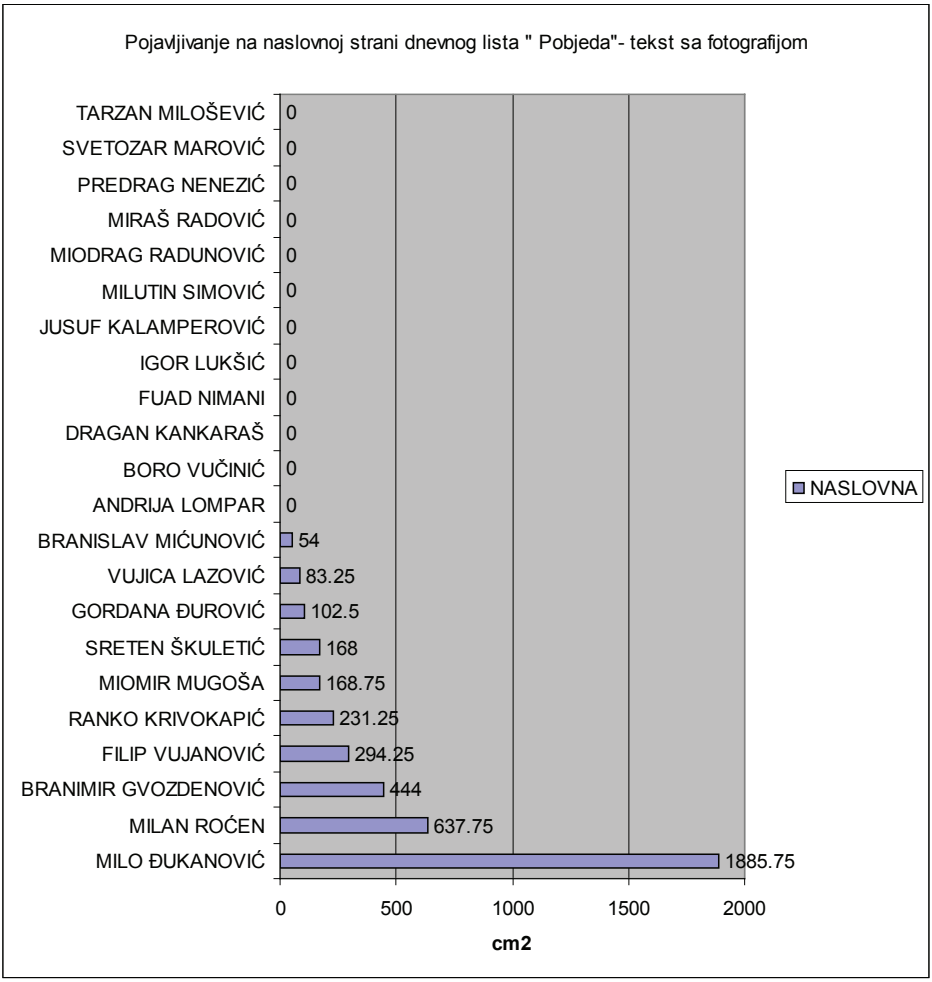

Na grafiku iznad predstavljeno je pojavljivanje posmatranih subjekata na naslovnoj strani koje obuhvata tekstove sa fotografijom. Iz priloženog se vidi da je najviše prostora dato premijeru Crne Gore, Milu Đukanoviću.

Grafik 11: *Pojavljivanje subjekata na unutrašnjim stranama dnevnog lista " Pobjeda"*

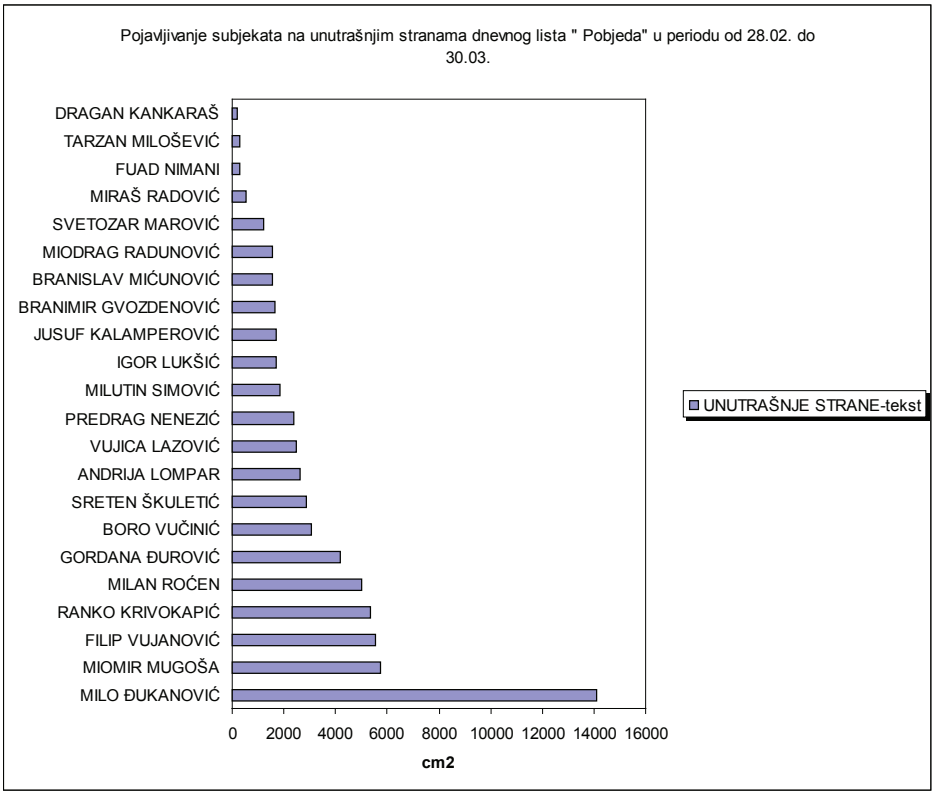

Sudeći po grafiku iznad, najviše prostora tokom posmatranog perioda od 28.02. do 30.03. u nacionalnom dnevnom listu " Pobjeda" imao je premijer Crne Gore, Milo Đukanović, a najmanje Dragan Kankaraš, gradonačelnik opštine Tivat.

Grafik 12: *Pojavljivanje subjekata na unutrašnjim stranama - tekst sa fotografijom*

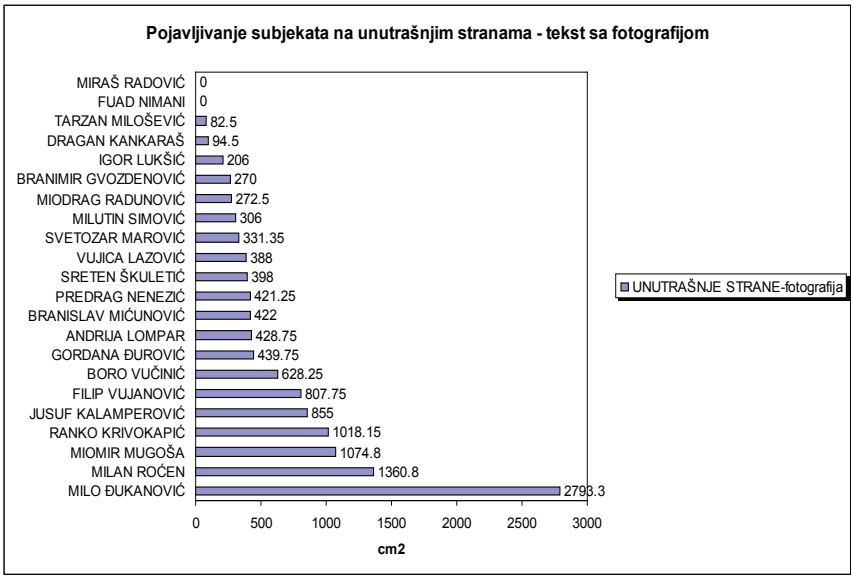

Grafik 12 predstavlja prostor u nacionalom dnevnom listu " Pobjeda" koji podrazumijeva tekstove sa fotografijom. Subjekti su hronološki predstavljeni, počev od onog koji se nije uopšte pojavljivao u ovoj kategoriji.

Grafik 13: *Ukupna zastupljenost subjekata u dnevnom listu „ Pobjeda"*

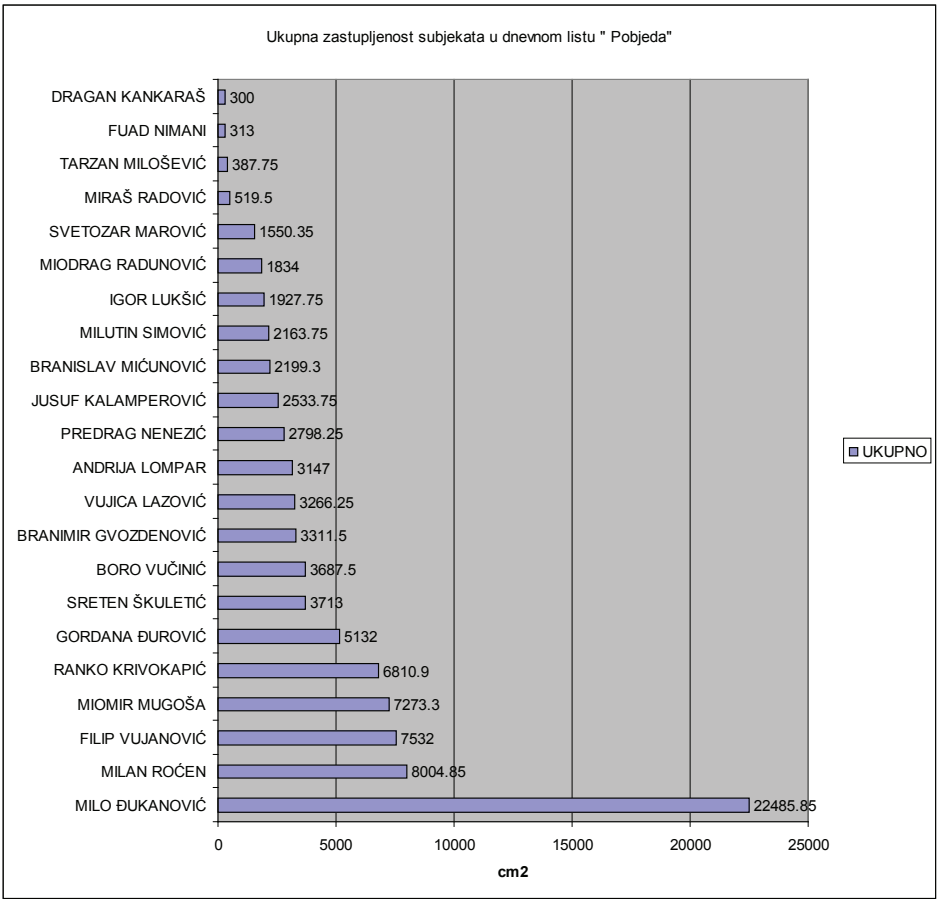

Grafik 13 predstavlja ukupnu zastupljnost subjekata u nacionalom dnevnom listu »Pobjeda«, na osnovu kojeg se vidi da je najviše bio zastupljen premijer Crne Gore, Milo Đukanović, a najmanje Dragan Kankaraš, gradonačelnik opštine Tivat.

B. Monitoring RTCG

Medija-monitoring tim je izvršio i analizu pojavljivanja političkih partija i subjekata – predsjednika, premijera, predsjednika Skupštine i gradonačelnika u okviru redovnih programa na RTCG.

Grafikon 14 (vidjeti naredna dva grafikona) prikazuje ukupan broj informacija na prvom programu RTCG tokom izborne kampanje po partijama pojedinačno. U

ovom slučaju, za razliku od dnevnog lista »Pobjeda« može se primijetiti uravnoteženost zastupljenosti informacija o vladajućim i opozicionim političkim partijama. (Drugi naredni grafikon daje procentualni presjek nalaza iz prvog grafikona).

Grafik 14

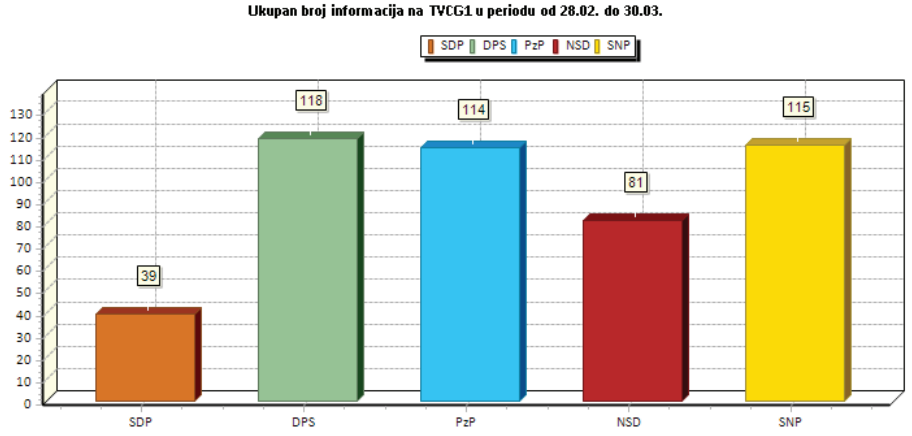

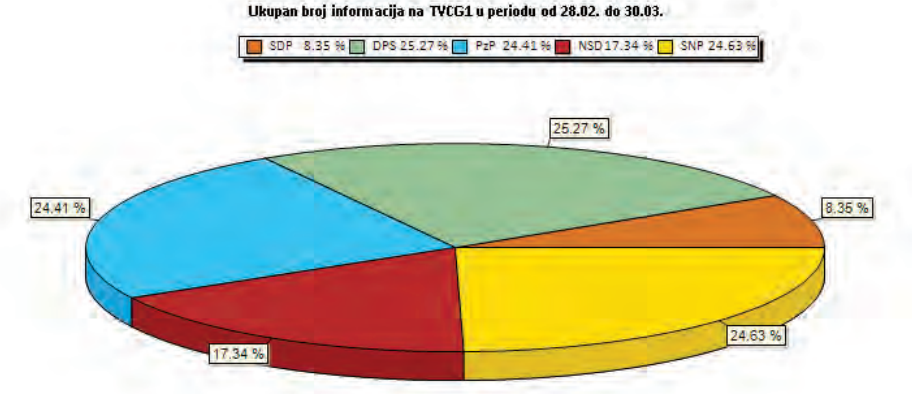

Što se tiče konteksta informacija u kome su pominjane političke partije ili kandidati na RTCG za vrijeme predizborne kampanje, kao što se na grafikonu 3 može vidjeti, u najvećem broju slučajeva RTCG je pozitivno informisala javnost Crne Gore o političkim partijama i njihovim aktivnostima za vrijeme predizborne kampanje. Jedini izuzetak od ovog je prisutan u slučaju Socijaldemokratske partije (SDP) koja je od ukupnog broja informacija koje su joj bile posvećene, u polovini od njih bila pomenuta u negativnom kontekstu. Grafikon 4 prikazuje procentualni odnos informacija po kontekstu.

Grafik 15

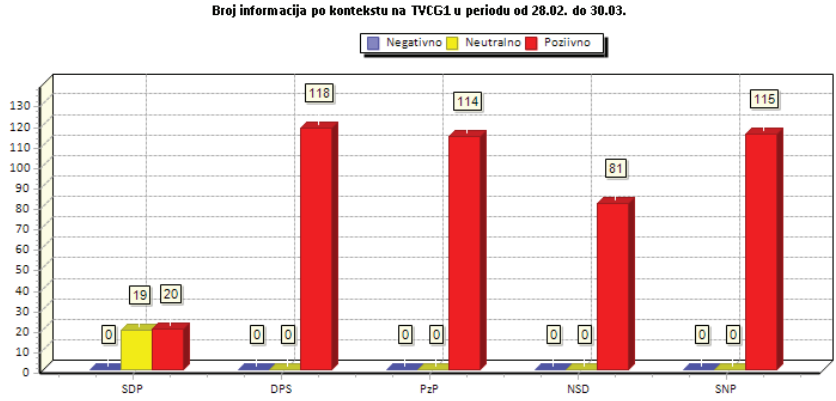

Grafik 16

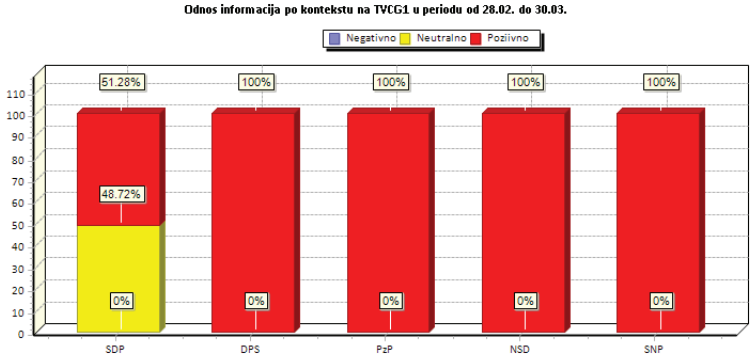

Grafik 17

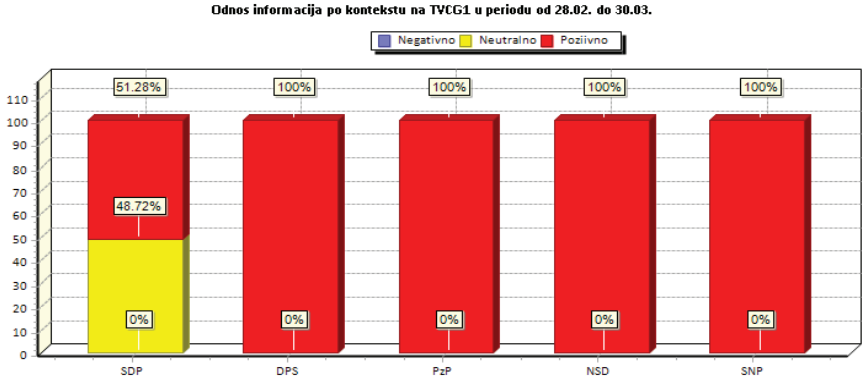

Kao što je rečeno, medija-monitoring tim je prikupio podatke u vezi sa ukupnim brojem informacija koje su na RTCG 1 bile dostupne javnosti Crne Gore o Predsjedniku Vlade i ministrima. Na grafikonu 1 prikazan je ukupan broj informacija o navedenim javnim službenicima, dok grafikon 2 sadrži procentualni prikaz ovog podatka.

Grafik 18

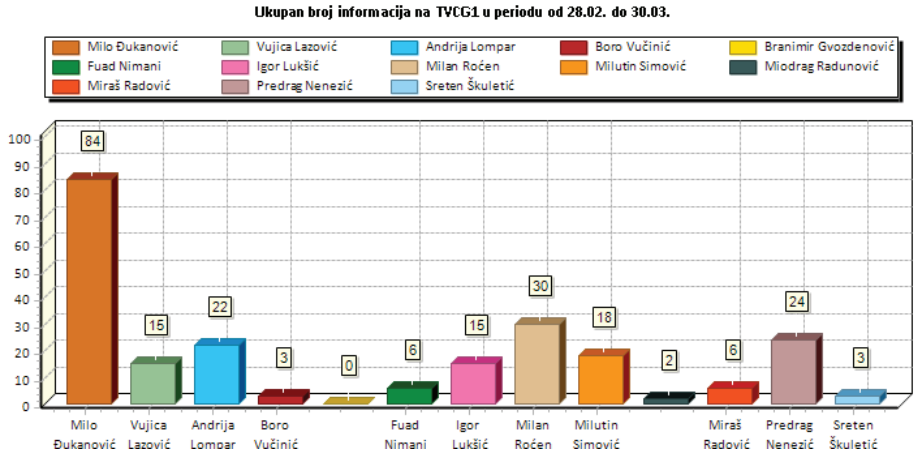

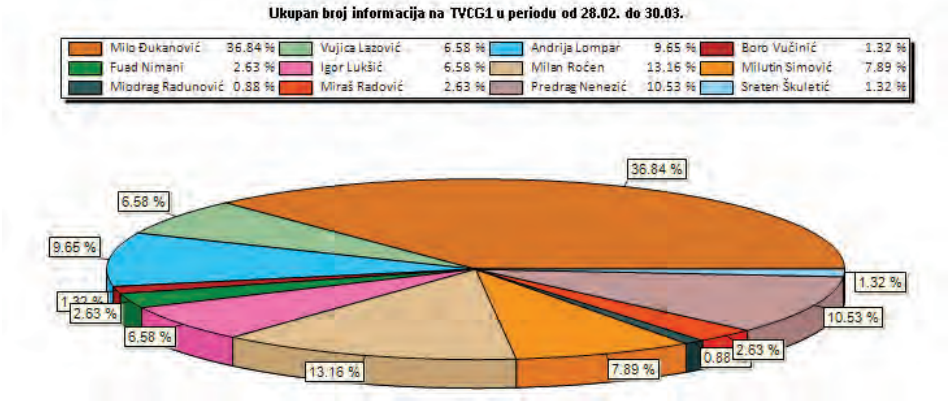

Grafik 19

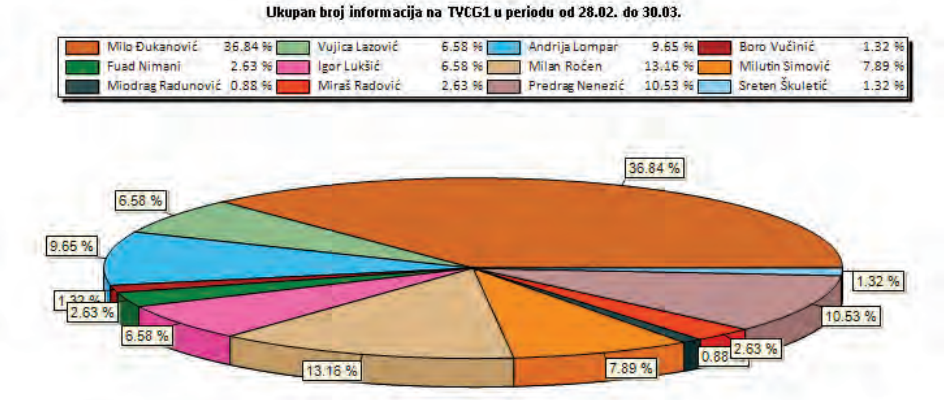

Što se tiče informacija po kontekstu, Predsjednik Vlade - Milo Đukanović bio je medijski najprisutniji državni zvaničnik tokom predizborne kampanje. Ujedno, Đukanović je bio jedna od dvije ličnosti čije se ime pominjalo u negativnom kontekstu u okviru informacija dostupnih na prvom programu RTCG. Na grafikonima 3 i 4 prikazan je broj i procenat informacija prema kontekstu.

Grafik 20

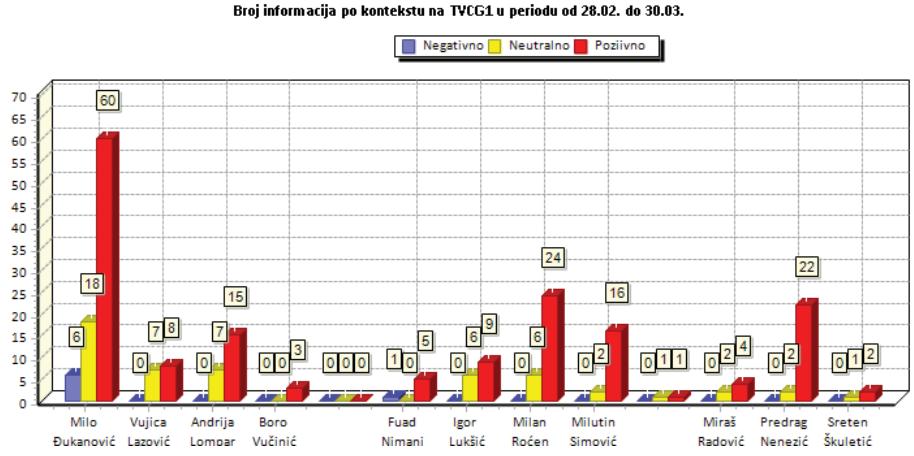

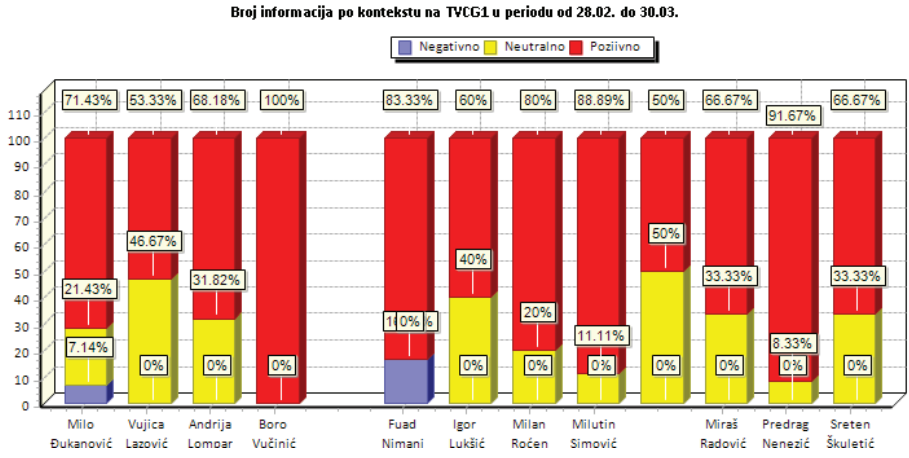

3.4. ZLOUPOTREBE DRŽAVNIH INSTITUCIONALNIH I FINANSIJSKIH RESURSA

U okviru izborne kampanje za parlamentarne izbore 2009. godine primijećeni su brojni slučajevi koji se mogu podvesti pod kategoriju resursa državnog – institucionalnog ili finansijskog tipa.

a. Aktivno učešće javnih službenika u aktivnostima izborne kampanje, prije svega ministara u Vladi Crne Gore. Kroz aktivnosti tima direktnih posmatrača na terenu zabilježeni su sljedeći slučajevi zloupotrebe funkcija ministara kroz posjete gradovima širom Crne Gore u toku aktivnosti kampanje:

   1. ***Mojkovac, 13. mart 2009. godine*** *– Gostovanje Ministra prosvjete i nauke Sretena Škuletića mojkovačkim obrazovnim ustanovama, gdje je razgovarao sa predstavnicima lokalne uprave i direktorima vaspitno-obrazovnih ustanova. Najava realizacije projekta grijanja za škole, Dom zdravlja i Dom kulture. Takođe, naajvljena finansijska podrška države održavanju sportske manifestacije Međuopštinskih omladinskih sportskih igara (MOSI) u Mojkovcu tokom ljeta 2009. godine.*
   2. ***Kolašin, 13. mart 2009. godine*** *- Gostovanje Ministra prosvjete i nauke Sretena Škuletića. Najavljena izgradnja stambenih zgrada za prosvjetne radnike i nove škole u Kolašinu.*
   3. ***Pljevlja, 17. mart 2009. godine*** *– Gostovanje Ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Milutina Simovića. Tokom posjete, preko 700 poljoprivrednika sa teritorija opština Pljevlja i Žabljak dobilo je premije u ukupnom iznosu od oko 170.000 eura. Tokom posjete, ministar je gradonačelniku Pljevalja uručio rješenje o pomoći za izgradnju četiri*

vodovoda u opštini Pljevlja u iznosu od 100.000 eura.

4. ***Kolašin, 17.mart 2009. godine*** *- Posjeta Ministra zdravlja rada i socijalnog staranja Miodraga Radunovića. Tokom posjete najavljena je izgradnja stambene zgrade za mlade kadrove i socijalu kao i finansijske podrške države u realizaciji ovog i drugih projekata na teritoriji opštine Kolašin.*
5. ***Bar, 20. mart 2009. godine*** *– Predstavnici Ministarstva zdravlja rada i socijalnog staranja tokom posjete Opštini Bar obećali izgradnju 240 stanova.*

Navedeni primjeri zloupotrebe položaja državnih službenika - ministara u toku izborne kampanje imali su jednu zajedničku komponentu - iskorišćavanje projekata koji će biti finansirani iz državnog budžeta ili budžeta lokalnih samouprava u cilju promocije partije kojoj pripadaju.

b. Politički pritisci na zaposlene u javnim preduzećima i obrazovnim ustanovama u pogledu njihovog političkog opredjeljenja i izlaska na izbore nijesu izostali ni u okviru prethodne izborne kampanje. Jedan primjer koji je zavrijedio izuzetno veliku medijsku pažnju tokom izbornog procesa bio je politički pritisak na profesoricu gimnazije „Dragiša Ivanović“ Ailu Šoškić od strane direktora škole, inače aktiviste jedne od vladajućih političkih partija.

CEMI je javno reagovao, osudivši u konkretnom slučaju, ponašanje jednog od čelnika obrazovnih institucija. Takođe, predstavnici CEMI-ja obavili su razgovor sa gospođom Šoškić, u kojem su imali priliku da se neposredno informišu o okolnostima slučaja.

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

Poštovani,
Povodom novinskih navoda iznesenih u članku ***"Direktori evidentirali (ne)podobne nastavnike"*** *Centar za monitoring CEMI najoštrije osuđuje ovakav oblik ponašanja čelnika obrazovnih institucija, naravno, ukoliko su navedene informacije tačne. Kako se u Opštem zakonu o obrazovanju i vaspitanju zabranjuje svaki oblik političkog organizovanja i djelovanja u obrazovnim ustanovama (čl. 6 Zakona) pozivamo sve nadležne organe da ispitaju okolnosti ovog slučaja i preduzmu sve neophodne mjere protiv zloupotrebe položaja direktora. Mišljenja smo da svi prosvetni radnici, koji se bave obrazovanjem i vaspitanjem naše djece, a posebno direktori i nastavnici u osnovnim i srednjim školama moraju da služe kao primjer drugima, ali pozitivan primjer, koji se ne bavi politizacijom društva i obrazovnog sistema, već širi znanje i razvija zdravu svijest učenika. Stoga, ukoliko se ove tvrdnje pokažu kao istinite, treba kazniti sve počinioce, a shodno čl. 83 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitavanju, predviđene su i mjere prema kojima je u ovim i sličnim situacijama moguće i razriješiti Direktore škola.*

S obzirom na to da su obrazovne ustanove iz reda javnih ustanova, a shodno već najavljenom monitoringu zloupotrebe državnih resursa u izborne svrhe u ovom izbornom procesu od strane CEMI-ja, smatramo da ovakav vid politizovanog, neetičkog i neprofesionalnog ponašanja, ukoliko se pokaže istinitim, definitivno ulazi u sferu zloupotrebe javnog položaja i time će se naći u našem izvještaju, a za sve eventualne dokazane zloupotrebe i kršenja zakona ćemo podnostiti i prekršajne-krivične prijave.

Ovim putem molimo sve građane da se aktivno uključe i daju svoj lični doprinos u borbi protiv zloupotreba javnih funkcija u svrhe izborne kampanje, čime će se uticati na legitimnost cjelokupnog izbornog procesa. Ukoliko uoče pojave kojima predstavnici javnih vlasti, zloupotrebljavajući svoj položaj, vrše pritisak na birače ili drugim sredstvima utiču na slobodnu volju političkog izbora svakog pojedinca, građani nam se mogu obratiti putem telefona: 020 228 530 ili putem e-maila: cemi@cg.yu.

S poštovanjem, Boško Nenezić
U Podgorici, 4. mart, 2009. god. *Izvršni direktor CEMI*

Gospođa Šoškić zbog klevete i povrede časti pokrenula postupak pred Osnovnim sudom u Podgorici protiv Direktora škole. Presudom Osnovnog suda u Podgorici, Direktor škole je kažnjen novčanom kaznom u vrijednosti od 2000

eura.

c Kao i u prethodnim izbornih procesima zabilježeni su slučajevi korišćenje državnih prevoznih sredstava (automobila) od strane predstavnika vladajućih političkih partija u svrhe izborne kampanje.

d Primijećeni su i slučajevi neplaniranih socijalnih davanja u toku izborne kampanje koji se mogu podvesti pod zloupotrebe državnih - finansijskih resursa. Jedan od primjera koji se treba posebno istaći je primjer izdvajanje 300.000 eura jednokratne novčane pomoći penzionerima sa teritorije Opštine Podgorica od strane Ministarstva zdravlja rada i socijalnog staranja i Fonda PIO, za koju su zainteresovani mogli aplicirati do nekoliko dana neposredno uoči izbora – 25. marta 2009. godine.

ZAKLJUČAK

Prema nalazima i konkretnim primjerima zloupotreba institucionalnog, medijskog, administrativnog i finansijskog tipa koji su navedeni u Izvještaju, može se izvesti generalni zaključak da je kampanja na parlamentarnim izborima pokazala da zloupotreba državnih/administrativnih resursa u svrhe izborne kampanje postoji i da ista ugrožava demokratičnost i legitimnost izbornih procesa u Crnoj Gori. Postojeći pravni okvir na adekvatan način ne tretira oblast zloupotrebe državnih resursa u okviru izbornih procesa u Crnoj Gori. To je ujedno i osnovni razlog zbog koga se ova pojava pojavljuje iz izbornog procesa u izborni proces u Crnoj Gori, tako da će CEMI, u narednom periodu, posebnu pažnju posvetiti izradi pravnog okvira koji će na odgovarajući način tretirati fenomen zloupotrebe državnih resursa u toku izborne kampanje, a koji će biti zasnovan na teorijski kvalitetnim i u praksi održivim i primjenjivim rješenjima.

Veoma bitan segment oovog problema vezan je i za odnos državnih organa i institucija u pogledu prevencije i suzbijanja ove pojave u okviru izbornih procesa. Državni organi moraj biti odlučniji u pogledu procesuiranja slučajeva koji se mogu podvesti pod kategoriju zloupotrebe državnih resursa u svrhe izborne kampanje. Jedino na taj način državne institucije mogu izgraditi povjerenje građana u legitimnost izbornih procesa i napraviti distancu u odnosu na vladajuće političke partije i njihovo ucesce u izborima. Tome u prilog ide i jedna od najznačajnijih preporuka međunarodne zajednice u pogledu ostvarivanja demokratskih principa u toku izbornih procesa – prema kojoj treba izvršiti razdvajanje između partijskog i državnog. I ovaj izborni proces je pokazao da je veza između »partijskog i državnog« najizraženija u danima neposredno pred održavanje izbora. Stoga, treba uticati na institucije sistema, državne funkcionere i službenike da, zarad interesa većeg stepena – legitimnosti izbornog procesa, svjesno moraju ograničiti svoje djelovanje tokom izbornog procesa, pogotovu u pogledu svojih aktivnosti koje imaju za cilj da promovišu politiku koju vodi vladajuća partija – kroz zloupotrebu aktivnosti insitucija sistema.

Takođe, jedan od problema koji je u uskoj vezi sa problemom zloupotrebe državnih resursa u Crnoj Gori je i korišćenje i raspolaganje imovinom bivših društveno-političkih institucija i organizacija od strane pojedinih političkih struktura u Crnoj Gori. Predmet ove vrste zloupotreba je imovina nekadašnjeg Saveza komunista, Socijalističkog saveza radnog naroda i Saveza socijalističke omladine. Problem korišćenja i raspolaganja imovinom bivših društveno-političkih organizacija se u značajnoj mjeri odražava na pojavu neravnopravnog položaja političkih aktera u okviru izbornih procesa u Crnoj Gori. Vladajuća partija značajan dio sredstava prihoduje upotrebom i raspolaganjem imovinom bivših društvenih organizacija, dok ostale političe partije u Crnoj Gori, svoj rad baziraju na budžetskim

sredstvima koja im pripadaju po osnovu Zakona o finansiranju političkih partija. Iz navedenog se može izvući zaključak da neravnopravnost učesnika karakteriše izborne procese u Crnoj Gori – bilo parlamentarne bilo predsjedničke. Stoga je, u okviru izrade pravnog okvira koji će tretirati pojavi zloupotrebe državnih resursa, potrebno posebnu pažnju posvetitii legalizaciji pravične raspodjele imovine bivših društveno-političkih organizacija političkim subjektima u Crnoj Gori.

Aneksi

Aneks I - Zakonski tekstovi

Anex I - Zakonski tekstovi

Z A K O N

O FINANSIRANJU POLITIČKIH PARTIJA

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja
Član 1

Ovim zakonom uređuju se način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za rad i izbornu kampanju političkih partija i način kontrole finansiranja i finansijskog poslovanja političkih partija, u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja.

Političke partije sredstva za redovan rad i izbornu kampanju mogu sticati iz javnih i privatnih izvora, u skladu s ovim zakonom.

Javni izvori
Član 2

Javni izvori, u smislu ovog zakona, su sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore i budžeta jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: budžetska sredstva).

Privatni izvori
Član 3

Privatni izvori, u smislu ovog zakona, su: članarine, prilozi, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati, sve vrste nelukrativnih djelatnosti i pokloni.
Članarina predstavlja novčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije.
Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine.
Prihod od aktivnosti je prihod koji politička partija ostvari od izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja stranačkih manifestacija.
Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu.
Legat je poklon koji se sastoji od novca ili pokretnih dobara umjetničke, kulturne ili istorijske vrijednosti, ili nekretnine koja se političkoj partiji stavlja na raspolaganje i korišćenje.

Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja ima za cilj zadovoljavanje javnog interesa. Poklon je hartija od vrijednosti ili druga stvar čija vrijednost prelazi iznos od 50 eura.

Korišćenje iz budžetskih sredstava
Član 4

Budžetska sredstva mogu se koristiti za finansiranje:
1) redovnog rada političkih partija;
2) rada poslanika u Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština), odnosno odbornika u skupštini opštine, odnosno gradske opštine (u daljem tekstu: skupština opštine);
3) izborne kampanje za izbor poslanika, odbornika, predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Pravo na budžetska sredstva
Član 5

Pravo na budžetska sredstva iz člana 4 tač. 1 i 2 ovog zakona ima politička partija, koalicija ili grupa građana koja učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan poslanički, odnosno odbornički mandat (u daljem tekstu: parlamentarna partija).
Pravo na budžetska sredstva iz člana 4 tačka 3 ovog zakona ima podnosilac proglašene i potvrđene izborne liste (u daljem tekstu: podnosilac izborne liste).
Budžetska sredstva za finansiranje izborne kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine obezbjeđuju se u skladu s posebnim zakonom.

Korišćenje sredstava iz privatnih izvora
Član 6

Za finansiranje redovnog rada i pokriće troškova izborne kampanje politička partija, odnosno parlamentarna partija i podnosilac izborne liste može prikupljati sredstva iz privatnih izvora, u skladu s ovim zakonom.

Nadzor
Član 7

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

II FINANSIRANJE RADA POLITIČKIH PARTIJA

Raspodjela budžetskih sredstava
Član 8

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u Skupštini ne mogu biti manja od 0,2% niti veća od 0,4% ukupnih budžetskih sredsta-

va, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova - tekući budžet, za godinu za koju se budžet donosi.
Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u skupštinama opština ne mogu biti manja od 0,5% niti veća od 1% ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta - tekući budžet, za godinu za koju se budžet donosi.
Sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana u visini od 15% raspodjeljuju se u jednakim iznosima parlamentarnim partijama u Skupštini, odnosno skupštinama opština, a ostalih 85% sredstava, srazmjerno ukupnom broju poslaničkih, odnosno odborničkih mjesta koja imaju u trenutku raspodjele.
Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: organ lokalne uprave), sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana prenosi parlamentarnim partijama svakomjesečno, do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Finansiranje iz privatnih izvora
Član 9

Visina sredstava iz privatnih izvora, osim sredstava od članarine, koje parlamentarna partija prikuplja za redovan rad u tekućoj kalendarskoj godini može iznositi do 100% sredstava koja joj pripadaju iz budžetskih sredstava.
Politička partija koja nema pravo na budžetska sredstva može prikupljati sredstva iz privatnih izvora u visini od 5% ukupnih sredstava iz člana 8 stav 1 ovog zakona, izuzimajući sredstva od članarine.
Za finansiranje redovnog rada političke partije fizičko lice može da uplati najviše 2.000 eura, a pravno lice najviše 10.000 eura na godišnjem nivou.

III FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Troškovi izborne kampanje
Član 10

Troškovi izborne kampanje, u smislu ovog zakona, su troškovi koji se odnose na: predizborne skupove, plakate, reklamiranje, reklamne spotove i reklamni materijal, oglase, publikacije, emisije u medijima, istraživanja javnog mnjenja, režijske troškove i opštu adminsitraciju, transport u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Raspodjela budžetskih sredstava
Član 11

Budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje iz člana 10 ovog zakona obezbjeđuju se u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i to u iznosu od 0,15% tekućeg budžeta za godinu za koju se budžet donosi.

Sredstva iz stava 1 ovog člana u visini od 20% raspodjeljuju se u jednakim iznosima podnosiocima izbornih lista, u roku od osam dana od dana potvrđivanja izborne liste.
Sredstva u iznosu od 80% raspodjeljuju se podnosiocima izbornih lista koje su osvojile mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata.
Sredstva iz stava 3 ovog člana raspodjeljuju se u roku od 15 dana od dana kada podnosioci izbornih lista dostave nadležnoj izbornoj komisiji izvještaje o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju, sa izvještajima revizora Ministarstva o izvršenoj reviziji.

Vezana budžetska sredstva
Član 12

Pored sredstava iz člana 11 ovog zakona, za pokriće troškova izborne kampanje obezbjeđuju se budžetska sredstva u iznosu od 0,05% u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i raspodjeljuju se podnosiocima izbornih lista koji su osvojili mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata, pod uslovom da su iz privatnih izvora prikupili dvostruki iznos sredstava koja im pripadaju u smislu člana 11 stav 2 ovog zakona.
Podnosiocima izbornih lista koji iz privatnih izvora prikupe iznos manji od iznosa iz stava 1 ovog člana, a koji su osvojili mandate, pripada srazmjerno manji iznos budžetskih sredstava iz stava 1 ovog člana.

Umanjenje budžetskih sredstava
Član 13

Iznos budžetskih sredstava iz člana 11 stav 1 i člana 12 ovog zakona, koja se izdvajaju za finansiranje izborne kampanje, u slučaju istovremenog održavanja više izbora, umanjuje se za jednu trećinu na svim nivoima.

Član 14

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, sredstva iz čl. 11 i 12 ovog zakona prenosi podnosiocima izbornih lista nakon dobijanja obavještenja nadležne izborne komisije o ispunjenosti uslova predviđenih u čl. 11 i 12 ovog zakona.

Vanredni izbori
Član 15

U slučaju održavanja vanrednih izbora potrebna sredstva za pokriće troškova izborne kampanje obezbjeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

Sredstva iz privatnih izvora
Član 16

Visina sredstava iz privatnih izvora koje podnosilac izborne liste prikupi za finan-

siranje izborne kampanje ne može preći dvadesetostruki iznos sredstava koja mu pripadaju u smislu člana 11 stav 2 ovog zakona.
Za finansiranje izborne kampanje fizičko lice može da uplati najviše 2.000 eura, a pravno lice najviše 10.000 eura na godišnjem nivou.

Obaveza otvaranja žiro računa
Član 17

U svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje izborne kampanje, podnosilac izborne liste otvara poseban žiro račun kod organa ovlašćenog za poslove platnog prometa i taj račun se ne može koristiti u druge svrhe.
Sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na račun iz stava 1 ovog člana i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa ovog računa.
Ako sredstva za finansiranje izborne kampanje prikupljena iz privatnih izvora pređu iznos iz člana 16 stav 1 ovog zakona, višak sredstava se prebacuje na stalni žiro račun političke partije.
Ako ukupan iznos sredstava na stalnom žiro računu političke partije pređe iznos iz člana 9 st. 1 i 2 ovog zakona, vrši se povraćaj sredstava u budžet države, odnosno budžet opštine.

Odgovorno lice
Član 18

Podnosilac izborne liste određuje lice koje je odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja.
Potpis odgovornog lica iz stava 1 ovog člana se deponuje kod organa ovlašćenog za poslove platnog prometa.
Podnosilac izborne liste obavještava nadležnu izbornu komisiju u roku od tri dana od dana određivanja lica iz stava 1 ovog člana i o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica.

IV ZABRANE

Zabrana finansiranja
Član 19

Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći od: stranih država, pravnih i fizičkih lica van teritorije Crne Gore; anonimnih darodavaca; javnih ustanova i preduzeća; ustanova i preduzeća sa učešćem državnog kapitala; sindikata; vjerskih organizacija; nevladinih organizacija; kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću.
Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći u gotovini.
Zabranjeno je parlamentarnim partijama i drugim podnosiocima izbornih lista da

primaju priloge od privrednog društva i preduzetnika koji su, po ugovoru sa organima vlasti, obavljali javne usluge u prethodnom periodu od dvije godine, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa.

Zabrana vršenja pritiska
Član 20

Zabranjeno je vršenje bilo kog oblika pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za političku partiju.
Zabranjeno je obećanje ili stavljanje u izgled bilo kakve privilegije ili lične koristi darodavcu političke partije ili drugom podnosiocu proglašene izborne liste.

V PODNOŠENJE I OBJAVLJIVANJE IZVJEŠTAJA

Podnošenje izvještaja o utrošenim budžetskim sredstvima
za izbornu kampanju
Član 21

Podnosilac izborne liste je dužan da izvještaj o utrošenim budžetskim sredstvima za izbornu kampanju, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na taj izvještaj podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komisiji.
Podnosilac izborne liste je dužan da izvještaj i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavi revizoru Ministarstva radi izvršenja revizije.
Revizor Ministarstva je dužan da izvještaj o reviziji dostavi podnosiocu izborne liste u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja i dokumentacije iz stava 3 ovog člana.
Podnosilac izborne liste dostavlja izvještaj o izvršenoj reviziji uz izvještaj iz stava 1 ovog člana.

Podnošenje izvještaja o utrošenim sredstvima iz
privatnih izvora za izbornu kampanju
Član 22

Podnosilac izborne liste je dužan da izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na izvještaj, podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komsiji.
Ukoliko je ukupan iznos prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora veći od 50. 000 eura, podnosilac izborne liste je dužan da u roku od 15 dana od dana održavanja izbora, angažuje ovlašćenog revizora i sa njim po-

tpiše ugovor, o čemu obavještava nadležnu izbornu komisiju.
Podnosilac izborne liste je dužan da uz izvještaj i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavi izvještaj ovlašćenog revizora o izvršenoj reviziji.

Podnošenje kompletnog izvještaja
Član 23

Parlamentarna partija je dužna da, u roku od 45 dana od dana završetka izbora, kompletan izvještaj o porijeklu, visini i stukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju, u elektronskoj formi podnese nadležnoj izbornoj komisiji.
Izborna komisija opštine dužna je da izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavi Državnoj izbornoj komisiji u roku od tri dana od dana prijema izvještaja.
Sadržaj, odnosno obrazac izvještaja iz čl. 21, 22, 25 i 28 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Objavljivanje izvještaja
Član 24

Državna izborna komisija je dužna da, u roku od 10 dana od dana prijema, objavi izvještaje iz čl. 21, 22, 25 i 28 ovog zakona u „Službenom listu Crne Gore“ i na web sajtu Državne izborne komisije.

Podnošenje izvještaja o imovini
Član 25

Parlamentarne partije dužne su da Državnoj izbornoj komisiji, radi uvida, podnesu godišnji izvještaj o svojoj imovini iskazan po vrsti, visini i porijeklu, zaključno sa 31. martom tekuće godine za prethodnu godinu.

Objavljivanje imena fizičkih i pravnih lica
Član 26

Državna izborna komisija je dužna da na web sajtu objavi imena fizičkih i pravnih lica koja su donirala sredstva podnosiocima izbornih lista.

VI FINANSIJSKO POSLOVANJE POLITIČKE PARTIJE

Pravni režim imovine političke partije
Član 27

Prihodi koje je politička partija stekla od članarine, kao i prihodi stečeni obavljanjem nelukrativnih djelatnosti (dobrotvorne priredbe i sl.) ne podliježu oporezivanju.
Prihodi koje je politička partija stekla od imovine i od vršenja privredne djelatnosti podliježu opštem režimu oporezivanja.

Obaveza vođenja knjigovodstva i finansijska kontrola
Član 28

Politička partija je dužna da vodi knjigovodstvo o prihodima i rashodima u skladu sa pozitivnim propisima.

Politička partija, u skladu sa propisima, podnosi nadležnom organu godišnji završni račun.
Politička partija je dužna da Državnoj izbornoj komisiji podnese izvještaj o reviziji završnog računa iz stava 2 ovog člana.
Državna izborna komisija je dužna da izvještaj iz stava 3 ovog člana objavi u «Službenom listu Crne Gore» i na web sajtu, u roku od 10 dana od dana prijema izvještaja.

Kontrola finansijskog poslovanja
Član 29

Politička partija je obavezna da svojim statutom reguliše način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja.
Statutom političke partije određuje se organ odgovoran za finansijsko poslovanje, kao i propisuje način ostvarivanja uvida člana partije u prihode i rashode partije

VII KAZNENE ODREDBE

Prekršaji
Član 30

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
1)pribavlja sredstva suprotno članu 9 st. 1 i 2 ovog zakona;
2) pribavlja sredstva u iznosu većem od iznosa iz člana 16 stav 1 ovog zakona;
3) ne otvori poseban žiro račun i sva sredstva za finansiranje izborne kampanje ne uplaćuje na taj račun (član 17);
4) ne odredi lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja (član 18 stav1);
5) ne obavijesti nadležnu izbornu komisiju o određivanju lica na način i u roku iz člana 18 stav 3 ovog zakona;
6) vrši bilo kakav oblik pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za političku partiju (član 20 stav 1);
7) obećava ili stavlja u izgled bilo kakvu privilegiju ili ličnu korist darodavcu političke partije ili drugom podnosiocu izborne liste (član 20 stav 2);
8) ne podnese izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava na način i u roku iz čl. 21,22 i 23 ovog zakona;
9) ne angažuje odgovarajućeg revizora, na način propisan čl. 21 i 22 ovog zakona;

10) ne obavijesti Državnu izbornu komisiju u skladu sa članom 22 stav 3 ovog zakona;
11) ne podnese izvještaj u skladu sa članom 25 ovog zakona;
12) vodi knjigovodstvo suprotno članu 28 stav 1 ovog zakona;
13) ne podnese izvještaj u skladu sa članom 28 stav 3 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice – podnosilac izborne liste novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori

Član 31

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
1) za troškove redovnog finansiranja političke partije uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 9 stav 3 ovog zakona;
2) za troškove finansiranja izborne kampanje uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 16 stav 2 ovog zakona.
Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

Član 32

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj izborna komisija opštine ako ne proslijedi izvještaje Državnoj izbornoj komisiji u skladu sa članom 21 stav 2 i članom 22 stav 2 ovog zakona.
Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice izborne komisije opštine novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

Član 33

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se Državna izborna komisija za prekršaj, ako:
1) ne objavi izvještaje u skladu sa članom 24 ovog zakona;
2) ne objavi imena fizičkih i pravnih lica u skladu sa članom 26 ovog zakona;
3) ne objavi izvještaj u skladu sa članom 28 stav 4 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice Državne izborne komisije novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

Sadržaj, odnosno obrasci izvještaja iz člana 23 ovog zakona donijeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 35

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansiranju političkih stranaka ("Službeni list RCG", br. 21/04 i 33/05).

Član 36

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u «Službenom listu Crne Gore».

ZAKON O FINANSIRANJU KAMPANJE ZA IZBOR PREDSJEDNIKA CRNE GORE, GRADONAČELNIKA I PREDSJEDNIKA OPŠTINE

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja
Član 1

Ovim zakonom se uređuje način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za izbornu kampanju i način kontrole finansiranja kandidata za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine (u daljem tekstu: kandidati), u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog finansiranja.
Na finansiranje kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine primjenjuju se odredbe Zakona o finansiranju političkih partija, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Izvori finansiranja
Član 2

Izborna kampanja se finansira iz javnih i privatnih izvora.

Javni i privatni izvori

Član 3

Javni izvori, u smislu ovog zakona, su sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore, odnosno organa lokalne samouprave (u daljem tekstu: budžetska sredstva). Privatni izvori, u smislu ovog zakona, su: prilozi fizičkih i pravnih lica i pokloni.

Nadzor

Član 4

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

II FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Iznos budžetskih sredstava

Član 5

Za pokriće dijela troškova izborne kampanje obezbjeđuju se sredstva u iznosu od 0,05% do 0,1% ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova (u daljem tekstu: tekući budžet), u godini u kojoj se održavaju redovni izbori.
U slučaju održavanja vanrednih izbora potrebna sredstva za pokriće troškova izborne kampanje obezbjeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

Raspodjela budžetskih sredstava

Član 6

Sredstva iz člana 5 stava 1 ovog zakona raspodjeljuju se na sljedeći način:
1) 10% svim kandidatima kojima je utvrđena kandidatura, u jednakim iznosima-,u roku od 10 dana od dana utvrđivanja liste kandidata;
2) 40% svim kandidatima koji osvoje više od 10% glasova, u jednakim iznosima, u roku od 10 dana od dana utvrđivanja izbornih rezultata;
3) 50% kandidatu koji osvoji najviše glasova na izborima u roku od 10 dana od dana utvrđivanja izbornih rezultata.

Sredstva iz privatnih izvora

Član 7

Kandidat, može prikupljati sredstva iz privatnih izvora u iznosu od 100% ukupnih sredstava iz člana 5 stav 1 ovog zakona.

Za finansiranje kampanje kandidata fizičko lice može da uplati najviše 2.000 eura, a pravno lice najviše 10.000 eura.

Obaveza otvaranja posebnog žiro - računa
Član 8

U svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje izborne kampanje, kandidat otvara poseban žiro račun kod organa ovlašćenog za poslove platnog prometa i taj račun se ne može koristiti u druge svrhe.
Sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na račun iz stava 1 ovog člana i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa ovog računa.
Ako sredstva za finansiranje izborne kampanje prikupljena iz privatnih izvora pređu iznos iz člana 7 stav 1 ovog zakona, vrši se povraćaj sredstava u budžet Crne Gore, odnosno lokalne samouprave.

Odgovorno lice
Član 9

Kandidat je dužan da odredi lice koje je odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja.
Potpis odgovornog lica iz stava 1 ovog člana se deponuje kod organa ovlašćenog za poslove platnog prometa.
Kandidat obavještava nadležnu izbornu komisiju u roku od tri dana od dana određivanja lica iz stava 1 ovog člana i o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica.

Troškovi izborne kampanje
Član 10

Troškovi izborne kampanje, u smislu ovog zakona, su troškovi koji se odnose na: predizborne skupove, plakate, reklamiranje, reklamne spotove i reklamni materijal, oglase, publikacije, emisije u medijima, istraživanja javnog mnjenja, režijske troškove i opštu adminsitraciju, transport u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

III ZABRANE

Zabrana korišćenja sredstava Crne Gore ili lokalne samouprave

Član 11

Kandidati tokom trajanja izborne kampanje ne smiju koristiti sredstva države ili lokalne samouprave, osim ako je to posebnim propisom dozvoljeno.

Zabranjeni izvori finansiranja
Član 12

Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći u gotovini.
Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći od: stranih država, pravnih i fizičkih lica van teritorije Crne Gore; anonimnih darodavaca; javnih ustanova i preduzeća; ustanova i preduzeća sa učešćem državnog kapitala; sindikata; vjerskih organizacija; nevladinih organizacija; kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću.

Zabrana vršenja pritiska
Član 13

Zabranjeno je vršenje bilo kog oblika pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za kandidata.
Zabranjeno je obećanje ili stavljanje u izgled bilo kakve privilegije ili lične koristi darodavcu kandidata.

IV PODNOŠENJE I OBJAVLJIVANJE IZVJEŠTAJA

Prijevremeni izvještaj
Član 14

Kandidati su dužni da nadležnoj izbornoj komisji dostave prijevremeni izvještaj o visini i izvorima sredstava prikupljenih za troškove izborne kampanje do 10 dana prije održavanja izbora, najkasnije sedam dana prije dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava
1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komsiji.

Podnošenje izvještaja o utrošenim budžetskim sredstvima
Član 15

Kandidat je dužan da izvještaj o utrošenim budžetskim sredstvima za izbornu kampanju, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na taj izvještaj podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komsiji.
Kandidat je dužan da izvještaj i dokumentaciju iz stava 2 ovog člana dostavi revizoru Ministarstva radi izvršenja revizije.
Revizor Ministarstva je dužan da izvještaj o reviziji dostavi kandidatu u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja i dokumentacije iz stava 3 ovog člana.
Kandidat dostavlja izvještaj o izvršenoj reviziji uz izvještaj iz stava 1 ovog člana.

Podnošenje izvještaja o utrošenim sredstvima iz privatnih izvora
Član 16

Kandidat je dužan da izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na izvještaj, podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.
Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj proslijedi Državnoj izbornoj komsiji.
Ukoliko je ukupan iznos prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora veći od 50 000 eura, kandidat je dužan da u roku od 15 dana od dana održavanja izbora, angažuje ovlašćenog revizora i sa njim potpiše ugovor, o čemu obavještava nadležnu izbornu komisiju.
Kandidat je dužan da uz izvještaj i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavi izvještaj ovlašćenog revizora o izvršenoj reviziji.

Podnošenje kompletnog izvještaja
Član 17

Kandidat je dužan da u roku od 45 dana od dana završetka izbora, kompletan izvještaj o porijeklu, visini i stukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju, u elektronskoj formi podnese nadležnoj izbornoj komisiji.
Izborna komisija opštine dužna je da izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavi Državnoj izbornoj komisiji u roku od tri dana od dana prijema izvještaja.
Sadržaj, odnosno obrazac izvještaja iz stava 2 ovog člana, čl. 15, 16, 17 i 18 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

Podnošenje izvještaja o imovini
Član 18

Kandidat je dužan da nadležnoj komisiji dostavi izvještaj o prihodima i imovini, za sebe, bračnog ili vanbračnog druga i djecu ukoliko žive u istom porodičnom domaćinstvu, u roku od 15 dana od dana podnošenja kandidature.
Izborna komisija opštine dužna je da izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavi Državnoj izbornoj komisiji u roku od tri dana od dana prijema izvještaja.

Objavljivanje podataka o licima koja su dala priloge i poklone za kampanju
Član 19

Izborna komisija je dužna da na web sajtu objavi imena fizičkih i pravnih lica koja su donirala sredstva kandidatima.

Objavljivanje izvještaja
Član 20

Državna izborna komisija je dužna da, u roku od 10 dana od dana prijema, objavi izvještaje iz čl. 15, 16, 17 i 18 ovog zakona, u „Službenom listu Crne Gore“ i na web sajtu Državne izborne komisije.

V KAZNENE ODREDBE

Prekršaji
Član 21

Novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj kandidat ako:
1) pribavlja sredstva suprotno članu 7 st. 1 i 2 ovog zakona;
2) ne otvori poseban žiro račun i sva sredstva za finansiranje izborne kampanje ne uplaćuje na taj račun i sva plaćanja ne vrši sa tog računa (član 8);
3) ne odredi lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja (član 9 st. 1);
4) ne obavijesti nadležnu izbornu komisiju o određivanju lica na način i u roku iz člana 9 stav 3 ovog zakona;
5) vrši bilo kakav oblik pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za kandidata (član 13 stav 1);
6) obećava ili stavlja u izgled bilo kakvu privilegiju ili ličnu korist darodavcu kandidata (član 13 st 2);
7) ne podnose izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava na način i u roku iz čl. 14,15, 16, 17 i 18 ovog zakona;

8) ne angažuje odgovarajućeg revizora, na način propisan članom 16 stav 3 ovog zakona;
9) ne obavijesti Državnu izbornu komisiju u skladu sa članom 16 stav 3 ovog zakona.

Član 22

Novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se za prekršaj fizičko lice koje je kandidat odredio kao lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja ako nenamjenski troši sredstva i ne podnese izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava na način i u roku iz člana 14, 15, 16, 17 i 18 ovog zakona.

Član 23

Novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se fizičko lice ako za troškove finansiranja izborne kampanje uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 7 stav 2 ovog zakona.

Član 24

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice ako za troškove finansiranja izborne kampanje uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 7 stav 2 ovog zakona.

Član 25

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori
kazniće se za prekršaj organ države ili lokalne samouprave ako dozvoli korišćenje sredstava
države, odnosno lokalne samouprave od strane kandidata suprotno članu 11 ovog zakona.
Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori i odgovorno lice u organu.

Član 26

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se izborna komisija jedinice opštine ako ne proslijedi izvještaje Državnoj izbornoj komisiji u skladu sa čl. 16 stav 2, 17 stav 2 i 18 stav 2 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u izbornoj komisiji opštine novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 27

Novčanom kaznom od stostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se Državna izborna komisija ako ne objavi izvještaje u skladu sa članom 20 ovog zakona;
Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u Državnoj izbornoj komisiji novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28

Sadržaj, odnosno obrasci izvještaja iz člana 17 ovog zakona, donijeće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 29

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe st. 2 i 3 člana 23 Zakona o izboru Predsjednika Republike („Službeni list RCG“, broj 11/03) i st. 2 i 3 člana 36 Zakona o izboru predsjednika opštine („Službeni list RCG“, broj 42/03).

Član 30

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu Crne Gore«.

Aneks II
Aktivnosti CEMI-ja na polju finansiranja poličkih partija i borbe protiv političke korupcije u Crnoj Gori od 2004. godine do danas

Aneks II
Aktivnosti CEMI-ja na polju finansiranja poličkih partija i borbe protiv političke korupcije u Crnoj Gori od 2004. godine do dana

Tabela 1

PRIRODA AKTIVNOSTI	MJERA	OPIS PREDUZETIH AKTIVNOSTI	OSTVARENA PROMJENA	VRIJEME REALIZACIJE
Izmjena pravnog okvira				
	Usvajanje Zakona o finansiranju političkih partija 2004.	Tri godine od prvih aktivnosti, u martu 2004. godine, Skupština Republike Crne Gore usvojila je, na prijedlog CEMI-ja, Zakon o finansiranju političkih partija, kao i Zakon o političkim partijama. Zakon je izrađen u saradnji sa Upravom za antikorupciju Vlade RCG. Aktivnosti, u okviru nekoliko sukcesivnih projekata, koji su doveli do skupštinskog usvajanja, podržali su Norveška narodna pomoć i Fondacija Institut za otvoreno društvo. Projekat kampanje javnog zastupanja, tokom koje je, na osnovu prikupljenih preko 13 000 potpisa, pokrenuta inicijativa da Skupština raspravlja o oba zakona, i izradu Zakona o političkim partijama podržao je USAID, USAID – ORT. Zahvaljući CEMI-jevoj inicijativi po prvi put su uvedeni međunarodni standardi u oblast finansiranja političkih partija u Crnoj Gori. Inicijativa je podržana od gotovo svih partija, uključujući i od opozicije koja nije učestvovala, u periodu usvajanja, u radu crnogorskog Parlamenta.	Prvi put usvojena 2 modela Zakona jedne NVO na bazi nezavisne građanske inicijative, bez podrške političkih partija. Legislativa koja se tiče finansiranja političkih partija prvi put usklađena sa evropskim standardima. Po prvi put zabranjene donacije iz inostranstva i određni realni gornji limiti iz budzeta za partije.	2004

	Izrada podzakonskih akata Zakona o finansiranju političkih partija za potrebe Ministarstva finansija.	CEMI je 2004 godine, za potrebe Ministarstva finansija pristupio izradi podzakonskih akata, koji su se odnosili na Zakon o finansiranju političkih partija, kao što su formulari za podnošenje finansijskih izvještaja političkih partija za izbore, ...		2004
	Predlaganje Zakona o finansiranju političkih partija na osnovu prikupljenih 6000 potpisa	Timovi CEMI-ja su u gotovo svim opštinama uspjeli da prikupe više od 6000 potpisa punoljetnih građana, potrebnih za predlaganje inicijative skupštini u cilju stavljanja rasprave o novom Zakonu na dnevni red Skupštine, na osnovu kojih smo predali Prijedlog Zakona o FPP Skupštini na razmatranje.	Prikupljeno više od 6000 potpisa punoljetnih građana, potrebnih za predlaganje inicijative Skupštini.	2004
	Izrada Zakona o finansiranju političkih partija u formi nacrta i predlaganje Skupštini Crne Gore od strane Vlade Crne Gore.	Nakon što je stari Zakon o finansiranju političkih partija potpuno izmijenjen od strane poslanika, širokim konsenzusom i potpuno netransparentno, javila se potreba za novim Zakonom, koji bi bio u skladu sa međunarodnim standardima. CEMI je odlučio da svoj nacrt Zakona podnese Vladi na usvajanje, s obzirom na to da je izmjenom Ustava RCG, predlagač neke građanske inicijative izgubio pravo da direktno predlaže i brani svoju inicijativu/zakon u našem slučaju, samo na osnovu potpisa građana. Umjesto toga, po sadašnjem Ustavu, inicijativa mora biti predložena putem poslanika ili posredstvom Vlade/ odgovarajućeg ministarstva. Član CEMI-ja je zajedno sa predstavnicima Ministarstva finansija, a u okviru radne grupe, predložio svoj model Zakona, koji je uz neznatne izmjene usvojen od strane Vlade i predat Skupštini na razmatranje i usvajanje.	Vlada po prvi put usvojila nacrt zakona radne grupe ministarstva finansija na ovom polju. Prvi put da je neki clan NVO (ovog puta CEMI) sektora bio clan radne grupe Ministarstva finansija na izradi zakonskih rjesenja.	2007

	Predlaganje Zakona o finansiranju političkih partija na osnovu prikupljenih 6000 potpisa građana.	Timovi CEMI-ja su ponovili svoj rad i u gotovo svim opštinama u Crnoj gori uspjeli da prikupe više od 6000 potpisa punoljetnih građana, potrebnih za predlaganje inicijative skupštini u cilju stavljanja rasprave o novom Zakonu na dnevni red Skupštine, na osnovu kojih smo predali Prijedlog Zakona o FPP Skupštini na razmatranje.	Prikupljeno više od 6000 potpisa građana, potrebnih za predlaganje inicijative Skupštini.	2007
	Izrada Zakona o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opština u formi nacrta i preglaganje Skupštini Crne Gore od strane Vlade Crne Gore	CEMI je u okviru radne grupe kreirane zajedno sa Ministarstvom finansija, a na osnovu preko 6000 potpisa građana, predložio svoj model Zakona o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opština, kji je usvojen na sjednici Vlade i predat Skupštini na razmatranje i usvajanje.	Po prvi put urađen nacrt posebnog Zakona o finansiranju kampanja za predsjednika CG, gradonačelnika i predsjednike opština. Član CEMIja je po drugi put bio član radne grupe ministarstva na izradi zakona.	2007
Unapređenje efikasnosti zakonskih propisa kroz watchdog aktivnosti.	Monitoring finansiranja političkih partija od 2005. godine.	CEMI od 2005. sprovodi kontinuirani proces praćenja implementacije Zakona o finansiranju političkih partija. Proizvod sprovedenih aktivnosti su objavljivanje dvije publikacije. Godišnjih izvještaja o finansiranju političkih partija za 2005. i za 2006. Ovi izvještaji su takođe objavljeni na engleskom. U okviru izvještaja iz 2005. objavljene su preporuke za izmjenu zakonodavstva, a u okviru izvještaja iz 2006. i novi model zakona.	Prvi javni komentari i sugestije na polju finansiranja političkih partija. 2 publikacije/izvještaja CEMI-ja o finansiranju političkih partija u toku 2005. i 2006. godine, kao jedina organiyacija koja se bavi monitoringom ove tematike u Crnoj Gori.	2005 i 2006
Unapređenje efikasnosti zakonskih propisa kroz postupanje pred sudovima.				

	Podnošenje prekršajnih prijava Državnom tužiocu	Podnošenje prijave za utvrđivanjem odgovornosti političkih partija i odgovornih lica za kršenje Zakona o finansiranju političkih partij: Nadležni organi tokom perioda primjene ovog zakona nijesu ispunjavali svoje obaveze, usljed čega političke partije nijesu bile kažnjavane za nepoštovanje zakona. U cilju efikasnije primjene zakona CEMI je tokom 2005. godine podnio prekršajne prijave protiv političkih partija odnosno odgovornih lica u njima, za nepodnošenje finansijskih izvještaja za izbornu kampanju na lokalnim izborima koji su održani u Crnoj Gori tokom 2005. godine	Prvi put da neka NVO podnese prekršajne/krivične prijave protiv političkih partija u sferi poštovanja Zakona o FPP. Naše prijetnje prekrsajnim prijavama nakon predsjednickih izbora 2008. godine su rezultirale podnošenjem finansijskih izvještaja od strane svih predsjedničkih kandidata, po prvi put u CG.	2005
	Iniciranje procedure za ocjenjivanjem neustavnim Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih partija iz 2005.	Na inicijativu CEMI-ja Ustavni sud donio je 29. juna 2006. godine odluku o neustavnosti dijela odredaba Zakona o finansiranju političkih partija. Uvođenjem spornih odredaba neposredno uoči početka predizborne kampanje u neravnopravan položaj su stavljene vanparlamentarne stranke, te su na taj način kršeni osnovni principe jednakosti subjekata izbornog procesa.	Prva formalna inicijativa neke NVO Ustavnom sudu kako bi se neki zakon ili njegove odredbe uopste proglasile neustavnim. Ustavni sud je proglasio dio odredbi Zakona o FPP neustavnim.	2005
Povećanje stepena transparentnosti u finansiranju političkih partija	Baza podataka o finansijskim izvještajima političkih partija.	Da bismo doprinijeli većoj transparentnosti u finansiranju političkih partija CEMI je izradio bazu podataka koja je dostupna na CEMI-jevom sajtu, a sadrži kompletne izvještaje koje političke partije podnose za sprovedene predizborne kampanje, na nacionalnom i lokalnom nivou. Izvještaji sadrže podatke o prihodima i rashodima političkih partija, kao i listu svih donatora u predizbornim kampanjama. Izradu i ažuriranje ove baze podržava Fondacija Institut za otvoreno društvo.	Prva javna on-line baza urađena i postavljena na sajt CEMI-ja i komisije za konflikt interesa, u koju se unose podaci o finansijskim izvještajima sa svih izbora, kao i podaci o imovini javnih funkcionera...	2006

Izbor člana CEMI-ja za člana radne grupe Komisije za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije.		Koalicija NVO-a „Strategija-saradnjom do cilja“, najveća koalicija NVO-a u Crnoj Gori, koja broji preko 300 najuticajnijih i najstarijih NVO-a kod nas, izabrala je predsjednika UO CEMI – Zlatka Vujovića za predstavnika NVO sektora u Nacionalnoj komisiji za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.	Predstavnik CEMI-ja izabran za člana radne grupe Komisije za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, kao jedan od 2 predstavnika NVO sektora u Crnoj Gori. Samo je naš član izabran od strane svih NVO-a, članica koalicije „Strategija - Saradnjom do cilja“, koja je i najveća i najuticajnija koalicija NVO-a u Crnoj Gori danas.	2008
USvajanje CEMI-jevih modela zakona: Zakona o finansiranju političkih partija i Zakona o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opština		CEMI je zajedno sa Ministarstvom finansija, formirao zajedničku radnu grupu u cilju izrade 2 zakona (usvajanja 2 CEMI-jeva modela zakona): Zakona o finansiranju političkih partija i Zakona o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opština. Uz manje izmjene naših modela, Vlada je usvojila oba zakona u formi nacrta na svojoj sjednici u decembru 2007 godine. i predložila ih Skupštini na usvajanje. Na zasijedanju crnogorskog parlamenta održanog 29. jula 2008. godine usvojen je Zakon o finansiranju političkih partija. Zakon je stupio na snagu u avgustu 2008. godine. Na poslednjem zasijedanju Parlamenta u toku 2008. godine, usvojen je i drugi prijedlog Zakona čiji je inicijator bio CEMI - Zakon o finansiranju kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opština.	Usvojeni Zakon o finansiranju političkih partija i Zakon o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opština	2008

Monitoring primjene odredbi Zakona o finansiranju političkih partija		CEMI je u okviru redovnih programskih aktivnosti, u sklopu projekta "Unaprijeđenje sistema finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori" podržanog od strane Fondacije Institut za otvoreno društvo – Predstavništvo Crna Gora, pratio primjenu odredbi novousvojenog Zakona o finansiranju političkih partija u toku kampanje na Parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine.	CEMI redovno obavještavao nadležne institucije, političke partije i javnost Crne Gore o legitimnosti postupka finansiranja izborne kampanje na Parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine.	2009
Podnošenje Zahtjeva za pokretnaje prekršajnog postupka pred Ministarstvom finansija		Nakon što je dobio zvanično saopštenja od strane Državne izborne komisije, CEMI je podnio Zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka protiv svih parlamentarnih partija koje u zakonskom roku nijesu podnijele kompletne finansijske izvještaje o pribavljenim i utrošenim sredstvima za finansiranje kampanje na parlamentarnim izborima održanim 29. marta 2009. godine. Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka podneseni su protiv ukupno 8 izbornih lista i političkih partija i protiv ovlašćenih lica u njima koji, shodno odredbama Zakona o finansiranju političkih partija podliježu prekršajnoj odgovornosti u slučaju kršenja odredbi koje se odnose na podnošenje izvještaja o finansiranju kampanje.	Prekršajne prijave podnesene	2009

Aneks III
Finansijski izvještaji političkih partija

1. FORCA – NAZIF CUNGU

LISTA: FORCA – NAZIF CUNGU

I. OBRASCI ZA PODATKE O POLITIČKOJ PARTIJI/KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE I RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Obrazac B/I

IZBORI ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠTAJ

Vrsta održanih izbora	**Vanredni parlamentarni izbori**
Datum održavanja izbora	**29.03.2009.**
Jedinica lokalne samouprave u kojoj su održani izbori (dan, mjesec, godina)	**Podgorica**

Napomena: Ž lokalnoj samoupravi popuniti samo u slučaju održavanja lokalnih izbora.

Obrazac PPP

PODACI O POLITIČKOJ PARTIJI

Naziv političke partije	Nova Demokratska Snaga FORCA Forca e Re Demokratike- FORCA
Sjedište i adresa	Ulcinj, Bul Skenderbeu bb / pn
Grad	Ulcinj / Ulqin
Datum osnivanja	22.10.2005.
Registrant	Ministarstvo pravde

Obrazac KPP

PODACI O KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE

Ime i prezime	_____
JMBG	_____
Datum rodjenja	_____
Mjesto rodjenja	_____
Državljanstvo	_____
Adresa prebivališta	_____
Grad, država	_____

Napomena: Popuniti u slučaju održanih izbora za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Obrazac RUS

PODACI O RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA
ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Broj računa:

Naziv banke kod koje je otvoren račun: Crnogorska Komercijalna Banka AD Podgorica – 510-10584-67

Iznos uplaćenih sredstava: 17.000,00 Eur

Napomena: U prilogu ovog obrasca dostaviti izvode iz banaka o sredstvima koja su uplaćena i sredstvima koja su utrošena, kao i dostaviti izvod iz banke o prenosu viška sredstava na stalni račun političke partije.

Napomena: Sredstva za potrebe izborne kampanje su nam uplaćeni na naš već postojeći žiro račun ***510-10584-67*** kod ***CKB Banke***.

Istog trenutka kada smo izmirili naše obaveze prema AD"OTPANTIKOMERCIJ", LG Design, Elektropriveda i Tv Glas Plava, otvorili smo poseban žiro račun ***555-2571-C2*** kod ***Hypo Alpe Adria Banke AD Podgorica*** i 23.03.2009 izvršili prenos sredstava koja su nam dodijeljena za potrebe izborne kampanje.

II. OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac PBD

Red.br.	Prihodi iz Budžeta Crne Gore	Iznos (u €)
1.	CEB - izvod br. 8 od 19.03.2009	17.000,00
	Ukupno:	**17.000,00**

Napomena: *Sredstva koja se traže/koji iz Budžeta Crne Gore za izborna kampanja (Član 2 Zakona)*

Obrazac PBL

Red.br.	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Iznos (u €)
	Ukupno:	

Napomena: *Sredstva koja se traže/koji iz budžeta jedinice lokalne samouprave za izborna kampanja (Član 2 Zakona)*

II OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac- FOČ

Prihodi od članarine					
Ime i prezime	**JMBG**	**Adresa**	**Grad**	**Članski broj**	**Iznos** (u €)
Ukupno:					

Napomena: *Članarina predstavlja novčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije (Član 3 stav 2 Zakona)*

Obrazac PPFL

Prihodi od priloga pravnih lica							
Naziv pravnog lica	**Oblik organizovanja**	**PIB**	**Sjedište**	**Grad, država**	**Datum donacije**	**Oblik donacije**	**Vrijednost donacije** (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (Član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac PFFL

Prihodi od priloga fizičkih lica						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Grad, država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (Član 3 stav 3 Zakona)*

Obrazac POA

Prihodi od aktivnosti			
Vrsta aktivnosti	Datum prihodovanja	Oblik prihoda	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: [illegible] Prihod od aktivnosti je svaki prihod koji politička partija ostvari od komercijalne djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja komercijalnih manifestacija (Član 3 stav 4 Zakona).

Obrazac PPIPL

Prihodi od prodaje imovine pravnom licu							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost prodate imovine (u €)
Ukupno:							

Napomena: [illegible] Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).

Obrazac PPIFL

Prihodi od prodaje imovine fizičkom licu						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost imovine (u €)
Ukupno:						

Napomena: [illegible] Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).

Obrazac PZIPL

Prihodi od davanja u zakup imovine pravnom licu							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:							

Napomena: [illegible] Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).

Obrazac PZIFL

Prihodi od davanja u zakup imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihod od zakupa (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac POL

Prihodi od legata

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum	Vrsta	Vrijednost (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Legat je poklon koji se ostaje nakonu ili pokretnih dobara, umjetničkih ukrasnih ili historijske vrijednosti, ili nekretnine koje u političkoj partiji stavlja na raspolaganje i korištenje (Član 3 stav 6 Zakona).*

Obrazac –PND

Prihodi od nelukrativne djelatnosti

Način prihodovanja	Datum prihodovanja	Oblik prihodovanja	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja ima za cilj ostvarivanje javnih interesa (Član 3 stav 7 Zakona).*

Obrazac POP

Prihodi od poklona

Poklonodavac	Datum	Vrsta Poklona	Vrijednost poklona (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Poklon je hartija od vrijednosti ili druga stvar čija vrijednost prelazi iznos od 50,00 € (Član 3 stav 8 Zakona).*

IV POZAJMLJENA SREDSTVA

Zajmodavac

Obrazac PSPL

Pozajmljena sredstva – pravna lica	
Ukupno:	

Obrazac PSFL

Pozajmljena sredstva – fizička lica						
Naziv Pravnog lica	PIB	Adresa prebivališta	Ortsna Grad	Datum naslog zajma	Oblik Zajma (stvari, Prava, novac)	Vrijednost zajma (u €)
Ukupno:						

V DRUGA VRSTA FINANSIJSKIH TOKOVA *OKOM IZBORNE KAMPANJE

Kompenzacije

Obrazac KOMP

Predmet Kompenzacije	Datum izvršene Kompenzacije	Pravno/fizičko lice s kojim je izvršena kompenzacija	Vrijednost Kompenzacije (€)
Ukupno:			

Napomena: *U prilogu obrasca dostaviti odgovarajući dokument o obavljenoj kompenzaciji.*

Obrazac - nenamjenske obaveze

Vrsta finansijskog Toka sredstava	Datum izvršenja	Pravno/fizičko lice s kojim je obavljeni finansij. odnos	Finansijska Vrijednost (€)
Ukupno:			

VI OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O UTROŠENIM BUDŽETSKIM SREDSTVIMA I SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – TRPS

Troškovi za predizborne skupove		
Mjesto održavanja Predizbornog skupa	Datum Održavanja	Troškovi Predizbornog skupa
Centar za Kulturu Ulcinj	25.03.2009	150,00
Kult. Info Centar TUZI	15.03.2009	150,00
PG Sound	25.03.2009	450,00
Evropa Grand Hotel	05-02-2009	150,00
Ukupno:		**900,00**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi predizbornih skupova (obezbjeđenje skupa,zakup prostora, ozvučenje i dr.).*

Obrazac - TPPL

Troškovi za plakate – pravno lice							
Naziv Pravnog Lica	Oblik organizovanja	PIB	Sjedište	Grad Država	Datum Izvršenja Usluga	Cijena Plakata po jedinici	Cijena Plaćenih plakata
L&G Design							1811.10
Ukupno:							**1811.10**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje,u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.*

Obrazac - TPFL

Troškovi za plakate – fizičko lice						
Ime i Prezime	JMBG	Prebivalište	Grad Država	Datum Izvršenja Usluga	Cijena Plakata Po jedinici	Cijena Plaćenih plakata
Ukupno:						

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.*

Obrazac TR

Troškovi reklamiranja – billbordovi			
Vrsta Reklame	**Oblik Organizovanja**	**Datum Emitovanja**	**Cijena reklame (u €)**
MONTEFANO	Bolbordi Ulcinj	01 do 31 mart 2009	982.98
LG & DESIGN			2723.64
Ukupno:			**3706.62**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi reklamiranja.*

Obrazac TRSRM

Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal			
Vrsta	**Troškovi spota (u €)**	**Troškovir reklamnog materijala (u €)**	**Ukupni troškovi (€)**
BIG Add Prishtina			1.500,00
LAG DESIGN			3202.30
Ukupno:			**4702.30**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi i troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal.*

Obrazac TO

Troškovi oglasa - Radio			
Vrsta	**Datum Oglašavanja**	**Oblik Organizovanja**	**Troškovi plaćenih oglasa**
Ukupno:			

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi oglasa*

Dnevna štampa Obrazac TRPL

Troškovi za publikacije			
Vrsta	**Datum izvršenja Usluge**	**Vrsta Usluge**	**Cijena usluge (u €)**
Art Foto- Ulcinj	Mart 2009	Fotografisanje u toku kampanje	250,00
Ukuno:			

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za publikacije.*

Obrazac TEM

Troškovi za emisije u medijima		
Vrsta	**Datum emitovanja**	**Cijena emitovanja (€)**
RTV „Mir"&TEUTA" d.o.o.	Fakt. Specifik. 254/3	3030,30
Radio Televizija „Glas Plava"	Fakt. Spec.	117,00
Rtv „Boin"	Fakt. Spec.	3802,50
Radio Televizija „Glas Plava"	Fakt. Spec.	175,00
Radio Televizija „Glas Plava"	Fakt. Spec.	526,50
Ukupno:		**7.651,30**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za emitovanje u medijima.*

Obrazac TIJM

Troškovi za istraživanja javnog mnjenja			
Izvršilac Usluge	Datum izvršenja Usluge	Vrsta Usluge	Cijena usluge (€)

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za istraživanje javnog mnjenja.*

Obrazac RTTOA

Režijski troškovi i troškovi opšte administracije			
Vrsta Troška	Datum nastanka Troška	Cijena troška (€)	Ukupno (€)
Ostali materijalni troškovi.	Specifikacija Br: 173/09		3660.00
Kanti d.o.o.			110,10
Elektrodistribucija A.D.			931,77
Bankarska provizija			23.06
Bakalli d.o.o.			48,60
Sponzorstvo	Izvod br: Hypo - 4		200,00
Opunomočeni članovi bir mjesta - Ulcinj			1400,00
Opunomočeni članovi bir mjesta - Podgorica			700,00
Opunomočeni članovi bir mjesta – Bar			40,00
Opunomočeni članovi bir mjesta - Plav			120,00
Aktivisti			240000
Ukupno:			3634.43

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i režijski troškovi i troškovi opšte administracije.*

Obrazac TT

Troškovi transporta			
Izvršilac Usluge	Datum izvršenja Usluge	Transportno Sredstvo	Cijena usluge (€)
Bonita Tours		Autobus	250,00
Jugopetrol		Gorivo	30,00
Ukupno:			**280.00**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi transporta u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.*

VII. OBRAZAC ZA ZBIRNI IZVJEŠTAJ (REKAPITULACIJU) PRIKUPLJENIH I UTROŠENIH BUDŽETSKIH SREDSTAVA I SREDSTAVA IZ PRIVATNIH IZVORA

	Opis	Obrazac – UPR Iznos
	Prihodi	
I.	**Izvori iz javnih prihoda (1+2)**	**17,000.00**
1.	Prihodi iz Budžeta Republike	17,000.00
2.	Prihodi iz Budžeta jedinice lokalne samouprave	0.00
II.	**Ostali izvori (1+2+3+4+5+6+7)**	**0.00**
1.	Prihodi od članarine	0.00
2.	Prihodi od poklona	0.00
3.	Prihodi od aktivnosti	0.00
4.	Prihodi od imovine	0.00
5.	Prihodi od legata	0.00
6.	Donacije	0.00
7.	Prihodi od nelukrativnih djelatnosti	0.00
A.	**Ukupno prihodi u novcu (I-II)**	**17,000.00**
	Rashodi	
1.	Rashodi za predizborne skupove	900.00
2.	Rashodi za plakate	1,811.10
3.	Troškovi reklamiranja – billbordovi	3,706.62
4.	Rashodi za emisije na radio / televiziji	7,651.30
5.	Rashodi za reklamne spotove	4,702.30
6.	Rashodi za publikacije	250.00
7.	Ostali rashodi	9,634.43
8.	Troškovi transporta	280.00
B.	**Ukupno rashodi u novcu (1+2+3+4+5+6+7)**	**28,935.75**
C.	**Višak (+)/ Manjak (-) (A- B)**	**-11,935.75**
	Finansiranje nedostajućih sredstava	
1.	Pozajmljena sredstva od pravnih lica	0.00
2.	Pozajmljena sredstva od fizičkih lica	0.00
D	**Ukupno finansiranje nedostajućih sredstva (1+2)**	**0.00**

	Druge vrste tokova	
1.	Kompenzacije	0.00
2.	Druge vrste tokova	0.00
E.	**Ukupno druga vrsta tokova (1+2)**	**0.00**
F.	**Stanje na računu iz člana 4**	**143.84**

2. NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA

I. OBRASCI ZA PODATKE O POLITIČKOJ PARTIJI/KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE I RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Obrazac IPI

IZBORI ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠTAJ

Vrsta održanih izbora: [illegible]

Datum održavanja izbora: 29.03.2009 (dan, mjesec, godina)

Jedinica lokalne samouprave u kojoj su održani izbori: (dan, mjesec, godina)

Napomena: Ž/ lokalna samouprava popuniti samo u slučaju održavanja lokalnih izbora.

Obrazac PPP

PODACI O POLITIČKOJ PARTIJI

Naziv političke partije: NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA

Sjedište i adresa: Vojvoda Tvrđava 4

Grad: Podgorica

Datum osnivanja: 10.03.2005

Registrant: Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave

Obrazac KPP

PODACI O KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE

Ime i prezime: _____

JMBG: _____

Datum rođenja: _____

Mjesto rođenja: _____

Državljanstvo: _____

Adresa prebivališta: _____

Grad, država: _____

Napomena: Popuniti u slučaju održanih izbora za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Obrazac RUS

PODACI O RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA
ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Broj računa: 530 – 16205– 12

Naziv banke kod koje je otvoren račun: HTB Montenegro banka

Iznos uplaćenih sredstava: 21000,00

Napomena: U prilogu ovog obrasca dostaviti izvode iz banke o sredstvima koja su uplaćena i sredstvima koja su otrošena, kao i dostaviti izvod iz banke o prenosu sveukupnog stanja na tekući račun političke partije.

II. OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac PBD

Red.br.	Prihodi iz Budžeta Crne Gore	Iznos (u €)
	Iznos čl. 3	**17.000,00**
	Ukupno:	**17.000,00**

Napomena: *Sredstva koja su uplaćena iz Budžeta Crne Gore za izbornu kampanju (Član 2 Zakona)*

Obrazac PBL

Red.br.	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Iznos (u €)
	Ukupno:	

Napomena: *Sredstva koja se uplaćuju iz budžeta jedinice lokalne samouprave za izbornu kampanju (Član 2 Zakona)*

II OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac- POČ

Prihodi od članarine					
Ime i prezime	JMBG	Adresa	Grad	Članski broj	Iznos (u €)
Ukupno:					

Napomena: *Članarina predstavlja novčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije (član 3 stav 2 Zakona)*

Obrazac PPPL

Prihodi od priloga pravnih lica							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Sjedište	Grad, država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prilog čine pojedinačne ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac PPFL

Prihodi od priloga fizičkih lica						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Grad, država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u €)
Андреја Мицевски				13.05.09		2.000,00
Горан Јанчевски				13.05.09		2.000,00
Елена Лабуџевска				13.05.09		2.000,00
Ukupno:						6.000,00

Napomena: *Prilog čine pojedinačne ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac POA

Prihodi od aktivnosti			
Vrsta aktivnosti	Datum prihodovanja	Oblik prihoda	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Prihod od aktivnosti je prihod koji politička partija ostvari od tekućih aktivnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja simboličnih manifestacija (Član 3 stav 4 Zakona)*

Obrazac PPIPL

Prihodi od prodaje imovine pravnom licu							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost prodate imovine (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PPIFL

Prihodi od prodaje imovine fizičkom licu						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost imovine (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIPL

Prihodi od davanja u zakup imovine pravnom licu							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIFL

Prihodi od davanja u zakup imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine (dio prihoda) koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 1 stav 5 Zakona)*

Obrazac PDL

Prihodi od legata

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum	Vrsta	Vrijednost (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Legat je poklon koji se ostaje od novca ili pokretnih dobara, umjetničke zbirke ili tekućeg vrijednosti, ili nekretnine koje se politička partija stječe za neposrednog korištenje (Član 3 stav 6 Zakona).*

Obrazac–FND

Prihodi od nelukrativne djelatnosti

Način prihodovanja	Datum prihodovanja	Oblik prihodovanja	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja ima za cilj zadovoljavanje javnih interesa (Član 3 stav 7 Zakona).*

Obrazac POP

Prihodi od poklona

Poklonodavac	Datum	Vrsta Poklona	Vrijednost poklona (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Poklon je korisna od vrijednosti ili drugo stvar čija vrijednost prelazi iznos od 50,00 € (Član 8 stav 8 Zakona).*

IV POZAJMLJENA SREDSTVA

Zajmodavac

Obrazac PSPL

Pozajmljena sredstva – pravna lica						
Naziv Pravnog Lica	PIB	Adresa Sjedišta	Država Grad	Datum nastalog zajma	Oblik Zajma (stvari,prava,novac)	Vrijednost zajma (u €)
Ukupno:						

Obrazac PSFL

Pozajmljena sredstva – fizička lica						
Naziv Pravnog Lica	PIB	Adresa prebivališta	Država Grad	Datum nastalog zajma	Oblik Zajma (stvari,Prava,novac)	Vrijednost zajma (u €)
Ukupno:						

V DRUGA VRSTA FINANSIJSKIH TOKOVA TOKOM IZBORNE KAMPANJE

Kompenzacije

Obrazac KOMP

Predmet Kompenzacije	Datum izvršene Kompenzacije	Pravno/fizičko lice s kojim je izvršenakompenzacija	Vrijednost Kompenzacije (€)
Ukupno:			

Napomena: *U prilogu obrasca dostaviti odgovarajući dokument o obavljenoj kompenzaciji*

Obrazac VFTS

Vrsta finansijskog Toka sredstava	Datum izvršenja	Pravno/fizičko lice s kojim je obvljeni finansij. odnosi	Finansijska Vrijednost (€)
Ukupno:			

VI OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O UTROŠENIM BUDŽETSKIM SREDSTVIMA I SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – TRPS

Troškovi za predizborne skupove		
Mjesto održavanja Predizborneg skupa	Datum Održavanja	Troškovi Predizborneg skupa
JU. Cent. za kult. Kotašin	13.03. 2009.	400,00
C. za kult. Mojkovac	17.03.2009.	100,00
JU. Cent. za kult. Plužine	20.03. 2009.	300,00
JU. Cent. za kult. Kotor	20. 03. 2009	200,00
OMEGA SOUND		3.042,00
Ukupno:		4.042,00

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi predizbornih skupova (obezbjeđenje skupa, zakup prostora, ozvučenje i dr.).

Obrazac – TPPL

Troškovi za plakate – pravno lice							
Naziv Pravnog Lica	Oblik organizovanja	PIB	Sjedište	Grad Država	Datum izvršenja Usluga	Cijena Plakata po Jedinici	Cijena Plaćenih plakata
Vapor	DOO	02745476	ITI	Lji	409/09 02.03.2009		1.995,93
Ukupno:							1.995,93

Napomena: Troškovi izborne kampanje u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.

Obrazac - TPFL

Troškovi za plakate – fizičko lice						
Ime i Prezime	JMBG	Prebivalište	Grad Država	Datum Izvršenja Usluga	Cijena Plakata Po jedinici	Cijena Plaćenih plakata
Ukupno:						

Napomena: Troškovi izborne kampanje u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.

Obrazac TR

Troškovi reklamiranja – bilbordovi			
Vrsta Reklame	**Oblik Organizovanja**	**Datum Emitovanja**	**Cijena reklame (u €)**
MONTEPANO	DOO	128/2009 18.02.2009	21.621,60
MONTEPANO	DOO	165/2009 13.04.2009	15.444,00
MONT IMPREX	DOO	68/09,12.02.09; 87/09,14.02.09; 156/09,20.03.09	870,95
Ukupno			**37.936,55**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi reklamiranja.*

Obrazac TRSRM

Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal			
Vrsta	**Troškovi spota (u €)**	**Troškovi Reklamnog Materijala (u€)**	**Ukupni troškovi (u€)**
IMPULS STUDIO	DOO	007/0309,21.03.09	877,50
Ukupno:			**877,50**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi i troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal.*

Obrazac TO

Troškovi oglasa			
Vrsta	Datum Oglašavanja	Oblik Organizovanja	Troškovih plaćenih Oglasa
TV CRNE GORE		2100074,09.03.09	7.567,16
TV CRNE GORE		2100075,09.03.09	561,60
TV CRNE GORE		2100076,09.03.09	4.394,52
TV CRNE GORE		2100077,10.03.09	1.123,20
TV CRNE GORE		2100079,10.03.09	2.625,48
TV CRNE GORE		2100083,12.03.09	1.123,20
TV CRNE GORE		2100089,18.03.09	1.123,20
TV CRNE GORE		2100090,18.03.09	4.633,20
TV CRNE GORE		2100091,18.03.09	1.123,20
TV CRNE GORE		2100092,18.03.09	2.386,80
TV CRNE GORE		2100094,20.03.09	2.386,80
TV CRNE GORE		2100095,20.03.09	1.123,20
TV CRNE GORE		2100102,23.03.09	2.386,80
TV CRNE GORE		2100104,24.03.09	6.402,24
TV CRNE GORE		2100105,24.03.09	2.251,84
TV CRNE GORE		2100108,25.03.09	4.015,44
TV CRNE GORE		2100113,26.03.09	2.251,84
TV CRNE GORE		2100119,27.03.09	6.160,25
TV CRNE GORE		2100121,30.03.09	7.592,83
TV VIJESTI	По уговору бр. 237 од 04.03.2009.	Достављене фактуре 242,05.03.09 426,08.04.09	 6.201,00 3.093,99
TV VIJESTI	По уговору бр. 237 од 04.03.2009.	Достављене фактуре 73/2009,30.04.09 74/2009,30.04.09 75/2009,30.04.09	 16.445,01 5.265,00 3.042,00
Укупно:			**96.280,70**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi oglasa*

Obrazac TRPL

Troškovi za publikacije			
Vrsta	**Datum izvršenja Usluge**	**Vrsta Usluge**	**Cijena usluge (u €)**
DAILY PRESS	DOO	По уговору бр. 1435 од 04.03.2009, 1519,05.03.09	8.775,00
DAILY PRESS	DOO	По уговору бр. 1435 од 04.03.2009, 935/2009,30.04.09	8.775,00
DAN	DOO		5.969,93
Ukuno:			**23.519,93**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za PublikacIje.*

Obrazac TEM

Troškovi za emisije u medijima		
Vrsta	**Datum emitovanja**	**Cijena emitovanja (€)**
Radio Mojkovac	03.03.2009	250,00
Ukupno:		**250,00**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za emitovanje u medijima.*

Obrazac TIJM

Troškovi za istraživanja javnog mnjenja			
Izvršilac Usluge	**Datum izvršenja Usluge**	**Vrsta Usluge**	**Cijena usluge (€)**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za istraživanje javnog mnjenja.*

Obrazac RTTOA

Režijski troškovi i troškovi opšte administracije			
Vrsta Troška	**Datum nastanka Troška**	**Cijena troška (€)**	**Ukupno (€)**
TOP COM	09-300-400179 04.03.2009.		2.135,00
YU GRAFIK	61/09 19.02.2009.		128,70
DULOVIĆ DOO	14.03.2009		86,00
S&V COMPANY	88/P 01.04.2009		1.575,70
VUKČEVIĆ ULIKS	273-09 31.03.2009		83,40
HOTEL PLJEVLJA	47/09,03.03.2009 77/09,25.03.2009		455,30
MUJUŠKOVIĆ KOMPANY	52, 31.03.2009		82,00
JEZERSKI VRH	29/09,23.032009		293,60
23. SEPTEMBAR	5-2009,8.03.2009 6-2009,11.03.2009		154,40
Naknada za ovlašćene predstavnike ü biračkim odborima	Odluka Izvršnog odbora	791x20,00	13.820,00
Vaučeri za mobilni telefon	Odluka Izvršnog odbora		5.235,00
T-COM			661,42
SAMBA TOURS	30,18.03.2009		74,75
PROVIZIJA FLATNOG PROMETA			34,32
Ukupno:			**24.819,59**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, sa i mjesečnim troškovi opšte administracije.*

Obrazac TT

Troškovi transporta			
Izvršilac Usluge	**Datum izvršenja Usluge**	**Transportno Sredstvo**	**Cijena usluge (€)**
	10.02.– 31.03.2009.	Sopstveno vozilo	3.880,00
	Odluka IO		
Ukupno:			**3.880,00**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi transporta u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.*

VII. OBRAZAC ZA ZBIRNI IZVJEŠTAJ (REKAPITULACIJU) O PRIKUPLJENIM I UTROŠENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – UPR

Opis	Iznos (u €)
Prihodi	
I. Javni izvori (1+2)	
1. Prihodi iz Budžeta Crne Gore	17.000,00
2. Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	0
II. Privatni izvori (1+2+3+4+5+6+7)	
1. Prihodi od članarine	
2. Prihodi od priloga	6.000,00
3. Prihodi od aktivnosti	
4. Prihodi od imovine	
5. Prihodi od legata	
6. Prihodi od nelukrativne djelatnosti	
7. Prihodi od poklona	
A. Ukupni prihodi (I+II)	23.000,00
Troškovi	
1. Troškovi za predizborne skupove	4.042,00
2. Troškovi za plakate	7.995,03
3. Troškovi za reklamiranje (bilbordi)	37.935,53
4. Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal	877,50
5. Troškovi oglasa	90.280,70
6. Troškovi za publikacije	23.519,93
7. Troškovi za emisije u medijima	250,00

8. Troškovi za izdavanje javnog mišljenja	
9. Režijski troškovi i troškovi opšte administracije	24.819,59
10. Troškovi transporta	3.880,00
B. Ukupni troškovi (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	193.600,20
C. (+) Manjak - (F-E)	-70.800,20
D. Finansiranje nedostajućih sredstava	
1. Posajmljena sredstva od pravnih lica	
2. Posajmljena sredstva od fizičkih lica	
3. Kompenzacije	
4. Druge vrste troškova	
Ukupna finansiranje nedostajućih sredstava (1+2+3+4)	
E. Stanje računa iz člana 17 Zakona	146,40

3. DEMOKRATSKA UNIJA ALBANACA

I. OBRASCI ZA PODATKE O POLITIČKOJ PARTIJI/KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE I RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Obrazac IPI

IZBORI ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠTAJ

Vrsta održanih izbora	Parlamentarni izbori
Datum održavanja izbora	29.03.2009 god. (dan, mjesec, godina)
Jedinica lokalne samouprave u kojoj su održani izbori-(dan, mjesec, godina)	

Napomena: *Za lokalnu samoupravu popuniti samo u slučaju održavanja lokalnih izbora.*

Obrazac PPP

PODACI O POLITIČKOJ PARTIJI

Naziv političke partije	Demokratska Unija Albanaca
Sjedište i adresa	Ulcinj,Bulevar G.K.Skenderbeu
Grad	Ulcinj
Datum osnivanja	21.11.1993. godine
Registrant	Ministarstvo pravde

Obrazac KPP

PODACI O KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE

Ime i prezime	_____
JMBG	_____
Datum rodjenja	_____
Mjesto rodjenja	_____
Državljanstvo	_____
Adresa prebivališta	_____
Grad, država	_____

Napomena: Popuniti u slučaju održanih izbora za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Obrazac RUŠ

PODACI O RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA
ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Broj računa	530-2995-41
Naziv banke kod koje je otvoren račun	NLB Montenegro banka
Iznos uplaćenih sredstava	17.000,00

Napomena: U prilogu ovog obrasca dostaviti izvode iz banaka o sredstvima koja su uplaćena i sredstvima koja su utrošena, kao i dostaviti izvod iz banke o prenosu viška sredstava na tekući račun političke partije.

II OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac PBD

Red.br.	Prihodi iz Budžeta Crne Gore	Iznos (u €)
1.	**Ranje na računu na dan 13.03.2009**	**1.222,28**
2.	Uplata sredstava za parlamentarne izbore na dan 13.03.2009	17.000,00
3.		
	Ukupno:	18.222,28

Napomena: *Sredstva koja se troše iz Budžeta Crne Gore za izborne kampanje (član 2 Zakona)*

Obrazac PBL

Red.br.	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Iznos (u €)
	Ukupno:	

Napomena: *Sredstva koja se troše iz budžeta jedinice lokalne samouprave za izborne kampanje (član 2 Zakona)*

III OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac- POČ

Prihodi od članarine					
Ime i prezime	**JMBG**	**Adresa**	**Grad**	**Članski broj**	**Iznos (u €)**
Ukupno:					

Napomena: *Članarina predstavlja novčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom, političke partije (član 3 stav 2 Zakona).*

Obrazac PPPL

Prihodi od priloga pravnih lica							
Naziv pravnog lica	**Oblik organizovanja**	**PIB**	**Sjedište**	**Grad, država**	**Datum donacije**	**Oblik donacije**	**Vrijednost donacije (u €)**
Ukupno:							

Napomena: *Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac PPFL

Prihodi od priloga fizičkih lica						
Ime i prezime	**JMBG**	**Adresa prebivališta**	**Grad, država**	**Datum donacije**	**Oblik donacije**	**Vrijednost donacije (u €)**
Ukupno:						

Napomena: *Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac POA

Prihodi od aktivnosti

Vrsta aktivnosti	Datum prihodovanja	Oblik prihoda	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Prihod od aktivnosti je prihod koji politička partija ostvari od istaživačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja/sponzorskih manifestacija (Član 3 stav 4 Zakona).*

Obrazac PPIFL

Prihodi od prodaje imovine pravnom licu

Naziv pravnog lica	Oblik organi zovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost prodate imovine (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svoje vlasništvo (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PPIFL

Prihodi od prodaje imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost imovine (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svoje vlasništvo (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIPL

Prihodi od davanja u zakup imovine pravnom licu

Naziv pravnog lica	Oblik organi zovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svoje vlasništvo (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIFL

Prihodi od davanja u zakup imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovinu u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona)*

Obrazac POL

Prihodi od legata

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum	Vrsta	Vrijednost (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Legat je poklon koji se sastoji od novca ili pokretnih dobara, umjetničke kulturne ili istorijske vrijednosti, ili nekretnine koje se politička partija stavlja na raspolaganje i korišćenje (Član 3 stav 6 Zakona).*

Obrazac–FND

Prihodi od nelukrativne djelatnosti

Način prihodovanja	Datum prihodovanja	Oblik prihodovanja	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja ima za cilj zadovoljavanje javnih interesa (Član 3 stav 7 Zakona).*

Obrazac POP

Prihodi od poklona

Poklonodavac	Datum	Vrsta Poklona	Vrijednost poklona (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Poklon je bartija od vrijednosti ili druga stvar čija vrijednost prelazi iznos od 50,00 € (Član 8 stav 8 Zakona).*

IV. OBRASCI IZVJEŠTAJA O UTROŠENIM PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – TPS

Troškovi za predizborne skupove

Mjesto održavanja predizbornog skupa	Datum održavanja	Troškovi predizbornog skupa (u €)
Predizborni skupovi (Plav,Rožaje,Tuzi,Vladimir,Ostros,Tirana,Skadar,Podgorica i Ulcinj)		4.795,00
Ukupno:		**4.795,00**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi predizbornih skupova (obezbjeđenje skupa, zakup prostora, ozvučenje i sl.).

Obrazac TPPL

Troškovi za plakate – pravno lice

Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Sjedište	Grad, država	Datum izvršenja usluga	Cijena plakata po jedinici	Cijena plaćenih plakata
Doo"Albi" Ulcinj		2237601	Ulcinj 26.Novembar	Ulcinj, RCG	23.03.'09		2.925,00
Ukupno:							2.925,00

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.

Obrazac TPFL

Troškovi za plakate – fizičko lice

Ime i prezime	JMBG	Prebivalište	Grad, država	Datum izvršenja usluga	Cijena plakata po jedinici	Cijena plaćenih plakata
Isplata fizičkim licima (Tuzi,Vladimir i Ulcinj za lijepljenje,vješanje plakata i raznošenje dijeljenje drugog reklamnog materijala u periodu od 14.03.2009. do 27.03.2009. god. Ukupno je uplaćeno 2.625,00						
Ukupno:						2.625,00

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.

Obrazac TR

Troškovi reklamiranja

Vrsta reklame	Oblik organizovanja	Datum emitovanja	Cijena reklame (u €)
Ukupno			

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi reklamiranja.

Obrazac TRSRM

Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal

Vrsta	Troškovi spota (u €)	Troškovi reklamnog materijala (u €)	Ukupni troškovi (u €)
Štampa i izrada Nacionalnih i partijskih Zastava 200 kom. X 30,00 eura Publicity „ALB"			6.000,00
Ukupno			6.000,00

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal.

Obrazac TO

Troškovi oglasa

Vrsta	Datum oglašavanja	Oblik organizovanja	Troškovi plaćenih oglasa (u €)
Ukupno			

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi oglasa.

Obrazac TP

Troškovi za publikacije

Vrsta	Datum izvršenja usluge	Vrsta usluge	Cijena usluge (u €)
Ukupno			

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za publikacije.

Obrazac TEM

Troškovi za emisije u medijima

Vrsta	Datum emitovanja	Cijena emitovanja (u €)
Ukupno		

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za emitovanje u medijima.*

Obrazac TUM

Troškovi za istraživanja javnog mnjenja

Izvršilac usluge	Datum izvršenja usluge	Vrsta usluge	Cijena usluge (u €)
Ukupno			

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za istraživanje javnog mnjenja.*

Obrazac RTTOA

Režijski troškovi i troškovi opšte administracije

Vrsta troška	Datum nastanka troška	Iznos troška (u €)	Ukupno (u €)
Ukupno			

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i režijski troškovi i troškovi opšte administracije.*

Obrazac TT

Troškovi transporta

Izvršilac usluge	Datum izvršenja usluge	Transportno sredstvo	Cijena usluge (u €)
Gorivo za kampanju			2.670,00
Ukupno			2.670,00

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi transporta u periodu od dana raspisivanja do dana polaganja ispita.*

V. OBRAZAC ZA ZBIRNI IZVJEŠTAJ (REKAPITULACIJU) O PRIKUPLJENIM I UTROŠENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – UPR

Opis	Iznos (u €)
Prihodi	
I. Javni izvori [1+2]	
1. Prihodi iz Budžeta Crne Gore	17.000,00
2. Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	
3. Stanje na računu na dan 13.09.2018	18.222,28
II. Privatni izvori [1+2+3+4+5+6+7]	
1. Prihodi od članarine	
2. Prihodi od priloga	
3. Prihodi od aktivnosti	
4. Prihodi od imovine	
5. Prihodi od legata	
6. Prihodi od nelukrativne djelatnosti	
7. Prihodi od poklona	
A. Ukupni prihodi (I + II)	18.222,28
Troškovi	
1. Troškovi za predizborne skupove	4.795,00
2. Troškovi za plakate	2.935,00
3. Troškovi za reklamiranje	
4. Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal	6.000,00
5. Troškovi za plakate – fizičko lice	2.625,00
6. Troškovi za publikacije	
7. Troškovi za emisije u medijima	
8. Troškovi za istraživanja javnog mnjenja	
9. Bruto troškovi i troškovi opšte administracije	
10. Troškovi transporta i goriva za kampanju	2.660,00
B. Ukupni troškovi (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	19.015,00
C. Višak sredstava(A-B) – manjak	
D. Nedostajuća sredstva (B-A)	792,72
E. Stanje računa iz člana 17 Zakona	

4. OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA

I. OBRASCI ZA PODATKE O POLITIČKOJ PARTIJI/KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE I RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Obrazac IPI

IZBORI ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠTAJ

Vrsta održanih izbora	**Parlamentarni**
Datum održavanja izbora	**29.03.2009.**
Jedinica lokalne samouprave u kojoj su održani izbori	_____ (dan, mjesec, godina)

Napomena: *Za lokalnu samoupravu popuniti samo u slučaju održavanja lokalnih izbora.*

Obrazac IPP

PODACI O POLITIČKOJ PARTIJI

Naziv političke partije	**OTADŽBINSKA SRPSKA STRANKA**
Sjedište i adresa	**Vijenac kosovskih junaka 3**
Grad	**Podgorica**
Datum osnivanja	**11.02.2009.**
Registrant	**MUP i JU**

Obrazac KPP

PODACI O KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE

Ime i prezime	**Aleksandar Stamatović**
JMBG	**1202967210221**
Datum rođenja	**12.02.1967.**
Mjesto rođenja	**Sarajevo, BiH**
Državljanstvo	**crnogorsko**
Adresa prebivališta	**Vijenac kosovskih junaka 3**
Grad, država	**Podgorica, Crna Gora**

Napomena: *Popuniti u slučaju održanih izbora za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.*

Obrazac RUS

PODACI O RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA
ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Broj računa	**530-16263-15**
Naziv banke kod koje je otvoren račun	**NLB Montenegrobanka**
Iznos uplaćenih sredstava	**17.000,00 + 586,00 = 17.586,00**

Napomena: U prilogu ovog obrasca dostaviti izvode iz banaka o sredstvima koja su uplaćena i sredstvima koja su utrošena, kao i dostaviti izvod iz banke o prenosu viška sredstava na tekući račun političke partije.

II OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac PBD

Red.br.	Prihodi iz Budžeta Crne Gore	Iznos (u €)
1	17.000,00	17.000,00
	Ukupno:	17.000,00

Napomena: *Sredstva koja se troše iz budžeta Crne Gore za tekuću kampanju (član 2 Zakona)*

Obrazac PBL

Red.br.	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Iznos (u €)
	Ukupno:	

Napomena: *Sredstva koja se troše iz budžeta jedinice lokalne samouprave za tekuću kampanju (član 2 Zakona)*

II OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac POČ

Prihodi od članarine					
Ime i prezime	JMBG	Adresa	Grad	Članski broj	Iznos (u €)
Ukupno:					

Napomena: *Članarina predstavlja novčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije (član 3 stav 2 Zakona)*

Obrazac PPPL

Prihodi od priloga pravnih lica

Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Sjedište	Grad, država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prilog čine povremene i redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa iz člana navedenog u stav 8 u vezi 9 Zakona).*

Obrazac PPFL

Prihodi od priloga fizičkih lica

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Grad, država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prilog čine povremene i redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa iz člana navedenog u stav 8 Zakona).*

Obrazac POA

Prihodi od aktivnosti

Vrsta aktivnosti	Datum prihodovanja	Oblik prihoda	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Prihod od aktivnosti je prihod koji politička partija ostvari od izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja manifestacija (iz člana 1 stav 4 Zakona).*

Obrazac PPIPL

Prihodi od prodaje imovine pravnom licu

Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost prodate imovine (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i otuđenja u zakup imovine u svom vlasništvu (iz člana 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PPIFL

Prihodi od prodaje imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost imovine (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIFL

Prihodi od davanja u zakup imovine pravnom licu

Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIFL

Prihodi od davanja u zakup imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac POL

Prihodi od legata

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum	Vrsta	Vrijednost (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Legat je poklon koji se sastoji od novca ili pokretnih stvari, uključujući bilježnice ili novčanice vrijednosti, ili nekretnine koje se poklanja od strane nje raspolaganje i korišćenje (član 3 stav 6 Zakona).*

Obrazac – PND

Prihodi od nelukrativne djelatnosti

Način prihodovanja	Datum prihodovanja	Oblik prihodovanja	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja ima za cilj zadovoljavanje javnih interesa (Član 3 stav 7 Zakona).*

Obrazac POP

Prihodi od poklona

Poklonodavac	Datum	Vrsta Poklona	Vrijednost poklona (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Poklon je humanitarna ili druga usluga čija vrijednost prelazi iznos od 50,00 € (Član 3 stav 8 Zakona).*

IV. OBRASCI IZVJEŠTAJA O UTROŠENIM PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – TPS

Troškovi za predizborne skupove

Mjesto održavanja predizbornog skupa	Datum održavanja	Troškovi predizbornog skupa (u €)
Restoran „Tiđanica" Podgorica		100,00
Ukupno:		100,00

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi predizbornih skupova (obezbjeđenje skupa, zakup prostora, oglašavanje i sl.).*

Obrazac TPPL

Troškovi za plakate –pravno lice							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Sjedište	Grad. država	Datum izvršenja usluga	Cijena plakata po jedinici	Cijena plaćenih plakata
„PT TELEFONIJA" d.o.o.		02301725	PC Kruševac	Podgorica, Crna Gora	17.03.2009.		1.175,00
„MM Đurđić"			Bulevar Kovačevići TG	Podgorica	23.03.2009.		100,00
„HK Špekter" štamp. trgov. preduzeće		02336570	Ilmarska 55	Podgorica	25.03.2009.		80,00
„CODIO-K" d.o.o.			Žrtava fašizma bb	Podgorica	07.03.2009.		1.19,21,00
Ukupno:							3.075,00

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.*

Obrazac – TPFL

Troškovi za plakate –fizičko lice						
Ime i prezime	JMBG	Prebivalište	Grad. država	Datum izvršenja usluga	Cijena plakata po jedinici	Cijena plaćenih plakata
Ukupno:						

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.*

Obrazac TR

Troškovi reklamiranja			
Vrsta reklame	Oblik organizovanja	Datum emitovanja	Cijena reklame (u €)
Ukupno			

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi reklamiranja.*

Obrazac TRSRM

Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal			
Vrsta	**Troškovi spota (u €)**	**Troškovi reklamnog materijala (u €)**	**Ukupni troškovi (u €)**
Reklamni spot Filmag	1.400,00		1.400,00
Štampanje spota i brošura „Megaplint"		396,99	396,99
Ukupno			1.796,99

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 70 Zakona, su i troškovi troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal.*

Obrazac TO

Troškovi oglasa			
Vrsta	**Datum oglašavanja**	**Oblik organizovanja**	**Troškovi plaćenih oglasa (u €)**
Oglas na 1/1 str. „DAN"	13.03.2009.	Politumarketing	1.000,02
Oglas na 1/1 str. „DAN"	20.03.2009.	Politumarketing	1.000,02
Oglas na 1/1 str. „DAN"	25.03.2009.	Politumarketing	1.000,02
Ukupno			3.000,06

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 70 Zakona, su i troškovi oglasa.*

Obrazac TP

Troškovi za publikacije			
Vrsta	**Datum izvršenja usluge**	**Vrsta usluge**	**Cijena usluge (u €)**
Ukupno			

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 70 Zakona, su i troškovi za publikacije.*

Obrazac TEM

Troškovi za emisije u medijima

Vrsta	Datum emitovanja	Cijena emitovanja (u €)
Emitovanje emisije „Montena"	10.03.2009.	1.600,00
Emitovanje emisije „Blue moon Cetinje"	20.03.2009.	1.317,00
Ukupno		2.317,00

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za emitovanje u medijima.*

Obrazac TIJM

Troškovi za istraživanja javnog mnjenja

Izvršilac usluge	Datum izvršenja usluge	Vrsta usluge	Cijena usluge (u €)
„CEDEM-F" d.o.o.	06.03.2009.	Istraživanje javnog mnjenja itd.	1.638,00
Ukupno			1.638,00

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za istraživanje javnog mnjenja.*

Obrazac RTTOA

Režijski troškovi i troškovi opšte administracije

Vrsta troška	Datum nastanka troška	Iznos troška (u €)	Ukupno (u €)
Troškovi provizije banke		35,10	35,10
Opšti troškovi „StiN"	14.03.,16.03.2009.	246,72 + 5,00 + 2,50	254,22
Troškovi održavanja Autoservis	18.03.2009.	8,00	8,00
Troškovi održavanja „Jovičević AS"	18.03.2009.	135,00	135,00
Ostali materijalni troškovi	23.03.,24.03.2009.	170,00 + 16,00	186,00
Troškovi telefona T mobile	18.03.,12.03.2009.	20,00 + 20,00	40,00
Troškovi telefona Mtel	18.03.,12.03.2009.	20,00 + 10,00	30,00
Troškovi reprezentacije	12.03.2009.	55,00	55,00
Troškovi reprezentacije	13.03.,18.03.,21.03., 25.03.2009.	15,41 + 12,72 + 29,70 + 31,00	88,83
Troškovi knjigovodstvenih usluga	31.03.2009.	1.000,00	1.000,00
Troškovi zakupa	01.02.2009.	2.000,00	2.000,00
Troškovi dnevnica	13.03.,21.03.2009.	16,50 + 16,50	33,00
Ukupno			3.865,15

Napomena: Troškovi labavne kompanije, a shodno članu 10 Zakona, su / nijesu troškovi / troškovi opšte administracije

Obrazac TT

Troškovi transporta

Izvršilac usluge	Datum izvršenja usluge	Transportno sredstvo	Cijena usluge (u €)
Aleksandar Stamatović (za gorivo)	12.03., 20.03., 21.03., 25.03.2009.	sopstveni auto	30,00 + 6,60 + 20,00 + 50,00 + 30,00 + 20,00 = 156,60
„STARLINER" d.o.o.	28.03.2009.	kombi	768,00
Ukupno			924,60

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi transporta u periodu od dana raspisivanja do dana odlaganja izbora.*

V. OBRAZAC ZA ZBIRNI IZVJEŠTAJ (REKAPITULACIJU) O PRIKUPLJENIM I UTROŠENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac– UPR

Opis	Iznos (u €)
Prihodi	17.000,00
I. Javni izvori (1+2)	
1. Prihodi iz Budžeta Crne Gore	17.000,00
2. Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	
II. Privatni izvori (1+2+3+4+5+6+7)	
1. Prihodi od članarine	
2. Prihodi od priloga	
3. Prihodi od aktivnosti	
4. Prihodi od imovine	
5. Prihodi od legata	
6. Prihodi od neuobičajene djelatnosti	
7. Prihodi od poklona	
A. Ukupni prihodi (I + II)	
Troškovi	
1. Troškovi za predizborne skupove	100,00
2. Troškovi za plakate	3.078,00
3. Troškovi za reklamiranje	
4. Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal	1.796,99
5. Troškovi pojava	5.000,00
6. Troškovi za publikacije	
7. Troškovi za emisije u medijima	2.737,00
8. Troškovi za istraživanja javnog mnjenja	1.818,00
9. Redovni troškovi i troškovi opšte administracije	3.865,13
10. Troškovi transporta	324,80
B. Ukupni troškovi (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	17.717,80
C. Višak sredstava (A-B)	
D. Nedostajuća sredstva (B-A)	-717,80
E. Stanje računa iz člana 17 Zakona	

5. SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE

I. OBRASCI ZA PODATKE O POLITIČKOJ PARTIJI/KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE I RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Obrazac: PI

IZBORI ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠTAJ

Vrsta održanih izbora	Parlamentarni izbori za izbor poslanika u Skupštini Crne Gore
Datum održavanja izbora	19.03.2009 godine Dan, mjesec, godina
Jedinica lokalne samouprave u kojoj su održani izbori	_____ Dan, mjesec, godina

Napomena: Ži lokalne samouprave popuniti samo u slučaju održavanja lokalnih izbora.

Obrazac PPP

PODACI O POLITIČKOJ PARTIJI

Naziv političke partije	Socijalistička narodna partija Crne Gore
Sjedište i adresa	Podgorica, Vaka Đurovića broj 5
Grad	Podgorica
Datum osnivanja	18.02.1998. godine
Registrant	Ministarstvo pravde

Obrazac KPP

PODACI O KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE

Ime i prezime	_____
JMBG	_____
Datum rodjenja	_____
Mjesto rodjenja	_____
Državljanstvo	_____
Adresa prebivališta	_____
Grad, država	_____

Napomena: Popuniti u slučaju održanih izbora za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Obrazac RUS

PODACI O RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA
ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Broj računa 525-260-0

Naziv banke kod koje je otvoren račun Komercijalna banka AD Budva

Iznos uplaćenih sredstava

- početno stanje na računu	11.263,52
- uplata iz Budžeta	17.000,00
- kratkoročni kredit	30.000,00
- donacija fizička lica	1.270,00
- pozajmica	500,00
Ukupno:	**60.033,52**

Napomena: U prilogu ovog obrasca dostaviti izvode iz banaka o sredstvima koja su uplaćena i sredstvima koja su utrošena, kao i dostaviti izvod iz banke o prenosu viška sredstava na stalni račun političke partije .

II. OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac PBD

Red.br.	Prihodi iz Budžeta Crne Gore	Iznos (u €)
		17.000,00
	Ukupno:	17.000,00

Napomena: Sredstva koja se troše kao iz Budžeta Crne Gore za lokalnu kompenzaciju (Član 2 Zakona)

Obrazac PBL

Red.br.	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Iznos (u €)
	Ukupno:	

Napomena: Sredstva koja se troše kao iz budžeta jedinice lokalne samouprave za lokalnu kompenzaciju (Član 2 Zakona)

OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac- POČ

Prihodi od članarine					
Ime i prezime	JMBG	Adresa	Grad	Članski broj	Iznos (u €)
Ukupno:					

Napomena: *Članarina predstavlja novčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije (Član 3 stav 2 Zakona).*

Obrazac PPFL

Prihodi od priloga pravnih lica							
Naziv pravnog lica	Oblik Organizacija	PIB	Sjedište	Grad, država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (Član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac PPFL

Prihodi od priloga fizičkih lica						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Grad, država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u €)
Vujović Predrag	1407972210285	IV Proletersku 58		13.03.09.		50
Vujović Vladimir	3310951210020	V.Ratkovića-58		26.03.09.		100
Mišić Srđan	1709265233012	Vojvođanska-11 Budva		23.03.09.		100
Simonović Vukan	2603954210018	Malo Brdo -V-4/5		23.03.09.		200
Damjanović Aleksandar	0212969210071	Podgorica		26.03.09.		200
Bulatović Predrag	1607956210238	13 Jul – 49		25.03.09.		200
Kalodjerović Velibor	1810851210021	V.Tersića –5		27.03.09.		200
Petrović Jovan	3004956210042	Podgorica		2.04.09.		200
Radović Ilija	3208964214018	Podgorica		12.03.09.		20
Ukupno:						1.270

Napomena: *Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (Član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac PDA

Prihodi od aktivnosti			
Vrsta aktivnosti	Datum prihodovanja	Oblik prihoda	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Prihod od aktivnosti je prihod koji politička partija ostvari od izborne djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja stranačkih manifestacija (Član 3 stav 4 Zakona).*

Obrazac PPIPL

Prihodi od prodaje imovine pravnom licu							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost prodate imovine (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PPIFL

Prihodi od prodaje imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost imovine (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (čl. 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIPL

Prihodi od davanja u zakup imovine pravnom licu

Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (čl. 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIFL

Prihodi od davanja u zakup imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (čl. 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac POL

Prihodi od legata

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum	Vrsta	Vrijednost (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Legat je poklon koji se sastoji od novca ili pokretnih dobara, umjetničkih, kulturnih ili istorijske vrijednosti, ili nekretnine koja se poklanja pravnoj osobi radi korišćenja i korišćenja (Član 3 stav 6 Zakona).*

Obrazac–PND

Prihodi od nelukrativne djelatnosti

Način prihodovanja	Datum prihodovanja	Oblikprihodovanja	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja ima za cilj zadovoljavanje javnih interesa (Član 5 stav 7 Zakona).*

Obrazac FOP

Prihodi od poklona

Poklonodavac	Datum	Vrsta Poklona	Vrijednost poklona (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Poklon je hartija od vrijednosti ili druga stvar čija vrijednost prelazi iznos od 50,00 € (Član 3 stav 8 Zakona).*

IV. OBRASCI IZVJEŠTAJA O UTROŠENIM PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – TPS

Troškovi za predizborne skupove

Mjesto održavanja predizbornog skupa	Datum održavanja	Troškovi predizbornog skupa (u €)
MOJKOVAC	09.03.2009.	200
PLUŽINE	10.03.2009.	200
ULCINJ	11.03.2009.	200
CETINJE	12.03.2009.	200
ROŽAJE	13.03.2009.	150
PLAV – faktura	13.03.2009.	400
ŠAVNIK	14.03.2009.	200
KOTOR	15.03.2009.	200
DANILOVGRAD	16.03.2009.	250
TIVAT	17.03.2009.	200
BUDVA	17.03.2009.	200
BAR	18.03.2009.	150
ŽABLJAK	19.03.2009.	200
BIJELO POLJE – faktura	21.03.2009.	300
PLJEVLJA	22.03.2009.	450
KOLAŠIN – faktura	23.03.2009.	400
ANDRIJEVICA	23.03.2009.	200
BERANE	24.03.2009.	350
NIKŠIĆ	25.03.2009.	350
PODGORICA – faktura	26.03.2009.	1.170
HERCEG NOVI	27.03.2009.	141
OMEGA SOUND-ugovor i faktura		14.859
Ukupno:		**20.970**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi predizbornih skupova (obezbjeđenje skupa, zakup prostora, ozvučenje i dr.).*

Napomena: Poslove ozvučenja promotivnih skupova, navijeta, postavljanje bine, i prevoz opreme povjeren je ugovorom broj 01-173 firmi OMEGA SOUND u ukupnom iznosu 14.859 ili po jednom promotivnom skupu 675,00

Za opštinske odbore koji nemaju fakture postoji ugovor o poslovnoj saradnji br. 01- 104/2 od 17.03.2009. na iznos od 3.841,00.

Obrazac TPPL

Troškovi za plakate – pravno lice							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Sjedište	Grad. Država	Datum izvršenja usluge	Cijena plakata po jedinici	Cijena plaćenih plakata

Obrazac – TPFL

Troškovi za plakate – fizičko lice						
Ime i prezime	JMBG	Prebivalište	Grad. Država	Datum izvršenja usluge	Cijena plakata po jedinici	Cijena plaćenih plakata
Ukupno:						

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, se i troškovi za plakate

Obrazac TR

Troškovi reklamiranja			
Vrsta reklame	Oblik organizovanja	Datum emitovanja	Cijena reklame (u €)
RTV CG	Br.rač. 210088		15.106,46
TV IN	Ug. 01-394-09	Fak.br.119/09 i 112/09	6.399,90
ELMAG TV	Fak. Mail 14.03.2009.	Fak.208/09	2.452,44
APP PRINT	Ugov.o zak.rekl.panoa 01-126	Fak. 620/09	3.798,99
POSTER DOO Danilovgrad	Ug.br. 01-137	Fak. 10/09	3.369,60
MONTE PANO	Fakt.br. 82/2009		491,40
RTV PLJEVLJA	Zakup bilborda ugovor 011-49		468,00
Ukupno			**32.086,79**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, se i troškovi reklamiranja

Obrazac TRSRM

Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal

Vrsta	Troškovi spota (u €)	Troškovi reklamnog materijala (u €)	Ukupni troškovi (u €)
RIV Podgorica	Uq.br.01-104 Fak. 3/09 i 4/09	Izrada propagan.TV spota - 4 x 10 sek. i 2 radijske reklame	2.457,00
MONT IMPREKS	R.b. 185/09	BAC-FOP	1.040,13
AP PRINT	Fak.br.624/09	Štampani materijal	17.474,05
Ukupno			**20.971,18**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal.

Obrazac TO

Troškovi oglasa

Vrsta	Datum oglašavanja	Oblik organizovanja	Troškovi plaćenih oglasa (u €)
ILIMEDIAMONT	Fak.br.	Br. 397	4.988,88
ANTENA M	Fak.br.	Br.63-09	1.170,00
Ukupno			**6.158,88**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi oglasa

Obrazac TP

Troškovi za publikacije

Vrsta	Datum izvršenja usluge	Vrsta usluge	Cijena usluge (u €)
Vidi obrazac TRSRM (strana 15)			
Ukupno			

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za publikacije

Obrazac TEM

Troškovi za emisije u medijima

Vrsta	Datum emitovanja	Cijena emitovanja (u €)
RTV SUN Bijelo Polje	Ug.br. 13/09 rač.31-09	1.170,00
Ukupno		**1.170,00**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za emitovanje u medijima.

Obrazac TIJM

Troškovi za istraživanja javnog mnjenja

Izvršilac usluge	Datum izvršenja usluge	Vrsta usluge	Cijena usluge (u €)
DEFAKTOKONSULTANT	Ugovor 03-158 – istraž.javn.mnjenja SNP's	Fak.br.02/p/09	4.773,60
Ukupno			**4.773,60**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za istraživanje javnog mnjenja.

Obrazac RTTOA

Režijski troškovi i troškovi opšte administracije

Vrsta troška	Datum nastanka troška	Iznos troška (u €)	Ukupno (u €)
PROMONTE	f.br. 421-vaučeri		3.000,00
AD DUKLJA RIBNICA	r.br. 102		1.472,00
PLUS KOMERC	Rn.broj 906902161		1.036,75
KANCELARIJSKI MATERIJAL			6.323,80
Prehram.proizvodi (pice, kafa, sokovi)			2.367,40
DO SNP – akreditivi			12.260,00
Fiksni telefoni			1.665,22
Mobilni telefoni			3.477,06
Ostali režijski troškovi			6.741,48
Sredstva za rad opunomoćenih predstavnika SNP CG na dan izb. u bir.odborima			35.940,00
Ukupno			**74.283,71**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i režijski troškovi i troškovi opšte administracije.

Obrazac TT

Troškovi transporta

Izvršilac usluge	Datum izvršenja usluge	Transportno sredstvo	Cijena usluge (u €)
Gorivo			4.565,00
Ukupno			**4.600,00**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi transporta u periodu od dana raspisivanja do dana odlaganja izbora.

V. OBRAZAC ZA ZBIRNI IZVJEŠTAJ (REKAPITULACIJU) O PRIKUPLJENIM I UTROŠENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac - UPR

Opis	Iznos (u €)
Prihodi	
I. Javni izvori (1+2)	
1. Prihodi iz Budžeta Crne Gore	17.000,00
2. Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	
II. Privatni izvori (1+2+3+4+5+6+7)	
1. Prihodi od članarine	
2. Prihodi od priloga – donacije	1.270,00
3. Prihodi od aktivnosti	
4. Prihodi od imovine	
5. Prihodi od legata	
6. Prihodi od neuobičajene djelatnosti	
7. Prihodi od poklona	
A. Ukupni prihodi (I+II)	18.270,00
Troškovi	
1. Troškovi za predizborne skupove	21.970,00
2. Troškovi za plakate	
3. Troškovi za reklamiranje	32.086,79
4. Troškovi za reklamne troškove i reklamni materijal	20.971,18
5. Troškovi objava	6.158,88
6. Troškovi za publikacije	
7. Troškovi za emisije u medijima	1.170,00
8. Troškovi za istraživanja javnog mnjenja	4.773,60
9. Redovni troškovi i troškovi opšte administracije	74.283,71
10. Troškovi transporta	4.585,00
B. Ukupni troškovi (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	164.879,16
C. Višak sredstava (A-B)	
D. Nedostajuća sredstva (B-A)	146.739,16
E. Stanje računa iz člana 17 Zakona	239,72

6. POKRET ZA PROMJENE – MOŽEMO– NEBOJŠA MEDOJEVIĆ

I. OBRASCI ZA PODATKE O POLITIČKOJ PARTIJI/KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE I RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Obrazac IPI

IZBORI ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠTAJ

Vrsta održanih izbora	Parlamentarni izbori
Datum održavanja izbora	29.01.2009. (dan, mjesec, godina)
Jedinica lokalne samouprave u kojoj su održani izbori	(dan, mjesec, godina)

Napomena: *Za lokalnu samoupravu popuniti samo u slučaju održavanja lokalnih izbora.*

Obrazac PPP

PODACI O POLITIČKOJ PARTIJI

Naziv političke partije	Pokret za Promjene
Sjedište i adresa	ul. Dalmatinska 130 D
Grad	Podgorica
Datum osnivanja	15.07.2006
Registrant	Ministarstvo pravde

Obrazac KPP

PODACI O KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE

Ime i prezime	_____
JMBG	_____
Datum rodjenja	_____
Mjesto rodjenja	_____
Državljanstvo	_____
Adresa prebivališta	_____
Grad, država	_____

Napomena: Popuniti u slučaju održanih izbora za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Obrazac RUS

PODACI O RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA
ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Broj računa: 510-2044-24

Naziv banke kod koje je otvoren račun: Crnogorska Komercijalna Banka

Iznos uplaćenih sredstava: 17.000€

Napomena: U prilogu ovog obrasca dostaviti izvode iz banaka o sredstvima koja su uplaćena i sredstvima koja su utrošena, kao i dostaviti izvod iz banke o prenosu viška sredstava na stalni račun političke partije .

II. OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac PBD

Red.br.	Prihodi iz Budžeta Crne Gore	Iznos (u €)
1	Glavni iznos državnog trezora	7 000, 00 €
	Ukupno:	**7 000, 00 €**

Napomena: *Sredstva koja se koriste iz Budžeta Crne Gore za izborna kampanja (Član 2 Zakona)*

Obrazac PBL

Red.br.	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Iznos (u €)
	Ukupno:	

Napomena: *Sredstva koja se koriste iz budžeta jedinice lokalne samouprave za izborna kampanja (Član 2 Zakona)*

OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac- FOČ

Prihodi od članarine					
Ime i prezime	**JMBG**	**Adresa**	**Grad**	**Članski broj**	**Iznos (u €)**
Ukupno:					

Napomena: *Članarina predstavlja novčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije (član 3 stav 2 Zakona)*

Obrazac PPFL

Prihodi od priloga pravnih lica							
Naziv pravnog lica	**Oblik organizacije**	**PIB**	**Sjedište**	**Grad, država**	**Datum donacije**	**Oblik donacije**	**Vrijednost donacije (u €)**
Ukupno:							

Napomena: *Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine(član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac PPFL

Prihodi od priloga fizičkih lica						
Ime i prezime	**JMBG**	**Adresa prebivališta**	**Grad, država**	**Datum donacije**	**Oblik donacije**	**Vrijednost donacije (u €)**
Ukupno:						

Napomena: *Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac POA

Prihodi od aktivnosti

Vrsta aktivnosti	Datum prihodovanja	Oblik prihoda	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Prihod od aktivnosti je prihod koji politička partija ostvari od redovnih djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja kulturnih manifestacija (Član 3 stav 4 Zakona).*

Obrazac PPIPL

Prihodi od prodaje imovine pravnom licu

Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost prodate imovine (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PPIPL

Prihodi od prodaje imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost imovine (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIPL

Prihodi od davanja u zakup imovine pravnom licu

Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svojim vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIPL

Prihodi od davanja u zakup imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svojim vlasništvu (Član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PDL

Prihodi od legata

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum	Vrsta	Vrijednost (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Legat je poklon koji se sastoji od novca ili pokretnih dobara, umjetničke ili kulturnoistorijske vrijednosti, ili nekretnine koja se poklanja partiji stavlja na raspolaganje i korišćenje (Član 3 stav 6 Zakona).*

Obrazac–FND

Prihodi od nelukrativne djelatnosti

Način prihodovanja	Datum prihodovanja	Oblik prihodovanja	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja ima za cilj ostvarivanje prvih prihoda (Član 3 stav 7 Zakona).*

Obrazac POP

Prihodi od poklona

Poklonodavac	Datum	Vrsta Poklona	Vrijednost poklona (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Poklon je hartija od vrijednosti ili druga stvar čija vrijednost prelazi iznos od 50,00 € (Član 3 stav 8 Zakona).*

IV. OBRAZCI IZVJEŠTAJA O UTROŠENIM PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – TPS

Troškovi za predizborne skupove		
Mjesto održavanja predizbornog skupa	**Datum održavanja**	**Troškovi predizbornog skupa (u €)**
Cetinje, hotel „Grand"	03.03.2009.	600,00€
Nikšić, hotel „Sindžel"	25.03.2009.	250,00€
Berane, JU Centar za kulturu	24.03.2009.	300,00€
Nikšić, hotel „Sindžel"	18.03.2009.	61,10€
Bijelo polje, JU Centar za kulturu.	22.03.2009.	300,00€
Mojkovac, JU Centar za kulturu.	18.03.2009.	100,00€
Ukupno:		**1611,10€**

Napomena: (troškovi izborne kampanje u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi predizbornih skupova (iznajmljivanje skupa, zakup prostora, označenje i dr.)

Obrazac TPPL

Troškovi za plakate – pravno lice							
Naziv pravnog lica	**Oblik organizovanja**	**PIB**	**Sjedište**	**Grad, država**	**Datum izvršenja usluge**	**Cijena plakata po jedinici**	**Cijena plaćenih plakata**
AP Print	Doo	02416786	Podgorica	Crna Gora	08.04. 2009.	Od 0,03€ do 0,40€	3251,20€
Vapor	Doo	02379503	Podrorica	Crna Gora	10.03. 2009.		6142,50€
Ukupno:							**9393,70€**

Napomena: (troškovi izborne kampanje u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.

Obrazac TPFL

Troškovi za plakate – fizičko lice						
Ime i prezime	JMBG	Prebivalište	Grad. država	Datum izvršenja usluga	Cijena plakata po jedinici	Cijena plaćenih plakata
Ukupno:						

Napomena: Troškovi takse na kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.

Obrazac TR

Troškovi reklamiranja

Vrsta reklame	Oblik organizovanja	Datum emitovanja	Cijena reklame (u €)
Štampa	JUMEDIA MONT	17.03.2009.	2 072, 36€
Štampa	JUMEDIA MONT	12.03.2009.	4 499, 82€
Štampa	JUMEDIA MONT	15.03.2009.	160, 00€
Display reklama	LK Trade, Bar	5 dana (16.03 -21.03.)	175, 50€
Štampa	VIJESTI	16.03.2009.	1715, 31€
Radio reklama	Radio Herceg Novi	02.04.2009.	397, 80€
Radio reklama	Radio MORE, Herceg Novi	06.04.2009.	333, 45€
Radio reklama	Radio Kotor	24.03.2009.	40, 00€
Radio reklama	Radio Kotor		300, 00€
Display reklama	D & Co, Kotor	19.03.2009.	175, 50€
Radio reklama	M – Corona, Bar	16. i 17.03.2009.	93, 60€
Radio reklama	Radio Cetinje	02.03.2009.	60, 00€
Radio reklama	Radio Cetinje	16.02.2009.	24, 00€
Ukupno			**10 097, 34€**

Napomena: Troškovi takse na kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi reklamiranja.

Obrazac TRSRM

Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal

Vrsta	Troškovi spota (u €)	Troškovi reklamnog materijala (u €)	Ukupni troškovi (u €)
Doo KOMO Hemijske čiste		678,60€	678,60€
Doo KOMO Hemijske i upaljači		1029, 60€	1029, 60€
Doo KOMO Hemijske i upaljači		1029, 60€	1029, 60€
Doo EXPANT Zastavice		1170, 00€	1170, 00€
Ukupno			**3 907, 80€**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi / troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal.

Obrazac TO

Troškovi oglasa

Vrsta	Datum oglašavanja	Oblik organizovanja	Troškovi plaćenih oglasa (u €)
Ukupno			

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi oglasa.

Obrazac TP

Troškovi za publikacije

Vrsta	Datum izvršenja usluge	Vrsta usluge	Cijena usluge (u €)
Doo L & B	02.03.2009.	Rezanje hengera	32,76€
Studio X design	17.03.2009.	Štampa	210,60€
Doo L & B	04.03.2009.	Rezanje hengera	171,99€
Studio X design	06.03.2009.	Štampa	315,90€
Doo Lučić & Božović	07.03.2009.	Rezanje	249, 79€
Ukupno			**981, 04€**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za publikacije.

Obrazac TEM

Troškovi za emisije u medijima

Vrsta	Datum emitovanja	Cijena emitovanja (u €)
TV APR Rožaje Emitovanje reportaže	07.03.2009.	1300, 00 €
NTV Montena Politički marketing	25.03.2009.	5850, 00 €
RTV Elmag Politički marketing	17.03.2009.	3190, 00 €
TV Sun Bijelo Polje Politički marketing	25.03.2009.	585, 00 €
Radio Mojkovac Gostovanje	18.03.2009.	250, 00 €
Radio Mojkovac Reportaža	20.03.2009.	175,50 €
RTV ATLAS Politički marketing	18.03.2009.	58 500, 00 €
Ukupno		**76 850, 50 €**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 70 Zakona, su i troškovi za emitovanje u medijima.

Obrazac TUM

Troškovi za istraživanja javnog mnjenja

Izvršilac usluge	Datum izvršenja usluge	Vrsta usluge	Cijena usluge (u €)
Ukupno			

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 70 Zakona, su i troškovi za istraživanje javnog mnjenja.

Obrazac RTTDA

Režijski troškovi i troškovi opšte administracije

Vrsta troška	Datum nastanka troška	Iznos troška (u €)	Ukupno (u €)
Pro Monte Telefonski račun	Februar 2009.	1720, 06€	1720, 06€
Doo Nolina Cvjetni aranžman	26.03.2009.	80 €	80€
Doo Happy people dekoracija	26.03.2009.	175, 50€	175, 50€
Doo Lutrex Papir	13.03.2009.	73, 71 €	73, 71€
Doo TENA Potrošni materijal	12.03.2009.	325, 67€	325, 67€
Doo Lutrex Papir	03.03.2009.	91, 72 €	91, 72€
Doo Maxim Konzumacija	26.03.2009.	1436, 10€	1436, 10€
Fudbalski savez Crne Gore	18.03.2009.	1478, 00€	1478, 00€
Doo Lutrex papir	06.03.2009.	100, 39€	100, 39 €
Doo Lutrex papir	09.03.2009.	157, 37€	157, 37€
NVO Dječiji osmijeh montaža materijala	24.03.2009.	274, 95€	274, 95€
Transakcioni provizija	23.03.2009. Izvod br. 8	14, 05 €	14, 05€
Transakcioni provizija	01.04.2009. Izvod br. 12	10, 48 €	10, 48€
Ukupno			**5 938, 00€**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje , u smislu člana 10 Zakona, su i režijski troškovi i troškovi opšte administracije.*

Obrzac TT

Troškovi transporta

Izvršilac usluge	Datum izvršenja usluge	Transportno sredstvo	Cijena usluge (u €)
Doo Šober, prevoz	03.03.-26.03.	Autobus	1953,90 €
Službena vozila **U prilogu specifikacija troškova goriva**	03.03.-26.03.	Automobili	1163 €
Ukupno			**3116.90 €**

Napomena: *Troškovi izbornih kampanja, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi kampanja u periodu od dana raspisivanja do dana dostavljanja izbora.*

V. OBRAZAC ZA ZBIRNI IZVJEŠTAJ (REKAPITULACIJU)
O PRIKUPLJENIM I UTROŠENIM SREDSTVIMA IZ
JAVNIH I PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – UPR

Opis	Iznos (u €)
Prihodi	17 000,00 €
I. Javni izvori (1+2)	
1. Prihodi iz Budžeta Crne Gore	17 000,00 €
2. Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	
II. Privatni izvori (1+2+3+4+5+6+7)	
1. Prihodi od članarine	
2. Prihodi od priloga	
3. Prihodi od aktivnosti	
4. Prihodi od imovine	
5. Prihodi od legata	
6. Prihodi od nekulturne djelatnosti	
7. Prihodi od poklona	
A. Ukupni prihodi (I + II)	**17 000,00 €**
Troškovi	
1. Troškovi za predizborne skupove	1 613,10 €
2. Troškovi za plakate	993,70 €
3. Troškovi za reklamiranje	10 097,34 €
4. Troškovi za tekstovne spotove i reklamni materijal	3 907,80 €
5. Troškovi- oglasi	
6. Troškovi za publikacije	981,04 €
7. Troškovi za emisije u medijima	76 450,50 €
8. Troškovi za istraživanja javnog mnjenja	
9. Redovni troškovi i troškovi opšte administracije	5 938,00 €
10. Troškovi transporta	3 116,90 €
B. Ukupni troškovi (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	**111 096,38 €**
C. Višak sredstava (A-B)	
D. Nedostajuća sredstva (B-A)	**94 096,38 €**
E. Stanje računa iz člana 17 Zakona	**57,33 €**

Predsjednik Izborne kampanje
prof dr Branko Radulović

U Podgorici, 21. april 2009 godine

7. KOALICIJA EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ

I. OBRASCI ZA PODATKE O POLITIČKOJ PARTIJI/KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE I RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Obrazac 8/1

IZBORI ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠTAJ

Vrsta održanih izbora	**Vanredni parlamentarni izbori**
Datum održavanja izbora	29.03.2009.
Jedinica lokalne samouprave u kojoj su održani izbori (dan, mjesec, godina)	**Podgorica**

Napomena: *Za lokalnu samoupravu popuniti samo u slučaju održavanja lokalnih izbora.*

Obrazac PPP

PODACI O POLITIČKOJ PARTIJI

Naziv političke partije	Demokratska partija socijalista
Sjedište i adresa	Podgorica, J.Tomaševića b.b.
Grad	Podgorica
Datum osnivanja	22.06.1991.
Registrant	Ministarstvo pravde

Obrazac KPP

PODACI O KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE

Ime i prezime _____

JMBG _____

Datum rođenja _____

Mjesto rođenja _____

Državljanstvo _____

Adresa prebivališta _____

Grad, država _____

Napomena: Popuniti u slučaju održanih izbora za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Obrazac RUS

PODACI O RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA
ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Broj računa	550-4406-48
Naziv banke kod koje je otvoren račun	Podgorička banka
Iznos uplaćenih sredstava	518.000,00 (+ preneseno saldo 42,23)

Napomena: U prilogu ovog obrasca dostaviti izvode iz banaka o sredstvima koja su uplaćena i sredstvima koja su utrošena, kao i dostaviti izvod iz banke o prenosu viška sredstava na stalni račun političke partije.

*Izvod o prenosu sredstava na redovni žiro račun dostavit ćemo naknadno, kad dobijemo sredstva na osnovu osvojenih mandata (Čl.11, stav 4, Zakona o finansiranju političkih partija (Sl.list 49, 15.08.2008. godine) i izmirimo povraćaj pozajmice (SDP 20.000,00 €, kredit Podgoričkoj banci u iznosu od 450.000,00) i izmirimo plaćanje ukniženih obaveza (104.076,55 €).

II. OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac PBD

Red.br.	Prihodi u Budžetu Crne Gore	Iznos (u €)
1.	zvezd br. 13	17.000,00
	Ukupno:	**17.000,00**

Napomena: Vrednosti koje se izražavaju u finansijskim transfer se izražavaju kao pozitivne (bez ZZ)

Obrazac PBL

Red.br.	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Iznos (u €)
	Ukupno:	

Napomena: Vrednosti koje se izražavaju iz budžeta jedinice lokalne samouprave za izborni kampanju (bez ZZ obaveze)

II OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac-POČ

Prihodi od članarine					
Ime i prezime	**JMBG**	**Adresa**	**Grad**	**Članski broj**	**Iznos** (u €)
Ukupno:					

Napomena: *Članarina predstavlja navčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije (član 3 stav 2 Zakona)*

Obrazac PPPL

Prihodi od priloga pravnih lica							
Naziv pravnog lica	**Oblik organizovanja**	**PIB**	**Sjedište**	**Grad, država**	**Datum donacije**	**Oblik donacije**	**Vrijednost donacije** (u €)
Uprava	Ministarstvo			Podgorica	[illegible]		10.000,00
Ukupno:							**10.000,00**

Napomena: *Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (član 3 stav 3 Zakona).*

Obrazac PPFL

Prihod od pokrovitelja fizičkih lica						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Kraj. država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u KM)
Nedeljko Sabrac		R.Poljo		Izv.br.11 07.05.09.		080,00
Po specifikaciji				Izv.br.15 17.05.09.		15.080,00
Po specifikaciji				Izv.br.16 18.05.09.		24.270,00
Po specifikaciji				Izv.br.17 19.05.09.		16.320,00
Po specifikaciji				Izv.br.18 20.05.09.		18.540,00
Po specifikaciji				Izv.br.20 25.05.09.		13.520,00
Po specifikaciji				Izv.br.21 27.05.09.		20.080,00
Ukupno:						**121.000,00**

Napomena: *Prilog čine povremeni ili redovni uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine (član 3 stav 3 Zakona)*

Obrazac PDA

Prihodi od aktivnosti			
Vrsta aktivnosti	Datum prihodovanja	Oblik prihoda	Vrijednost prihoda (u KM)
Ukupno:			

Napomena: *Prihod od aktivnosti je prihod koji politička partija ostvari od izborne aktivnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja stranačkih manifestacija (Član 3 stav 4 Zakona).*

Obrazac PPIPL

Prihodi od prodaje imovine pravnom licu

Naziv pravnog lica	Oblik organi zovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost prodate imovine (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine (ne prihod) koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PPIFL

Prihodi od prodaje imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost imovine (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine (ne prihod) koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIPL

Prihodi od davanja u zakup imovine pravnom licu

Naziv pravnog lica	Oblik organi zovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:							

Napomena: *Prihod od imovine (ne prihod) koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (član 3 stav 5 Zakona).*

Obrazac PZIFL

Prihodi od davanja u zakup imovine fizičkom licu

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu (član 3 stav 5 Zakona)*

Obrazac POL

Prihodi od legata

Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum	Vrsta	Vrijednost (u €)
Ukupno:						

Napomena: *Legat je poklon koji se ostavlja od strane ili pokrenutih dobara, umjetničkih djela ili bilo koje vrijednosti, ili nekretnine koje u političkoj partiji/koalicji ne se upotrebljavaju i koriste (član 3 stav 6 Zakona)*

Obrazac – FND

Prihodi od nelukrativne djelatnosti

Način prihodovanja	Datum prihodovanja	Oblik prihodovanja	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja nije za cilj ostvarivanje prvih prihoda (član 3 stav 7 Zakona).*

Obrazac POP

Prihodi od poklona

Poklonodavac	Datum	Vrsta Poklona	Vrijednost poklona (u €)
Ukupno:			

Napomena: *Poklon je bonbon od vrijednosti ili druga stvar čija vrijednost prelazi iznos od 50,00 € (član 7 stav 8 Zakona).*

IV POZAJMLJENA SREDSTVA

Zajmodavac

Obrazac PSPL

Pozajmljena sredstva – pravna lica						
Naziv Pravnog Lica	PIB	Adresa Sjedišta	Država Grad	Datum nastalog zajma	Oblik zajma (stvari, prava, novac)	Vrijednost zajma (u €)
Podgorička banka	Ugovor		Podgorica	Izv.br.34 16.03.09.		100.000,00
Podgorička banka	Ugovor			Izv.br.17 19.03.09.		100.000,00
Podgorička banka	Ugovor			Izv.br.19 23.03.09.		100.000,00
Podgorička banka	Ugovor			Izv.br.34 07.04.09.		150.000,00
SDP Rješenje br.	31-107			08.04.09.		20.000,00
Ukupno:						**470.000,00**

*) član 11, stav 4. „Sl.list RG" br.49/08
**) član 12, stav 2. „Sl.list RCG" br. 49/08.

Obrazac PSFL

Pozajmljena sredstva – fizička lica						
Naziv Pravnog Lica	PIB	Adresa prebivališta	Država Grad	Datum nastalog zajma	Oblik Zajma (stvari, Prava, novac)	Vrijednost zajma (u €)
Ukupno:						

V DRUGA VRSTA FINANSIJSKIH TOKOVA TOKOM IZBORNE KAMPANJE

Kompenzacije

Obrazac KOMP

Predmet kompenzacije	Datum izvršene kompenzacije	Pravno/fizičko lice s kojim je izvršena kompenzacija	Vrijednost kompenzacije (€)
Ukupno:			

Napomena: *U prilogu obrasca dostaviti odgovarajući dokument o obavljenoj kompenzaciji*

Obrazac- neizmirene obaveze

Vrsta finansijskog toka sredstava	Datum izvršenja	Pravno/fizičko lice s kojim je obavljen finansij. odnos	Finansijska Vrijednost (€)
Pobjeda AD	30.03.09.		7.371,00
TV Crne Gore	31.03.09.		15.226,50
Komo	06.04.09.		66.654,90
DPC	04.04.09.		14.524,15
Goranović Veljko			250,00
Šćepanović Anđelija			50,00
Ukupno:			**104.076,55**

VI OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O UTROŠENIM BUDŽETSKIM SREDSTVIMA I SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – TRPS

Troškovi predizborne skupove		
Mjesto održavanja Predizbornog skupa	Datum Održavanja	Troškovi Predizbornog skupa
Bijelo Polje	05.03.09.	
Bar	21.03.09.	
Nikšić	24.03.09.	
Podgorica	27.03.09.	63.273,60
Podgorica SDP	19.03.09.	1.760,00
Berane SDP	12.03.09.	409,50
Rijavlja SDP	16.03.09.	409,50
SDP	Od 25.do 27.03.09.	608,40
Ukupno:		**67.461,00**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi predizbornih skupova (obezbjeđenje skupa,zakup prostora, ozvučenje i dr.).*

Obrazac - TPPL

Troškovi za plakate – pravno lice							
Naziv Pravnog Lica	Oblik organizovanj a	PIB	Sjedište	Grad Država	Datum Izvršenja Usluga	Cijena Plakata po jedinici	Cijena Plaćenih plakata
MAP-a	Br.09/04.	03321,56 0		Podgorica	Inv.br.26 01.04.09.		12.226,50
Ukupno:							**12.226,50**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje,u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.*

*Predizborni skupovi, naznačene konvencije, faktura MAP-a br. 2009/0304 od 01.04.2009.

Obrazac - TPFL

Troškovi za plakate – fizičko lice						
Ime i Prezime	JMBG	Prebivalište	Grad Država	Datum Izvršenja Usluga	Cijena Plakata Po jedinici	Cijena Plaćenih plakata
Ukupno:						

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za plakate.

Obrazac TR

Troškovi reklamiranja – bilbordovi			
Vrsta Reklame	**Oblik Organizovanja**	**Datum Emitovanja**	**Cijena reklame (u €)**
Metropolis	02333694	Izv.15/17.03.09.	9.999,99
Monte pano	02465736	Izv.15/17.03.09.	5.749,38
Euro plakat	02698641	Izv.15/17.03.09.	1.411,02
Poster DOO	02452308	Izv.15/17.03.09.	1.184,62
Dalo company	02647753	Izv.15/17.03.09.	3.686,00
Kompromis	02180910	Izv.17/19.03.09.	1.638,00
Monte pano	02465736	Izv.20/24.03.09.	5.749,38
Poster DOO	02452308	Izv.22/30.03.09.	1.041,30
Dalo company	02647753	Izv.23/30.03.09.	421,20
Metropolis	02333694	Izv.26/03.04.09.	8.419,32
MAF-a	02321360	Izv.26/03.04.09.	14.040,00
Boka AIR TOURS	02643227	Izv.27/08.04.09.	877,50
Ukupno:			**54.217,71**

Napomena: Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi reklamiranja.

Obrazac TRSRM

Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal			
Vrsta	**Troškovi spota (u €)**	**Troškovi reklamnog materijala (u €)**	**Ukupni troškovi (€)**
DOO Sajo	02118211	Izv.br.16/18.03.09.	590,00
Auto boja	02046687	Izv.br.17/19.03.09.	390,00
Vatromet Vuković	02338114	Izv.br.26/03.04.09.	11.700,00
MAF-a	03321360	Izv.br.26/03.04.09.	14.040,00
JP Centar „Molača"	02041430	Izv.br.21/27.03.09.	900,00
Design studio	02728834	Izv.br.27/08.04.09.	2.410,20
Rotoprint „Toković"		Izv.br.27/08.04.09.	900,00
Rotoprint „Toković"		Izv.br.27/08.04.09.	180,00
RAS PRES	02304678	Izv.br.27/08.04.09.	198,10
Komo	02728559	Neplaćen	66.654,90
OPC DOO	02731525	Neplaćen	14.524,15
Ukupno:			**112.487,35**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi i troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal.*

Obrazac TO

Troškovi oglasa - Radio			
Vrsta	**Datum Oglašavanja**	**Oblik Organizovanja**	**Troškovi plaćenih oglasa**
RTV Elmag	02246562	Izv.br.15/17.03.09.	6.739,20
Radio Chy	02439913	Izv.br.15/17.03.09.	1.872,00
RTV Atlas	02235463	Izv.br.16/18.03.09.	3.217,80
Radio Cirne Gore	02020220	Izv.br.21/27.03.09.	10.308,87
Antena M	02373211	Izv.br.22/30.03.09.	4.703,40
Radio „Korona"	02296721	Izv.br.22/30.03.09.	4.366,44
Radio AST	02650860	Izv.br.24/01.04.09.	1.500,00
Radio Cirne Gore	02020220	Izv.br.26/03.04.09.	10.714,28
Radio „Montena"	02191792	Izv.br.26/03.04.09.	3.550,20
RTV „Atlas"	02235463	Izv.br.26/03.04.09.	3.217,50
RTV „Panorama"	02070693	Izv.br.26/03.04.09.	1.755,00
Radio „Zeta"	02360969	Izv.br.27/08.04.09.	585,00
Radio „Cetinje"	02092204	Izv.br.27/08.04.09.	300,00
Skala Radio Kotor	02367496	Izv.br.27/08.04.09	150,00
Ukupno:			**52.979,69**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi oglasa*

Dnevna štampa Obrazac TRPL

Troškovi za publikacije			
Vrsta	**Datum izvršenja Usluge**	**Vrsta Usluge**	**Cijena usluge (u €)**
„Pobjeda" AD	02013924	Izv.br.16/18.03.09.	4.914,00
„Pobjeda" AD	02013924	Neplaćen	7.371,00
„Vijesti"	02255383	Izv.br.27/08.04.09.	2.664,09
Ukuno:			**14.949,09**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za publikacije.*

Obrazac TEM

Troškovi za emisije u medijima		
Vrsta	**Datum emitovanja**	**Cijena emitovanja (€)**
TV PINK	04.03. – 17.03.09.	26.236,54
TV Atlas	03.03. – 17.03.09.	25.506,00
TV Budva	20.03. – 27.03.09	7.029,36
TV IN CD	03.03. – 17.03.09	46.948,37
TV Crne Gore	03.03. – 16.03.09	30.170,50
TV Crne Gore	03.03. – 16.03.09	2.182,75
TV Nikšić	06.03. – 27.03.09	7.217,10
TV IN CD	18.03. – 27.03.09	52.701,48
TV Crne Gore	17.03. – 24.03.09	32.699,45
TV Atlas	17.03. – 27.03.09	61.331,99
TV Pink	19.03. – 27.03.09	66.449,91
TV Crne Gore	25.03. – 27.03.09	15.990,33
TV Crna Gora	17.03. – 24.03.09	2.622,26
TV Crne Gore	27.03. – 31.03.09	15.226,50
TV Pljevlja	19.03.09	725,40
TV Teuta – Ulcinj	14.03.09	702,00
UL Display	16.03.09	600,00
TV APR – Požega	25.0309	1.344,84
TV SUN	20.0309	819,00
Ukupno:		**396.503,78**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za emitovanje u medijima.*

Obrazac TIIM

Troškovi za istraživanja javnog mnjenja			
Izvršilac Usluge	Datum izvršenja Usluge	Vrsta Usluge	Cijena usluge (€)

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi za istraživanje javnog mnjenja.*

Obrazac RTTOA

Režijski troškovi i troškovi opšte administracije			
Vrsta Troška	Datum nastanka Troška	Cijena troška (€)	Ukupno (€)
Provizija	Izv.br.12/03.03.09.		3,00
Provizija	Izv.br.15/17C3.09.		4.500,00
Provizija	Izv.br.19/23.03.09.		267,23
Provizija	Izv.br.25/02.04.09.		199,36
Ugovori o radu	(za dan izbora)		2.291,10
Ukupno:			**7.260,69**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i režijski troškovi i troškovi opšte administracije.*

Obrazac TT

Troškovi transporta			
Izvršilac Usluge	Datum izvršenja Usluge	Transportno Sredstvo	Cijena usluge (€)
Radun promet	Izv.br.27/08.04.09.		2.176,20
Ukupno:			**2.176,20**

Napomena: *Troškovi izborne kampanje, u smislu člana 10 Zakona, su i troškovi transporta u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.*

10. OBRAZAC ZA ZBIRNI IZVJEŠTAJ (REKAPITULACIJA) O PRIKUPLJENIM I UTROŠENIM BUDŽETSKIM SREDSTVIMA I SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac - UPR

Opis	Iznos
Prihodi	
I. Javni izvori (1+2)	17.000,00
1. Prihodi iz Budžeta Grbine	17.000,00
2. Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	
II. Privatni izvori (1+2+3+4+5+6+7)	31.000,00
1. Prihodi od članarine	
2. Prihodi od priloga	31.000,00
3. Prihodi od aktivnosti	
4. Prihodi od imovine	
5. Prihodi od legata	
6. Prihodi od nelukrativne djelatnosti	
7. Prihodi od poklona	
A. Ukupni prihodi (I + II)	**148.000,00**
Troškovi	
1. Troškovi za predizborne skupove	67.461,00
2. Troškovi za plakate	12.236,50
3. Troškovi za reklamiranje (billboardi)	58.217,71
4. Troškovi za tekućeve spotove i reklamni materijal	12.487,35
5. Troškovi oglasa - Radio	52.979,69
6. Troškovi za publikacije	14.949,09
7. Troškovi za emisije u medijima - Televizija	396.503,70
8. Troškovi za istraživanje javnog mnjenja	
9. Redovni troškovi i troškovi opšte administracije	1.360,69
10. Troškovi transporta	2.176,20
B. Ukupni troškovi (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	**720.262,01**
C. Višak (+) /Manjak - (A-B)	-572.261,01
D. Finansiranje nedostajućih sredstava	
1. Posuđena sredstva od pravnih lica	429.000,00
2. Posuđena sredstva od fizičkih lica	
3. Kompenzacije	
4. Druge vrste troškova – neizmirene obaveze	**104.076,55**
Ukupno finansiranje nedostajućih sredstava (1+2+3+4)	**573.776,55**
E. Stanje računa iz člana 17 Zakona	1.856,77

- Sredstva su pozajmljena – kredit Podgorička banka i rješenje SDF-a K-107 na osnovu čl. 11. stav 3.14. (osvojenih 48 mandata)

STRANKA PENZIONERA I INVALIDA CRNE GORE

1.OBRASCI ZA PODATKE O POLITIČKOJ PARTIJI/KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE I RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Obrazac IPI

IZBORI ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠTAJ

Vrsta održanih izbora	parlamentarni
Datum održavanja izbora	29.03.2009.
Jedinica lokalne samouprave u kojoj su održani izbori (dan,mjesec,godina)	Podgoica

Napomena: Za lokalnu samoupravu popuniti samo u slučaju održavanja lokalnih izbora

Obrazac PPP

PODACI O POLITIČKOJ PARTIJI

Naziv političke partije	stranka penzionera i invalida Crne Gore
Sjedište i adresa	Podgorica Mosorska bb
Grad	Podgorica
Datum osnivanja	17.10.2008.
Registrant	Mileta Joksimović

Obrazac KPP

PODACI O KANDIDATU POLITIČKE PARTIJE

Ime i prezime	_____
JMBG	_____
Datum rođenja	_____
Mjesto rođenja	_____
Državljanstvo	_____
Adresa prebivališta	_____
Grad, država	_____

Napomena: Popuniti u slučaju održanih izbora za izbor predsjednika Crne Gore,gradonačelnika i predsjednika opštine

Obrazac RUS

PODACI O RAČUNU ZA UPLATU SREDSTAVA
ZA FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Broj računa	51000-24112-66
Naziv banke kod koje je otvoren račun	Crnogorska komercijalna banka
Iznos uplaćenih sredstava	17.000,00 eura

Napomena: U prilogu ovog obrasca dostaviti izvode iz banaka o sredstvima koja su uplaćena i sredstvima koja su utrošena,kao i dostaviti izvod i banke o prenosu viška sredstava na stalni račun političke partije

2

II. OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ JAVNIH IZVORA

Obrazac PBD

Red.br.	Prihodi iz budžeta Crne gore	Iznos (u €)
1.	Sredstva za izbornu kampanju	17.000
Ukupno		17.000

Napomena: Sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore za izbornu kampanju (čl. 2 Zakona)

Obrazac PBL

Red.br.	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Iznos (u €)
Ukupno		

Napomena: Sredstva koja se izdvajaju iz budžeta jedinice lokalne samouprave za izbornu kampanju (čl. 2 Zakona)

III. OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O PRIKUPLJENIM SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac- POČ

Prihodi od članarine					
Ime i prezime	**JMBG**	**Adresa**	**Grad**	**Članski broj**	**Iznos (u €)**
Ukupno:					

Obrazac PPPL

Prihodi od priloga pravnih lica							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Sjedište	Grad, država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u €)
Ukupno:							

Obrazac PPPL

Prihodi od priloga fizičkih lica						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Grad, država	Datum donacije	Oblik donacije	Vrijednost donacije (u €)
Ukupno:						

Obrazac POA

Prihodi od aktivnosti			
Vrsta aktivnosti	Datum prihodovanja	Oblik prihoda	Vrijednost prihoda (u €)
Ukupno:			

Obrazac PPIPL

Prihodi od prodaje imovine pravnom licu							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost prodate imovine (u €)
Ukupno:							

Obrazac PPIFL

Prihodi od prodaje imovine fizičkom licu						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum prodaje imovine	Vrsta imovine	Vrijednost imovine (u €)
Ukupno:						

Obrazac PZIPL

Prihodi od davanja u zakup imovine pravnom licu							
Naziv pravnog lica	Oblik organizovanja	PIB	Adresa	Sjedište	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:							

Obrazac PZIPL

Prihodi od davanja u zakup imovine fizičkom licu						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum davanja imovine u zakup	Vrsta imovine	Prihodi od zakupa (u €)
Ukupno:						

Obrazac POL

Prihodi od legata						
Ime i prezime	JMBG	Adresa prebivališta	Mjesto prebivališta	Datum	Vrsta	Vrijednost (u €)
Ukupno:						

Obrazac – PND

Prihodi od nekukrativne djelatnosti			
Način prihodovanja	Datum prihodovanja	Oblik prihodovanja	Vrijednost prihoda

			(u €)
Ukupno:			

Obrazac PDP

Prihodi od poklona			
Poklonodavac	Datum	Vrsta Poklona	Vrijednost poklona (u €)
Ukupno:			

IV POZAJMLJENA SREDSTVA

Zajmodavac

Obrazac PSPL

Pozajmljena sredstva – pravna lica						
Naziv Pravnog Lica	PIB	Adresa Sjedišta	Država Grad	Datum nastalog zajma	Oblik zajma (stvari, prava, novac)	Vrijednost zajma (u E)
Ukupno:						

Obrazac PSFL

Pozajmljena sredstva – fizička lica						
Naziv Pravnog Lica	PIB	Adresa prebivališta	Država Grad	Datum nastalog zajma	Oblik Zajma (stvari, Prava, novac)	Vrijednost zajma (u E)
Ukupno:						

V DRUGA VRSTA FINANSIJSKIH TOKOVA TOKOM IZBORNE KAMPANJE

Kompenzacije

Obrazac KOMP

Predmet Kompenzacije	Datum izvršene Kompenzacije	Pravno/fizičko lice s kojim je izvršena kompenzacija	Vrijednost Kompenzacije (€)
Ukupno:			

Obrazac - nenaplaćene obaveze

Vrsta finansijskog Toka nedostaje	Datum izvršenja	Pravno/fizičko lice s kojim je obavljeni finansij. odnosi	Finansijska Vrijednost (€)

Ukupno:			

VI OBRASCI ZA IZVJEŠTAJE O UTROŠENIM BUDŽETSKIM SREDSTVIMA I SREDSTVIMA IZ PRIVATNIH IZVORA

Obrazac – TRPS

Troškovi za predizborne skupove		
Mjesto održavanja Predizbornog skupa	**Datum Održavanja**	**Troškovi Predizbornog skupa**
Ukupno:		

Obrazac - TPPL

Troškovi za plakate – pravno lice							
Naziv Pravnog Lica	**Oblik organizovanja**	**PIB**	**Sjedište**	**Grad Država**	**Datum Izvršenja Usluga**	**Cijena Plakata po Jedinici**	**Cijena Plaćenih plakata**

Ukupno:							

Obrazac - TPFL

Troškovi za plakate – fizičko lice						
Ime i Prezime	**JMBG**	**Prebivalište**	**Grad Država**	**Datum Izvršenja Usluga**	**Cijena Plakata Po jedinici**	**Cijena Plaćenih plakata**
Ukupno:						

Obrazac TR

Troškovi reklamiranja – bilbordovi			
Vrsta Reklame	**Oblik Organizovanja**	**Datum Emitovanja**	**Cijena reklame (u €)**
Ukupno:			

Obrazac TRŠRM

Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal			
Vrsta	**Troškovi spota (u €)**	**Troškovi reklamnog materijala (u €)**	**Ukupni troškovi (€)**
Ukupno:			

Obrazac TO

Troškovi oglasa - Radio			
Vrsta	**Datum Oglašavanja**	**Oblik Organizovanja**	**Troškovi plaćenih oglasa**

Ukupno:			

Dnevna štampa **Obrazac**
TRPL

Troškovi za publikacije			
Vrsta	**Datum izvršenja Usluge**	**Vrsta Usluge**	**Cijena usluge (u €)**
Ukupno:			

Obrazac TBM

Troškovi za emisije u medijima		
Vrsta	**Datum emitovanja**	**Cijena emitovanja (€)**

Ukupno:		

Obrazac TUM

Troškovi za istraživanja javnog mnijenja			
Izvršitac Usluge	**Datum izvršenja Usluge**	**Vrsta Usluge**	**Cijena usluge (€)**

Obrazac RTTOA

Režijski troškovi i troškovi opšte administracije			
Vrsta Troška	**Datum nastanka Troška**	**Cijena troška (€)**	**Ukupno (€)**

Ukupno:			

Obrazac TT

Troškovi transporta			
Izvršitac Usluge	**Datum izvršenja Usluge**	**Transportno Sredstvo**	**Cijena usluge (€)**
Ukupno:			

VII OBRAZAC ZA ZBIRNI IZVJEŠTAJ (REKAPITULACIJU) O PRIKUPLJENIM I UTROŠENIM BUDŽETSKIM SREDSTVIMA I SREDSTVIMA PRIVATNIH IZVORA

Obrazac UPR

Opis	Iznos
Prihodi	
I Javni izvori (1+2)	17.000
1. Prihod iz budžeta države	17.000
2. Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	
II Privatni izvori (1+2+3+4+5+6+7)	
1. Prihodi od članarine	
2. Prihodi od priloga	
3. Prihodi od aktivnosti	
4. Prihodi od imovine	
5. Prihodi od legata	
6. Prihodi od nelukrativne djelatnosti	
7. Prihodi od poklona	
A. Ukupni prihodi(I+II)	
Troškovi	
1. Troškovi za predizborne skupove	1.158,00
2. Troškovi za plakate	1.208,00
3. Troškovi za reklamiranje(bilbordovi)	
4. Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal	412,00
5. Troškovi oglasa-radio	39,00
6. Troškovi za publikacije	345,50
7. Troškovi za emisije u medijima-televizija	2.991,00
8. Troškovi za istraživanje javnog mnjenja	
9. Režijski troškovi i troškovi opšte administracije	10.819,12
10. Troškovi transporta	
B. Ukupni troškovi (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	16.972,62
C. Višak (+) / Manjak – (A-B)	27,38
D. Finansiranje medostajućih sredstava	
1-. Pozajmljena sredstva od pravnih lica	
2. Pozajmljena sredstva od fizičkih lica	
3. Kompenzacije	
4. Druge vrste tokova-neizmirene obaveze	
Ukupno finansiranje nedostajućih sredstava (1+2+3+4)	
E. Stanje računa iz člana 17 Zakona	27,38

18

Aneks IV
Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka

Aneks IV
Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka

Na osnovu člana 124 Zakona o prekršajima („ Službeni list Crne Gore“, br.25-94 i 48- 99), a vezi člana 30 stav 1 tačka 8 Zakona o finansiranju političkih partija („Službeni list Crne Gore“, br. 49- 08), podnosimo,

ZAHTJEV
za pokretanje prekršajnog postupka

Ministarstvo finansija
- Ovlašćenom službeniku za vođenje prekršajnog postupka-

Protiv:
Političke partije „ CRNOGORSKI KOMUNISTI“

zbog toga što:

Politička partija „CRNOGORSKI KOMUNISTI” nije podnijela u elektronskoj formi nadležnoj izbornoj komisiji, u roku od 45 dana od dana završetka izbora, kompletan izvještaj o porijeklu, visini i stukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju, a što je bila u obavezi u skladu sa članom 23 Zakona o finansiranju političkih partija („Službeni list Crne Gore“, 49-08).
Propuštanje podnošenja kompletnog izvještaja o o porijeklu, visini i stukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju, propisano je kao prekršaj i kažnjivo po članu 30 stav 1 tačka 8 Zakona o finansiranju političkih partija.

Činjenički opis, vrijeme i mjesto izvršenja prekršaja

Član 23 Zakona o finansiranju političkih partija, obavezuje političke partije i izborne liste koje su učestvovale na izborima, na podnošenje kompletnog izvještaja o porijeklu, visini i stukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju, dok član 30 stav 1 tačka 8 Zakona o finansiranju političkih partija, propuštanje podnošenja navedenog izvještaja propisuje kao prekršaj.
Kako su parlamentarni izbori održani 29. marta 2009. godine, a Državna izborna komisija u svom dopisu br. 379-2 od 11. 06. 2009., navodi da politička partija „CRNOGORSKI KOMUNISTI “ , nije podnijela traženi izvještaj, takav propust predstavlja prekršaj koji je kažnjiv po zakonu.

Dokaz:

- Dopis Državne izborne komisije br. 379 -2 od 11. 06. 2009. godine, sa obaviještenjem koje izborne liste i političke partije nijesu dostavile finansijske izvještaje.

Kako politička partija „CRNOGORSKI KOMUNISTI", nije podnijela pomenuti izvještaj u roku u kojem je to bila dužna učiniti shodno članu 23 Zakona o finansiranju političkih partija, a to propuštanje predstavlja prekršaj kažnjiv po članu 30 stav 1 tačka 8 Zakona o finansiranju političkih partija,

PREDLAŽEMO, da se nakon sprovedenog prekršajnog postupka:

- Politička partija „CRNOGORSKI KOMUNISTI " oglasi krivom i primjereno kazni po zakonu.

Molimo Vas da nas obavijestite o ishodu prekršajnog postupka.

Prilog:

- Dopis Državne izborne komisije br. 379 -2 od 11. 06. 2009. godine

Centar za monitoring CEMI

IZVJEŠTAJ O FINANSIRANJU KAMPANJE I ZLOUPOTREBI DRŽAVNIH RESURSA

PARLAMENTARNI IZBORI 2009.

CEMI
CENTAR ZA MONITORING